

YENİ PARADİGMA VE DEMOKRATİK ULUS

Abbas Arkadaş

YENİ PARADİGMA ve DEMOKRATİK ULUS

Abbas Arkadaş

Basım Tarihi: 2015

Basım Yeri: Azadi Matbaası

SAKİNE CANSIZ PKK OCAĞI YAYINLARI -12

Yeni Paradigma Ve Demokratik Ulus Dersi Anlatımıdır

PKK'nin yeni dönem program ve tüzüğü, Bir Halkı Savunmak kitabıyla Kürt Sorunu Ve Demokratik Ulus Çözümü kitaplarından 11. Kongrenin manifestosu olarak kabul ettiği kitaplardan özetlenmiştir. Yeniden inşa kongresinde Bir Halkı Savunmak kitabından özetlenmiş bir program vardı. Yeniden yapılanan partinin program ve tüzüğü Bir Halkı Savunmak kitabını manifesto kabul ederek onun özetlenmesi temelinde oluşmuştu. Daha sonra Önder Apo'nun Demokratik Uygurlık Manifestosu isimli beş ciltlik savunması çıkınca 11. Kongrede yeniden program hazırlandı. Tüzük bazı değişikliklerle devam etti. Bir Halkı Savunmak kitabında parti tüzüğünün çerçevesine dair Önder Apo'nun belirttiği hususları içeren bir tüzük hazırlığı olmuştu. Önderlik, sadece son savunmalarda ve görüşmelerde bazı kavramların yeniden kullanılması üzerine görüşler belirtmişti. O temelde yeni düzenlemeler, değişiklikler yapıldı. Şimdi yürürlükte olan 11. Kongrenin kabul ettiği, hazırladığı program ve tüzüktür. **“Demokratik, Ekolojik ve Kadın Özgürlükçü Paradigma”** temelinde PKK'nin değişim ve yeniden yapılanma sürecinin ikinci programıdır.

Partiyi tartışıyoruz. Bu temelde Kürdistan devrimini teori, strateji ve taktikler bakımından anlamaya çalışıyoruz. Bunun doğru anlaşılması elbette ki, mücadelenin içinde seyrettiği sürecin özelliklerinin doğru ve yeterli bir analizine dayanır. Yeterli bir düşünsel analiz geliştirilemezse ne doğru stratejiler, taktikler çizilebilir, ne de doğru yeterli programlar oluşturulabilir. O bakımdan şimdi içinde bulunduğumuz durum, söz konusu ettiğimiz olayları doğru ele alırsak, PKK'nin doğuş dönemindeki dünya ve bölge gerçeğinden çok farklı, çok değişik bir dünyayla ve Ortadoğu'yla karşı karşıya olduğunu söyleyebiliriz. PKK'nin ortaya çıktığı bir dönemde böyle bir dünya savaşı yoktu. Soğuk savaş denen şey vardı. İki kutba ayrılmıştı. ABD ve Sovyetler Birliği. İkisi dışında nefes bile alınmıyordu. Bu iki blok çatışması her yeri, bütün dünyayı bu çatışmalar yönlendiriyordu. O çatışmalı durum Kürdistan'da, Ortadoğu'da sözde bir sistem yaratmıştı. Aslında egemenlik kurmuştu, bugün yaşanan sıcak savaş durumu yoktu.

PKK o günün koşullarında niye doğru? İdeolojik, siyasal, örgütsel yapılanması hangi koşullarda, neden ve nasıl böyle oluştu?

Hangi koşullarda oluştuğuna bakmamız lazım. şimdi yeni dönem PKK'lileşmesinin içinde bulunduğumuz bu süreçle kopmaz bağı var. Aslında geçmişini 90'lara kadar uzatabileceğimiz Körfez savaşıyla başlayan üçüncü dünya savaşının içinde gerçekleşen bir durum olarak görebiliriz. PKKyle bir durumun ilk yarısını eskiyle yenilenme arayışı içinde geçirdi. İkinci yarısında da köklü bir değişim, yenilenme yaşadı. Yepyeni bir ideolojik politik çizgi olarak ortaya ıktı. Sadece Kürdistan'a cevap oluşturma konumuyla değil, aynı zamanda Ortadoğu'da yaşanan ve küresel boyutu olan dünya savaşı denen sürece de bir cevap oluşturma, zmnerme temelinde ortaya çıkıyor bu değişim ve yeniden yapılanma. Onun pratikleşme düzeyi ne kadar eksik, hatalı olursa olsun onlar uygulama sorunlarıdır, değişememe pratikle ilgilidir. Ama ideolojik pratik duruş bu temeldedir. Kendi çözümünü önerme temelinde, dolayısıyla belirttiğimiz hususların bu dönem partileşmesininzellikleriyle kopmaz bir bağı var. Ondan kopuk da değildir.

Mevcut dünya gerçeğini ve Türkiye'deki değişiklikleri biraz daha iyi anlamak gerekir. Aslında Sovyetler sürecinin zlş ardından dünyada, Ortadoğu'da, Türkiye'de, Kürdistan'da da değişiklikleri, değişimleri iyi görmek lazım. Bu nc dönem partileşmesini doğru anlamak ve onun başarıyla sonuçlanmasını sağlamak için bu kesinlikle gereklidir. Söz konusu olayların, güncel belirttiğimiz durumların dersimizle böyle bir bağı da var. Sadece bazı yeni olayları ele alma değerlendirme değil aslında, yeni dönem partileşme faaliyetlerimizin içinde seyrettiği askeri, siyasi durumu daha doğru, derinlikli anlama çabası oluyor.

Stratejik analiz düzeyi, teorik çözümlleme düzeyi ne kadar derinlikli, bütünlüklü ve kapsamlı olursa, o kadar program olma,örgüt olma, taktik haline gelme, eyleme dönüşme yaşanır. Tarz, slup, taktik haline gelme böyle bir zihniyet, anlayış durumuyla kopmaz bağlarla bağlı. Evet,yle pratik bir olay ama her pratik duruşun bir zihniyet dayanağının, temelinin olduğu da tartışma götürmez bir gerçek. O nedenle güncel görevleri doğru anlayıp, doğru tarz ve üslup yürütebilmek dünyada, bölgede olup bitenleri tarihsel geşişme temelinde doğru analiz edebilmeye, bu temelde doğru, kapsamlı, derinlikli bir zihniyet durumu ortaya çıkarmaya bağlıdır.

Ne kadar doğru ve derinlikli bir teorik analiz ve bu temelde bir zihniyet düşünce oluşumu gelişirse,örgüt ve taktik haline gelme,

eyleme dönüşme başarılı pratikleşme de o kadar çok gerçekleşir. Yoksa başka türlü de olmaz.

Pratikteki duruşlar, hatalar, eksiklikler böyle bir zihniyet temeline dayalıdır. Ondan kopuk kesinlikle değil. Dolayısıyla düzeltilmeleri de öyle pratikte işte tövbe etmekle olmaz. “bunu yanlış yapmışım, bir daha yapmayacağım” demekle olmaz. O yanlışla yol açan nedenleri, anlayış temelini bulup düzelttiğimiz oranda pratikteki hata ve eksikliği düzeltiriz. Onu yapmazsak istediğimiz kadar pratikteki hata ve eksiklikleri görelim, istediğimiz kadar yine yemin edelim, bir daha böyle hata yapmayacağız diyelim, bir daha yaparız, bir daha yaparız, on daha yaparız.

Dikkat edilirse yaşamımız, pratiğimiz hep böyle geçti. Pratik hayatı görüp, “hata olmuş, kabul ediyorum, bir daha yapmayacağım” diyerek yemin etmekle geçiyor. Ama o yemin anlayış temeline dayanmazsa işte basit bir tövbe etme durumunda kalır, derinlikli ve ona yol açan düşünceyi değiştirecek bir özeleştirici, tövbe ortaya çıkmazsa tekrarlanıyor, sürüp gidiyor. “Niye değişiklik, düzeltme olmuyor?” temelinde anlayışlar da oluşuyor. Böyle biraz karamsar yaklaşımlar da var. Nedeni çok açık, bundandır. Bu yaklaşım düzeltmesi olmadıkça eleştirici-özeleştirmenin değiştirme ve düzeltme gücü de sınırlı kalır, yetmez. O bakımdan zihniyet oluşumunu, düşünsel gelişmeyi önemsemek, hatta işin başında görmek, ele almak gerekli.

Parti üzerinde bir tartışma ve yoğunlaşmalar var. Özellikle de parti bilinci, Önderlik gerçeği, PKK gerçeği, bunun tarihsel anlamı, bu gerçekliğin özellikleri, pratikleşme süreci, bu temelde yaşanan kırk yıllık tarihsel sürecin büyük dersleri üzerinde duruluyor. Önderlik, *“Bir Halkı Savunmak”* kitabında birinci partileşme, ikinci partileşme, üçüncü dönem partileşmesi olarak da tanımladı. Her dönem partileşmesinin temel karakteri, dayandığı koşullar ve sonuçları değerlendirildi. Bunları böyle ele alıp değerlendirmek gerekiyor.

Parti programını da üçüncü dönem partileşmesini yeniden inşa süreci olarak ifade ediyoruz. Yeni paradigma temelinde gelişen bir süreç, aslında böyle yeni bir partileşmeyi gerçekleştirecek ideolojik doğuşa dayalı bir gelişme. Şunu insan Önderlik çalışmalarından rahatlıkla çıkartabilir: Yeni bir ideolojik doğuş yapmasaydı parti bitiyordu. AİHM savunmasında nokta koydu. *“Var olan ideolojiyle PKK’nin geleceği nokta budur ve artık yenisi başlamalı”* dedi. Yeni-

den yapılanan bir PKK olarak başlamada, yeniden inşaya girişmede paradigma değişimi temel belirleyici rol oynadı. Paradigma değişim öncesi süreci ideolojik bunalım süreci olarak tanımladı. AİHM savunmasında vardır. *“Sümer Rahip Devletinden Demokratik Uygarlığa”* isimli savunmada bu vardır.

PKK’de isim değişiklikleri, örgütsel bakımdan yeniden yapılanma süreçleri bu temelde gündeme geldi. Çok parçalı, dağılma içeren, dolayısıyla ciddi zararlar gören bir temelde de yaşandı. İdeolojik bir bunalım süreci etkileri, dolayısıyla yeniden yapılanma, eski durumun olduğu gibi bir örgütlü sistem içerisinde değişmesi, dönüşmesi biçiminde de yaşanmadı. *“Demokratik Uygarlık Manifestosu”* dediğimiz bu son savunmada da açıkça belirtiyor. Aslında Önderlik, *“PKK için çözülüş süreci”* diyor. Nasıl ki, 90’ların başında Reel Sosyalizm çözüldüyse, 2000’lerin başında da, PKK’nin yaşadığı durumu da PKK’ye özgü bir çözülme olarak ön görüyor. Sadece düşünsel noktada artık sona eriş değil, pratik olarak da bir sona eriş, çözülme yaşanıyor. Onun için *“yeni bir ideolojik doğuş, üçüncü önderliksel doğuş olarak ifade etti”* Önder Apo.

Bu üçüncü doğuş, Önderliksel doğuşun aslında örgüte, eyleme dönüşmesini ifade ediyor. Düşünsel olarak da örgütsel olarak da, pratik olarak da dünyada olanın, on yıl gecikmeli biçimde bizde de kısmi farklılıkları olsa da yaşandığını söyleyebiliriz. PKK’de böylece reel sosyalizmin çözülüşü gibi bir süreci yaşamış bulunuyor. Tabi onlar gibi çökme, inkâra gitme değil ama içinden yeni bir doğuşun gerçekleşmesi oluyor. Böyle bir sürecin gelişimi 90’ların başında saklıdır. Reel sosyalizm çözüldüğü anda, çözülüş nedenlerini bulup tabi kendini yenileme, yetkinleştirme gerekliydi. Birçok çaba gösterse de Önderlik, ne düşünsel planda, ne de örgütsel planda öyle bir şeye ulaşma başarılmadı. Ne oldu? Mevcut durumun kısmi değişikliklerle sürdürülmesi yaşandı. Stratejik olarak 1993’teki ateşkes ile aslında bir stratejik değişim zemini yaratmak, buna dayalı olarak da yeni bir düşünsel gelişme yaşanmak istendi, ona da fırsat verilmedi. Savaş içinde ancak kısmi değişiklikler biçiminde yaptı. 5. Kongrenin politik raporunda o düşünsel değişikliklerin ipuçları vardır. Önderliğin o kongreye sunduğu görüşler önemliydi. Savaş içinde olunduğu için ipucu düzeyindedir. Yeterince yoğunlaşma, tartışma zamanı ve zemini bulunamamıştır.

Bir de o haliyle Önderlik düzeyinde kaldı. Örgüte, partiye özümsetme, taşıma ve eyleme dönüştürme hiç yaşanmadı. Aslında ör-

güt ve eylem eskisi gibi devam etti. Değişim sürecine Önderlik artık 98'e gelindiğinde son noktayı koydu. Nokta İmralı'da konmadı. Önderlik noktayı dışarıda koydu.

98'yazında Haziran, Temmuz hele hele 15 Ağustos değerlendirmelerinde bunu açıkça ortaya koydu. *"Buraya kadar. Bundan sonra yeni bir süreç geliştireceğiz, tepeden tırnağa değişeceğiz, dönüşeceğiz. Önderlikten başlamak üzere en alt şeylere kadar bu değişimi yaşayanlar benimle yürür, değişemeyenler savrulurlar"* diye bütün örgütü uyardı. 98 çözümlmeleri incelenirse bunlar rahatlıkla görülebilir. Aslında 6. Kongreyi böyle bir zemin haline getirmek istiyordu. Önderliğin bütün hedefi buydu. 1 Eylül 1998 ateşkesini de işte böyle bir amaçla ilan etti, geliştirdi. Artık aldatıcıydı ya da güç getiremediler bilemeyiz ama devletten de ateşkes ortamına kısmi açık bir konum görünce, bunu ifade eden mesajlar alınca tereddütsüz üçüncü tek yanlı ateşkes sürecini geliştirdi. Böylece ateşkes konumunda söz konusu ideolojik, politik, örgütsel yenilenmeyi, değişim dönüşümü yaşamak istiyordu. Uluslararası komplo buna dayatıldı ve aslında komplo bu ateşkesi engelleme saldırısı olarak geliştirildi.

Komplo, PKK'nin değişip dönüşmesini, yenilenmesini engelleme, önleme, ona izin vermeme, değişime dönüşüme uğratmadan PKK'yi çözme, yıkma hareketidir. Nasıl Sovyet sistemi yeşil kuşak projesiyle kuşatıldı, çökertildiyse çekiç güç operasyonu da 1991'den itibaren PKK kuşatılmıştı Kuzey'de, Güney'e girmesi engellenmişti. 1 Eylül 1998 ateşkes süreci de fırsat bilinerek, gerillanın eylem konumundan eylemsizlik konumuna çekilmesi ortamından fırsat bilinip yararlanmak istenilerek, reel sosyalizmin yaşadığı bir sonucu PKK'ye de yaşatmak istediler. Değişsin, dönüşsün, yeni bir hareket olsun, bu temelde Kürt sorununu çözsün istemiyorlardı. Aslında ne Kürt sorununun farklı biçimlerde bile olsa sisteme dayatılmasından yanaydılar, ne de işte yeni bir sosyalizm anlayışının gelişmesinden yanaydılar. Sistemin kendisi küresel kapitalist sistemin kendisi bu ikisini de kendisi için zararlı görüyordu, istemiyordu. Dolayısıyla bu ikili sonucu ortaya çıkarmak için Önderliğin 1 Eylül ateşkesi ile başlattığı süreci tersine çevirmek, imha ve tasfiyeye götürmek üzere uluslararası komplo saldırısını geliştirdiler. Komplonun ortaya çıkışı ve amacı kesinlikle böyledir. Böyle bir süreçte dayatıldı. Önderliğin değişim dönüşüm projesi, yenilenme projesi, başarısız kılınmak, boşa çıkartılmak, yok edilmek isteni-

yordu. İşte komplo karşısındaki duruş bu bakımdan önemliydi. Önderlik savunmada da diyor ya, *“önce tepki gösterdim, ret etmeyi, cepheden direnmeyi esas almak istedim. Fakat daha sonra düşündüm ki zaten komplo bunu yapmak istiyor. Komplocuların amacı bu, eğer öyle yaparsam tam da onların istediği gibi bir davranış alırım. Bunu anlayınca tutumumu değiştirdim ve komploya karşı mücadeleyle birleştirerek bu değişim ve yenilenme sürecini değiştirmeye karar kıldım.”*

Zaten bütün amaç, bütün komplocuların amacı oydu. Tersî gelişince öfke duydular, saldırdılar her cepheden 1999’un Martında, Nisanında, Mayısında, mahkeme sürecinde çok daha fazla bu tür tepkileri Kürdistan’da da gördük, Türkiye’de de gördük, daha çok da uluslararası düzeyde gördük. Her türlü suçlama Avrupa’dan geldi, hakarete bulunuldu. Önderliğin esas aldığı mücadele tarzına karşı ne söylenmedi ki. Bunu her türlü olumsuz kelimelerle değerlendirdiler. Neden? Çünkü onlar mevcut haliyle PKK’yi bir çatışmaya sokup tüketmek istiyorlardı. Aslında PKK’yi düşünenlerin, PKK’nin gelişmesini isteyenlerin tutumu değildi. O tutumda olanlar baştan itibaren hep PKK’ye karşı olmuş olanlardı. Anlamak zor da değildi, tuhaftı. O zamana kadar PKK direnişine küfür edenler, 15 Ağustos gerilla atılımına küfür edenler bu sefer “niye ateşkes ilan ediliyor, savaşa girilmiyor” diye küfür etmeye başladılar. Bu aslında aynı kişilerdi hep, aynı kesimler, çevrelerdi. PKK karşıtlığı onu istiyordu. Bu provokasyonu da böyle bozdu. Önderlik mevcut tutumuyla, ta 1993’ten başlattı, 1998’de kesin karar kıldı. Roma’da deklere ettiği süreci çok zor koşullarda da olsa İmralı süreci gibi gerçekten de kabul edilmeyecek koşullar altına alınmış da olsa bireysel tutum göstermeyerek, bireysel sorun yapmayarak, bireysel bakımdan her türlü psikolojik, maddi işkenceye, baskıya, zorlanmaya karşı direnme temelinde süreci devam ettirmeyi esas aldı. Doğru, gerçek olanın, geliştirici olanın bu olduğu ortaya çıktı. Aslında önderliksele duruş, yeniden doğuş bir defa bu tutumla başladı.

Burası çok çok önemli, doğru anlaşılması gerekiyor. O zaman da çok anlaşıldı denemez. Anlaşıldı, özüksendi, destek verildi, Önderliğin yapmak istedikleri fazlasıyla yapıldı diyebilir miyiz? Yok. Yeni yeni anlamaya çalışıyoruz. O zaman ne yaptık, sözlerimiz, davranışlarımız neye hizmet etti? Geriye dönüp bakmak lazım. Önemli bir bölümünün çok da doğruya, Önderlik yürüyüşüne hizmet ettiği söylenemez. Şu ve bu düzeyde ters düştüğü, zarar verdiği daha

fazla söylenebilir. Gerçek olan da zaten budur. Oysa Önderliksel irade bütün bireysel zorluklara rağmen ilk komplo karşısında mücadelelenin nasıl olması gerektiği, mücadele etmek gerektiği yönündeki bir duruşla ortaya çıktı. Aslında değişim dönüşüm sürecini devam ettirerek o koşullarda değişimi gerçekleştirme, onu komploya karşı mücadeleyle birleştirme iradesi olarak devam ettirdi, tutum değiştirmede. 2 Ağustos 1999'da, 1 Eylül 1998'de başlattığı ateşkes sürecini daha derin ve süresiz hale getirdi. 1993'de başlattığı, 1998'de 6. Kongre ile hedeflediği, Roma'da deklere ettiği demokratik değişim sürecini daha da derinleştirmeyi esas aldı. O koşullarda da onun teorik, stratejik analizlerini, düşünsel alt yapısını geliştirmeye, o temelde de örgütü yeniden yapılandırmaya yöneldi.

Değişim Dönüşümün En Zoru Düşünce Düzeyinde Olandır

Esas bir iradi duruş, komplo karşısında en temel Önderliksel duruş böyle gelişti, başladı. Fakat bu iş o kadar kolay değildi. Koşullar o denli elverişli, imkân sunan değildi. Örgütsel pratikten kopulmuştu. Rahat inceleme, araştırma imkânı yoktu. Fakat biraz pratikten kopmak, ayrıntıdan kopmak, daha derin yoğunlaşma, bütün süreçleri daha derinlikli ve bütünlüklü olarak analiz etme, değerlendirmeye tabi tutma imkânı da verdi. *"İmralı süreci, bize bu katkıları da yaptı"* diyor Önderlik savunmada. Tabi öyle bir pozisyon yarattı ve imkânı sundu. Bunu çok iyi bir biçimde değerlendirdi Önderlik. Çok zor da olsa çözüm üretti. Daha ilk andan, 15 Şubat komplosunun başladığı ilk andaki tepkiden ve reddedici tutumdan vazgeçip değişimi ve dönüşümü demokratik çözüm sürecini derinleştirme temelinde komploya karşı mücadele etmeye karar verişinden, paradigma değişimine kadar geçen süreç aslında çok kapsamlı bir değişim dönüşüm süreci oldu. Değişim dönüşümün en zoru düşünce düzeyinde olandır. İdeolojik, politik çizgi düzeyinde gerçekleşendir. Bu birden bire öyle kolay bir biçimde olmadı. Başka kimse tarafından da gerçekleştirilmedi.

Bütün imkânsızlıklara, zorluklara rağmen Önderlik tarafından gerçekleştirildi ve baştaki irade kendisini paradigma değişimiyle çözüm gücü haline getirdi. Çözüm çizgisi haline geldi. Komploya karşı demokratik çözüm sürecini değiştirerek, geliştirerek, örgütte gereken değişim dönüşümü gerçekleştirerek mücadele etme iradesi, yeni paradigma değişikliği temelinde demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü paradigma temelinde yeni bir ideolojik, felsefik

çıkışla bir çözüm gücü, çözüm iradesi haline geldi. Önderliksel değişim-dönüşüm bu temelde yaşandı. Pratik gelişmeler de aslında buna göre oldu. Bir süre düşüncede değişimin, yenilenmenin yaşandığı süreç içerisinde dalgalı gelişmeler oldu.

AİHM savunması değişim sürecinde önemli bir adımdı. Neyi içerdi? İlk defa orda Ortadoğu çapında bir Kürt sorununa bir çözüm programı ortaya kondu. Böyle bir çözüm, demokratikleşmeye dayalı olarak ön görüldü. Demokratik Ortadoğu, Özgür Kürdistan ilkesine dayandırıldı. Dolayısıyla yeni bir demokratik Ortadoğu uygarlığı projesi geliştirildi. Uygarlık sisteminin yeniden bir değerlendirilmeye tabi tutuluşu gerçekleşti. Ortadoğu'nun yeni bir uygarlıksal çıkışının verileri olarak ortaya kondu. Demokratik Ortadoğu, Özgür Kürdistan çözümü. Bu tersinden de söylenebilir. Terside doğru. Demokratik Ortadoğu, Özgür Kürdistan çözümünün bu temelde oluşan programın hayata geçirilmesinin yeni bir Ortadoğu yaratacağını ve bunun da yeni bir uygarlıksal hamle, gelişme anlamına geleceğini ortaya koydu. Bunları böyle iç içe bütünlüklü ele aldı. Fakat yeterli değildi. Demokratik Ortadoğu, Özgür Kürdistan nasıl bir stratejik, taktik bir planlamayla, nasıl bir siyasi yapılanmayla gerçekleşecekti, çözüme ulaşacaktı. Bu muğlaktı, belirsizdi. Bu noktada çözüm gücü ortaya çıkmamıştı. Bu da paradigma değişimi temelinde gerçekleşti.

Devletçi sistemle, devlet ve iktidar aracıyla böyle bir çözümün olamayacağı demokratik Ortadoğu, Özgür Kürdistan hedefinin gerçekleşemeyeceği netti. O halde burada değişiklik gerekliydi ve değişim burada gerçekleşti. Devletçi paradigmadan kopuldu. **“Demokratik Toplum Paradigması, Demokratik Konfederalizm Sistemi, Demokratik Özerklik Çözümü”** demokratik çözümün temel kavramları olarak ortaya çıktı, geliştirildi. Bu sosyalizmle de uyumluydu, sosyalizmin özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik, dayanışma, paylaşım gibi temel ilkelerinin devlet ve iktidar gibi baskı ve sömürü araçlarıyla gerçekleşmeyeceğini, devletsiz toplumun yeni devletler kurarak ortaya çıkmayacağını, devletlere karşı en küçüğünden de olsa demokratik toplumu örgütleyip büyüte büyüte böyle bir sonuca gidilebileceğini Önderlik ortaya koydu. Marks ve Lenin'in ya da onlar adına geliştirilen 'devleti büyüterek söndürme' anlayışının sonuç vermediğini, tersine yeni bir çözümlü ve başarısızlığa götürdüğü çözümün ancak bu biçimde olabileceği yeni bir

yöntem olarak bunları Önderlik ortaya çıkardı. Bu, demokratik çözüm kavramının içinin doldurulmasıydı.

Uluslararası komploya karşı değişim dönüşüm temelinde mücadele etme duruşunun bir çözüm programına, stratejisine, taktiklerine kavuşturulması oluyordu. Dolayısıyla yeni bir ideolojik duruş Kürt sorununa yeni bir çözüm önerisi, Kürt toplumu için yeni bir var olma ve özgür yaşam projesi bu anlamda başta kadınlar olmak üzere tüm ezilenler için yeni bir özgürlük çizgisi ortaya kondu. Yeni bir ideolojik doğuşu ifade etti. Bu temelde PKK'nin yeniden yapılanması, yeniden inşası, KCK sisteminin demokratik ulus çözümü temelinde bir çözüm gücü olarak sunulması gerçekleşti. Önderlik sel yeniden doğuş bu biçimdedir.

Bunun felsefik, ideolojik ilkeleri ve gerçeği var. Stratejik, taktik ve programsal yönleri var. Yeni bir ideolojik, politik çizgi bu temelde ortaya çıkmış oluyor. Önderlik bu değişim süreci için, *"Eskisinden kopuk değildir. Önceki süreçle de bağlantılıdır. Öyle ondan kopuk olarak görülemez. Ama onun kısmen değiştirilmesi olarak da ele alınamaz. Ciddi bir niteliksel değişimi ve devrimsel bir değişimi de içeriyor. Bu değişim sürecini böyle anlamak gerekir"* diyor. Şimdi üçüncü Önderlik sel doğuş, PKK'nin yeniden inşasını bu temelde gündeme geldi, gerçekleşti. Böyle bir süreç dikkat edelim 1990'ların başında reel sosyalizmin çözülüşünden 2003-2004 kadar olan bir süreç, ara süreç, çok zorlu, yoğun geçen bir süreçtir. Aslında Ekim Devrimi temelinde ortaya çıkan sosyalist ulusal kuruluşçu birikimlerin çok büyük ölçüde heder olduğu bir süreç. Bunları çok fazla heder etmeden geliştirerek değiştirme çabasını ifade ediyor. Bu sürecin özü budur. Önderlik duruşu, çabası, pratiği esas olarak böyledir.

Uluslararası komplo ve onunla mücadele burada anlam buluyor. Böyle bir noktada ve sonuçta KCK sistemiyle PKK'nin yeniden tanımlanması ve demokratik çözüm projesi olarak KCK'nin ortaya çıkarılması, bunun Kürt sorununa çözüm projesi olma temelinde tüm temel özgürlükçü sorunları çözecek bir proje, zihniyet durumu, program, strateji ve taktik olarak ortaya konması vardır. Dikkat edelim öyle sadece Kürt sorununa çözüm öneren bir proje değildir. *"Özgürlük Sosyolojisi"* kitabında ortaya koydu. Kapitalist modernite sistemi içerisinde yaşanan temel toplumsal sorunların hepsine çözüm öneren, çözüm getiren bir projedir. Sadece Kürtlerle, Kürt sorunu çözümüyle sınırlı değil, bütün insanlığa hitap eden,

insanlığın günümüzde yaşadığı temel toplumsal sorunlara çözüm öneren, çözüm gösteren bir proje olma gerçekliği söz konusudur.

Bu bakımdan tüm insanlığa, bütün ezilenlere hitap ediyor. Evrenseldir, küreseldir. Dar ulusal düzeyde değildir. Böyle olunca PKK'nin geçirdiği üç aşama nasıl tanımlanabilir? Birincisi, "*Kürdistan Sömürgeci*" belirlemesi çerçevesinde oluşan Önderliksel doğuş ideolojik oluşum gruplaşma Kürdistan'a taşıma ve partileşme, parti olarak bu gelişmelere isim takma, adlandırma süreci olarak tanımlanabilir. Önderlik buna "*doğuş süreci*" diyor. "*Partizan hareketi süreci de*" diyor. İlk doğuş, oluşum süreci. Burada esas olarak Kürdistan'daki sömürgeci egemenlik sistemi temelinde küresel sistemi tanıma, devletçi sistemi tanıma, sömürgeciliği tanıma; bunun yanında Kürt, Kürdistan gerçeğini, Kürdistan özgürlüğünü anlama, bilince çıkartma bir tarih bilinci yaratma var.

Doğuşun esası budur. İnkâr ve imha sistemi temelinde önemli ölçüde yok edilmiş Kürt gerçeğinin yeni bir özgür yaşam temelinde var olma arayışı ve doğuşu olarak ifade edilebilir. Bu dönemin sonunda Kürt gerçeğinin ulaştığı kimlik kendini PKK olarak tanımlıyor. Bu tanımlama ezilen, emekçi hareketi olması itibariyle adlandırmanın oluşumla uyumlu olduğunu belirtiyor Önderlik. Dönemin esası bir aydınlanma, bilinçlenme, gerçekleri bilince açığa çıkarmadır. Dolayısıyla çalışmaları araştırma, inceleme, propaganda etme, kendini eğitme, bilinç oluşturma böyle bir varoluşa karşı saldırı geliştikçe de partizan mücadelesiyle kendini savunma, öz savunma yapmasıdır.

Dönemin sembol şehidi Haki Karer yoldaştır. Mevcut oluşuma yönelik saldırılar içerisinde şehitler ortaya çıkmıştır. Birinci partileşme süreci Önderliksel doğuş süreci olarak tanımlanmıştır. Tarihçesi, çeşitli karar dönemleri, bu dönemde yürütülen çalışmaların zorlukları ve sonuçları parti tarihi derslerinde görülmektedir. İkinci partileşme süreci için Önderlik, "*Ulusal kurtuluşa, dirilişte partileşmek*" dedi. 15 Ağustos atılımı temelinde gerillada partileşmedir. 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı direnişi ifade ediyor. Bu her ne kadar 15 ağustos 1984 atılımı ile eyleme dönüşse de tabi 1980'den itibaren hazırlanan bir süreçtir.

15 ağustos gerilla atılımı, tıpkı 1976-1977 de Ankara'da, Türkiye'de hazırlanarak ortaya çıkarılan değerlerin Kuzey Kürdistan'a taşırılması gibi bu sefer de Lübnan-Filistin sahasında Ortadoğu'nun derinliklerinde hazırlanarak ortaya çıkartılan mücadele değerleri-

nin adım adım Kuzey Kürdistan'a taşırılması temelinde gelişen atılımıdır. Güçlü bir hazırlık süreci var. Bu sürecin çok önemli bir boyutu zindan direnişidir. Diğer ikinci boyutu yurt dışı çalışmalarıdır. Lübnan-Filistin sahasında yürütülen mücadele, emperyalizme karşı, siyonizme mücadele içerisinde kendini gerilla olarak eğitme ve hazırlama süreci, konferanslar ve kongreler bu dönemde verilen büyük şehitler partiyi devam ettirme ve yeni bir doğuşa hamleyle hazırlama mücadelesi oluyor. Bu kez Ortadoğu'dan yeni bir doğuş var. Kendini hazırlama ve ülkeye taşıma gerçekleşiyor ve birinci dönemin birikimine dayanıyor. Aynı zamanda yepyeni bir doğuştur.

15 Ağustos, Kürt Toplumunun Nesne Olmaktan Çıkıp Özneleşmesidir

Lübnan-Filistin sahasından 1980'den itibaren hazırlanarak 1982 sonundan, 1983'ten itibaren Kuzey Kürdistan'da pratikleştirilen gerilla süreci yeni bir süreçtir. Yeni bir gerilla sürecidir. Köklü bir değişiklik var. Bir dönem 70'lerin sonunda böyle bitiyor kendine göre. Yepyeni bir başlangıç burada söz konusudur. Yeniden teorik, stratejik değerlendirmeler, analizler Ortadoğu'dan güç alıyor bu sefer. Ortadoğu gerçeğini biraz daha yakından tanıyor, anlıyor. Esas boyutu taktik alanda derinleşmedir. Aynı zamanda gerilla haline gelme, savaş üzerinde devrimci halk savaşı üzerinde bir yoğunlaşmayı içeriyor. 12 Eylül faşizmine karşı tek yol olarak kalan gerilla temelinde direnerek varoluşu ve özgür yaşamı ortaya çıkartma, gerçekleştirme sürecidir. Böyle bir mücadele sürecini Önderlik Kürt toplumunun nesne olmaktan çıkıp özneleşmesi olarak tanımlıyor. Bu da 15 Ağustos gerilla direnişiyle, kahramanca mücadelesiyle oluyor. Buna aslında "ulusal diriliş devriminin gerçekleşmesi" de dedik.

Burada bir kurtuluş yok dikkat edilirse, diriliş vardır. Özne haline gelme var, kendini tanıma ve kendini yaşatma arzusu ve isteminin ortaya çıkması, bunun bilincinin ve örgütünün gerçekleşmesi vardır. Serhildanlarla doksanların başında bu hayat buluyor. Demokratik toplum, demokratik ulus olma süreci başlıyor. Kürt toplumu inkâr ve imha sistemi altındaki yok oluştan özgürlük ve demokrasi temelinde yeni bir ulus oluşumuna adım atıyor. Demokratik ulus olmaya adım atıyor. Dönemin parti öncülüğünün ilkeleri ve ölçüleri biliniyor. Aslında parti burada kendini yeniden tanımlıyor.

Kürdistan'a özgü, Kürdistan koşullarında kendini tanımlayan, geliştiren bir hareket haline geliyor. Dıştan aldığı değerler düşünceyle yürüme konumundan biraz daha Kürdistan gerçeğinden somutuna inme, o somuttan dersler çıkartarak, değerler yaratarak kendini o temelde partileştirme, kadrolaştırma, pratikleştirmeyi yaşadığı bir dönemdir. Böyle bir pratik gelişim tabi önemli bir zihniyet değişimini yine örgütsel değişimi gerektiriyor. Gerilla mücadelesi içerisinde böyle bir değişim önemli bir ölçüde yaşanıyor, gerçekleşiyor.

Dönemin örgütlenmeleri nesne olmaktan çıkıp özne haline gelmenin temel örgütsel biçimleri olarak gerilla örgütlemesi HRK ve ARGK süreci yine halk örgütlenmesi ERNK süreci kimliğini ortaya çıkıyor. Direniş gücü oluyor. Gerilla kendisini Kürdistan'ın kurtuluş gücü olarak tanımlıyor. Halk iradesi kendisini ERNK "Ulusal Kurtuluş Cephesi" olarak tanımlıyor. Dönemin daha çok şehidi var. Büyük bir savaş içerisine girmeyi ifade ediyor. Gerilla yürüyüşünün öncü komutanı Mahsum Korkmaz şahsında büyük bir direniş ve gerillalaşma, bu temelde yaşanan şahadetler gerçeği var. Aslında bu süreç 90'ların başında tamamlanan bir süreçtir. Sonuçlarıyla 90'ların başı yeni bir durumu ifade ediyor. Dünyada yeni bir süreçtir.

70'lerin ve 80'lerin başında PKK'nin kendisini stratejik olarak planladığı dünya koşullarında köklü bir değişiklik yaşanıyor. O stratejik planlama artık sona eriyor. Sovyet-ABD bloklaşması ve çatışması ona dayalı bir ulusal kurtuluş devrimini ön gören hareketlerin dünya koşullarında köklü değişiklik yaşanıyor. Sovyetler çözülüyor iki kutuplu çatışan dünya ortadan kalkıyor. Diğer yandan tabi Sovyetlere dayalı Ekim Devrimi temelinde oluşmuş, Sovyetler birliğine dayalı gelişen ulusal kurtuluş hareketlerinin o tür zemini ortadan kalkıyor. Dolayısıyla öyle bir ulusal kurtuluş hareketi olma sürecini artık sona erdiriyor PKK. Stratejik müttefik olarak ön gördüğü güç Sovyetler birliği değil, yok olup gidiyor, çözülüyor. Bu çok önemli bir durumdur. Bu gelişme yeni bir stratejik analiz gerektiriyor. Yeni bir stratejik formülasyondur ve tanımlamayı istiyor.

Diğer yandan bölgede önemli tarihi benzer gelişmeler var. Özellikle Irak'taki gelişmeler, Körfez krizi ve savaşı, Irak'ın üçe bölünmesi, ABD'nin bu temelde büyük bir güçle Ortadoğu'ya girişi şeklinde sıralanabilir. Aslında yeni bir dünya savaşının başlamasıdır. Sovyetlerin çözülüşü ve körfez savaşıyla birlikte ikinci dünya savaşının artık sonuçları bitiyor. Dünya, yeniden dünya savaşı denilebi-

lecek nitelikte bir silahlı çatışma sürecine giriyor. Körfez savaşıyla başlayan budur, bunu herkes de kabul ediyor.

Üçüncü dünya savaşı Ortadoğu eksenli olarak geliyor. Bunun tabi Kürdistan'ı doğrudan etkileyen yönü var. Ortadoğu'daki durumu değiştiriyor. Arap âlemindeki ilişkiler, dengeler değişiyor. O zamana kadar var olan Arap milliyetçiliği etkisi, yine buna öncülük eden Filistin devriminin etkileri artık bitiyor. Diğer yandan Irak yönetiminin Bağdat etrafında sınırlandırılması Güney Kürdistan'ı boş bir alan haline getiriyor. Ve burada bu boşluğu doldurmak üzere işte PKK'nin gelişmesini engellemeyi ifade eden bir çekiç güç operasyonu var. Güney Kürdistan'da mevcut federe devletçik oluşumuyla burayı PKK'ye kapatma siyaseti izleniyor. Böylece yeni bir durum bölgesel düzeyde de yaşanıyor.

Kültürel Soykırım Sistemi Planlanan, Örgütlenen, Yönetilen Bir Sistemdir

Aynı süreç açısından Türkiye'de önemli gelişmeler var. Bir gelişme bu sol sosyalist hareketin tümünden imha tasfiye olması, 12 Eylül faşizmine karşı direnemeyerek varlık gösterememesi durumudur. Tersine Kürdistan'daki gerillaya karşı Türkiye'de bir milli cephe oluşumu yaşanıyor. Böylece aslında 70'ler, 80'ler başında oluşturulan stratejik planların işlememesi durumu ortaya çıkıyor. Kürdistan devrimini Türkiye demokratik devrimi ile stratejik müttefik görme, ittifak halinde geliştirmenin zemini yok oluyor, ortadan kalkıyor. Anlayış olarak bundan vazgeçme yaşanmasa bile pratikte böyle bir şeyin yakın zamanda gerçekleşme zemini yok oluyor, ortadan kalkıyor. Böylece aslında stratejinin Türkiye'ye ilişkin ayağı da ortadan kalkıyor. Çok fazla güç verir. Pratiğe güç katmak-tan uzaklaşıyor. Bu da önemli bir gelişme oluyor.

Türkiye'deki gelişmeler, Kuzey Kürdistan'daki gelişmeleri ya-kından etkiliyor. Sosyalist, demokratik hareket gelişse bunun Kür-distan'da demokratikleşme, Kürt sorununun çözümünü daha güçlü geliştireceği açıktır. Bunların olmaması demek, Kürdistan mücade-lesinin kendi başına kalması, sorunlarını kendi gücüyle çözmesi gerektiğini ortaya çıkarıyor. Kürdistan'daki değişiklikler ve geliş-meler de var. 90'ların başındaki Kürdistan artık 70'lerin ve 80'lerin başındaki Kürdistan değildir. Yirmi yıllık mücadeleyle PKK'nin or-taya çıkardığı değerler vardır. Doğrudan geliştirdiği değerler var-dır, dolaylı bir etki olarak PKK'ye karşı mücadele etsin diye Güney

Kürdistan işte bir ulus devletleşme süreci içine alınıyor. Güney Kürdistan PKK'ye kapatılsın diye yapılıyor. Bunu herkes iyi bilmeli. Özellikle Başur zaten kabul etmiyor, anladık da Bakurda bu bilinç çok zayıf. Fakat Kürt milliyetçiliği bu konuda çarpıttıcıdır, saptırıcıdır. Gerçekleri ters yüz ediyor. Milliyetçi etkilerden kurtulamayan bilinç her zaman karışık kalır. Kabul etmek lazım.

Güney Kürdistan mücadele etti, ama mücadelelerin kazanımları sonucunda böyle bir şeye ulaşmadı. Körfez savaşının sonuçları siyasi bir boşluk yarattı. Birde PKK'ye karşı konjonktür oluştu. Güney Kürdistan, NATO planlaması çerçevesindeki ABD-Türkiye planlaması çerçevesinde PKK'ye kapatıldı. PKK'nin Başur'a girmesini engellemek üzere çekiç güç operasyonu geliştirildi. Hewler'deki devletleşme bunun siyasi sistemi olarak kuruldu. Boşluk ortadan kaldırılarak PKK'nin Güney'e girişi engellenmek istendi. İlk defa bu durum 2014 yılında kırıldı. Bu, 90'dan 2014 yılına kadar 24 yıl sürdü. Sömürgecilik ya da kültürel soykırım rejimi tabi çok boyutludur. Sadece böyle bir askeri, siyasi egemenlik değil, zihniyet boyutu var. Kültürel boyutu, bireyi ve toplumu yok etmeyi başkalaştırmayı hedefliyor. Fakat böyle olması demek yetersiz, plansız olduğu anlamına gelmiyor. Bu süreçler planlı bir biçimde yönetilen bir süreçtir. Kültürel soykırım sistemi planlanan, örgütlenen, yönetilen bir sistemdir. Neye karşı? Kürt varlığını ve özgürlüğünü engellemeye karşı. Ulusal imhayı gerçekleştirme amaçlıdır. Ulusal imhayı gerçekleştirirken bunun olası karşıt gelişmelerini de engellemeyi, önlemeyi ön görüyor. Bu anlamda Kürt özgürlük hareketine karşı da bir planlı olma, sistemli olma, stratejiler oluşturma durumu vardır.

Bu stratejilerden bir tanesi ise Kürtleri Türkiye gerçeğinden nasıl koparmak, Kürt varlığını, özgürlüğünü dar milliyetçilik temelinde ele almaktır. DDKO bunun örgütüdür. KDP bunun genel partisidir. Bakur'daki örgütlenmesi de DDKO'ydu. Bunu ilk defa PKK kırdı, Önderlik gerçeği kırdı. Bu anlamda diğer Kürt milliyetçi gruplarından ayrı oldu. Onlar PKK'yi Kürt saymazlar. İnsan haksızlık yapmak ya da hakaret yapmak istemiyor ama L. gibiler PKK'nin çöplüğünde yemlenen kişi bile, "ruhum KDP, Barzani'dir" diyordu. Kürtlük Barzani'de var demek istiyor. "Aklım PKK ile ama ruhum orda" Niye? Onlara göre PKK, Kürtlük ruhunu temsil etmiyor.

Kürtlük ruhu denen şeydi. İnkâr ve imha sistemi, kültürel soykırım toplumu yok ederken, toplumda buna karşı tepki oluşursa o

tepkiyi boşaltma ve önleme, sistemin imhasına Kürt insanını ve toplumunu direnemez kılma gerçeğidir. Kürt milliyetçiliği denen gerçek budur. KDP, böyle oluştu. Özellikle Başur'daki KDP'lileşme kesinlikle bu temeldedir. Bunun en temel aracı olarak görülen Türkiye'de diyorlar ya "Türk'ün Türk'ten başka dostu yok." Kürt milliyetçiliği de aynı çizgidedir. "Kürdün, Kürt'ten başka dostu yok. Herkes Kürtlere düşman!" Çok dar, kof aslında sadece Kürtçe konuşulmaya indirgenmiş, o konuşmayla düzeni tehdit ederek biraz yemlenmeyi ön gören bir Kürtçülük gerçeği var.

PKK Koşullar Elverdiği Zaman Doğmadı

PKK'nin doğuşu bundan ayrıdır, kopmuştur. PKK böyle bir ortamda var olmadı. Hala da öyle değildir, onlar PKK'yi Kürt saymaz, PKK de onları Kürt saymaz. İki Kürtlük var tabi. Bunu bilelim. PKK bu anlayışı reddederek doğdu. İlk büyük doğuş, bu bir projedir aslında. Kürtçülük denen proje bir Kürt varlığı ve özgürlüğü projesi değil. Aslında "ulusal imha gerçekleştirilirken, ölüm biraz az sancılı olsun, çok tahripkâr, çok tahrip etmesin" oluşumudur. İdam etmekle, iğneyle öldürmek gibi. Bu bir tür iğneyle öldürmedir. Hissetmeden, çok fazla acıtmadan, ölümü, yok oluşu, ulusal imhayı gerçekleştirmek hareketi. Bunu anlayamayanlar Kürt gerçeğini, Kürdistan gerçeğini, dünya gerçeğini, PKK'yi de, KDP'yi de, PKK mücadelesini, daha önemlisi Önder Apo gerçeğini asla anlayamaz. Bu çevreler Önder Apo'ya yeminli düşmandırlar. Bundan çıkan, bunu reddeden tek kişi Önder Apo oldu. Önderlik bunu bu biçimde tanımlayarak çıkış yaptı. Yeterli gördü, görmedi ama buradan koptu. Böyle bir Kürtçülüğü kabul etmedi. Bunun kürde hizmet eden bir olgu değil, kürdün katiline, cellâdına hizmet eden bir duruş, olgu olduğunu gördü, kabul etti. Şimdi bu defa bu ayrımı iyi bilmek lazım. Onun için dikkat edelim, PKK, o tür grupların doğduğu yerde doğmadı.

PKK diğerleri gibi olmadı. Öyle onlar gibi koşullar, imkânlar elverdiği zaman doğmadı. Tam tersine 12 Mart faşizminde değil örgüt olmak, devrimcilikten söz eden herkesi idam edip, katlettiği bir ortamda PKK'nin kuruluşuna karar verdi Önder Apo. 1973 Newroz'un da örgüt olanlar örgütünden kaçıyor, örgütlerini dağıtıyorlardı. Örgütler gümbür gümbür yıkılıyordu. Liderler imha ediliyordu. Öyle bir ortamda örgüt olmaya karar vermek ayrı bir şeydir. 12 Mart 1971'den sonra 1974'e kadar Kürdistan ve Türkiye'de bu arada kurulan tek örgüt PKK'dir. Diğerleri ya Ecevit ve Erbakan'ın

çıkardığı aftan sonra 12 Mart 1971 öncesinde ya da Ocak 1974 sonrasında kurulmuşlardır. Neden? 1- Cezaevleri boşalınca, koşullar biraz elverişli hale gelince oldu. 2- Temel bir stratejik müttefik içinden, Türkiye devrimci gençlik hareketinin içinden çıktı PKK. O, öyle bir ortamdan çıkmayı, oluşmayı yanlış görmedi. Kürtlüğe bir karşıtlık olarak görmedi. Tam tersine Kürdü stratejik müttefikleriyle buluşturma o temelde kendini var etme oldu.

ADYÖD'e katılan tek Kürt örgütü PKK'dir. Diğerlerinin hepsi kendi dergisini çıkarmaya, derneğini kurmaya yöneldi. 1974 başından itibaren, devrimci-sosyalist hareketi örgütleme, devrimci gençlik hareketi örgütleme faaliyeti için giren, orada var olan tek hareket PKK oldu. Bu anlamda diğerlerinden farklıdır. Böylece aslında o kof Kürtçü zihniyeti kırdı. İnkâr ve imha sisteminin ya da kültürel soykırım sisteminin yarattığı sahte bir oluşumdu o Kürtçülük. Aslında Kürt özgürlüğünü, varlığını, Kürt ulusal kurtuluşunu engellemek üzere geliştirilmiş bir oyundu. O oyunu bozdu. Bu önemli bir durumdur, birinci bozuş budur.

PKK'nin bunu yaptığını diğer örgütlerden çok farklı olarak doğduğunu, işte Türkiye devrimci sosyalist hareketini Kürt sorununda yeni bir sürece yönlendiğini ve bu temelde de kendisini Kürdistan'a yönlendirip mücadelenin öncülüğünü ele geçirdiğini fark edince bu sistem 1978'de "PKK evet elimizden kaçtı, Kürdistan'ın bazı kısımlarına girdi. Ama orta Kürdistan'a girmemeli. Mardin'den öteye geçmemeli. Botan'a asla girmemelidir!" kararı aldı. Bunlar öyle bir değerlendirme filan değil resmi karardır. Demirel ile Ecevit arasındaki tartışmaydı. Tehlikeli bir oyun olarak birbirlerini suçladılar o dönemin resmi partileri. Bu ikinci bir projeydi. "Kürdistan'ın bir bölümüne girildi, elden kaçtı PKK ama esas orta Kürdistan'a, Kürdistan merkezine girişine asla izin verilmemeli" dendi. Karar aldılar, ittifaklar yaptılar, buna göre örgüt kurdular. Ulusal demokratik güç birliği adı altında işte bu Kürtçü grupları bitirmek istediler ve set çekmek istediler.

1979 sonu 1980'de işte Kemal Burkay'ın partisinden, DDKD'den, KUK, KDP'nin bir bölümünden oluşan ittifak bu temeldedir. Büyük bir çatışma oldu. Böyle bir süreçte PKK'nin 70'e yakın sempatizanı katledildi. Türk ordusuna bir tane kurşun sıkmayan, burnunu bile kanatmayanlar PKK'nin kadrolarını özellikle de kendilerinden ayrılıp PKK ye geçen kadroların peşlerine düşüp katlettiler. Mardin'de, Diyarbakır, Batman'da, Bingöl de. Onları yapama-

yınca arkadaşların kardeşlerini, yakınlarını katlettiler. 12 Eylül yargılamalarında vardır. KUK davalarına, diğer davalara bakılsın hepsi PKK sempatanlarının katledilmesi davalarıydı. Bunlar kullanıldı. Bir sistem kararıydı. Temel dayanakları Ecevit'in CHP'siydi, Sovyetler birliği idi. Sovyetler birliğine dayalı güçtü. TKP ve İran-Irak komünist partisi bu süreci yönettiler. Irak komünist partililer daha sonra itiraf ettiler. Lübnan'da biz onlarla birlikte kaldık. Ben de bir gruplarıyla beraber aynı kampta kaldım. "Bizim merkez komite üyelerimiz Mardin'de savaşa katıldılar" dediler. "O grubu biz yönetiyorduk" diyorlardı. Bu YDG'yi bizzat Filistin'de eğitim gören yönetenler onlardı. Bunu inkâr etmediler öyle sadece o grupların kendi şeyleri ile oluşturdukları bir durum değildi ve tabi bu zorladı.

1979'da, 1980'de PKK zorlandıysa Siverek'te askeri bakımdan bu kadar zorladıysa ancak birkaç yıllık manevrayla Lübnan-Filistin alanından manevra yaparak kendisini toparlayıp yürüyüşünü devam ettirebildiye bu temelde oldu. Dikkat edelim oradan giremedi. PKK, Botan'a gitti, Lübnan'dan, Filistin'den, Suriye'den, Rojava'nın ucundan doğrudan Botan'a giriş yaptı. Mardin'den gidemedi. Ben çok iyi biliyorum o süreci, kendim Mardin'deydim. Bütün süreçlere katıldım, hikâyesi biliniyor. "Nasıl girdi?" diyerek hala KDP'yi bundan sorumlu tutuyorlar. KDP'nin zorlanmasaydı böyle bir şeye asla izin vermezdi. Tabi KDP'ye "sen izin verdin" diyorlar. Sami Abdurrahman'ın KDP'si Mardin'de çatışmaları yöneten hareket olurken, Barzaniler tecrit oldukları için kapı açtılar. Talabani öncülüğü KDP aleyhine ulusal kongre topluyordu, çok zayıf durumdaydı. Tümünü tecride götürülebilirdi. Bir dayanağa ihtiyacı vardı, PKK ile ilişkileri onu bu temelde kurtardı.

Diğer yandan ise yine PKK'yi denetimde tutmak için yapıyorlardı. Gördüler ki, Filistin'e gitmiş, dünyayla ilişki kurmuş, açılmış o zaman elden çıkıyor, yeniden denetim altına nasıl alınabilir? İçerçekerek, kendi şeyine alarak denetlenebilir. Aslında Botan'a girdirmekten çok orada denetim altına alma, nasıl ki, Doktor Şivan onları çağırıp, çekip kuşatmaya alıp imha ettilerse benzer bir denetim uygulamasını geliştirmek içindi. Bütün şunları şunun için anlattım. 1991'de Güney Kürdistan devletinin oluşumu ve çekiç güç operasyonunu doğru anlamak gerekir. Bu PKK'ye karış geliştirilen üçüncü kemerdir. *"Kuzey Kürdistan'ın Botan'ına girişi engellenemedi, bu sefer hiç olmazsa güney Kürdistan'a girişi kesinlikle engellen-*

melidir.” kararları temelinde Çekiç Güç Operasyonu oluşturuldu. NATO'nun devreye girmesi bu temeldedir.

PKK'nin Güney Kürdistan'a girişi böylece engellendi. Bu sınır üzerinde dağlık alanında kalmak Güney Kürdistan'a girmek olmadı. Güneyde örgütlenemedi, Kuzey'de diğer örgütleri nasıl gerilettili doğru bir özgürlükçü yurtsever bir hareket geliştirdiyse, yine Rojava da nasıl diğer bu Kürtçü grupları bir yana iterek toplumu doğru ulusal özgürlükçü bir bilinçlenme, örgütlenme için çektiyse benzer durumu 90'ların başında çok güçlü bir biçimde Güney'de gelişme imkânı vardı, zemini açıktı. Bunun önünü kapatmak için bu operasyonu geliştirdiler. Çok ciddi bir NATO operasyonu, planlamasıydı. Dağlık alanlarda olmak onu aştırtmadı. Bunu kırmak için 1995'de, 1997'de Güney savaşları yaşandıysa da askeri çatışmalarla PKK bunu kırmaya muvaffak olamadı. Bu durum işte 2014 Ağustos'unda kırıldı. İlk defa gerilla Güney içlerine, Güney'de siyasi-askeri mücadeleye katılan bir güç olarak kısmen harekete geçti. Bunun önünü kapatmak için KDP'nin bu kadar iflas etmiş olmasına rağmen dayatması bunun içindir.

Hala engellemeye çalışıyor. En son Şengal provokasyonu da böyle bir şeydi. Biz yapıyoruz diyerek güya ele geçirmek istiyor, orada yaşadığı çöküntüyü kaldırarak, gerillanın yarattığı etkinliği denetim altına almak istiyor. Barzani kardeşler onun için koşullar peş peşe, dünyaya, Kürt toplumuna öyle görüntü vermeye çalıştılar. Bunların hepsi çok planlı, böyle stratejik bir amaca bağlı girişimlerdir. Fakat ilk defa kısmen kırıldı. Daha fazla gelişecek mi, bu ciddi bir mücadele konusu. Kürdistan'daki gelişmeleri de bu çerçevede değerlendirmek lazım.

Şimdi bütün bunların sonucunda gelişen yeni bir süreç aslında değişim dönüşüm süreci. Sovyetlerin reel sosyalizmin çözülüşüyle aslında reel sosyalizmin çıkmazıyla bağlantılıdır. PKK çıkışında kuşkusuz reel sosyalizm etkileri, ulusal kurtuluş hareketlerin teorik, pratik, örgütsel etkilerini çok fazla yaşadı. Onların mirasına dayandı, onlardan güç aldı, başka yapacağı bir şey de yoktu. Bu kesinlikle yanlış değildi, fakat onlar Kürdistan koşullarına uygun olmadığı, yetmediği yerde yaratıcı davrandı. Kürdistan'ın yetmediği yerde ise ona özgü pratiği geliştirdi. Ona özgü kadro duruşunu, ona özgü parti örgütünü geliştirdi. Ona özgü silahlı anlayışı, gerilla ölçülerini geliştirdi.

Bu konularda Önderlik gerçeğinin yaratıcılığı söz konusudur. Her türlü dogmatizme rağmen böyle bir yaratıcılık değişime, gelişmeye açıklık da Önderlik duruşunda kesinlikle vardır. Bu nedenle ilk andan itibaren kendi özgünlüklerini de geliştirdi. 15 Ağustos'tan sonra gerillanın zorlandığı yerde, 3. Kongre sürecinde Mahsum Korkmaz Akademisinin örgütlenme sürecinde, hem ideolojik derinleşmeyi hem kadro parti ölçülerinde reel sosyalist ölçüleri aşan bir kadro duruşunu ortaya çıkardı.

1990'larda geliştirilen bu duruma karşı da 1993 baharı ateşkesle birlikte stratejik değişiklik yaparak aslında bu gelişmelere göre kendini değiştirip dönüştürmek istedi. Ona izin vermediler. Aslında sadece 1998 de yaşanmadı böyle bir durum. 91'de Güney Kürdistan'ı PKK'nin yayılmasına kapatan proje kendisini 1993'de uyguladı. Ateşkesi boşa çıkaran proje oldu. Açar, Demirel, Çiller, Güreş çetesinin topyekûn özel savaşıyla ateşkesin boşa çıkartılması bu temeldedir. *"İngiltere'den yeşil ışık alarak bu durumu geliştirdiler"* dedi Önderlik, hep öyle değerlendirdi. İngiltere yönlendirdi, çekiş güç operasyonunun doğrudan bir parçasıydı.

Arkasından 1 Eylül 1998 ateşkesine karşı dayatılan uluslararası komplo bunun daha fazla gelişmiş, daha doğrusu daha fazla sonuç almayı hedefleyen parçası oldu. Önce Güney Kürdistan'ı kapattılar. Sonra 1993 ateşkesini önleyerek PKK'nin o dönemde kendisini değiştirip dönüştürmesinin önünü kapattılar. 1998 ateşkesinden sonra da uluslararası komployu devreye koyarak aslında Önderliği imha edip, PKK yok etmek istediler. Reel sosyalizm nasıl çözüldüyse PKK'nin de karşı saldırıyla bu biçimde çözdürtülmesini sağlamak istediler. Üçüncü Önderliksel doğuş, üçüncü dönem partileşmesi tümüyle bu saldırılara karşı onları boşa çıkartacak mücadele temelinde oluyor.

Dikkat edilirse böyle bir şeyin gerçekleşmesi için de sadece bir taktik yaklaşım, politikalar uygulamak yetmiyor. İdeolojik değişim ve yenilenme gerekli oldu. Bunu da ancak paradigma temelinde çok derin, köklü, radikal bir dönüşüm başarabilir. PKK kendisini bu sisteme karşı mücadele eden, ona karşı alternatif olan bir hareket haline getirdi. Böylece yeniden inşası 2014 Şubatında, martında böyle gündeme geldi. Aslında kesinlikle yeni paradigmayla bu temelde ideolojik bunalımların aşılaraq, yeni bir Önderliksel doğuşla ideolojik bağı var. O, doğuşun yeniden örgüte dönüştürülmesi oluyor. Yeniden inşa öyle gündeme geldi.

**“Saç Telimden Tırnağıma Kadar
Her Şeyi Yeniden Sorguluyor,
Yeniden Değiştiriyor, Yeniliyor, Yapılandırıyorum,
Herkes Bunu Yaşamalı”**

Çözüm projesi olarak KCK şekillenmesi öyle gündeme geldi. KCK örgütlüğü temelinde demokratik ulus çözümü böylece yeni bir yapılanma, yeni bir doğuş olarak 2004-2005 süreçlerinde gerçekleşti. Bunların hikâyeleri de biliniyor. Önderliksel değişim, dönüşüm gerçekleşmenin devrimci hamleleri nasıl, hangi ortamlarda ne tür zorlanmalarla gerçekleştiğini ve nasıl bir ilkesel düzeyi ifade ettiğini bilmemiz gerekiyor. Gerçekten kendimizi değiştirip dönüştüreceksek yenileyeceksek, üçüncü dönem partileşmesine katılacaksak Önderliğin bu dönemde yaşadığı değişim dönüşümü yaşamak zorundayız.

Önderliğin 15 şubat komplosundan sonra mahkeme edilip ilişki kurduğu ilk anda, örgüte ulaştırdığı ilk görüş şu oldu. *“Ben saç telimden tırnağıma kadar her şeyi yeniden sorguluyor, yeniden değiştiriyor, yeniliyor, yapılandırıyorum, herkes bunu yaşamalı. Böyle yaşananlar bundan sonra yürüyebilir, değiştirebilirler, böyle olmayanlar benimle yürüyemezler”* dedi. 1998 yazındaki değerlendirmelerinde ve talimatlarda bunlar vardır. O zamanda talimat verildi. 1998 baharında komplo ardından yaşadığı değişimi böyle tanımladı. Kürt sorununa demokratik çözüm bildirgesinin ilk hazırlandığı süreçti. O zaman da tutumunu, duruşunu bu temelde tanımladı. Sürece nasıl yaklaşımların gerektiği konusunda uyardı, bilgi verdi. Bu, Önderliğin değişim dönüşümün bir benzerini yaşamak ve onu anlamak yerine, kavramları ezberleyen ve çok fazla değişim dönüşümü derinlikli felsefik, ideolojik, örgütsel, taktiksel derinliğine ulaşmış bir biçimde gerçekleştirememe, yaşayamama yaşandı. Dogmatizm, tutuculuk kendini ortaya koydu.

Süreci her ne kadar Önderliğin uyarıları temelinde ele alsak da bu çok dar ve yüzeysel yaklaşımla oldu. Çok bireyci bir yaklaşım oldu. Örgütlü bir yaklaşım olmadı. 2002-2004 tasfiyeciliği bundan yararlanarak örgüte bu kadar saldırdı, bu kadar zarar verdi. Aslında Önderliğin yürüttüğü değişim dönüşüm süreci anlaşılrsa, özüm-sense, sahiplenilse bu temelde kendini değiştirme dönüştürme gücü gösterilseydi tasfiyecilik bu kadar zarar verici olmazdı. Bu

kadar etkili hala kesinlikle gelmezdi. Savrulmaya uğrayacak şekilde değişim yaşanmadı, değişime karşıt olunmadı. Ama Önderliğin yaşadığı bir düzeyde de değişim dönüşüm yaşanmadı. Partiyi, örgütü yürütecek zihinsel, ideolojik ve örgütsel olarak yeniden yapılandırılacak bir değişim ve dönüşüm de olmadı. Dar, dogmatik, sekte, bireyci bir tutum içinde kalındı. Fanatizm rol oynadı. Dar, inanç yaklaşımı ortaya çıktı. “Nasıl ben kendimi tutarım, koparmam, bu yeterlidir” yaklaşımı çıktı. Koskoca hareket var, örgüt var bunların yürütülmesi gerekiyordu. Kapsamlı sorumluluk bunu gerektiriyordu. Onları yapma, bu sorumlulukları yerine getirmenin yerine “anlamasam bile kendimi koparmam” biçimindeki dar ve duygusal yaklaşım, fanatik duruş yönetim düzeyinde etkili olan, belirleyici olan bir duruş oldu.

Dolayısıyla örgütün değişim dönüşüm süreci düşünsel ve pratik olarak yönetilmedi. Yeterli düzeyde düşünce üretimi ve örgütsel dönüşüm çabası yürütülmediği gibi Önderliğin geliştirdiği düşünceler de derinlikli ve bütünlüklü olarak özümsemedi. Anlamada dar, bireyci yüzeysel yaklaşım hâkim oldu. Hiçbir şey yapılmadı değil. O dönemde Önderlik savunmaları üzerinde yürütülen tartışmalar, eğitimler örgütü yürüttü. Bütün kadroları örgüt kavrayışı içinde yürüttü ama dikkat edelim tasfiyeciliğin bu kadar tahribat yaratması da, Önderliğin yaşadığı değişim dönüşümü aynı derinlik ve kapsamda yaşamama, bunu örgütlü yürütememe sonucunda mümkün oldu. Böylece Önderlik müdahaleleriyle sadece savunmalar değil, düşünce üretimi değil, aynı zamanda örgütsel müdahalelerle böyle bir dönemde örgütü yürüttü.

PKK'nin 2002'den 2004-2005'e kadar yaşadığı böyle dalgalı değişim dönüşüm süreci bundan kaynaklandı. Tasfiye olmaktan, imha olmaktan Önderlik müdahaleleri kurtardı. Burada yeni değişimi, dönüşümü, üçüncü dönem partileşmesini iki temel amaçla yaptığını Önderlik Bir Halkı Savunmak kitabında ortaya koydu.

1-Parti, paradigma değişimi temelinde ortaya çıkan yeni ideolojik, politik çizginin örgüte ve eyleme dönüşmesidir. Böyle bir çizgi oluşunca tabi onu yeniden partileştirmek, örgüte, eyleme dönüştürmek gerekiyordu.

2-Yeniden inşayı o tasfiyeci sürece, çatışmalı, süreci anlamayan, gerçeğine sahip çıkmayan bütün kadro yönetim duruşlarına karşı bir müdahale olarak geliştirdi.

Önderlik *"ben kendi çizgimi örgütlüyorum"* dedi. Orda birleşmeye çağrı yaptı. Dolayısıyla böyle olmasaydı, parçalanma dağılma çoktu. Bunun dışındaki hiçbir mücadele partiyi birleştiren, tasfiyeciliği tasfiye eden bir sonuç yaratmazdı. Öyle o dönemde neler yapılmış, neler yaşanmış, ne kadar yiğitçe mücadele edilmiş hikâyelerine hiç kimse inanmamalı, özeleştirel yaklaşılmalı. Öyle bir yiğitlik görmedik. Önderlik müdahalesi olmasaydı örgüt darmadağın olmuştu. Tasfiyecilik bitirmişti örgütü. Kaçtıktan sonra yeniden gelişleri bu nedenleydi. Mevcut durumu öyle değerlendirdiler. Ölçüler, biçtiler tasfiyeciliği yürüten merkez geride kalanı da dağıtacaklarına kanat getirdikleri için geri dönüş yaptılar. Hesap etmedikleri tek şey vardı. Önderlik müdahalesi ve Bir Halkı Savunmak kitabı temelinde Önderliğin yaşadığı, felsefik, ideolojik yenilenme. Tasfiyeciliğin dağıtıcı etkilerini, düşüncede yarattığı karmaşayı ortadan kaldıracak onu yenilgiye uğratacak yeni bir ideolojik, politik çizginin ortaya çıkmış olmasını tasfiyeciler hesaba katmadı. Bu olmasaydı 2004 başında ne yapılırsa yapılsın PKK çözülüyordu. Önderlik çözülmüş PKK içinden Bir Halkı Savunmak kitabıyla yeniden bir yeni partileşme sürecini başlattı. Bu Ankara'daki doğuş gibi Lübnan-Filistin sahasındaki doğuş gibi bir doğuştu. Bu etkiyi, gerçekliği iyi bilmemiz, anlamamız gerekiyor. Neden bu duruma gelindi? Bu soruya doğru cevap verebilmek lazım. Sorumlu yaklaşmak, bu bireyciliği aşmak, örgütsel sorumluluk dahilinde yaklaşım gösterebilmemiz gerekli. Diğer yandan da tabi kavrayış düzeyimizi, örgütsel çalışma tarzımızı, sistemimizi pratik başarılar karşısındaki durumun ne olduğunu anlamak, değerlendirmek gerekli.

Partiyi tartışırken bunları daha somut tartışmak lazım. Dönemsel açıdan olduğu kadar geçmişin de derslerini çıkarmak temelinde ele almak gerekir. Tabi somutta onu daha derin tartışırsak ancak başarıyla yapabiliriz. Fakat şu açık, öyle bir şey ki partinin ne tam gerekliliklerini yerine getirebiliyoruz, ne de tam vazgeçebiliyoruz. Aslında parti biraz sıkıyor değil bizi, doğru söyleyelim. Derler ya eğri oturup doğru konuşalım. Öyle sıkıyor değil. Niye, çünkü parti eğer bizi hiç sıkmasaydı, o zaman gereksiz bir araç olur, bir etkisi olmazdı. Bireye etkisi olmayanın topluma da etkisi olmaz. Demek ki etkinliği olan bir araç olmazdı öyle bir durumda. Çünkü ihtiyaç olmazdı. Bizi sıkıyor olması, parti ilke ve ölçülerine ters olmamızdan kaynaklanıyor. Bu terslik de sistemden kaynaklıdır. Kültürel soykırım rejimi altında tabi partinin yurtseverlik ilkelerine göre

sorumlu yaklaşmak ve eylemci tarzda yaşamak zor geliyor, sıkıcı geliyor. Dolayısıyla anlayış derinliğine, tarz, derinliğine taktik ustalığa ulaşamıyoruz. Yaklaşımlarımız bireyci oluyor, kendine göre, eksik, hatalı oluyor. Çok fazla kendine göre algılama, değerlendirme yaşanıyor. Her ne kadar partiye şehitler partisi desek de Önderlik ve şehitler gerçeği olarak değerlendirme, analiz etme anlama özümseme zayıftır. Kendimize göre yorumluyoruz.

İnsan şunu söyleyebilir: Burada partinin bizi sıkıyor olması kötü değil yanlış da değil. Doğru olandır, yararlı olandır, çünkü o temelde zihniyet ve pratik olarak bizde değişiklik yaratacak. Zaten değiştirilmemiz gerektiği için parti, Önderlik ve Önderliksel çıkış var oldu. Biz de buna ihtiyaç hissettiğimiz için Önderliğe ilgi duyduk, katıldık, katılıyoruz. Hiç kimse zorla alınıp getirilmiyor. Herkes gönüllüce geliyor, isteğiyle geliyor. Başından beri bu böyledir. Kendi isteği temelinde en kolay geline yer, en kolay gidilen yer PKK'dır. Dışımızdaki güçler bunun tersini göstermeye çalışıyor olsalar da, "şöyle baskı var, zorla getiriyorlar, şunu yapıyorlar" deseler de, öyle bir gerçekli yoktur. Dikkat edelim gelme de öyle, kaçma da öyledir. Herkesin o kadar sınırı var, sistemi var, polisi, istihbaratı var. PKK'nın neyi var? Giden gidiyor. İsteyen gidiyor. Zorla, engelleyecek, durduracak pozisyon yok.

PKK Devriminin Özü Kişilik Devrimidir

Demek ki ihtiyaç hissediyoruz. İsteğimizle geliyoruz, isteğimizle kalıyoruz. Yoksa kimse zoraki tutamaz. O halde ihtiyacımız olmazsa böyle bir istek oluşmaz. Bu ihtiyaç neyi ifade ediyor? Bizim mevcut duruşumuz doğru değil. Bize verilen bilinç, irade, ruh, duygu yaşam ölçüleri davranışlar, yurtsever tarzda değil, halkçı değil. Özgürlükçü, eşitlikçi değil. Toplumca değil kısaca. En azından çok fazla bireyci, kendine göredir. Oysa insan soyu toplum olarak vardır. Birey olarak yoktur. Birey toplum içerisinde varlık gösteriyor. Toplumsuz bir birey var olamıyor. Bu söz konusu bile değildir. O halde toplum değerlerinden kopartılmış ve bireyselleşmişsek, bu, başlı başına ciddi bir kendi soy duruşumuz karşısında hastalık oluyor. Terslik oluyor. İhtiyaçlar işte buradan kaynaklanıyor. Bu bir gerçek, fakat dikkat edelim ihtiyaç olmasına böyle bir istek ve gönüllülükle katılmaya rağmen değişim ve dönüşümde zorlanıyoruz. Zaten parti bizi değiştirmek, dönüştürmek istiyor. O temelde çağırıyor.

PKK devriminin özü kişilik devrimidir, zihniyet ve vicdan devrimidir. İnsan yaratmakla uğraşılıyor. Toplum yaratmanın temeline özgür insan yaratmayı koymuştur. Demokratik toplumu özgür insan varlığı üzerinde şekillendirmektir. Şimdi özgür insan olma noktasında işte ihtiyacımız var. İstek oluşuyor geliyor, katılıyoruz ama şöyle oluyor. Geldik, katıldık, bir şeyler almak istiyoruz ama ihtiyacımız vardı. Bu bizim belirlediğimiz gibi olsun istemi, tutumu var, ama böyle olmuyor. Evdeki hesap çarşıya uymuyor. İhtiyaç hissedip yarattığımız şey ile karşılaştığımız PKK aynı olmuyor. Burada tabi yeniden bir durum değerlendirmesi yapmak PKK realitesini, Önderlik gerçeğini görmek, anlamak baştan öyle düşünmediyse, isteğimiz o temelde olmadıysa da biz PKK diye geliyoruz, Önderlik diye geliyoruz. Bu gerçekliği o zaman yine görüp anlamak, katılmak lazım. Ona göre kişilik devrimi yapmak, değişim dönüşümü ona göre gerçekleştirmek gerekiyor.

İşte burada sorunlar çıkıyor. Sorunların esas olarak kaynağını buradan alıyor. Bu noktada parti ve Önderlik gerçeği bizim baştaki sanımızdan da, anlayışımızdan da, isteğimizden de farklı o gerçeklik kendisini bize dayatıyor. “Böyle olacaksınız, katıldığınız yerin ölçü ve ilkeleri böyle böyle olmak zorunda” diyor. Biz de diyoruz ki, ‘hayır, biz gelmek isterken şöyle şöyle olsun diye gelmek istemiştik.’ Dolayısıyla böyle katılacağız. Böyle kabul edilmemiz gerekli. Biz buyuz. Böyle bir mücadele var ve PKK içinde en etkili olan mücadele bu mücadeledir. Bu anlamda parti ve bireyler arasında her zaman bir mücadele var.

Bu çok böyle yadırganır, reddedilir bir mücadele de değil. Böyle olmak zorundadır. PKK içinde mücadele, farklı görüşlerin birbiriyle mücadelesi değildir. Öyle çıkmıyor, çıkamaz da zaten. Nasıl? Önderlik gerçeği onun tedbirlerini alıyor. Demokratik, yurtseverce olabilecek her şeyi kendisinde birleştiriyor. Böyle bütünlüklü bir harekettir. Dar bir ideolojik duruş değildir. Toplumsal, ulusal duruş ideolojik darlığını aştı. Zaten baştan itibaren öyle dar bir ideolojik mücadele içinde olmadı. En keskin ideolojik bir keskinlik gösterdiğinde bile Önderlik tabi bir halk hareketi olma, ulusal bir hareket olma özelliğinden de kaynaklı olarak birçok duruşu kendi içinde toplayan, farklı ölçüleri kendi içinde birleştiren bir bütünlüğü, buna dayalı sistemi ön gördü. Buna parti cephe ilişkileri diyelim, parti halk ilişkileri diyelim.

Kadroyla halk, sempatizan, yurtsever, taraftar ilişkilerini bir arada tutmayı sağladı, ön gördü. Bunun için PKK'de aslında farklı görüşlere zemin yoktur. PKK'de farklı tek bir görüş var. Sistemin uzantısı olma, kültürel soykırım sisteminin ucu olmak, uzantısı olmak, dindiricisi olmak, soykırımın yarattığı acıları dindirerek daha rahat ölümü sağlayan akım olmak. Onun dışında gerçekten de yurtsever bir değer taşıyan akımların ayrı bir biçimde gelişmesine zemin sunmuyor. Önderliğin PKK'yi örgütlenme şekli böyledir. Bu bakımdan farklı görüşler, ayrılıklar çıkmıyor. "Ulusal özgürlük mücadelesinde, toplumsal mücadelede şunu düşünüyorum, bunu düşünüyorum" biçiminde farklı düşünce ayrılıkları yok. Olamaz da. Hepsi kendisini PKK'nin içinde buluyor. PKK hepsini içinde toplayacak bir bütünlük olarak örgütlenmiştir.

Bu anlamda Önderliğin bütün özgürlükleri, yurtseverlik duruşlarını bir diyalektik içinde birleştirme düzeyi çok güçlüdür. Bunu birbirinden koparmıyor. Çok birbirinden kopartılmış, parçalanmış olan olguları çok iyi birleştiriyor, bütünleştiriyor. Bundan dolayı ayrılık çıkması mümkün değil. Ayrılık yoktur. Geriye kalan nedir? Aslında kültürel soykırım rejiminin ajanları, provokatörleri olarak ortaya çıkma, objektif-sübjektif ajanlık olabilir geriye kalanlar. Onun doğal durumu işbirlikçi ajan hareketi, duruşu diyelim. Diğeri, bunun dışında kalan şeyler bireysel duruşlardır, tutumlardır. Şimdi bu bireysel tutumları, bu provokasyonlar örgütlemeye çalıştılar. Tasfiyeci hareketleri, provokatör hareketler dediklerimiz de bunlar. Aslında Önderlik çizgisiyle, parti gerçeğiyle bireysel duruşların çeliştiği, çatışmalı olduğu noktada bunları bir ortak anlayışta, örgütlenmede birleştirmeye çalışan hareketler, provokatif hareketler oldular. Provokatörler bunu yaptılar. Gerisi bizde, bireyci dayatmalar biçiminde esas olarak karşı duruşlar ortaya çıkıyor. Bu durumu da eğitim sorunu olarak, partileşme sorunu olarak, örgütsel çizgi sorunu olarak ele alıyoruz.

Bu temelde parti bu bireyci, kendine göre duruşları anlayışları aşmaya, değiştirmeye, düzeltmeye çalışıyor. Bunlar baştan beri bir birikim, tecrübe olarak gelişti. Aslında bunun partileşmenin, parti militanı haline gelmenin zorunlu bir yolu yöntemi olduğunu öğrendik, bildik. Ama buna rağmen bilinen ve bize de hizmet ettiğini bildiğimiz gerçekliğe girmede zorlanıyoruz. Bu, Önderlikle irade bütünlüğü temelinde katılma yerine bir tür ittifak yapma, anlaşma yapma, karşılıklı bir şeyleri kabul ederek bir arada olma durumuna

yol açıyor. Yoksa parti ve Önderliğe bütünlüklü katılmayı yaratmıyor. Eğer eğitimler, ideolojik mücadele, eleştiri, özeleştirme etkili bir biçimde yürütülmezse bu tür duruşlar -toplum etkisi olarak diyelim- parti için yansıyan bireyci duruşlar aşırı derecede zorlayıcı, tahrip edici oluyor. Karşıt bir dayatmayı ortaya çıkıyor. Özellikle değişim dönemlerinde böyle duruşlar çok daha fazla zorluyor. Tehlike yaratıyor. Savrulma zemini ortaya çıkartıyor. Böyle durumlardan kültürel soykırım rejimi ve düşman yararlanmak istiyor. Bazılarını, ajanlarını harekete geçiriyor, devreye koyuyor. Partiyle çelişkiye düşmüş bu bireysel duruşları, arayışları partiye karşı ortak bir anlayış haline getirmeye, örgüte dönüştürmeye çalışıyorlar.

Demek ki bu tür duruşlar tehlikelidir. Böylesi duruşlar sadece partiye pratik zarar vermekle kalmıyor. Her türlü provokatif, tasfiyeci girişime zemin olmayı ifade ediyor. Onlara açık halde yaşamayı ifade ediyor, o tür parti karşıtı saldırıların ortaya çıkmasına zemin sunuyor. Buna fırsat vermemiz gerekli. Bu da sorumlu davranmayı parti ve Önderlik gerçeğini o gerçekliğin özüne uygun olarak anlamayı, özümsemeyi gerektiriyor.

Partileşmek Ya Oldum, Ya Olmadım Değildir

Bu bakımdan parti tartışmalarını Önderlik değerlendirmeleri üzerinden yapmak, parti eğitimini Önderlik gerçeği üzerinden yapmak daha doğru, daha gerçekçidir. Önderlik çözümlemelerini izlemek, savunmalarını okumak, çözümlemeleri okumak gerekli. Duymak, dinlemek, birkaç kaba bilgi edinmek Önderliği öğrenmek, özümsemek anlamına gelmiyor. Bu nokta da zayıf ve yetersiz duruşlar var. Okuma ve inceleme azdır. Bazı okumalar olsa bile farklı şeylere ilgi var. Biraz kaba birkaç şey öğrenilince Önderlik öğrenildi, özümsemiş sanılıyor. Öyle bir durum yoktur. Bu çok yüzeysel ve kaba bir durumdur. Çok kaba birkaç noktada Önderlik gerçeği ile uyumlu hale gelmek Önderliği tümünden anlamış, özümsemiş gibi kendini görmeye götürüyor. Çok ciddi bir yanılgı var bu konuda.

Bütün bunların sonucunda şunu belirtmek istiyorum. Parti ve Önderlik eğitimini geliştirmede zayıfız. İşte tabi bizim dışımızda birer olgu olarak var bunlar. Dolayısıyla biz oraya katılmaya geliyoruz, değişip dönüşmesi gereken biziz, ama öyle öngörmüyoruz. Parti ve Önderliği bilerek geliyoruz ama şöyle diyoruz: Geldiğimiz yerden öğrendiklerimiz var. Ona göre kendimizde bir ihtiyaç oluşturmuşuz, istek yaratmış gelmişiz. Sadece o kadar olsun. İsteddiği-

miz gibi olsun. Onun dışındaki oluşlara kendimizi kapatıyoruz. Zorlayıcılık orada ortaya çıkıyor. Zorlanma burada ortaya çıkıyor. Kendimize göre bakış açısı, kendine göre yorumlama çok fazla yaşanıyor. Dahası en ilerisi bu durumda fanatizm oluyor işte. Takım tutar gibi PKK'ye, Önderliğe bağlanma ama onları felsefik, ideolojik olarak bir zihniyet bakımından derinlikli anlama, özümseme yine bir eylem çizgisi olarak her alanda doğru tarz ve taktiklerle başarılı bir biçimde hayata geçirilmesinde kendini sorumlu görme yaşanmıyor. Azdır bu konudaki çabalar. Önderlik düşüncesini özümseme, benimseme, bunu sürekli kılma, kendini bu konuda derinleştirmede zayıflık var.

Önderliğin yaşadığı sorumluluk düzeyiyle yaşamada zayıflık var. Bunlar tabi taktik-tarz alanına dönüştüğünde her türlü parti dışı anlayış ve tutumlar dediğimiz özellikleri ortaya çıkarıyor. Disiplinsiz yapıyor, iradesiz yapıyor, katılımsızlık yapıyor, çok fazla geri çekilmeci kılıyor. Maddiyatçı yapıyor. Ne bileyim, iktidarcı yapıyor. Farklı eğilimler, anlayışlar bireysel düzeylerde açığa çıkıyor. Normalde, sürekli öyle bir farklı anlayış, eğilim, bölünme ortaya çıkmıyor ama bireylerin duruşu, partiye tam bütünlüklü, uyumlu değil. Önemli ölçüde böyledir. Tabi çok yakın olanlar da var. Partili olmak, partileşmek bu anlamda ya oldum, ya olmadım değildir.

Parti içinde olabilirsiniz, partiye biraz katılabilir, biraz destek verebilir, parti mücadelesi verebilirsiniz. Bir dönem yapıp, bir dönem yapmayabilirsiniz. Biraz katıldın fayda sağladınsa, bu her zaman fayda sağladın anlamına gelmiyor. Bu katılımın her zaman gerçekleştiği anlamına gelmiyor. Önder Apo bunun için diyordu, *"PKK olmak her gün yeni başlangıç yapmak demektir."* Her an yeniden başlangıç yeniden partileşme durumu. Yoksa öyle "bir sefer katıldım, kayıt oldum, kimlik çıkardım. Ömür boyu artık ne yapsam da o geçerlidir" denilemez. Önderlik partiyi böyle olmaktan çıkardı. Bürokratik partileşmeler öyleydi. Reel sosyalist partilerin esası, özellikleri öyleydi. PKK'nin reel sosyalist partilerden, komünist partilerden farkı, ayrılığı burada ortaya çıktı. Öyle olmadı, öyle bir partileşmeyi ön görmedi. Şimdi diğer yandan yorumlamalar kendimize göre algılamalar çok fazla. Önderliği, PKK'yi kendimize göre yorumluyoruz.

Biz Önderlik çizgisine, parti çizgisine katılmak, onu özümsemek yerine partiyi ve Önderliği kendimize katmış oluyoruz. Kendi anlayışımıza göre tanımlıyoruz. Aslında kendi partimizi tanımlamış

oluyoruz. Böyle bir durum Önderliğe, partiye doğru katılmak anlamına gelmiyor. Tersine Önderliği, partiyi kendine katmak anlamına geliyor. Öyle ki bir kendini aşırı derece de merkez yapma oluyor. Önderlik bunları hep kendini beğenme olarak ortaya koydu, kendini abartma, sevdalanma biçimleri olarak değerlendirdi, sistemin etkileri olarak da öngördü ve değiştirilmesini düzeltilmesini istedi. Böyle durumlar değişim dönüşüm süreçlerinde çok daha zarar verici ve tehlikeli oluyor. Bu tarzda da parti içinde kalınmaz mı? Bir yere kadar kalınabilir, parti atmayabilir, artmıyor zaten. Bir ittifak gücü olarak parti içinde kalınabilir, yaşanılabilir. Zaman zaman hayırlı işler de partiye yapılabilir. Bazen zarar da verilebilir. Normalde gelişme büyüme dönemlerinde bu durumların zarar vericiliği az, katkısı fazla da olabilir. Yanılmayalım, hiç olmaz demeyelim. Ama böyle durumlar özellikle de stratejik değişim dönüşüm süreçlerinde tehlikelidir. Zarar vericiliği çok daha fazladır. Kendine görelilik, kendine göre algılama bu düzeyde olunca örgüt, Önderlik değişim dönüşümü yaşarken o kendine göre algılama düz yürümeyi getirebilir. Bir dogmatizm, kalıpcılık, tutuculuk olarak ortaya çıkabilir ve uç bir duruma savurabilir insanı. Değişimi dönüşümü engeller, katı kılar insanı.

O tarzda kendine göre anlama, bireyci olmanın çok fazla neyle ilişkisi var? Aslında bilinç zayıflığı ile ilişkisi var. Buna rağmen parti içinde nasıl kalıyor? İnancıyla kalıyor. Fanatiktir. O tür kalışların altında fanatizm var. Bu tarz kalışlarda duygusal yaklaşımlar daha öndedir. Bilinçle, amaç bağlılığı temelinde Önderliğe katılma, bütünleşme yerine, inançla katılma, Önderliğe inanmış, iman etmiş, ondan öte neye katıldığını, neyi anladığını çok fazla sormasına, bilmesine de gerek yok. “Örgütte millet nasıl yürüyorsa onların içinde yürüyebilirim” diyor. Ama böyle durumlar normal dönemlerde devrimci gelişme ve yükseliş dönemlerinde çok fazla zararlı olmayabilir, tehlike arz etmeyebilir, ama stratejik değişim ve dönüşüm dönemlerinde tehlike yaratırlar. Orda bilinç, anlayış gücü lazım. Ama bu kadar tehlikeli olmuyor. Dikkat edelim, değişim döneminde tehlike arz ediyor. İstenmese de uçurumdan gitmeyi, savrulmayı getiriyor. Böyle durumları biz, üçüncü partileşme dönemindeki süreçte de yaşadık. 1993’ten başlayan Önderliğimizin 1998 yazında karar kılıp ateşkes sürecinde gündeme getirdiği, uluslararası komploya karşı mücadele sürecinde ise onunla birleştirerek daha çok derinleştirilen, geliştirilen değişim ve yeniden

yapılanma sürecinde bu tür anlayışlardan dolayı ciddi zayıflıklar ve zorlanmalar yaşandı. Bu nedenle savrulmalar çok oldu.

Bir de örgütlü öncülük, yönetim zayıflığı olunca, bu sefer bireysel düzeyde savrulmalar daha çok olur. Nitekim öyle de oldu. Eğer öyle değil de Önderliğin yürüttüğü süreci, Önderliğin yürüttüğü temelde anlayan, Önderlik üzerinde yoğunlaşan, derinleşen, Önderlik kadar olmasa bile sürecin değişim dönüşüm süreci olduğunu bilen. Bunu Önderlik tarzı temelinde yapmak böyle bir süreci örgütlü bir biçimde yürütmeyi sağlayan bir yönetim duruşu olsaydı, tabi bu değişim dönüşüm sürecini daha az zayılatla, daha hızlı ve sonuç alıcı temelde yaşayabilirdik. Fakat öyle olmadı. Yönetim, yönetimlik yapmadı. Öncülük etmedi, örgütlü davranmadı. Bireyci davrandı, duygusal, fanatik davrandı. Önderliği değil kendini esas aldı. Sürece kendine göre katıldı, Önderliğin ön gördüğü katılım düzeyinde katılım söz konusu olmadı. Önderliğin sorumluluk düzeyinde katılmadı. Dolayısıyla değişim ve dönüşümü doğru temelde pratikleştiren, yöneten bir durumda olmadı.

Önderlik Çizgisinde Yeniden Yapılanma Nasıl Olacak?

Bu durum bir de tasfiyeci saldırılarla birleşince tabi örgütsel parçalanma, erime, dağılma çok daha fazla oldu. Aslında bu kadar zayıt yaşanmayabilirdi. Toparlanma çok uzun sürece yayıldı. İdeolojik, örgütsel duruşta hep bir muğlaklık yaşandı. Hala aslında biz bu üçüncü Önderliksel doğuş sürecine dayatılan tasfiyeciliğin etkilerini, ideolojik-örgütsel etkilerini aşabilmiş değiliz. Değişim dönüşüm, Önderlik çizgisinde yeniden yapılanma nasıl olacak? Bunu derinliğine ve örgütlü bir biçimde geliştirmedığımız için aslında bireycilikler, kendine görelilikler hala çok fazla yaşanıyor. Hala tasfiyeci etkiler yaşanıyor. Tasfiyecilik kovuldu. Önderlik çağrısı temelinde herkes özeleştiri vererek yeniden Önderlik partileşmesine katıldılar. Parti toparlandı. 2005’de yeniden inşa kongresi yapıldı. Sonrasında da 9-10 ve 11. Kongre yapıldı.

Parti içinde yaşanan bazı durumlar ideolojik, örgütsel duruşlar yeni dönem partisi gereklilikleri değildir. Eski partiyle de uyumlu değil, tasfiyeci etkileri taşıyor. Neredeyse parti varlığından bile kuşku duyuluyor. Niye? Çünkü değişim dönemi dediğimiz ideolojik bunalım döneminde, Önderlik *“PKK ismini değiştirebilir”* dedi, o nedenle PKK değişti KADEK oldu. Sonra KADEK’le KNK birleşip

Kongre Gel oldu. İki buçuk yıl böyle geçti, ondan sonra PKK'nin yeniden inşası gündeme geldi.

Gerçekten bu yeniden inşaya yaklaşım ve katılımıda yetersizlikler var. Yeniden inşanın ölçü ve özellikleri nelerdir? Paradigmasal gerçeği, ideolojik, siyasal çizgisi, programı, örgütsel ölçüleri neler? Bunları anlama, özümseme, bu temelde bir köklü eleştiri-özeleştiriyapmada ve değişim dönüşümü yaşamada ciddi yetersizlikler oldu. Mücadelesiz bir durum oldu. Tasfiyeciliğe karşı derinlikli, keskin bir ideolojik ve örgütsel mücadele yaşanmadı. O nedenle bir uzlaşma vardır.

İdeolojik olarak Önderlik duruşu ve çizgisi neydi ne kadar anlaşıldı, sahiplenildi, ne kadar sahiplenilemedi, ters olundu bu temelde bir keskin eleştirel, özeleştirel yaklaşım yerine uzlaştırma yaklaşımı çoktur. "aslında ben böyle düşünmüştüm, filana böyle demiştim..." Hep dışında, başkasında görme var. Kendi duruşunu uzlaştırma yaklaşımı var. Bu bakımdan 2002-2004 tasfiyeciliğine karşı yeterli, doğru bir eleştiri-özeleştiritemelinde kendini yenileyerek yeni partileşmeye, üçüncü dönem partileşmesine doğru ölçüler temelinde katılım da zorlanma vardır. Bu keskin yürümedi. Tasfiyeci ölçüler, ilkeler nelerdi, doğru parti ilke ölçüleri, Önderliğe ait olanlar neler? Bunlar üzerine çok somut net tartışılmadı. Tasfiyecilik buna göre mahkûm edilmedi. Önderlik ölçülerinin neler olduğu Önderlik savunmaları dışında geliştirilmedi. Bir mücadele yaşanmadı, daha çok uzlaştırmacılık hakim oldu. Çok sürece yayıldı, çok uzlaştırıldı, parti fes oldu. Yeniden partileşme olduğu halde "çözüldü" diyor Önderlik. Gerçekten de bu yeniden partileşme, yeniden katılım gerekliydi. İnşa komitesi bunu biraz şeklen olarak da yapmak istedi. Raporlar almak istedi, yeniden katılmak isteyenler varsa yine biraz ideolojik bir duruş da göstermek istedi. Fakat bu süreç içerisinde öyle çok genelleşti, keskin bir ideolojik duruş ve mücadeleye dayanmadı.

Yeniden partileşme yine yeniden katılma temelinde olmadı. Eski katılımların yenilenmesi temelinde değerlendirildi. İşte bu sürecin bu kadar uzamasının, hala değişim dönüşümden söz etmek zorunda kalmamızın temel nedenidir. Önderlik dedi, "siz değişmemişsiniz." En son talimatında da, "duruşunuz eski duruşunuz gibidir. Yüzde bir bile pratik yapamıyorsunuz" dedi.

O zaman doğru olan Önderliğin söyledikleri olduğuna göre, biz yanlışını nerde yaptık, nasıl yapıyoruz, düzeltmeyi nasıl yapacağız?

Aslında 11. Kongrenin tartıştığı, gündemleştirmeye çalıştığı konu buydu. Geçen yıl üç mektupla Önderliğin somut eleştirdiği hususlar bunlardır. Bu temelde artık bireysel ve örgütsel bir biçimde köklü bir değişim dönüşüm yaşamaya ihtiyaç var. Ve bu çok geç kalmış bir durumdur. Aslında 2004 yazından itibaren tasfiyeciler kaçtıktan bireysel duruşlar eleştiri ve özeleştiriyile soruşturmayla düzeltildikten sonra biraz böyle netleşme yaşandıktan sonra ideolojik, örgütsel mücadeleyi keskin derinlikli yürütmek lazımdı. Çok yoğun bir ideolojik mücadele gerekliydi. Tabi yöntemli olmak kaydıyla, kaçtırmamak kaydıyla bunu yapmak gerekliydi. Öyle olsaydı 2004 süreci daha etkili gelişebilirdi. Toparlanmamız daha yoğun olabilirdi. O hususta şunu söyleyebilirim: Önderlik son mektupta “*zihniyet yetersizliği*” dedi, her yetersizlik farklılık demektir. Aslında hep yetersiz kalmaz böyle duruşlar. Yetersizse bu ayrı bir zihniyet demektir. Giderilmesi lazım. Böyle bir durum var.

Farklı zihniyetler var. Derinlikli, bütünlüklü olarak Önderlik zihniyetine ulaşma, özümseme, zayıf kalıyor. Bu da farklı düşüncelerin var olmasına, dolayısıyla farklı duruşlara, tarzlara, üsluplara, tempolara yol açıyor. Yoksa bu tür tarz, üslup tempo farklılıkları kendiliğinden ortaya çıkmıyor. Başka nedenle de ortaya çıkmıyor. Aslında düşüncedeki, zihniyetteki farklılıktan kaynaklanıyor. Böyle bir zihniyet yetersizliği, düşünce kopukluğu gerçekten var. Örgütsel sistem olma, parti olma, örgütü, KCK’yi anlama, kavramada hala sorunlar var.

Bu kadar zaman geçmiş olmasına rağmen örgütsel yeniden yapılanamama var. On yıl önce yeni dönemin örgütlerini ilan ettik, hala her toplantıda sistem tartışıyoruz. Tartışmadan öteye geçemedik. Tartışarak sorunları çözeceğimizi sanıyoruz. Bir yanılgı var. Pratikleşememe durumu var. Geri çeken böyle bir durum var. Bu aslında bireyci dayatmadan, kendine göre zihniyette kalmaktan kaynaklıdır. Böyle bir durum tehlikelidir. Aslında bu durumda kalmak bu değişim dönüşümün yaşandığı süreçteki olaylarla bağlantılıdır. Zamanında Önderlik tepeden tırnağa değişip yenilenme gerektiğini belirtti, öyle yaptığını söyledi. Süreci böyle ele almama yaşandı. Ondan sonra biraz Önderliğin partinin de ismini değiştirebileceğini söylemesi, belirtmesi ardından kendine göre değişim dönüşüm sürecini yorumlamalar ve karşı sisteme yönlendirici dayatmalar geliştikçe onlara tepki duyup, daha kendine göre, bireyci, sektör tutumlar içerisinde girme, tabi ki örgütlü ve derinlikli bir değişimi

ve dönüşüm süreci yaşamamızı engelledi. Aslında savrulma bütünlüklüydü. 2004 başında ortaya çıkan durum bütünlüklü bir savrulmaydı, çaresizlikti. Kişilerin eline kalmış bir parti duruşuydu ve Önderliğin bu duruş karşısındaki durumu yeri belli değildi. Önderliğe yeterince rapor verilmemişti. Öyle bir duruş ve mücadeleyle parti yapmak mümkün değildi. Buna Önderlik müdahale etti. Müdahale aydınlattı.

Bir Halkı Savunmak kitabı gerçekten de büyük bir müdahaleydi. Ciddi bir düşünsel aydınlanma yarattı. Yanlışları ortaya koydu. Tasfiyeci grubun kendine göre düzen içine çekmeyi ifade eden sapıtıcı sahtekâr yaklaşımını ortaya çıkardığı gibi bireyci, sekter, dogmatik, tutucu, dar, kendine göre duruşları da açığa çıkardı. Gerçekleri ortaya koydu. Yeni dönemin paradigmasını, ideolojik-politik çizgisini yeni partileşme gerçeğini ortaya koydu ve bir özeleştirel yoğunlaşmayla derinlikli bir değişimi dönüşümü işte Önderlik *“zihniyet ve vicdan devrimi”* dedi. Bunları gerçekleştirerek partileşmeye katılma gereği vardı. Bu parçalı ve bireyci oldu. Herkesin kendi istediği gibi oldu. Bu yönlü etkili bir parti mücadelesi, ideolojik, örgütsel mücadele temelinde yürütülemedi. Önderlik Bir Halkı Savunmak kitabında ortaya konan paradigma ve ideolojik çizgi temelinde yeniden inşa sürecini başlattı. PKK yeniden inşası çok örgütlü ve etkili bir biçimde yürütme gerçekleşmedi. PKK Ocağı bunu yapacak zemin olarak ön görüldü ama eğitimlerin yeterince sonuç vermesi bütün örgüt için bir çekim merkezi haline gelmesi tabi zihniyet üzerinde, düşünce üzerinde daha çok yoğunlaşmayı daha fazla araştırma, incelemeyi gerektiriyor. Bu konuda çok bireyci kendine göre fazla zamana yayan bir yaklaşım hakim oldu. Düşünsel değişime böyle yaklaştık.

Pratik yeniden yapılanmaya ise her şey Önderliğe bırakıldı. Önderlik ne derse desin “yapalım” demezse bizde görülen yanlışlıklar da olsa, oturup tartışıp bunları çizginin gereklerine göre düzeltme yaklaşımı içinde olunmadı. 2004 öyleydi, Kongre Gel geldi. Tek yönetimi vardı. Aslında o tarz erimeyi durdurmadı. Önderlik müdahale etti sistemi Kongre Gel ile yürütme konseyini ayırdı birbirinden, bu müdahale yeniden toparlanmayı biraz sağlattı. 2004, 2005 kışında Bir Halkı Savunmak kitabı üzerinde eğitim yapma, yoğunlaşma imkânı oldu. O aslında bireysel anlayış düzeltmesini ve örgütsel toparlanmayı getirdi. Onların sonucunda 2005’in ilk yarısı bir yeni paradigma, yeni ideolojik-politik çizgi temelinde yeniden

sistem olma, sistem inşa etme, kendimizi yeniden yapılandırma süreci oldu.

Şubat sonu, Mart başında HPG konferansını yaptı. Savunma alanı aslında ilk yeniden yapılanma sürecinin örgütsel çalışması olmalıydı, ama HPG bunu başaramadı. 3. Konferans, yeni paradigma Bir Halkı Savunmak kitabına göre HPG'yi yeniden yapılanmaya göre yapılandıramadı. Yapılanma 4. Konferansa sarktı. Dolayısıyla HPG içerisinde tasfiyeci etkiler bu nedenle hep daha fazla yaşandı. Hazırlıklı değildi. Bir Halkı Savunma üzerinde yeterince yoğunlaşma ve bu temelde konferansı hazırlama gerçekleşmedi. Hazırlığa daha fazla tasfiyecilik damgasını vurdu. Dolayısıyla aslında zayıf bıraktı. HPG'deki zayıf kalmanın genel üzerinde etkisi vardır.

Tabi her şey salt o alanla bağlantılı değildir. Daha sonra 4 Nisan'da PKK'nin 9. Kongresi, yeniden inşa kongresi oldu. Bir Halkı Savunmak kitabının özeti olarak hazırlanan program ve tüzük temelinde yeniden PKK'nin resmi kuruluşu gerçekleştirildi. İnşasına karar verildi. Yeniden yönetim olma, öncülük etme hususları tanımlandı. Fakat diğer birçok şey yanında eksiklikler var. Örgütsel bakımdan da aslında PKK'yi bir ideolojik öncülük olarak görmek yerine esas itibariyle bir ideolojik, felsefik öncülük olarak görme, örgütsel öncülüğten uzak tutma, bu anlamda PKK örgütlülüğünü bir merkez yapı olarak ele alıp bir taban örgütlenmesi olarak ele almamak yaklaşımı hâkim yaklaşımdı.

İdeolojik eksiklikler, çizgi ile terslikler ayrıdır. Onlar da değerlendirilebilir ama örgütsel bazda en azından böyle bir eksiklik vardı. Bu 10. Kongrede 2008'de aşılma istendi. Fakat o da yeterince sonuç vermedi. 11. Kongreye kadar bu durum devam etti, geldi. Kongre ardından KJB kurultayı oldu, kuruluşu gerçekleşti. Özgür kadın hareketi mevcut sisteme göre kendini yeniden yapılandırdı. Komalê Ciwan kuruluşu yapılanması oldu. Ve bütün bunlar mayısta Kongre Gel 3. Genel Kurul toplantısında KCK sisteminin oluşturulmasına götürdü bizi. Kongre Gel'in ilk Genel Kurulu 2003 Ekim sonunda Kasım'da olmuştu. 2. Genel Kurul 2004 Mayıs'ında Bir Halkı Savunmak kitabı geldikten sonra, ama çok fazla okunup anlaşılmadan, herhangi bir hazırlık yapılmadan birlik sağlama, kurultay olsun, Kongre olsun diye yapıldı. O, Bir Halkı Savunmak kitabının içeriğini örgüte yansıtmadı. Bir yeniden yapılanma, sistem oluşturma toplantısı olmadı. Bu görev 3. Genel kurula kaldı. 3. Genel kurul 2005 Mayıs'ında oldu. Orda KCK sözleşmesi ilan edildi. PKK

öncülüğü ile birlikte kadın, gençlik konfederalizmine dayalı demokratik konfederalizmin KCK'nin nasıl oluşacağı önemli ölçüde somutluk kazandı.

KCK Sisteminin İlanı Ve Örgütsel Yeniden Yapılanma

Önderlik, bütün bunları gerçekleştiren bir güç olarak 2005'in Newroz'unda Demokratik konfederalizmi, KCK sistemini ilan etti. Kendisini de, **"Demokratik Konfederalizm Önderliği"** olarak tanımladı. Örgütsel yeniden yapılanmayı da doğrudan Önderlik başlatıp yürütmüş oldu. HPG konferansı, PKK inşa kongresi, kadın, gençlik örgütlenmeleri ve Kongre Gel 3. Genel kurulunun sözleşmeyi kabul etmesiyle örgütsel yeniden yapılanma esas olarak bir sistem anlamında gerçekleşti. Kâğıt üzerinde ilkeler düzeyinde gerçekleştirmiş oldu. Örgüt öyle bir sistem içerisine çekildi. 3. Genel kurul kongresi kendisini bu nedenle kurucu genel kurul olarak tanımladı.

Teorik, sistem olarak yine kurumsal sistem olarak KCK sistemi kuruldu. Var olan örgüt öyle bir sisteme göre yeniden yapılandırıldı, fakat o düzeyde kaldı. Örgüt nedir, bu sistem ne kadar topluma taşırıldı, örgütlendi? Bir toplum örgütlülüğü haline geldi, ne kadar gelmedi? Şimdi sorumuz bu. Demokratik ulus inşası aslında böyle bir sistemin topluma taşırılması, toplumun bu temelde örgütsel alt yapı içerisine çekilmesi idi. On yıl geçti hala bu yapılmalı, bu yapılmalı diye tartışıyoruz. Sistem tartışıyoruz. Gerçekleşmeyen bir pratik var. On yıl az değildir. Dolayısıyla demokratik ulus inşası aslında Önderlik, *"90 yılıyla birlikte Demokratik Ulus oluşumuna başladığını"* belirtti. 2005 Mayısıyla birlikte KCK sözleşmesi kabul edildi ve sistem oluşturuldu.

On yıldır da çaba harcıyoruz bu az bir zaman değildir. 3. Dönem partileşmesi bu anlamda 1. Dönem gibi gerçeklerin açığa çıkarılması değildir. Yine nesne olmaktan özne olmaya geçmek değil, 3. Dönem partileşmesinin görevi demokratik ulus inşasını pratikleştirmek, sorunları çözmek, toplumun kendi kendisine yetecek temelde demokratik yaşatır kılmak oluyor. Böyle bir sürece en azından 2005 Mayısıyla adım attık. Öncesi de vardı, öncesinden de koparmamak lazım.

Daha 98'den başlayan süreçten itibaren 2003-2004 gelişmelerinden de kopartılamaz, ama resmen, fiilen 2005 Mayısındaki Kongre Gel 3. Genel Kurul toplantısıyla bu kararı verdik. Bu adımı

attık. Bu dönemin örgütleri, PKK, KCK, HPG örgütlülüğü oldu. KJB, Komalên Ciwan örgütlenmeleri oldu. Temel örgütleri, kurumları belirginleştirdi, hedefi, amacı belirlendi, görevleri ortaya kondu. Bu görevlerin yerine getirileceği sistem KCK olarak tanımlandı ve KCK örgütlülüğü temelinde Kürt sorununun demokratik çözümünü gerçekleştirme görevi önümüze kondu. Şimdi ne kadar başarıldı, ne kadar başarılmadı? Bizim bütün bunları tartışmak yerine, güncelde şimdi tartışmamız gereken şey şu demokratik ulus inşası, görevimiz bu. Burada sorunlar ve görevler neler? Aslında bu konunun başlığını böyle koymak lazım. Demokratik ulus inşası sorunları ve görevleri, on yılda aslında bu büyük ölçüde başarılmak durumundaydı. Az bir zaman değil.

En zorlandığımız an zorluklarla yürüttüğümüz yapamadığımız iş askerlikti, savaştı 15 Ağustos atılımı 1984 de başladı. 1990'da serhildan gelişti. Ulusal diriliş devrimi oldu. Altı yıl, bilemedin yedi yılda sonuç verdi. Devrimci sonuçlar ortaya çıkardı. Şimdi demokratik ulus inşası savaştan, gerilladan daha zor değil. Resmen, fiilen 2005 Mayıs'ından itibaren bu süreç başlamıştır. O halde 2015'teyiz on yıl geçmiş. Bu on yılda demokratik ulus inşası ne kadar gerçekleşti? Bu konuda önümüzdeki görevleri ne kadar başardık? Ne kadar başarmadık, niye başarmadık? Engel neydi, sorunlar nereden kaynaklanıyor? Aslında esas parti dersinin bu bölümünün konusu bu gündemini böyle belirlemek doğru olmalıdır. Önderliğin *"Demokratik Ulus İnşası"* diye belirttiği bu konuları ne kadar çok tartışalım? Ne kadar anlatalım? Gerçekten anlamadığımızdan mı kaynaklı, yoksa kendimize göre anlamakta ısrar ettiğimizden mi kaynaklı? Önderliğin anlattıklarına katılmayışımızdan, benimsemeyişimizden mi kaynaklı bilemiyorum.

İstedikimiz kadar Önderlik adına konuşalım, Önderlik böyle diyor diye kendimizi dayatalım, biz Önderlik adına konuşuyoruz, biz öyle diyoruz. Bu Önderliği anlama durumumuzu yansıtıyor. Önderliğin gerçeğini yansıtmıyor. Önderliğin gerçekliğini Önderliğin yazdıkları ve anlattıkları, söyledikleri yansıtıyor. Şimdi insan onların üzerinde durabilir biraz ama onunla yetinmek kendimizi kandırma olur. Neden on yılı doğru değerlendiremedik? On yılda neler yaptık, neler yapmadık aslında bunun hesabını vermek lazım. Yeni dönem partileşmesini tartışmak bu on yılın hesabını vermeyi gerektiriyor.

Komplodan bu yana sürecin hesabını vermek gerek. Eleştiri ve özeleştiriyi süreçlere nasıl yaklaştıldı? Önderlik 2005 Mayıs'ında önümüze görevleri ve sistemi koydu. *"Buyurun inşa edin, çalışın"* dedi. Biz ne kadar yaptık, ne kadar yapmadık, niye yapmadık, yaptıklarımız ne kadar doğru ve yeterli oldu? Hesap vermeliyiz. Bu konu aslında hesap verme konusudur. Yeni bir şeymiş gibi okuma, tartışma konusu değildir. Ortada yeni bir durum yok. Zaten eskiden ortaya konan şeylerdir yeni hiçbir şey yok.

O halde olması gereken ne, aydınlatılması gereken ne? On yıl öncesinde önümüze konulan görevleri bu on yılda ne kadar yerine getirebildik? Ne kadar başarmadık? Başarmadıysak gerçekten başarabilecek durumda mı değildik, yazılanlar mı yanlıştı? Eğer doğruysa onu da ortaya koyalım. Değilse o halde neden yapılmıyor, engel ne sorun nerden kaynaklanıyor? Bunu sorgulamak gerekmiyor mu?

Bu bakımdan da sorunlar, engeller var. Bunlar kadrodan, yönetimden kaynaklı sorunlar ve engellerdir. Dolayısıyla bu temelde aslında bir eleştiri ve özeleştirisi gereklidir. Onun için parti, yönetimi eleştiri-özeleştiriyeye çağırdı. Önderlik zaten eleştirdi. Önderlik çağırdı, *"siz bu biçimde bu programı uygulamıyorsunuz, uygulayamazsınız"* dedi. Her şeyi net ortaya koydu. *"Düzeltilin kendinizi ancak uygulayıcı olabilirsiniz. Düzeltmezseniz uygulayamazsınız"* dedi.

Tasfiyeciliğe Öldürücü Darbe Vuran "Bir Halkı Savunmak" Kitabıdır

Önderliğin yazdıklarını biraz kısa kısa özetlemeye çalışalım. Teorik ifade bakımından yazılanlar yeterlidir, fazladır bile. Üzerinde fazla yoğunlaşırsa anlaşılıyor. Biz biraz anlama sorununu 2003'de yaşadık. İlk Kongre Gel oluşumu gündeme getirildiğinde gerçekten de o zaman Atina Savunmasına eklenmişti yeni sistem, paradigma değişimi. Cümleler halindeydi. Tabi anlamak isteyen için yine de anlaşılırdı. Öyle anlaşılmaz değildi, fakat yoruma da açıktı. Biraz isteyen istediği gibi de anlayabilirdi. Tasfiyecilik bundan iyi yararlandı. O durumu kendi yorumuna tabi tutmada kullandı. Karşısında da örgütlü bir biçimde Önderlik ifadeleri ne anlama geliyor. Bunun üzerinde yoğunlaşan, derinleşen, anlamlarını açığa çıkartan örgütlü çalışma, yönetim çalışması da görmeyince önü açık oldu. Meydan boş oldu. Kendine göre yorumladı, saptırdı, özünü boşalttı. Tümüy-

le ters yüz etti. Fakat Bir Halkı Savunmak kitabıyla birlikte maske düştü.

Tasfiyeciliğe öldürücü darbe vuran, tasfiye eden her türlü tasfiyeci, bireyci orta yolcu duruşu, tutucu duruşu mahkûm eden Bir Halkı Savunmak kitabı oldu. Böylece anlamazlık diye bir durum kalmadı. Demokratik Uygarlık Manifestosuyla bu daha da geliştirildi ve uygulanabilir bir plan ve projeye dönüştürüldü. Bu kitap bir programdır, projedir. Oldukça sistemli, bir hareketin güçlü bir örgüt ve eylem geliştirmesinin önünü aydınlatan bilgi ile yüklü. Dolayısıyla çok anlamazlık kalmadı. Aşırı derece de oraya bağlanıyor. Mevcut pratik duruş ve sonuçlar her yerde hemen hemen öyle. Gerilla da dahil. Fakat o çok gerçek değildir. Durumun o biçimde izah edilmesi, sorunun çözümü olarak eğitimlerin ve sistem tartışması olarak gösterilmesi saptırmadır. Eğer öyle olursak bu bir sapmaya gider. Onu hiçbir biçimde kabul edemeyiz.

Örgüt ve eylem konuşmakla gerçekleşmez, yapma işidir. Yapmada tabi sınırlılık ve zayıflık var. Aslında sorunlar orada ortaya çıkıyor, o temelde tartışmak gerekirken pratiği, yaşananları sorgulamak gerekirken oradan uzak duruluyor. Topu taca atma misali sorun başka yerde çözümlenmek isteniyor. Tabi çözümlenmek istenen yer değildir. Dolayısıyla çözüm bulunmuyor. On yıl böyle geçti, hala böyle geçiyor. Aynı bu söylediklerimi olduğu gibi 11. Kongrede tartıştık. O da bir PKK Ocağı devresiydi. On altı ay geçti hala aynı şeyleri tekrarlıyoruz. On altı ayda ne olabilirdi bilmiyorum ki, 1976 Ocak ayında Kürdistan'a döneceğiz diye karar alındı. 1977 Ocak ayında ve 31 Aralık sonunda yapılan toplantıda Kürdistan'ın belli başlı kent ve kasabalarında örgütsel grupların oluşturulduğu sonucuna ulaştı örgüt. Bir yıl hiçbir şey yok, hiçbir deneyim yok. Bir ülkeden çıkıp bir başka ülkeye geliniyor üstelik. Bu kadar taşınma, böyle bu kadar zamana yayma yoktu.

Evet, toplumsal inşa tabi şurada başlar şurada biter diye bir şey belirleyemez insan. İnşa sonsuzdur. Önderlik bunun sonunun olmadığını söyledi. Dolayısıyla tabi böyle hemen her şey şu kadar sürede hal olacak diye bir şey yoktur. Fakat bu şu demek de değil, hiçbir şey olmayacak, hep konuşulacak ama pratikte bir adım bile atılamayacak. Hayır, asgari pratikleşmenin zamanları var, kuralları var. Diğeri derinleşmedir, yetkinleşmedir, toplumsal yürüyüşün, gelişmenin gerekliliklerine göre komünal yaşamın, demokratik toplumun gelişmesidir. Öyle ele almak lazım. Yoksa hep konuşula-

cak, hiç yapılmayacak yaklaşımı doğru değil. Bu bakımdan sorunlar ve çözüm yollarının bulunması daha önemli. Önemli olan kitapta yazılanların tekrarlanması değildir. Hep o düzeyde tartışma yapmak, işte anlamadım diyerek tekrar tekrar anlamaya çalışmak değildir esas olan. O çok gerçekçi değildir. Sorun oradan kaynaklanmıyor, sorun başka yerlerde. O halde sorunu doğru koymak ve çözüm yollarını da doğru bulmak çok çok önemli. Konuları tartışırken bu eksenle tartışmalıyız, tartışma bizi boşa çıkartıcı, tasfiye edici olmamalı. Bizi kandırmaya götürmemeli.

KCK, PKK, Demokratik Ulus İnşası üzerine ne söyleyebiliriz. Tabi Bir Halkı Savunmak kitabıyla da ele almak lazım. Orda Önderliğin önemli değerlendirmeleri vardı. Bununla daha da derinleştirdi, tamamladı. *“Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus”* çözümüyle yeni bir toplum şekillendirmeyi ifade ediyor. Daha doğrusu toplumsal örgütlülüğü geliştirmeyi, toplumsal yaşamı güçlendirmeyi, derinleştirmeyi ifade ediyor. Bu noktada PKK’nin rolü ne, KCK’nin anlamı, tanımı, rolü ne, PKK-KCK birliği iç içeliği nasıl ele alınmalı, nasıl sağlanmalı, her birine düşen görev ve sorumluluklar neler, bunlar nasıl yerine getirilecek? Bunları ayrıntılı olarak Önderlik belirtmiş. PKK’ye ilişkin belirtilenler demokratik ulus yaşamı ile PKK’nin ilişkilerini değerlendirmiş.

İnsan Anladığı Kadar Müthiş Pratikleşmelidir. PKK’nin Özü Budur.

Son savunmada *“PKK ve Demokratik Ulus Yaşamı”* başlığı altında bir bölüm var. Bu şu anlama geliyor, yeni dönemde PKK’nin kimliği ne? Demokratik inşadaki rolü, yeri, görevleri, anlamı neyi ifade ediyor? Bu zaten bizde en çok karıştırılan konudur. Gerçekten de bilmiyorum ama çok mu ayrıntılandırıyoruz, kavramların arkasına çok mu düşüyoruz, çok mu lafazan mı olmuşuz, pratikten kopmuşuz. Farz edelim ki çok anlaşılıma bilir de, ama bütün bunlar pratik yapma önünde engel olmamalıdır. İnsan anladığı kadar müthiş pratikleşmelidir. PKK’nin özü esası aslında buydu. Fakat şimdi pratikleşemiyoruz.

Öyle oldu ki, bu on yıldır hatta on beş yıldır, PKK nedir, nerededir? Bunlar tartışmalı hale geldi. Mevcut durum öyledir. Gerçekten de PKK şimdi tartışmalı durumda. *“PKK’ye ne gerek var”* diyen çok açıktan yok ama öyle düşünenin çok olduğuna eminim. *“Nereden çıktı bu PKK.”* Başta belirttim PKK duruşu sıkıyor bizi. PKK deyip

geçmeyelim, bir rolü var. Kürdistan'da ve Ortadoğu'da tarihsel olarak rol oynadı. Önderlik *"temel misyonu tarihi yargılama hakkının kullanılması"* dedi. PKK'yi bir hakkın, adaletin kılıcı olarak gördü, tanımladı ve inşa etti. Her şeyi de hemen hemen yargıladı PKK'de. Yargılanmayan, değerlendirmeye tabi tutulmayan, mahkûm edilmeyen hiç bir gerilik ve gericilik kalmadı. Bunu Önderlik değerlendirmelerinde, PKK'nin eylemsel duruşunda net görebiliriz. Bu bakımdan PKK'ye her türlü geri ve gericiliğin korkulu rüyası diyebiliriz.

Dolayısıyla PKK'den rahatsız olan çoktur. Önderlik bunu şöyle ifade etti: *"Sevenleri var ama sevmeyenler de az değil"* dedi. Sevenlerinin sevgisi de nasıldır incelenmeye değer aslında. Özellikle Önderlik, *"PKK'nin yeniden inşasını gündeme getiririm"* dediğinde ben tasfiyecilerin nasıl tepki gösterdiklerini iyi biliyorum. Renkleri sararmıştı. 2004 Şubat'tı, Mart'tı. Bir toplantı halindeydik. Önderliğin ilk söylediği görüşme notu tabi ki korkutucu olmuştu. Bu anlamda bir PKK sorgulayıcılığı, yargılayıcılığı vardı. Destekleyenleri de çok tabi, PKK'den güç alan, dolayısıyla onu seven onunla birlik olmaya çalışanlar da çok, ama karşıtları da çok, düşmanları da var. Bir mücadele hareketidir PKK. Öyle nasıl diyelim, suya sabuna dokunmayan bir hareket değil. Doğruları var, yanlış gördükleri var. Kabul ret ölçüleri var. Bazı şeyleri doğru buluyor kabul ediyor ve ısrarla onları yaşıyor, yaşıyor, bazı şeyleri de ret ediyor. Kabul etmiyor ve onlara karşı çok amansız bir mücadele yürütüyor. Bu hepimizin bildiği bir gerçek.

Şimdi yeni dönem PKK'sinin bu anlamda rolü, kimliği ne? Üçüncü partileşme döneminde PKK neyi ifade ediyor? KCK çözümünün önüne onu koymuş Önderlik. Bu anlamda PKK görülsün, anlasın diye aslında bunları Önderlik koymasaydı ben şu kanaatteyim. PKK gitmişti. Bir Halkı Savunmak kitabıyla PKK'nin yeniden inşasıyla Önderliğin müdahalesi, yeniden örgütlenmesi olmasaydı artık kimse PKK'ye sahip çıkmazdı. Bir PKK inşası artık olmazdı. Reel sosyalizm gibi çözülmüş bitmişti. 2003 sonunda 2004 başında yaşanan gerçek buydu. Bir böyle söylemek durumu abartmak, birilerini suçlamak falan değil. Gerçeğin ifadesi zaten burada yazıyordu Önderlik. PKK'deki çözülüş süreci diye reel sosyalizm çözülüşüne benzetiyor ve oradan o çözülüş içinden yeni bir doğuş, yeniden bir doğuş üçüncü Önderliksel doğuşun gerçekleşmesinden söz ediyor. Böyle bir durumda PKK yine de sistem içinde var oldu. Başlangıçta

KCK sistemi içine nasıl oturtacağız, KCK sözleşmesinde PKK adı geçmeli mi, geçmemeli mi soruları soruldu. Bu haftalarca, aylarca tartışma konusu olan bir husustur. Yaşananlar nelerdi, neler değildi doğru ve derinlikli bilgilenme ve araştırma merakından yoksunlar. Öyle olunca işin böyle dışa yansıyan biraz da birilerinin kendi çıkarları için yansittikleri hususlar bilgi diye yayılıyor. Ama gerçekler çoğunlukla örgütlü ve gizli kalıyor. Hâlbuki öyle değildir . Bunu bilmekte yarar var.

PKK adı yazılabilmeli, yazılınca nereye kadar yazılabilmeli, nerde olmalı, nerde olmamalı tartışmaları etrafında bir inkârcılık yaşandı, tasfiyecilik değil, inkâr. Kürde dayatılan inkâr ulusal inkârın çok çirkin bir biçimidir. Tasfiyecilik adı altında 2003-2004 hatta işte sonrasında PKK karşısında yaşandı. PKK'nin inkârı üzerinde yaşandı. Hz.İsa'nın nasıl ki havarileri tarafından bile sahip çıkılmayan görmedik, duymadık, reddedilen bir konumu varsa neredeyse PKK ile doğmuş, var olmuş insanlar bile “aman aman PKK olmasın, biz ne gördük, ne duyduk, ilişkimiz de olmadı, kendimizi yeni bir adla adlandıralım da bu işten sıyrılıp çıkalım” diye PKK'den çok ciddi bir kaçış, uzaklaşma yaşadılar. Hala da bunun etkileri var. Biz niye inşa olmuyoruz diyoruz, kim inşa edecek sistemi, PKK inşa edecek. Hani PKK, kimdir, nerededir? Kimse sahip çıkmıyor PKK'ye. Onura ihtiyacı olduğunda, maddi ihtiyaç duyduğunda herkes PKK'yi hatırlıyor. Nerde bu örgüt, yönetim, bize şu şu verilmedi? O bitti mi ondan sonra görev ve sorumluluk gündeme geldi mi ve bunun PKK tarzıyla, PKK ölçüleriyle yürütülmesi gereği ortaya çıktı mı bu sefer müthiş bir içten içe bir PKK karşıtlığı var. PKK'nin her şeyini sorgulama var. Öyle sorgulama onu eleştirmek, düzeltmek için değil. Aslında nasıl ondan kurtuluruz, nasıl bir tarafa iteriz sorgulamasıdır. Birinci tür sorgulama elbette iyidir. Eksikliğini bulmak ve yeterli kılmak, hatasını bulmak ve düzeltmek geliştirici sorgulamadır. Önderlik tarzıdır. Sorgulananı hata ve yetersizliklerinden arındırarak, geliştirir, güçlendirir. Böyle sorgulama devrimci sorgulama. Fakat PKK sorgulaması bu temelde olmadı. Hala da bu temelde olmadı.

İyi bir biçimde PKK'yi nasıl geliştiririz sorusunu soran, bunu tartışan arayan, bir topluluğa rastlamış değilim. Belki çok ağır bir suçlama diyebilirler arkadaşlar, toptancı oluyor. Fakat gerçek bu bence, itiraf edelim. Parti ve çizgi karşısında itirafçı olmak iyidir. Gerçekler açığa çıkarsa düzeltme sağlanırsa yoksa kendini kandır-

makla hiçbir yere varmayız, böyle bir psikoloji var. Ruh hali var. Belki de psikolojik savaşın etkisi diyebilir insan. O kadar çok tabi öyle psikolojik savaş halinde ki, beynimizi, duygularımızı, ruhumuzu yirmi dört saat bombardıman altında tutuyorlar ve bizi kendi gerçeğimiz karşısında kuşku hala getiriyorlar. Kendi gerçeğimizden kaçma noktasına getiriyorlar. Yaşanan bir gerçektir. Doğru olan demiyorum dikkat edelim, yanlış tabi buna karşı mücadele etmek lazım. Ama yaşanan bir gerçek.

O halde her şeyden önce buradan işe başlayıp düzetme yapmak lazım. Biraz zor koşullardaydı Önderlik, her şeyi kelime kelime geliştirdi. İdam sehpasında düşmanın elindeydi, her türlü hakaretin altındaydı, çok dikkatli hareket ediyordu, onun için bazı şeyler için belirtti bir sefer: *“ben leb deyince siz leblebiyi anlayacaksınız.”* Öyle yapmak istedi. Ama nerde bizde o kavrayış! Önderlik her şeyi Kürdistan üzerine açıkça yazmasa biz de Kürdistan demeyecektik. Önderlik PKK'ye bu düzeyde sahip çıkmasa biz de PKK demeyecektik. Öyle Önderlik ordadır, dolayısıyla tabi onur, itibar, şeref orda oluyor. Biz oradan pay almak için oraya katılıyoruz aslında. Onun sorumluluğunu yüklenmek için değil dikkat edelim. Bu tarzda katılmak güçten veya iktidardan, onurdan, şereften pay kapmak içindir. Ama sorumluluk üstlenen, rol paylaşılan ise her koşulda sahip çıkmayı onu esas almayı, uygulamayı gerektirir. Dikkat edelim işte bizde bunlar bile eksik yaşandı.

İnkârcılık gerçekten de çok kötü bir şey ve bir ruh hali. Demek ki Önderlik bu kadar eğitmesine, pratik mücadele sağlatmasına rağmen inkârcılığı ruhumuzun derinliklerinde aşamamışız. Biraz ortam provoke edilince, Önderlik gücü azalıp karşıt tarafın gücü artınca kendi gerçeğimizden kuşku duyar, uzaklaşır hale geldik. Birileri bir bölümü firar etti ama kaçışlar çeşit çeşit. Her şeyi kaçanlara bağlamamak lazım. Kaçmak var, kaçmak var. Bir sürü çeşit çeşit kaçma vardır. Görev ve sorumluluklara sahip çıkmamak da bir kaçmadır. Bireycilik de bir kaçmadır. Çünkü parti toplumsal, kolektivist bir harekettir. Bireysel olmak görevlerden kendini azade tutmayı, uzaklaştırmayı ifade ediyor. Bu bakımdan inkârcılığın her türü kaçmadır. PKK gerçeğine sahip çıkmayan yaklaşımlar kaçmadır. Bunları böyle bilmek gereklidir.

Yeni Dönem PKK'sinin Kimliği İktidar Ve Devlet Odaklı Olmaktır

Yeni dönem PKK'sinin kimliği ve anlamı konusunda bununla birlikte Önderlik birkaç başlık altında değerlendirdi. Mesela belki anlaşılması açısından öyle ifade etmek doğru olabilir. Bir tanesi paradigmayla bağlantılıdır. Devlet odaklı ve iktidar amaçlı olmamalı. Yeni dönem PKK'sinin kimliği birinci planda böyle tanımlanıyor. Bu paradigmasal bir duruştur. Üçüncü döneme kadar PKK'nin paradigmasal duruşu neydi? Devlet odaklı ve iktidar amaçlı olmasıydı. *"Bunu büyük devletler kurup onları yönetme biçiminde gerçekleştirmede ama kendi koşullarıyla bir süre yaşadı"* diyor Önderlik. İktidar oldu, yönetim erki oldu parti. Başur'da bir ulus devlet kuruluşunu yönlendirdi aslında. Dolaylı olarak etkiledi. Bakur'daki durum demokratik ulus temelini 2000'lere kadarki yönetiliş tarzında devlet ve iktidar odaklılık esastı, egemendi. Halk hareketinin bir örgütlülüğü yoktu. Örgüt PKK'ydi. Parti cephe iç içeliği deniliyordu. Yönetim PKK'nin elindeydi. ERNK, PKK'ye hizmet eden, PKK tarafından yönetilen bir halk topluluğu, halk hareketi konumundaydı. Dolayısıyla iktidar PKK'nin elindeydi. Ulusal kurtuluş hareketleri ve oluşturulan ulusal kurtuluş cepheleri yeni ulusal devletlerin çekirdeğini ifade ediyor. Biz de 1985 Newroz'unda cephe ilan ettik.

Aslında baştan itibaren de böyle bir cephe olma hazırlığı vardı. PKK'nin doğuşundan itibaren her gelişme hep o eksende idi. Tabi 1985'ten sonrası ise çok önemli bir yönetim pratiği oldu. Bu bir anlayış, ortaya çıkardığı yönetim tarzı, yaşam tarzını, çalışma tarzını tümüyle belirledi. Partiye geliş bir tür iktidar olmaya gelişti. PKK'ye katılımın arkasında iktidar olma vardı. PKK bunu saklamıyordu. *"Gelin iktidar olun, kendi devletinizi kurun. Başka devletler tarafından bu kadar yönlendirilmeyin. Egemenlik altında tutulmayın. Kendi iktidar ve devlet mekanizmalarınızı yaratın"* diyordu. Çağırıyordu. Bu çağrı karşılık buldu. Katılımlar bu çağrı temelinde oldu. Böyle bu kişilerin kötülüğüyle, iyiliğiyle bağlı bir durum değildi. Partinin genel kimliğiyle, duruşuyla bağlıydı. İşte şimdi paradigma değişikliği burada köklü bir değişiklik yaptı. Öndelik PKK için olduğu kadar tüm sosyalist partiler açısından da bu gerçeği değerlendiriyor. *"Devrimci parti, sosyalist parti iktidar odaklı ve devlet odaklı amaçlı olmamalı. Toplum odaklı olmak gerekiyor"* diyor. İktidar ve devlet odaklı olmayacaksa, ne odaklı olacak demokratik odaklı olacak? Toplum odaklı olacak. İktidar amaçlamıyorsa

neyi amaçlayacak? Demokratik toplum, demokratik öz yönetimleri amaçlayacak. Toplumun kendi kendini yönettiği bir sistem yaratmayı, toplumsal yönetimi ortaya çıkartmayı amaçlayacak.

Şimdi bu bakımdan PKK de bu değişti, yeni dönem kimliği böyledir. Şimdiki PKK önceki PKK'den farklı. En azından Önderlik anlayışı düzeyinde farklı savunmalarda ifade edilen konumuyla farklı. Pratikte de böyle bir farklılık var mı, bu anlaşılmış mı? Pratiğe geçiyor mu? Bu çok zayıf. Çok tartışılan konu bu iktidarcılık. İktidarcılık ve devletçilik. Bir yerde azıcık pratikleşme varsa orda temel eleştiri ve tartışma konusu bu. Zaten örgütlenmenin olmadığı yerde bu tür şeyler hiç olmuyor. Ama biraz örgüt ve imkân ortaya çıkmışsa değerlendirilen konu bu. "İktidarcılık var, kadro iktidarı elinde tutuyor. Yönetim yetkiyi elinde tutuyor, devretmiyor, veriyor mu vermiyor mu?" Hala Rojava da tartışıyoruz. Ben o tartışmadan geliyorum. "Ne kadar vermeli ne kadar vermemeli. Vermeli mi vermemeli mi? Vermiş mi vermemiş mi, niye veriyor, niye vermiyor, kimden kaynaklanıyor, kimden kaynaklanmıyor? Bunlar tartışılıyor. Rojava'daki arkadaşların yazdıkları raporların hepsinde tek ortak kavram iktidarcılıktır. Tüm bireysel raporlarda bu kavram var. Bu ufak bir hatadır diyemeyiz biz.

Demek ki reel PKK, iktidarcıdır hala. Önderlik kuramının tanımladığı PKK iktidarcı değil devlet odaklı değildir, Önderlik oradan çıktı. Ama fiiliyatta var olan, işleyen PKK ise hala devletçidir, iktidarcıdır. Değişmemiş demek ki. Kendini değiştirmemiş, "Duymadık bunları, anlamadık" diyerek bunu ifade edebilir miyiz? Tellal çağırır gibi çağırıyoruz on yıldır. 13-14 yıldır parti içinde devlet, iktidar sorunları tartışılıyor. Ben duymadım diyebilir mi bir kişi. Derse tamam, biz ona göre değerlendirelim. Ama bence hiçbir kişinin böyle söylememesi lazım. O halde duyduk anladık. Ne olduğunu herhalde duyduysak öğrendik. Anlaşılmayan bir şey kalmadı. Peki, ona rağmen buradaki ısrar niye? Değişime karşıtlıktır. Demek ki, pratik duruş yeni kimliğine göre değil. Alanlardaki pratikleşme böyle değil. Bakur'deki pratik de böyle. Bu kadar fırsat ortaya çıktı. Bunlar ne kadar demokratik topluma dönüştürüldü? Devletleşme, iktidarlaşıma noktasında ne kadar tutuluyor?

Önce bir ayrı devlet olma eğilimi çok güçlüydü. PKK ondan vazgeçti artık. Önderlik artık onu savunmaz hale gelince o biçimde iktidar sahip olunamayacağı ortaya çıktı. Şimdi ne oluyor peki pratikte? Bu sefer var olan devlet içerisinde bir yandan devleti biraz

eleştir ama ondan da bir kıyısından tut biçiminde bir yaklaşım var. Bakur'daki genel duruşumuzu rahatlıkla böyle tanımlayabiliriz. Bunun için hiç kimse üzerinde etkisi yok. Ne toplumu eğitip yönlendirebiliyor, doğru bir mücadele nede devleti, iktidarcı güçleri korkutup ürkütebiliyor. Çünkü bunlar bakıyorlar ki, lafta birkaç şey söylense bile içten içe fiiliyatta aslında devlet olmak, devlette yer tutmak için büyük bir çaba var. Sözde birkaç şey söylenmiş ne önemi var. Sen gerçeğe öze bakacaksın. Bu sözün uçup gider derler ya öyle bir etkisi var. Önemli olan hangi ilkelerin, ölçülerin esas alındığıdır, yaşandığıdır. Devletçi ilkeler, ölçüler esas alınıyor. Devlette biraz yer tutmak için yarış oluyor. Toplum örgütlenmesi için hiçbir seferber olmayanlar devlet katında bir memurluk elde edebilmek için ne gerekiyorsa yapıyorlar. Onun için kan ter içinde bir çalışma var. Demokratik toplum için yoktur. Peki, bu çalışmaya ne diyeceğiz? Doğru bir çalışma diyebilir miyiz? "Vay be, ne kadar iyi çalışıyor, yoruluyor, o şunu yapıyor diyebilir miyiz?" böyle yapana. Kendi için çalışıyor. Çizgi dışı çalışıyor. Çizgi karşıtı çalışıyor. Çalışma bu kadar açık. Çalışma var, çalışma var. Her çalışmayı doğru bulamayız, kabul edemeyiz. Hamal da çok çalışıyor ama karnını bile doyuramıyor. Parti ilkelerine, çizgilerine göre oluyor mu olmuyor mu çalışma. Doğru çalışılıyor mu çalışılmıyor mu oraya bakmak lazım. Şimdi işte böyle bir çalışma yoktur. Bu bakımdan bu husus önemli, temel bir ilke paradigma değişimini ifade ediyor.

Şimdi devleti anlamadık diyebilir miyiz? Otuz, kırk yıldır bu işle uğraşıyoruz. İlk alfabenin ilk kelimesini okur gibi duyduğumuz, okuduğumuz kavram devlet oldu. Bu işle başladık. Devletin ne olduğunu, ne olmadığını, iktidarın ne anlama geldiğini bilmiyor muyuz? Tam tanımlayamayabiliriz, çok derin bir ifadeye kavuşturamayabiliriz ama bir olgu olarak onu anlama, sezme, tanımlama gücümüz var. O halde şimdi burada gerisi tercih meselesi. Neyi benimseyip, benimsemediğimiz meselesi. Bilip bilmeme değil, biz devlet odaklı ve iktidar amaçlı olmayı mı benimsiyoruz, yoksa toplum odaklı ve işte iş ve rol koordinasyonu demokratik öz yönetim yaratmayı mı amaçlıyoruz? Bu ret kabul ölçülerimize bağlı. Öyle başka türlü ele almayalım, anlamayalım. Kendimizi yanıltma olur. Şimdi bu önemli bir noktadır. Dikkat edilirse PKK o zaman değişmiş, çok köklü değişmiş. Öyle her şey geçmiş i inkâr eden, sıfırdan başlayan bir hareket değiliz. Tabi geçmişin birikimi üzerinden tüm

bunlar oluyor. Ama öyle taktik değişiklikler söz konusu da değildir. Köklü nitelik değişimi söz konusudur.

Değişimde nicelik yoktur, paradigma değişimi var çünkü öyle üçüncü dönem partileşmesinin değişimi nicelik boyutunda değil, stratejik alanda da değil, paradigmasal alandadır. Devlet ve iktidar karşısındaki duruşu ifade ediyor. Bu şöyle de olmuyor biliyor musunuz? İstediğin kadar günlük, anlık taşlar gibi, küfür eder gibi devlete ve iktidara her şeyi söyle, ama ben nasıl karşıtım nasıl kurtuldum bundan de? Ama bu da doğru ve yeterli bir yaklaşım değil. Öyle deyip devletçi, iktidarcı ruhu, duyguyu, ilkeleri pratikte yaşadıktan sonra o ikiye bölünmüşlük eder, insanı şaşırtır. Onu bilmemiz gerekli. Öyle olmamalı tabi. Söz pratik bütünlüğü olmalı, söylediğimiz sözün anlamına uygun olarak hareket etmeliyiz. Yeni dönem PKK'sinin kimliği açısından devlet ve iktidar alternatifi olarak Önderlik kendi modernitesini yaratma gerçeğini gösteriyor. Demokratik modernitesi var diyor PKK'nin. Devlet ve iktidar başkasıdır, ondan çıksın, benim elime geçsin diye birilerinin devletini reddetmiyor. Bütün devleti ret ediyor. Devlet gerçeğini reddediyor.

Bir de bazı anarşist yaklaşımlar gibi devlet ve iktidarı reddedip yerine hiçbir şey koymayan böyle muğlak bir pozisyonda da değil. Bu anlamda devlet ve iktidar karşıtlığı anarşizmden kopuyor. Yerine bir şeyler koyuyor, yenisini koyuyor. Neyi, demokratik moderniteyi koyuyor, kapitalist modernite karşısında kendi alternatif modernitesi var. Buda Demokratik Modernitedir.

Önderlik moderniteyi tanımladı. Aslında azami kara, endüstriyalizme, ulus devlete karşı ekonomik toplumu, ekolojik toplumu, politik-ahlaki toplum gerçeğini, demokratik konfederalizmi tanımladı. Ulus devlete karşı iş ve rol koordinasyonunu yerine getiren öz yönetimi, demokratik konfederalizmi ya da demokratik özerkliği tanımladı. Kapitalist azami kar sisteminin sömürüsüne karşı tabi ekolojik toplumu tanımladı. Toplumsal ihtiyaca göre üretim yapan, paylaşan toplum endüstriyalizme karşı da eko toplumu veya ekolojik toplumu tanımladı. Doğanın azami kar amaçlı kullanılmasına ve tahribatına karşı doğal toplum uyumunu, toplumun ihtiyacına göre birinci ve ikinci doğanın uyumunu sağlayacak bir doğa kullanımını doğa yaklaşımını ön gördü. Alternatif bir sistem ortaya koydu. Yaşam sistemi, toplumsal yaşam düzeyi bu da tabi önemli bir nokta.

Devlet karşıtlığı, kapitalizm karşıtlığı alternatif oluşturma düzeyindedir. Sadece yıkma veya bir benzerini oluşturma düzeyinde değil. Alternatifini oluşturma kapitalist moderniteye karşı kendi demokratik modernitesini yaratma, inşa etme doğrultusunda ideolojik çizgisi demokratik modernite kuramı oluyor. Demokratik sosyalizmi demokratik modernite ile tanımlıyor, ortaya koyuyor. İdeolojik kimliğini alternatif ideolojik duruşunu, sistem oluşturmalarını böyle ifade ediyor. Yine öncü parti üzerinde duruyor Önderlik. Yeni dönemde de parti öncülüğü gerekli. Fakat bu öncülüğün tabi eski öncülüğünden farkı önemli diyor. O farkı ortaya koymak, görmek, o temelde ele almak yerine aynılaştırmak, öncüyse eskisiyle aynıdır demek ya da öyle olmayacaksa öncülüğü tümünden yadsımak inkâr etmek doğru değildir diyor. Bu da önemli bir durum. Eskiden çok vurgu yapıldı parti öncülüğüne, hem de çok çok yapıldı. Bu konuda tabi Kürdistan'da partinin anlamı, önemi ve tanımı başlangıçta anlatılmış olmalı. Üzerinde en çok durulan konulardan biriydi. Önderlik her türlü derde derman olarak partiyi tanımladı.

Aslında Önderliğin partiyi tanımlaması, sahiplenmesi kesinlikle zayıf değil, çok güçlüdür. Kürdistan'da kör düğüm olmuş tüm sorunları çözmedeki temel araç olarak her zaman partiyi gördü. Parti gerçeğini tanımladı, ele aldı, ön gördü. *"Bu ancak parti öncülüğünde olur, parti olmazsa Kürdistan'da yaprak bile kıvıldamaz"* dedi. Dolayısıyla her türlü başarının dayanacağı temel gücün parti öncülüğü olduğunu baştan beri esas aldı. Böyle ihtimam gösterdi parti oluşumuna. PKK'yi bu temelde oluşturdu. Gerçekten de Önderlikte parti tamamen bir araçtı, öyle tanımlıyordu. *"Öyle mutlaklaştırmamak, kalıpcı olmamak, kutsallaştırmamak gerekir"* diyordu, ama kutsallık derecesinde de sahip çıkıyordu. Önemsiyordu onu da bilelim. O denli sorun çözücü bir araç olarak görüyordu. *"Her türlü hakareti bana yaparsınız ama partiye asla"* dedi. Partiye dönük zarar verici tutumları affetmezdi. Deniliyor ya kırmızı çizgi. Evet, işte Önderlikte kırmızı çizgi parti ölçü ve ilkelerinin saptırılmasıdır. Bu düzeyde önemsedi, ön gördü parti öncülüğünü.

Şimdi bunlar bütün gelişmelerin yaratıcısı oldu. O konuda yanlışmayalım. Ben tekrar kitaba baktım, Önderlik de öyle diyor. *"Başlangıçtaki dogmatizmimiz bize zarar vermedi"* diyor. Aslında o yaklaşımlar bizi geliştiren temel bir tutum oldu. Daha sonra yeri geldiğinde düşüncelerimizi değiştirmeyi bildiğimiz ölçüde bizim için

zararlı olmamış, tersine geliştirici olmuştur. Partiye yaklaşımda böyle oldu. Her sorunu parti bilinci, ölçüleri, öncülüğüyle çözdü.

Önderlik, "Parti bir mücadele meydanı. *Toplumsal sorunların tümünün yansıdığı ve öncelikle çözüm bulunduğu alan. Biz sorunları partiye çekiyoruz önce, parti ölçülerine göre parti içinde çözümümüzü yaratıyor, parti çözümünü topluma taşıyoruz devrim diye. Aslında devrimci değişimi-dönüşümü öncelikle kendimizde parti içinde yapıyor, sonucu ortaya çıkarıyor, o sonuçları topluma taşıyor, taşıyoruz. Toplumsallaştırıyoruz*" diye ifade etti. Partinin böyle bir ön laboratuvar olmasını, toplumsal sorunların öncelikli çözüm yeri olmasını, çözüm yol ve yöntemlerinin bulunduğu yer olarak tanımlanmasını, değerlendirilmesini ön gördü. Öncülüğü bu düzeyde ele aldı. Şimdi yeni dönem açısından böyle bir öncülük, benzer bir rol devam ediyor dedi. Esas ön gördüğü şey budur. Eski ön gördüğü şey değil ama belirttiğim temelde sorunların çözüm aracı olması bakımından öncü partiye eskisi kadar ihtiyaç var.

Kuruluş dönemi doğuş dönemi diğer yandan devrimci halk savışı dönemi, özne haline gelme döneminde öncü parti nasıl ki tüm sorunların çözüm anahtarı idiyse demokratik ulus inşası döneminde de parti öncülüğünün böyle bir misyonu var. Öncü partisiz olmaz bu iş. Parti öncülüğü olmadan gerçekleşmez, demokratik ulus inşasını gerçekleştiremeyiz. Bu çerçevede öncülüğü önemli görme durumu var. En basit olarak 2002 ve 2004 arasını gösterebiliriz. PKK'nin resmen isim olarak ortadan kaldırıldığı, yok olduğu, aslında başka isimler adı altında önemli ölçüde 2003 sonuna kadar şu veya bu düzeyde yaşadığı durum var. Bir de Önderliğin partiyi sürdürme durumu vardı. O da ayrı bir konudur. Bütün bunların varlığına rağmen neredeyse otuz yılı aşkın bir sürelik kahramanca bir mücadeleyle yaratılan tüm değerler yok oluyordu.

Partisizlik parti öncülüğünün olmaması sadece gelişmeleri yaratılmasını engelleyen gelişme sağlatmayan bir rol oynamıyor. Var olan birikimin hem de en kısa zamanda tasfiye olmasını, heder olmasını getiriyor. Değil değişme yaratılım kendimizi güçlendirelim, var olan düzeyimizi korumak bile mümkün değil. Partinin böyle bir koruyuculuğu var. Geliştiriciliği var. Bunu işte somut olarak tasfiyecilik döneminde yaşadık. PKK ölçülerine doğru, ilke ve ölçülere uygun, Önderlik yaklaşımlarına uygun ve örgüte sahip çıkılıp yürütülmediği bir ortamda bile nasıl PKK'nin güç tükettiğini eridiğini kan kaybettiğini net gördük.

Bu açık bir durum. Neyi kanıtladı böyle bir durum? Parti öncülüğü olmadan değil, özgürlük devrimini geliştirmek, ortaya çıkmış birikimleri korumak bile mümkün değil. Var olanı korumak, varlığı sürdürmek de parti öncülüğüne bağlıdır. Bir de başarılı iş yapma, çalışmaya öncülük etme rolü ve misyonu var. Demokratik ulus inşası partileşme ve gerillalaşma kadar parti öncülüğüne örnek oluşturmaya ihtiyaç duyuyor. Gerillayı eğitmek doğru yolda yürütmek için parti öncülüğü gerekiyor. Gerçekleri açığa çıkarmak için parti gerekiyor. Eğer toplumu ikna etmek, toplumu demokratik komünal yaşam için eğitmek, böyle bir yaşam örgütlülüğü içine çekmek daha fazla parti öncülüğüne, eğitimine, örnek oluşturmaya, sürükleyiciliğine, çekim gücü olmasına ihtiyaç var. Yoksa toplum nasıl komünal yaşam örgütlenmesine girecek. Demokratik komünalizmi benimseyecek. Yeterince eğitilmezse, başarılabacağına dair inandırılmazsa, örnek gösterilmezse, öncülük edilmezse topluma sadece bir çağrıyla “haydi işte kendimize demokratik ulus inşa edelim, demokratik komün yaşamına geçelim” demekle geçmezler. Bunun olmayacağı çok açık, dahası doğru yeterli etkili parti öncülüğü olmadan da böyle bir inşa gerçekleşmiyor. Bu son on yılın pratiği bunun açık kanıtıdır. Dikkat edelim bırak sadece bir çağrı ile gerçekleşmesini, doğru öncülük, pratik öncülük olmadan bir adım bile atılmıyor. Öyle kolay bir iş değil, zor bir iş.

Halkın eğitilmesi, ikna edilmesi, örgütlendirilmesi gerekiyor. Bu iş zorla olmaz, Stalinvari yöntemlerle yapılacak bir durum değil. Yaptılar kısa süreçte sonuçta aldılar ama uzun sürede ne oldu, hepsi heder oldu, çöktü gitti. Demek ki o bir yöntem değil, o halde zorla yasakla devlet baskısıyla olmuyorsa neyle olacak parti öncülüğüyle, partinin eğitimciliğiyle olacak. Partinin örnek oluşturmasıyla oluşacak. Parti öncülüğü örnek oluşturacak ki toplum da onu görsün iyiliğini, güzelliğini anlasın ve benimsesin, kendinde değişim yaratsın. Şimdi bu bakımdan öncülük demokratik ulus inşasında da gereklidir. Nereden ele alsak kanıtlama bizi buraya götürüyor. Fakat demokratik ulus inşasındaki parti öncülüğüyle devrimci halk savaşında iktidar ve devlet odaklı parti öncülüğü çok çok farklı. Bu anlamda da bir birine karıştırmamak lazım. “Aynı öncülük, orda da öncülük, burada da öncülük o halde eskiden parti neydi ise parti öncülüğü nasıl bir rol oynuyor idiyse, kimliği neydi ise şimdi de parti öncülüğünün kimliği odur. Rolü öyledir. Çünkü bir kere öyle tanımlanmış” diyemeyiz. Şimdi paradigma değişmiş, değişen para-

digmanın gerekliliklerine göre tabi parti öncülüğünün ilke ve ölçülerinde de büyük bir değişimi yaşaması gerekiyor ve işte burada parti öncülüğünde ne gerekiyor? Toplumculuk, demokratik topluma gitme, demokratik öz yönetimi geliştirme iktidar amacından tümenden kopmuş bir kadro parti haline gelme önemli tabi. Şimdi bakalım böyle olması gereken bir yerde pratiklerimize bakalım. Teorik olarak tabi PKK'nin yeni dönem öncülüğünün tanımı böyle pratikte ortaya çıkan iktidarcılık.

Öncülük kendini iktidarcılık olarak ortaya koyuyor. Demokratik komünalizme öncülük etmesi gereken, toplumu demokratik komünalizme çekmesi gerekenler kendileri komün yaşamından uzaklaşıyorlar. Bir rapor var. "1500 komün oluşturmuşuz" diyor. Son Rojava raporu böyle. Parti raporları geliyor "bütün kadro iktidarcı, komün yaşamından kaçıyor, herkes en güzel araba benim olacak diyor. Özel evim olacak diyor. Özel telefonum olacak diyor. Basit maddiyat düşkünlüğü yaşıyor." Ben şaşırdım. Güzel güzel de tartışılıyor. İyi güzel çalışılmış ben emeğe bir şey demiyorum ama nasıl inanalım buna? Öncülük edecek kadro kimisi yirmi yıl, kimisi on beş yıl parti de komün yaşamı yaşamış orda azıcık bir maddiyat görünce oraya koşuyor. Ondan sonra da deniliyor ki, bu kadar komün örgütledim. Hatta diyorlar ki, diğer partilerden de komüne gelenler var. Gitmiş dayatmışlar filan parti gel komüne katıl, diyor onlar da katılıyor. Dedim bu komün nasıl bir komün onu anlamadık, ya da bunun olma imkânı yok. Kendimizi kandırmayalım. Halk komüne koşuyor, onu örgütlemesi gereken, öncülük etmesi gereken ise oradan kaçıyor. Tersine böyle olmaz. Kendimizi kandırma var. Değerlendirebilir miyiz, doğrudur diye ele alabilir miyiz? Burada terslik var.

Maddi imkânlar peşinde, bireysel yaşam peşinde koşan bir kadronun peşinden arkasından insanlar komün yaşamına geçmezler. Toplumlar komün oluşturmazlar. Demokratik komünalizm gelişmez tersine çok edilgen yeterince yaratıcı olamayan bir kadro duruşu da toplumu demokratik komünalizme çekemez. Ancak çok etkili, direngen, mücadeleci, çok ilkeli çok girişken, cesur bir kadro öncülüğü beş bin yıllık iktidarcı, devletçi, bireyci yaşam psikolojisini, ruhu, ölçülerini komünal bir yaşam doğrultusunda değiştirebilir. Öyle kolay değil, gerilla olmaktan, parti olmaktan daha zor. Bu toplumun inşası öyle kolay değil.

Gerilla bir avuç insandır. Gönüllü olarak geliyorlar. Cesur fedakâr insanlar. Parti bir avuç insan, onları eğitmek, rol ve misyonlarına göre işlev görür hale getirmek ayrı bir şey. Bir de bütün toplumu yediden yetmişe herkesi hem de demokratik komünal yaşama göre eğitmek, örgütlemek, öyle bir yaşam içine çekmek, beş bin yıllık devletçi iktidarcı kültürü yıkıp yerine demokratik komünal kültürü koymak öyle kolay değil. Bir anda yapıyorum demekle olacak şey değil. Az çabayla gerçekleştirilecek bir şey değil. Ciddi bir öncülüksüz gerçekleştirilebilecek bir durum değil. O nedenle olmaz. Orda yanlışlıklar var, bir yerde eskillikler var. Böyle olabilir mi, kadro öncülüğü olmadan mümkün mü? Değildir o halde öncü parti demokratik komünal yaşama öncü parti bunu daha fazla kendinde yaşatan, gerçekleştiren partidir. Öncü kadro kesinlikle o ölçülerle donanmış kadrodur. Öncülük bu temeldedir. Toplumu eğitme, örgütleme, toplumu kendi kendini yönetir kılma öncülüğü yoksa geçmişteki gibi toplumun başına ağa olma, bey olma, muhtar olma, jandarma olma öncülüğü değildir.

İktidar ve devlet olma, maddi güç olma öncülüğü değildir. Bu bakımdan da öncülük noktasında da değişiklikler, farklılıklar var. Kavram olarak öncülük evet ama içeriği farklıdır. Rolü, misyonu farklıdır. Bunlarla birlikte bir de Önderlik aslında reel sosyalizm eleştirileri sonuçları üzerinde duruyor. Onu da değerlendirmeye tabi tutmuş. Çünkü tartışılıyor birçok kendine sol sosyalist diyen çevre reel sosyalizme dönük Önderliğin eleştirilerini değerlendirmiyorlar. Aslında ideolojik zayıflama olarak görenler var. Marksizmi zayıflattığını söyleyenler var. Bu konuda eleştiri yapıyorlar, eleştiriyorlar, üzerine geliyorlar. Bunlara cevap oluşturması açısından Önderliğin sosyalizm eleştirisinin sonuçlarını değerlendirilmesi önemli. *"Bunun PKK'ye büyük bir güç kattığını, ideolojik güç kattığını"* Önderlik söylüyor. Reel sosyalizm eleştirisi temelinde PKK ideolojik olarak güçlendi. İdeolojik olarak güçlenen PKK ideolojik olarak güçlenen demokratik sosyalizm oldu. Kendi ayak bağlarından, demokratik sosyalizmden kurtarılması, kendi iç çelişkilerinden kurtarılması uygulanma yaşanır hale gelme konumunu imkânlarını arttırdı. Bu çok çok önemli. Reel sosyalizmin en büyük handikabı, çelişkisi bu noktada ortaya çıktı. Yaşandı. Onları çok iyi biliyoruz. Evet, ABD sistemi ile çatışma içindeydi ama kendi iç çelişkileri temelinde çözüldü. Bir yandan özgürlük eşitlik, paylaşım dedi. Diğer yandan çok ileri düzeyde devlet, iktidar sistemini geliştirdi.

Devlet ve iktidar sistemi demek kar demektir, baskı demektir, sömürü demektir. Çıkar, baskı, sömürü düzeniyle özgürlük eşitlik, paylaşım ilkeleri hayata geçmez. Reel sosyalizmi çözümlüğe götüren temel çelişki kendi iç çelişkisidir. Böyle bir iç çelişkiyi çözmesi sosyalizmi güçsüz mü bıraktı, güçlendirdi mi . Güçlendirdi . Önderlik sosyalizme büyük bir katkısı oldu bu temelde. Sadece sosyalizme mi bütün özgürlük hareketlerine, tarih boyunca özürlük hareketlerinin başarılı olamamaları siyasi başarı kazananlarında bu başarıyı koruyamamalarının nedenini çözdü. Böylece başarılı olmanın, başarıyı korumanın önünü açtı. Bunu imkân dahilinde kıldı. Şimdiye kadar dikkat edelim egemen sınıf saptırmalarıyla da bağlı olabilir bu durum. Bilinç çarpıtması, kaydırması biçiminde ortaya çıkmış olabilir, ama özgürlükçü akımlar hep karşısına benzemeyi esas aldılar. Karşısına dönmeye, kendilerini mücadele ettikleri gücün araçlarıyla gerçekleştirmeyi ön gördüler. Bu da başarılarını gölgeyor. Birçoğu başarılı olmadı. Buna rağmen büyük cesaret ve fedakârlık yaratanlar, taktikte çok derinleşenler, taktik usta yöntemlere kavuşanlar başarı elde ettiler siyasi askeri alanda, ama sonunda ideolojik örgütsel duruşta yaşanan nedenler sonucunda çözüldüler. Bunun en son örneği reel sosyalizm.

Ekim devriminin o kahramanca fedai mücadeleciliği Lenin'in müthiş taktik ustalığı siyasi ve askeri başarı kazanmasını getirdi. Ama ideolojik olarak zaferi yakalayamadılar. Çünkü paradigma çelişkisi vardı. İdeolojik boyutta çelişki vardı. İlkelerle onları hayata geçirecek araç uyumlu değildi. Baskının ve sömürünün aracıyla özgürlüğü ve paylaşımı gerçekleştiremezdi. Nitekim öyle de olmadı. Bu çok çok önemli bir durum. Önderliğin paradigmasal değişimi araçla amaç bütünlüğünü sağladı. Amaç özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik, paylaşım, demokrasi dayanışma ilkeleri demokratik toplum, demokrasi aracıyla en iyi uygulanır hale geldi. Sosyalizm ile demokrasi buluştu. Sosyalizm devlet aracından kurtarıldı. Aslında kendisine karşıt olan, zıt olan, düşman olan araçtan kurtarıldı. Kendisiyle öyle düşman olan araçla amaca ulaşması, başarması mümkün değildi. Böylece amaca ulaşmanın da amacı korumanın da önü daha fazla açılmış oldu. Bu da PKK'yi güçlendirdi. Sosyalizmi güçlendirdi.

Sosyalizmin demokrasi ile bu temelde bütünleştirilmesi aslında baştan beri görülüp esas alınması gereken, esas alınmasında büyük başarıya yol açan bir durum. Zaman zaman sosyalizmin tarihinde

bu tür tartışmalar gündeme gelmedi değil, çeşitli biçimlerde gündeme geldi ama bir türlü çözüm bulamadılar. Sonunda hep devlet aracı belirleyici, etkileyici esas alınan oldu. Şimdi bunun için reel sosyalizm eleştirisi onu devrimci temelde soldan eleştiren bir tutum tabi ki teorik ve ideolojik olarak PKK'yi güçlendirdi. Sosyalizmi güçlendirdi. Sosyalizmi kendi iç çelişkilerinden ve ayak bağlarından kurtardı. Araçla amaç çelişkisini çözdü, uyumlu hale getirdi. PKK'yi de bu temelde demokratik modernite kuramıyla demokratik sosyalizm ideolojisiyle donatarak devletçi paradigmanın çıkmazından kurtardı. Yeniden çözüm gücü haline getirdi PKK'yi. Nasıl çözüm gücü haline getirdi. İşte bütün parçaları birleştiren benzerleri gibi Ortadoğu'nun ortasında herkesi etkileyen bir ulus devlet yaratmak gerçekten de ciddi bir zorluk ifade ediyordu. Sistem buna kapalıydı. Bölgedeki statükoculuk, onun dayandığı milliyetçilik buna bütünüyle karşıydı. Böyle bir durumda PKK, Kürt sorununa bir çözüm bulamıyordu.

Yetmişlerde partileşti, seksenlerde savaştı, doksanda zaferin olması gerekiyordu. Dünyada var olan bütün ulusal kurtuluş hareketlerinin siyasi-askeri bakımdan azını değil, fazlasını yaptık. Ortaya çıkan sonuç çözümsüzlük oldu. O temelde dikkat edelim, ulusal kurtuluşu sağlayamadı. Ulusal soruna çözüm getiremedi. Devletçi paradigma demek ki çözüm üretmiyordu, çözüm yaratmıyordu. PKK'nin çözüm gücü olamaması buradan kaynaklıydı. Çözüm gücü haline gelmek bu konumu aşmayı ifade ediyordu. Onu neyle aştı. Devletçi paradigmayı değiştirerek, onun yerine demokratik toplum paradigmasını geliştirip bu temelde çözümü tanımlayarak oldu. Demokratik özerklik çözümünün tanımlanması bunu getirdi. Bu bakımdan Önderlik değerlendiriyor. *"Biz öyle laf olsun diye söylemiyoruz. Görüşümüz bu. Ortam ne kadar olsa da fırsat bulursak kuracağız hem de fazlasını kuracağız, öyle değildir. Demokratik özerklik fırsat bulursa devlete dönüşecek öyle değildir. Öyle yaklaşmak özünü boşaltmak, saptırmaktır. Dolayısıyla PKK'nin ideolojik yaklaşımları bir taktik yaklaşım değil, paradigmasal değişim taktik bir olgu değildir."*

Şöyle görülmesin: PKK Kürt sorununu çözmek istiyor devletçi paradigma ile çözemedi. Ulus devlet yaratmak zor, mücadele etti, başaramadı, o halde çözüm arıyor. Şimdi demokratik özerkliği Kürt sorunu çözülsün diye ortaya çıkardı değil. Bir boyutu bu evet, bundan kopuk da değil. Ama paradigma değişimini PKK'nin yeni ideo-

lojik kimliğini bu biçimde ele almak onu son derece daraltmak, özünden boşaltmak olur. Doğru değil. Bir boyutu bu olmakla birlikte sadece bu nedenle pragmatist bir yaklaşımla, taktik bir yaklaşımla ulus devlet çözümünden uzaklaşan demokratik özerklik çözümünü esas alan bir noktaya gelmedi. Bunu bütün özgürlükçü sosyalist hareketlerin temel duruşu olarak ortaya koydu. Kürt sorunun çözümü değil, sadece Kürdistan'da sorunların çözümü değil. Bütün ezilenlerin, insanlığın, kadınların, emekçilerin, gençlerin sorunlarının çözümü için bütün dünyadaki sorunların çözümü için ön gördü. Dolayısıyla öyle dar, faydacı değil. Tam tersine yenilik katan katkı sunucudur. Katkı sunan sosyalist ideolojide bir yenilenme düzeltme, iç çelişkilerinden kurtulmayı dolayısıyla da eylem kılavuzu olma gücünü artırmayı ifade eden bir değişimdir.

Dolayısıyla reel sosyalizm eleştirisiyle sosyalizmi güçlendirdi Önder Apo. Sosyalist ideolojiyi uygulanabilir hale getirdi. Başarı kazanabilir hale getirdi. Her koşulda uygulanabilir hale getirdi. Elde edilecek başarıları koruyabilecek hale getirdi. Böyle bir sosyalist ideolojiyle demokratik bir sosyalist ideolojiyle donandığı için PKK ile ideolojik olarak çok güçlendirdi. Önderlik gerçeğini, ideolojik gerçeğini evrenselleştirdi, küreselleştirdi.

Birinci önderliksel doğuş dıştan alan, başkalarına ait olanı alan, ona dayalı aydınlatıcılığında bir Kürdistan gerçeği tanımlı geliştirmek, Kürt gerçeğini aydınlatmayı ifade eden bir önderlikti. İkincisi Önderlik dıştaki etkilere bağlı olmakla birlikte daha çok giderek Kürdistan'daki mücadele somutunu, onun derslerini esas alan bu temelde devrimci halk savaşı direnişiyle Kürdü nesne olmaktan çıkarıp özne olma haline getirme, bilinçle iradeyle donanımlı kılma Önderliği idi.

Kürdistan somutundan kaynaklanıyordu ama ağırlıklı olarak birde dış etkileri de alıyordu yine Kürdistan'la sınırlıydı daha çok. Tabi üçüncü önderliksel doğuş küreseldir, tüm ezilenlere hitap etti. Tüm özgürlük arayışçılarına hitap ediyor. Böylece bütün ezilen insanlık için özgürlük ve demokrasi yolunu gösteriyor. Kurtuluş yolunu gösteriyor. Önder Apo çizgisinin bu temelde bütün insanlığa sahip çıkılan, yayılan, yol gösteren hitap eden bir konuma geldiğini söyleyebiliyoruz. Buda ideolojik güçlenmenin diğer bir boyutunu ifade ediyor.

PKK'nin kimliği ve anlamı üzerinde durduk. Daha önce üçüncü dönem partileşmesi üzerinde durmuştuk. PKK üç dönem üzerinde

biraz da genel partileşme konusu üzerinde, PKK demokratik ulus yaşamındaki yeri konusunda Önderlik bir başlık olarak ele almış değerlendirmiş. Oldukça da önemli bir husus olmuş aslında. PKK nedir ne değildir, rolü nedir, yeri nedir, gerekli midir değil midir? Ne tür işlev görmelidir? Bunları anlamak isteyenler açısından aslında bu bölümün tekrar tekrar okunmasında yarar var. Bir de PKK'nin ne olduğunun anlaşılması noktasında da öyledir. Parti gerçeğinin, hakikatinin ne olduğunu, nasıl temsiliyet bulduğunu Önderlik inceliyor. Bir parti olmanın, partide yoldaş olmanın ne anlama geldiğini iki yoldaş arasındaki ilişkiden doğan hakikat birliğinin nasıl bir anlam ifade ettiğini, bunun demokratik ulus yaşamındaki yerinin belirleyiciliğini ortaya koyuyor.

Bütün söylenenlerden ortaya demokratik ulus yaşamının ruhu ilkeleri ölçüleri PKK'dir. PKK demokratik uluslaşmaya bu değerleri veriyor, katıyor. Öyle bazı pratik işler yapma, bazı pratik görevleri örgütleme yürütme değil, demokratik ulus ruhu olma, yaşam ilke ve ölçüsü olma demokratik ulus birliğini yaratmayı ifade ediyor. Bu çok çok önemli bir noktadır. Bunu da başarabilmesini Önderlik parti içi yaşamda, yoldaş olmada, yoldaş ilişkisinde ve yoldaş ölçüsünde görüyor. Yoldaş olmayı, ilişkilerini tanımıyor. Nelere dayalıdır yoldaşlık ilişkileri, nelere dayalı değildir? Parti içi eğitim parti içi sorunların çözümü parti içi yaşamın düzenlenmesi açısından oradaki ilkeler, ölçüler çok çok önemli. Dikkat edilirse onların önemli bir kısmı baştan beri oluşup gelişen ilkelerdir, ölçülerdir. Demokratik ulus paradigmasıyla daha da büyük anlam kazanıyorlar. Aslında devletçi iktidarcı paradigma biraz amaç araç farklılığından, ilke araç farklılığından dolayı bazı çelişkiler yaratmışken şimdi çözümlenmesi amaç araç bütünlüğü aslında daha büyük bir rol oynatıyor.

Daha doğru parti içi yaşamın özgürlükçü, demokratik, komünal kılınması açısından parti kadrosunun tümüyle bu değerleri temsil eden bir gerçeklik olmasında önemli bir rol oynuyor. *"Kadro örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikattir"* dedi Önderlik. Böyle kadroların ilişkileri nasıl bir hakikat birliğini ve gücü ortaya çıkarıyor? Aslında PKK'nin yoldaşlık ölçü ve ilişkilerinde ortaya çıkan yaşam ölçüleri demokratik ulusun en büyük gücünü ortaya çıkarıyor. Güçlü yanını oluşturuyor. O ruh, duygu, ilke ve ölçü kazandırması aslında, demokratik uluslaşmanın harcının çok sağlam çok güçlü bir biçimde oluşturulması anlamına geliyor. Bunu insan böyle rahatlık-

la görüyor ve anlıyor. Demokratik ulus inşası sürecinde parti gerekli mi değil mi, parti öncülüğüne ihtiyaç var mı yok mu, rol oynayacak mı oynamayacak mı? Önderlik 2001 de ismi de değişsin dedi.

AHİM savunmasında ortaya koyduğunda biz bunları tartıştık. Parti öncülüğü artık tamamlanmış mı oluyor, Önderlik bunu mu söylemek istiyor. Daha sonra kendilerini tasfiyecilik olarak ortaya koyanlar daha fazla bu görüşü savundular. Buraya sarıldılar bir yerde. Öncülük bitti artık kitle partisi olacağız diye. Onların bütün kaygısı bireysel yaşamlarını örgütlemektir. Biraz maddi rahat yaşamaya kavuşmaktı. Ona kılıf arıyorlardı aslında. Geçit arıyorlardı. Buradan sarıldılar örneğin. Öncülük misyonu kalkarsa o zaman kendileri de mevcut parti içerisinde yer alabileceklerdi. Dolayısıyla değişimi daha çok parti içi komünalizmin aşılması, bireyciliğin maddi yaşamın öne çıkartılması temelinde geliştirmeye çalıştılar. Saptırma yüz seksen derece böyle tersinden oldu işte. Önderlik tarafından ön görülen değişim ve dönüşümü yüz seksen derece tersine çevirdiler.

Önderlik iktidarcı devletçi duygudan, ölçüden kaparak daha fazla demokratik komünal yaşamda derinleşen, birleşen bir kadro duruşunu parti içi ilişkiyi yaşamı öngörürken dönemin partileşmesi, parti öncülüğü açısından tersini savundular. KDP'leşme olarak öngördüler. Özünü bu biçimde boşalttılar, ters yüz etmeye çalıştılar. Aslında çizgi böyle sabote edildi. Kadro duruşunda parti içi ilişkilerdeki çelişkili durum bu biçimde daha fazla aşılabaktı aslında. Tuhaf bir durum oldu. Nasıl anlayacağız, çözeceğiz? Bu PKK'yi insan anlamakta zorlanıyor biraz şimdi. Mesela böyle bir paradigma değişimi ideolojik bir yenilenme devlet odaklı, iktidar amaçlı olmaktan çıkarak demokratik topluma bağlı, demokratik komünalizmde daha çok derinleşen bir parti haline gelme kadroları işte Önderliğin savunmalarda ortaya koyduğu *"bir lokma bir hırka"* temelinde yaşayan örgütlenmiş ve eylemli kılınmış hakikat olan bir noktaya götürmesi gerekirken bizde pratik gelişmeler tam tersidir. Niye böyledir? Bunu çözmemiz lazım.

Bir lokma, bir hırka değil, ufak bir imkân çıktımı tenezzül etme var. Bakur'daki pratik ortada. Rojava'daki pratik ortada. Orada öyle bir şey olmasın diye eskiden Avrupa eleştiriliyordu. Orda belli bir duyarlılık var. Fakat yine de orda da eleştiriler oluyor ama mevcut haliyle yaşananlar ciddi biçimde eleştiri götürüyor. Terstir. Niye böyle oldu? Bu nerden kaynaklandı. Neden gelişme tersinden olu-

yor? Bence çözülmesi lazım. Buranın anlaşılması, çözülmesi gerekli. Örgütlenmiş ve eylemli kılınmış hakikat derken ortada tembellik var. Önderliğin en son heyetle görüşmesinde söylediği o değil miydi? Biraz nazikçe söylemişti. Benim söylediğim gibi dobra dobra açık konuşmamıştı ama ana fikri söyledi, *“tembelsiniz, çalışmıyorsunuz, temponuz yoktur”* diyordu. Onun üzerinden, onlar üzerinden herkes için söylüyordu. Hâlbuki daha fazla çalışmak zorundaydı. Savunmaların paradigma değişimi temelinde tanımladığı parti yaşamı ve kadro ölçüleri yirmi dört saat partililik, yirmi dört saat eylemlilik içinde olmayı. *“Yirmi dört saat gerillacılık”* dedi Önder Apo.

Askeri alan açısından da bunu gerektirirken bu yoktur. Tempo düşük, bürokratikleşme var, mesai var. Bir Bakur konferansı yaptık. Tam bir memur tarzıdır. Mesai çalışması, günde bilmem kaç saat çalışıyorsa, büroya geliyor çalışıyor, ondan sonra mesai bitti mi gidiyor, o kadar. Böyle basit bir memurlaşma söz konusu. Rojava pratiği var o da öyledir. Bütün örgütün kadroları oraya gitti. Hepsi bir şehirdir, PKK'nın bütün kadroları bir şehri bile örgütlemeye yetmiyor, PKK kırk yıllık birikimi yetmiyor. Akıl alacak gibi bir şey değil. Olmadı bütün parçalardaki toplumu da yönlendirdik.

Orada ne kadar çalışma var, evet yeni gelişmeler var daha fazla çaba gerektiriyor ama bunu toplum yapıyor. Kadronun işi toplumu çalıştırmaktır. Hamal gibi bütün yükleri kendi sırtına almak değil. Topluma öncülük etmek, topluma bilinç vermek, toplumu çalışır kılmak, toplum çalışır kılınırsa bu değerlidir. Kalıcı olur toplum için, yoksa toplumu bir tarafa tut, insanları böyle daha iyi etkilerim diye hamal gibi onların işini yapmaya çalış. Bu Apocu tarz değil. Öyle yapmaya çalışan bazı hareketler de vardı. Biraz öyle bir gelecek geliştirmeye çalıştılar. PKK ona itibar etmedi. Topluma öyle yaklaşılmaz, o toplum kuyrukçuluğudur.

Toplumanın başına ağa olma, hizmetçisi de değil, kadro toplumun öncüsüdür. Öncülük görevlerini yerine getirecek. Şimdi onlar yok, mesela mevcut haliyle gerçekten de örgütlenmiş ve eyleme geçmiş bir hakikat değil. Örgütlenemeyen, eylemli hale gelemeyen dar işlerle uğraşan bir kadro duruşu var. Diğer yandansa sadece örgütlenme ve eylemli kılınma değil. Birde *“bir lokma, bir hırka felsefesi”* dedi önderlik. Açığa çıkan pratiklere bakalım gerçekten böyle midir. Kadro tanımı bu. Bu kadar kaç bin sayfalık kitap yazılmış, doğru budur, bunu esas alıyoruz diyoruz. Böyle bir çizgide ortaya çıkan

kadrolar maddiyatçılık en çok eleştirilen husus, iktidarcılık en çok eleştiri götüren konu oluyor. Peki, hani bir lokma, bir hırka felsefesi? Şimdi o zaman demek ki Önderlik reddediliyor. Bu bilinmiyor değil ki, bir tercih meselesi oluyor. Doğru kendisi geliştiriyor, kendine göre bir tanım ortaya koyuyor ve yapıyor. Yoksa Önderliğinki bilinmiyor, “vay gerçekten bilemedik de yapamadık” öyle değildir.

Düşünce Yoğunluğundan Kaçma, Zihniyet Yetersizliğidir

Tamam, bazı şeyler bilemedik, yapamadık kabul edelim ama bildiklerimizi de yapmıyoruz. Ona ne diyeceğiz? Okuyunca rahatça anlayabileceğimiz hususları da yerine getirmiyoruz, yapmıyoruz, onlara bağlı kalmıyoruz. Peki nasıl tanımlayacağız, ne diyeceğiz bu duruma? Bunu da mı bilmedik, anlamadık tutumuyla ifade edeceğiz. Edemeyiz. Öylesi tutum doğru değil. Şunu belirtmek istiyorum. Durum tam öyle değil. Aslında zihniyet yetersizliği var Önderlik belirtti ama bu zihniyet yetersizliği bilmeme, anlamama olarak ortaya çıkmıyor. Bu zihniyet yetersizliği düşünce yoğunluğundan kaçma olarak ortaya çıkıyor. Zihniyet yetersizliği kopukluk, kesintililik olarak sürekli düşünememe olarak ortaya çıkıyor. Sürekli yoğunlaşmadan kaçma olarak ortaya çıkıyor. Derinlikten kaçma olarak ortaya çıkıyor. Dar yüzeysel, parçalı, kopuk duruş, basit insan duruşu daha değerli bulunuyor, daha rahat geliyor, daha tercih ediliyor. Böyle duruşun pratik karşılığı da basit maddi yaşama tenezzül etme oluyor. Normal toplum yaşamını aşamama, onların sınırında kalma biçiminde açık olgular olarak kendini gösteriyor. Burada ciddiye, eleştiri-özeleştiri gereklidir.

Bu neden oldu, nasıl oldu, düzeltmek lazım. Değiştirmek gerekli, böyle kabul edilemez ki, anlamamakla alakası yok bu durumun. Örgüt terbiyesiyle ilişkisi var, örgüt denetimiyle ilişkisi var. Ciddiyetle ilişkisi var. Bu aynı zamanda bir tür yozlaşmadır. Önü alınmazsa tehlikeli ciddi bir yozlaşma ortaya çıkarabilir. Çok ağır sorunları tam anlayıp değerlendirememek, pratikleşememe bize kaybettirmiyor. Onları belirtmiyoruz, o tür şeyler daha fazla öyle oldu mu, daha fazla toplantılara ihtiyaç olabilir.

Bireysel ya da dar grupların yapamadığını, daha geniş toplantılar yaparak tartışarak insan çözüme kavuşturabilir. Çözümü öyle geliştirebiliriz ama sorun öyle değil. Bu bakımdan demokratik ulus yaşamında PKK'nin yeri nedir? Ruh olma, duygu, ölçü, ilke olma, demokratik komünal toplumsal yaşamın, politik-ahlaki ölçülerin

temsilcisi olma böyle bir öncülüğü oluşturma, örnek olma, böyle bir ölçü yaratma, çekim gücü olma, çözüm gücü olma şimdi bunlar önemli. Bunlar olmadan demokratik ulus inşa edilemez. Biz PKK olmadan KCK'yi örgütleyemeyiz. KCK'yi örgütlemeye çalıştık, ortaya kaskatı bir örgüt ortaya çıktı. Şimdi adını orta sınıf koyuyor arkadaşlar. Bakur'da tartışıyorlar. Bakur'da orta sınıf denilen şey, PKK öncülüğünün olmayışından, KCK örgütlenme çabasından çıktı. Sonuç budur. Doğaldır da. Şuna buna kızmaya hiç gerek yok. Öyle yaparsan o sonucu alırsın. Yanlış görelim, gökten düşmemiş, birileri ele geçirmemiş. Ortada örgütlü saldıran bir güç filan yok.

Orta sınıfı devrime Önderlik çekiyor, PKK çekiyor, çağırıyor. Katmaya çabalıyor. Devrime katılmazsa, PKK'nin peşinde olmazsa karşı devrimin yanında olacak, PKK'ye saldıracak daha mı iyi olacak. Öyle olmaz. Onun anlaşılır kabul edilir yanı yok. O halde elbette ki orta sınıfı devrime çekmek, katmak, öncü gücün en temel görevi, partinin en temel görevidir.

Devrimin öncüsü gençlik ve kadın kesemi oluyorsa orta sınıfı devrime çekmek en temel görevidir. Öncü olmazsa, öncü öncülük görevini yerine getiremezse tabi orta sınıfı yönetemezse, mevzilendiremezse, seferber edemezse, devrimci mücadeleye katamazsa elbette ki, orta sınıf çıkarlarını savunur, kendini yaşatır, kendine bir yaşam sistemi kurar. Buna hiçbir biçimde kızmamak lazım, böyle yapıyorlar diye insanları hakir görmemek, onlara böyle ya da şöyle kulp takmamak lazım. Mesela PKK'ye saldıran bir orta sınıf yok. Bu kimin haddinedir, bu olamaz da. Bu kadar değerler var. PKK önünde secdeye duruyorlar. Ama PKK ortada yok. Gerçekçi olacağız, doğru olacağız. Önderlik diyor *"Bakur'da PKK yok. Bir PKK'li bulamadım,"* Bakur'daki arkadaşlar diyor, *"orta sınıf saldırıyor."* Kim kimi kandırıyor. Bu bir kandırmadır.

Hiç itibar etmiyoruz açık söylüyorum. O tür şeylerin hepsi Önderliğin *"PKK yok, PKK'likleşmek gerekli"* direktifine karşı topu taca atma yaklaşımıdır. Biz yok değiliz, biz varız da orta sınıf saldırıyor, tehlike odur. Önderliğe, PKK'ye siz oraya saldırın diyorlar. Öyle olmaz yoldaşlar. Bilinçli bilinçsiz ama gösterilen tutum, söylenilenler bu anlama geliyor. Bunun itibar edilecek öyle çok ciddiye alınacak yanı yoktur. Öyle bir şaşırtma hareketi, hatta tehlikeli budan vazgeçmek lazım. *"Olmayan PKK'dir"* Önderlik böyle dedi. Yoksa var olan orta sınıf saldırısı değil, *"PKK'nin olmadığı yerde her şey yapar, koltukçuluk, bilmem rantçılık gelişmiş"* dedi. Çok doğaldır.

Bundan daha doğal ne olabilir. Öncü olmazsa, öncü öncülüğü yapmazsa, PKK öncülüğü olmazsa demokratik ulus oluşumunda tabi ki, ortaya çıkmış değerleri yemek, bölüşmek, paylaşmak için birileri ortaya çıkar. Kendi aralarında mücadele yürütürler. Ortama kendi ölçülerini, çıkar yaklaşımlarını hakim kılmaya çalışırlar Olan budur, başka bir şey değildir.

O nedenle de eğer öyle bir duruş varsa da ondan sorumlu parti öncülüğünün olmamasıdır, duruşudur. Parti öncülüğünün oluşmamasıdır. İşleri yürütememesidir. Genel parti oluşumu toplumu etkiliyor, çekiyor ama yerinde öncülük yürütecek, ideolojik, örgütsel öncülüğü yerine getirecek bir parti örgütlülüğü yok, sonra tabi ki ortaya çıkan değerlerin bireysel yaşam içinde kullanılması, çarçur edilmesidir. Bir çeteciliğin ortaya çıkmasıdır. Bakur pratiği bir çetecilik pratiğidir. Net söyleyelim. Saldırı çetecilik olarak var. Eğer önüne geçilip, düzene konulmazsa Rojava'da çok yakın sürede ortaya çıkacak sonuç çetecilik olacak. Aynı gerilladaki çetecilik neydiyse dörtlü çete mi dedik, işbirlikçi çete çizgisi mi dendi, ne denirse densin siyasi, sivil alanda da gelişecek, ortaya çıkacak, yaşanacak olan kesinlikle budur. Bakur'da yaşıyor, Rojava'da da yaşanacak. Bakur'da bu durum ciddidir. Ondan dolayı demokratik ulus inşası çalışmasını yürütebilir misin? İnşaya yönetebilir misin, mümkün mü? Parti öncülüğünün olmadığı yerde demokratik ulus inşasının olamayacağı, demokratik ulus yaşamının olmayacağını Bakur pratiği kanıtlıyor.

Zamanında öncülüğe önem verilmedi. Öncülük olmadan da, böyle insanları fedai militan tutmadan da herkes demokratik ulusta yaşansın dendi. PKK'nin örgütlü öncülük olarak görme değil de, felsefik, ideolojik öncülük olarak görülmesi aslında buna dayanıyordu. Böyle bir şey denedik. Bakın, geçmişin derslerini iyi bilelim. Bir, öncülük olmadan acaba yaşayamaz mıyız? "Zaten bir gelenek oluştu, böyle yürüyor o halde PKK'yi ortadan kaldıralım" dedik. İki senede dumanımız çıkıyordu. Önderlik müdahalesiyle, bu kadar değerlendirmeye zorla uçurumun eşiğinden döndük. Yeniden mücadele koyulduk. İki, PKK örgütsel öncülük olmasın sadece felsefik, ideolojik öncülük olsun. Söz söylesin, eğilim gösterson. Örgüt sadece KCK olsun, anlayışı bizim on senemizi götürdü. "Hiç değişmediniz" dedi Önderlik. Çünkü o adına KCK koysak da o eski PKK'nin devamıydı. PKK denen yere çizilmiş KCK yazılmıştı o kadar. Yoksa kadrolar örgütlenmiş, toplum örgütsüz o kadar. Eskiden PKK adıyla

örgütleniyorlardı öyle, şimdi KCK adıyla örgütlenmişler. Bu bir inşa değil, değişim değildir.

PKK, KCK yapılanmasının ortaya çıkması bu temelde demokratik ulus inşasının gelişmesi filan değil, ufak bir isim değişikliği temelinde eskinin olduğu gibi devam etmesidir. Bize bu götürttü. Bu anlayışla olmuyor demek ki. PKK öncülüğü olmadan olmuyor, bu konuda en temel örnek Bakur'dur. PKK öncülüğü olmadan Bakur da olmaz. Kadro ölçülerini, parti ölçülerini dayatmalı mıyız, PKK ölçüleriyle var olunur mu? "İşte bir ölçsüzlük oluşturalım..." şimdi zaten öyledir. Kimin ne olduğu belli değil. Yeri geldi mi herkes PKK'li, yeri geldi mi hiç kimse PKK'li değil. Ortada karmaşık karışık edilmiş bir durum var. Bu sonucu doğurdu. Burada demokratik ulus yaşamında PKK'nin yerini anlayacak, tanımlayacaksak, pratikten ders çıkaracağımız çok önemli bir nokta geçmişin Bakur pratiğidir.

O kadar imkân vardı, fırsat vardı, birikim vardı, devrim Bakur'daydı. Şimdi Rojava, Rojava diye sarılmışız. Bütün gücünü Bakur'a verdi Önderlik. Otuz yıldır, kırk yıldır bütün birikim Bakur'da oldu. Ete kemiğe bürüneceği yer Bakur'du. Şimdi o bırakıldı başka yerlerde devrim arıyoruz. Bunun kabul edilebilir bir yanı var mı? Böyle bir şey doğru mudur? Hayır. Kesinlikle böyle bir şey olamaz. Saptırmadır. Kendi güç alanımızı bir yana itip, olmayacak yerde çözüm arama, sonuç elde etme yaklaşımıdır.

Böyle bir yaklaşımla sonuç filan elde edemeyiz. Kendi gerçeğimize dönmeliyiz o halde esas gücün yerine gelmeliyiz. Neden? Var olan güç yeni dönemin örgütlülüğü eylemliliğine dönüşmüyor. Bu soruyu sorup cevap vermemiz lazım. Cevap verdiğimizde ortaya çıkan tek şey parti öncülüğünün olmaması oluyor. Parti öncülüğü yok, örgütsel öncülük yok, parti yaşamı yoktur. Yoldaşlık gerçeği yok, örgütlenmiş ve eyleme geçmiş hakikat yok, bir lokma, bir hırka duruşu yok. Grupçuluklar var. Ahbap çavuş yaklaşımları var. Ortada bir iradeli güç yok.

Önderlik son talimatında son talimatında *"zihniyet ve irade yetersizliğinin temel sorununuz olduğunu"* belirtti. İradesizlik var. Bir parti iradesi yok. Parti iradesi militan duruştur. Kadro duruşudur, kadro ölçüsüdür, yoldaşlık duruşudur. İnsanların birbiriyle yoldaşlık ilişkileri temelinde birleşmesidir.

"Yoldaşlık ilişkisi ideolojik ilişkidir" dedi Önderlik. Devamında şöyle tanımladı. *"Ortak amaca, ideolojik ilke ve amaçlara bağlanmış,*

var olma, yaşama, ilişkilenme durumu.” Şimdi öyle olmazsa ortak amaca bağlanan ilişki durumu ve düzeyi olmazsa tabi ki orda parti olmaz. Militan olmaz. Dolayısıyla oradaki ilişkilerde, yoldaşlık ilişkileri olmaz. Başka ilişkiler ortaya çıkar, arayışlar ortaya çıkar, dağılma karmaşıklıklaştırmaya ortaya çıkar. Nitekim olan ve pratikte de yaşanan budur. Bunları bu biçimde değerlendirmeliyiz. O bölümde çok önemli tespitleri var Önderliğin. Şu nasıl oluyor, bu nasıl oluyor diye bir birine bakarak, kendilerini tanımlamaya çalışmasınlar. Tekrar tekrar okusunlar. Önderlik tanımına bakarak oluştursunlar. Kendilerine ilke ve ölçü oluşturmaları. Tanım da buradadır. Bir militan kadro nasıl olur. Yoldaş olmak ne demek, en azından kendisiyle yoldaş olmayı tanımlıyor Önderlik. Önderlikle yoldaş nasıl olunur. Parti yoldaşlığı nedir. İlkesi, ölçüsü ne, iradi bütünlüğü ne? Bunları görelim, buna göre anlayalım.

Önderlik Çizgisini Özümseme Çalışması Yapıyoruz. Bu Çizgiyi İfade Eden De Yazdıkları, Yaptıklarıdır

Bu temelde PKK'nin tabi sadece yaşama öncülük edecek, yoldaşlık ölçülerini vurgulamıyor orda. Birçok konuyu vurguluyor, savaş konusunu, barış konusunu, demokratik çözümün temel birçok boyutunu, ilkesini vurguluyor. KCK ismi bütün bunlar yürütülse bile böyle bir dönemde, PKK'nin bütün bunları bilinçli, örgütlü hale getirmesi, öncülük etmesi gerektiğini vurguluyor. Nasıl bir savaş anlayışına sahip olmalı, nasıl bir barışçıl çözüm ön görmeli, demokratik çözümde barışı ön görmeli, bunlar vardır. Önderliğin her cümlesi bir gerçekliği ifade ediyor. Savunma o kadar yoğunlaşmış düşünce sisteminin ifadesidir. Dolayısıyla da gerçekleri orda aramak lazım. Sadece okumak değil incelemek gerekli.

Böyle eğitimler yapmak yerine mesela alıp kitap üzerinde böyle inceleme yapmak belki daha öğretici olabilir. O da bir yöntem. Belki de daha etkili yöntemdir. Geçmişte bu tarzda eğitim yapıyorduk. Çünkü biz Önderlik çizgisi üzerinde eğitim yapıyoruz. 'Kendi doğrularımız neler, kendi kendimize tartışalım da, gelin bir doğru bulalım, orda uzlaşalım da' tartışması yapmıyoruz. Önderlik çizgisi özümseme çalışması yapıyoruz. Bu çizgiyi ifade eden de yazdıkları, yaptıklarıdır. Yaptıklarına bakarak, yaşadıklarına bakarak, yazdıklarına bakarak onları bulabiliriz. Onun bilincine varabiliriz. Başka türlü olmaz. Diğer türlü kendimizi Önderliğin yerine koymak oluyor. Kendimize göre bir Önderlik tanımı geliştirmek o çerçevede

bir Önderlik, parti oluşturup kendi kendimizin kurguladığı, icat ettiğimiz partiye katılımımız gerçekleşiyor. İşin gerçeği budur. Var olan PKK, Önderlik ve şehitler partisi dediğimiz PKK'yi anlama ve ona katılma değil de, kendimize göre bir anlam yükleme, tanımlama ve kendi tanımladığımız PKK'ye katılma onun içinde yer alma gerçekleşiyor. Bundan uzak durmamız, kendimizi bundan kurtarmamız lazım. Bunun için de Önderlik gerçeğini daha fazla özümsemeye ihtiyaç var.

Çok daha fazla yoğunlaşma, arayış, özümseme çabası olmalı. Başka türlü olmaz. "Bir sefer okuduk, dinlendi geçti, böyle elime aldım okudum geçtim." Hiç kimse bunu diyemez. Öyle değil ki, bu tarzda ne anlaşılır, ne de ezberlenir. Ezberlemek için bile olsa çok fazla okumak lazım. Öğrenmek istiyor ve araştırma yapıyorsa onun için de okumak lazım. Bir sorunla mı karşılaştık, çözüm arıyorsak, çözüm için okumak lazım. Ancak orda çözüm bulabiliriz. Önderlik çizgisinin öngördüğü çözümü bulabiliriz. Diğer türlü kendi kendimize çözüm yaratırız. Kendimize göre çözümler yaratıyor muyuz? Önderlik çizgisini bir tarafa bırakıyoruz. Oturuyoruz, toplanıyoruz, kendi kendimize, görüşler koyuyoruz, bir görüşte uzlaşıyoruz, karar aldık diyoruz, bu partinin kararı diyoruz.

Partinin kararı öyle olmaz. Yönetimin kararıdır. Çizgiye uygun mu, değil mi, onu çizgi bilir. Çizginin süzgecinden, yargılamasından geçirdikten sonra ona karar verebiliriz. Yoksa örneğin bir yönetim toplandı bir karar aldı, o eşittir parti kararı değildir. Çizgiye uygunluğu tartışma götürür. Anayasa mahkemesi kurmuşlar ya, -gerçi çok riayet etmiyorlar- Türk devletine bakalım. Mahkeme kurmuşlar. Meclis karar alıyor ama meclisin aldığı karar doğru mudur değil midir? Bir, cumhurbaşkanlığının yargısından geçiyor. İki, itiraz eden olursa anayasa mahkemesinin yargısından geçiyor. Demek ki, çizginin yargılayıcılığı var, yargılayıcı olması gerekli.

KCK ve demokratik ulus bölümü başlıklı bir bölüm var. Ağırlıklı olarak tarihsel durumun siyasi analizini içeriyor. Oradan demokratik ulus çözümünün Kürt çözümü açısından ne kadar önemli, gerekli, geçerli olduğunu ortaya koyuyor. Demokratik ulus çözümünün teorik temellerini oluşturuyor. Bunun için de inkâr ve imha sistemini sorguluyor, yargılıyor. Bu sistemin oluşumun süreçlerini, bu sistemin oluşumunda rol oynayan güçleri sorguluyor. Oldukça önemlidir. En çok öne çıkan sorgulanan güçler kimler? Bir TC'deki durumu tartışıyor, değerlendiriyor. Hegemonik kaymadan söz edi-

yor, iktidar kayması. Hegemonik yapıda, sınıf ilişkilerinde iktidar ilişkilerindeki kaymayı tanımlıyor ve AKP ile birlikte devletin yenisinden yapılandığını ifade ediyor. Birinci cumhuriyet, ikinci cumhuriyet diyorlar ya Önderlik bunlara dikkat ediyor. Esas alıyor, kabul ediyor, değerlendirmelerini buna göre geliştiriyor. 70'lerin sonunu birinci cumhuriyetin bitişi, Ecevit'le birlikte CHP'nin düşüşünü artık birinci cumhuriyetin sonu olarak tanımlıyor. Birinci cumhuriyetin kurucu partisi esas hegemonik gücü olarak CHP ele alıyor. 12 Eylül 1980 faşist askeri darbesiyle birlikte yeni bir cumhuriyetin inşa edildiğini ifade ediyor. Böyle bir cumhuriyetin de siyasi yapıya AKP ile kavuştu. Hegemonik gücünün ikinci cumhuriyeti hegemonik partisinin AKP olduğunu değerlendiriyor.

Hegemonik kayma, güç kaymasını CHP'den AKP'ye kayma olarak değerlendiriyor. Kayan nedir? Mesela sermaye olarak CHP, şehir orta sınıfından, burjuvasından giderek, işbirlikçileşen tekelleşmeye çalışan burjuva sermayesini temsil ediyordu. Fakat CHP de çok küçük bir sermayeden başladı. Cumhuriyet kuruluşu giderek, cumhuriyet yönetimi içerisinde sermaye oluşumu yaşandı. CHP böyle büyük sermaye partisi haline geldi. AKP taşra partisiydi. Kırsal sermayenin partisi olarak ortaya çıktı. Anadolu'nun sermayesini güya temsil ediyordu. Ama öyle olmadı. O bir başlangıçtı, kısa sürede şehir ile birleşti ve Anadolu sermayesi şehir sermayesi oldu. Anadolu kaplanları şehir işbirlikçi, tekelci, sermayesiyle bütünleşti, birleşti, şehirlerin partisi haline geldi.

Nasıl? İşte taşradan, kırdan başlayan hareket geldi, şehri ele geçirdi. Tabi AKP durum değiştirmiş oldu. AKP hegemonyasıyla birlikte devlette hegemonik iktidar kayması yaşandı. O çok önemli durum. Böyle bir tespit, tanımlama var. Diğer bir yandan bölüm olarak aslında Yahudi sermayesinin böyle bir oluşum, gelişim süreci içerisindeki rolünü tanımlıyor. Yahudi sermayesi kendi içindeki kollarını, bölümlerini ele alıyor, değerlendiriyor. Önderlik zaten diğer kitaplarda da genişçe tanımlıyordu. Türkiye'deki gelişmeleri tanımlamak açısından burada da yeniden tanımlamıştır.

Filistin'in durumunu, İsrail devletinin nasıl oluştuğunu, Yahudi kongrelerini, Yahudi sermayesi içerisindeki kolu ve onların aslında birleştiği noktaları, böylece Türkiye Cumhuriyeti oluşumun bir proto İsrail olma durumunu, işte Kürdistan'da yeni bir ikinci İsrail yaratma eğilimlerini değerlendiriyor. Bu rol Türkiye'deki inkarcı, imhacı sistemin mevcut bu despotik sistemin oluşmasındaki rol ve

yeri tanımlanıyor. Tarihsel olarak Kürt-Türk ilişkilerini tanımlıyor. 10.- 11. yüzyıldan bu yana çeşitli tarihsel dönemeçleri, 11. -15-19-20 yüzyılın başı bu önemli tarihsel dönemeçlerde bu ilişkinin oynadığı rol, böyle bir rol oynamada tabi Kürt-Türk ilişkilerinin ilkelere, rol oynatan ilkeleri, yaklaşımları ortaya çıkarıyor, tanımlıyor.

Böylece Kürdistan'da inkâr ve imha sistemi olarak şekillenen, Türkiye'de ise ulusal kurtuluş savaşı olarak tanımlanan süreci izah ediyor, ifade ediyor. Hem emperyalist parçalama ve inkâra karşı Anadolu ve Mezopotamya'nın bağımsızlığını korumak için yürüttüğü mücadeleye sahip çıkıyor, bu konuda işte ulusal kurtuluş savaşı denen mücadeleye TC oluşumuna götüren sürece Kürtlerin asli unsur olarak katılımını esas alıyor, sahipleniyor. Buna dayanarak da inkâr ve imhanın bundan sonra buna ters bir biçimde ortaya çıkartıldığını, kuruluş iradesine ters olduğunu vurguluyor. Tartışmalarda bazen CHP diyorlar ya, Kürt direnişçileri için cumhuriyetin kurucu iradesiyle çelişiyorlar. Dolayısıyla biz onları asla dikkate alamayız. İtibar edemeyiz. Önderlik incelemesinde şunu açıkça gösteriyor. Kurucu iradenin öyle olmadığını ortaya koyuyor. Kurucu irade farklı, Kürdü inkâr eden, imha etmeye çalışan süreç biraz daha farklı. Çok birbirinden kopuk değil, ama peş peşe gelişmiş zincir burada biraz ayırım yapmaya, aslında demokratik çözümün tarihsel zeminini ortaya çıkartmaya çalışıyor.

Böyle toptancı hepsini aynılaştıran, farklılıkları dikkate almayan, görmeyen anlayışı, yaklaşımı açıyor. Doğru bulmuyor ayrıntıya giriyor. O önemli, böyle bir değerlendirmesi var. Bütün bunlara dayalı olarak belirttim. Kürt sorununun demokratik çözüm çizgisini ortaya koyuyor, buradan vardığı nokta şudur: Demokratik ulus çözümünün gerçekleşebilir, uygulanabilir, tek çözüm yöntemi olacağını ifade ediyor. Zaten inkâr ve imha sistemini ortaya koyuyor. Böyle bir çözüm ne kadar çaba harcansa da Kürdistan'da tahribat yaratmış, kültürel soykırım birey ve toplum üzerinde tahribata yol açmış olsa da başarılı olamadı, sonuç alamadı. Kültürel soykırım başarıya gidemedi. Gitmesi mümkün de değil. Dolayısıyla o çözüm, inkâr ve imha kültürel soykırım çözümünün çözüm olmayacağını ortaya koyuyor. İkincisi, buna karşı olarak Kürt ulus devlet temelinde çözüm arayışı üzerinde duruyor. Özellikle KDP ile oynatılmak istenen oyun üzerinde duruyor. Bu konuda PKK'nin çabalarını da vurguluyor.

Büyük çaba harcamaya rağmen ortam, sistem buna kapalı, öyle bir çözüm gerçekleşmiyor, gerçekleştirmeye çalışmakta aslında bir çözüm değil, yeni bir çatışmanın fitilini ateşlemek oluyor diyor. Onu yeni İsrailiiler yaratmak olarak tanımlıyor. Tehlikeli görüyor. Ortadoğu'da yaşanabilecek yeni bir kavga, çatışma etkeni olarak ifade ediyor. Bunu isteyen bazı dış ve iç güç odaklarının olduğunu, böyle bir çatışmayı yeni bir Kürt oluşumuyla Kürtleri bütün çevreyle çatıştırmayı, o çatışmadan çıkar sağlamayı hesapladıklarını belirtiyor ve aslında o ulus devlet çözümünün bu kesimlerin çözüm arayışı olduğunu, bir çıkar çatışmasını ifade ettiğini, bunun da gerçekleşebilir bir çözüm olmadığını bütün çabalara rağmen gerçekleşmediğini, gerçekleşmesinin bile Kürtlere de, komşu toplumlara da, Ortadoğu'ya da ciddi zararlar vereceğini belirtiyor.

Bütün bunların sonucunda üçüncü gerçek çözüm olarak demokratik ulus çözümünü koyuyor. Ulus tanımlamasını bu temelde yeniden yapıyor. Aslında bir yerde alt-üst kimlik tanımlamaları yapıyor. Ulus devlet anlayışıyla, onun dayandığı milliyetçilikle çözüm değil, çelişki ve çatışma doğar diyor. Ona karşı demokratik özerklik temelinde çözüm arayışları bütün kesimlerin, kimliklerin, kendini özgürce örgütleyerek, demokratik birlik temelinde katılım gösterdiği, sistemi ise sadece Kürt sorununun çözüm değil, her düzeyde temel sorunların çözüm yöntemi olarak ortaya koyuyor. Demokratik özerkliği bütün özgürlük arayışlarının çözüm yöntemi olarak tanımlıyor. Bu temelde bütün sorunların çözülebileceğini, Kürt sorununun da çözüm bulabileceğini, Kürt demokratik uluslaşmasının gelişimi kadar Kürtlerin diğer toplumlarla iç içe yaşamalarına böyle bir demokratik ulus anlayışının imkân, fırsat sunacağını belirtiyor. Böyle çok genel, geniş stratejik analizler, değerlendirme de var. Demokratik ulus çözümü, programı için bir stratejik analiz yapmayı ifade ediyor.

Var olan sonuç, nokta nedir? Herkesin yararına olabilecek tek çözüm olan Demokratik ulus çözümü gerçekleşebilir. Barış ve istikrar getirecek tek çözümdür. Diğer çözümlemeler, çözüm arayışları hem pratikte çözüm getirmiyor, hem de barış ve istikrar değil, yeni çelişkiler ve çatışmaların ortaya çıkmasına yol açıyor diyor. Buradaki değerlendirmelerde tabi çeşitli güçleri değerlendirmesi önemlidir. Yahudi sermayesinin durumu, Türkiye de, Kürdistan'daki etkilerini değerlendiriyor. Onu insan inceleyebilir. KDP'nin durumunu değerlendiriyor. Kürdistan'daki rolü, tanımını bir kez daha

burada ortaya koyuyor Önderlik. KDP gerçeğini, bunları okuyarak, inceleyerek öğrenmek lazım. Önderlik değerlendirmelerini kendimize göre anlamamalıyız, yumuşatmamalıyız. Çoğunlukla bizde böylesi bir durum yaşanıyor. Aslında Önderliğin KDP değerlendirmelerini, anlamak, özümsemekten çok biraz rahatsız olma var. Niye bu kadar mücadeleci olunuyor, niye bu kadar ayrılık konuluyor. Biraz yumuşak olmak, uzlaşmacı olmak, böyle bir yaklaşım sanki biraz bizde var. Ben net belirteyim. En büyük tehlike bu yaklaşımdır. Böyle olan demokratik ulus veya demokratik özerklik çizgisinde yürüyemez. Demokratik ulus çizgisini ulus devlete kurban eder. O çok tehlikelidir. Onu düzeltmek lazım.

CHP, MHP tanımlamaları da önemli. En önemlisi de AKP tabi. AKP tanımı bunun içinde var. Onun için AKP bu kitabı vermemek için elinden gelen her şeyi yaptı. Gücü yetseydi verdirtmeyecekti. Çünkü burada AKP tanımı, çözümü vardı. Fakat gücü yetmedi, ancak işte bir yıla yakın geciktirdi, erteletti ama AİHM üzerinden kitabın ulaşması yaşandı. Böyle olunca aslında daha sonraki görüşmeler, tartışmalar çözüm arayışları biraz da bu kitaptaki analizlerin varlığı bilinmesi temelinde oluyor. Önderlik çok net tanım yaptı ve ona göre de mücadele ediyor, ilişki kuruyor. Karşıdakinin ne olduğunu tanımladı, tutumu bilince çıkardı. O temel de şimdi savaşta yapıyor, gerektiği zaman ilişki de kuruyor. Çözüm de arıyor ama onu çözmüş olarak çözüm arıyor. Burada AKP'yi çözdü, ondan sonra çözüm arayışına girdi. AKP'nin çözüm arayışlarına cevap verdi. Burada ulaştığı sonuç nedir? Sonuç olarak vardığı nokta bütün Kürdistan özgürlük hareketini imha ve tasfiye etmeyi temel görev bilen bir harekettir. AKP'nin izlediği politikalar, ulaştığı sonuç öyle bir sonuçtur. AKP'nin Kürt sorununu çözmek değil de aslında PKK'yi çözmek istediği yönünde. Öyle şey değil. Evet, özcesi evet, söylemek istediğim cümle oydu.

"Hükümetin faaliyetinin merkezinde Kürt özgürlük hareketinin tasfiyesi vardır." Ulaştığı nokta budur. Bu AKP gerçeğinin tanımlanması, çözümlenmesidir. AKP'yi böyle tanımladıktan sonra Önderlik onunla çözüm ilişkisine giriyor. Öyle tanımlamadan, AKP gerçeğini çözümlmeden girmiyor. Onun için acaba AKP şöyle oyun mu oynuyor, böyle oyun mu oynuyor. Bu tür durumları hissettiği zaman Önderlik rahatsızlık duyuyor. Sanki Önderlik çözümlenmiş de AKP'yi, başkaları çözümlüyor. Önderliğe, AKP çözümü öneriyorlar gibi. KCK çözümünü de değerlendiriyor burada. Demokratik

ulus çözümü, demokratik özerklik çözümü noktasında KCK aslında siyasi çözüm istiyor. Legalleşme yasal bir statü istiyor. Bu yönlü çözüm arayışlarına verilen cevap hep karşı saldırıdır.

Ekim 2009'dan sonraki süreç öyledir. Aslında 14 Nisan 2009 da siyasi soykırım operasyonları AKP belirttiğimiz cümle temelindedir. AKP'nin yaklaşımı onu yol haritasıyla esnetince, barış gurubu en son gittikten sonra güya BDP'nin yaklaşımlarını eleştirerek, ortaya sil baştan yapıyor biçiminde bu tasfiye hareketini, siyasi soykırım operasyonunu daha da derinleştiren bir süreç geliştirmeye çalıştı. Önderliğin o konuda uyarıları var. Aslında KCK'nin legalleşmesi ve o temelde çözümü herkes için bir şans olarak ortaya koyuyor. Kürtlerin tercihi budur, bu PKK'nin tercihidir deniyor, ama bu gerçekleşmezse gündeme gelecek olan kendi özgücüsüyle, kendi çözümünü yaratma, demokratik özerkliği tüm boyutlarda kendi gücü ve iradesiyle hayata geçirme, demokratik ulus boyutlarını hayata geçirme, sadece demokratik siyasi bir çözüm arayan olma değil de, artık çözümü kendi gücüyle yaratmadır. PKK bu ikili şeye hazır olmalıdır diyor bir yandan.

Demokratik çözüm arayışında olurken, bir yandan da böyle bir çözüm zaten hep tıkatılıyor, tıkanma durumunda kendi öz gücüyle, kendi çözümünü de yaratmaya her zaman hazır olmalı. Bunun gerektirdiği ideolojik, siyasi, örgütsel, pratik hazırlıklarını her zaman yapmalı. Böyle bir durum tabi büyük bir çatışmayı da gündeme getirebilir. Öyle bir çatışmaya hazır olunmalı diyordu. Yüksek yoğunluklu bir savaş işte topyekûn direniş, kavramlarını bunun için geliştirdi.

Biraz Kobani'deki direnişi, DAİŞ saldırıları karşısındaki direnişi böyle bir sürecin başlangıcı olarak da tanımladı Önderlik. Tam açık olarak koymadı ama değişmezse bu durum, böyle bir sürecin başlama noktası olabilir. Fakat değişebilir de, ona da açık bir ortam var, yapı var. Demokratik ulus çözümünün dayanakları açısından da bunları belirtelim. Hegemonik güç kayması aslında inkârı yendi yeni bir yaklaşımla dinci, milliyetçi bir oluşumla sürdürme stratejisidir. AKP bu biçiminde yeni bir inkâr ve imha sistemi kültürel soykırım rejimi oluşturuyor. Bunun görünmesi ve bilinmesi lazım. Buna fırsat vermeden mücadele etmek gerekli. Demokratik ulus arayışı, mücadelesi bunu ifade ediyor. Onun boyutları neler, demokratik ulus çözümü olarak tanımlanan, aslında demokratik

özerklik ya da demokratik konfederalizm olarak tanımladığımız hususlar neler oluyor. Bunlar üzerinde de durmak lazım.

Demokratik Ulusun Temel yöntemi Demokratik Siyasettir

PKK üzerinde daha çok da 3. Dönem PKK'lileşmesi temel özellikleri üzerinde durduk. Bu dönemde kimliği nasıl, işlevi rolü ne olacak, nasıl bir zeminde, hangi ortamda koşullarda kendisini örgütleyecek, eyleme geçirecek, bu noktada PKK'nin Kürt sorununun çözümüne, Kürdistan Türkiye ve Ortadoğu'daki duruma, sorunlara önerdiği çözüm yöntemi nedir? Bunun üzerinde durduk, ifade etmeye çalıştık. Önderliğin KCK'yi bir çözüm modeli olarak geliştirdiğini, soruların temel çözüm sistemi olarak sunduğunu ifade ettik. Önderlik bunları iç içe, birbirleriyle bağlılıklarını gözetme temelinde savunmada sistemli bir biçimde ortaya koyuyor.

Aslında bu değerlendirmelerde pratik yapma için fazlasıyla yeterli olan bir teorik analiz var. Okunup incelendiğinde görülecektir ki yetersiz olan, anlaşılmakta zorlanılacak bir durum çok fazla yoktur. Önerilen çözüm modeli Demokratik ulus çözümü diye daha da somutlaştırılıyor. Önderlik savunmalarda nasıl, hangi yöntemlerle gerçekleşeceği konusunu da netleştiriyor. Bir tanesi demokratik siyasi çözüm yöntemleri. Bunun için görüşmeler, diyalog, devletle bir tür anlaşma uzlaşma temelinde çözüm arayışı doğrultusunda KCK'nin 2005 Newroz'unda ilan edilmesi söz konusu. Bu ilan temelinde de ortam bulma, karşılık alma çözümü demokratik siyaset temelinde açık, legal bir yapıda geliştirme ve gerçekleştirme istemi ve arayışı var. Geçen sürecin bu biçimde bir diyalog süreci olması buradan kaynaklıdır. Çeşitli biçimlerde diyaloglar sürse de başta Türkiye sistemi olmak üzere bölgenin diğer devlet yapılarının da böyle bir demokratik siyasi çözüme açık olmama, bu tür çabaları hıleye, oyunla bertaraf etme ya da saldırılarla tasfiye etme yaklaşımlarının geliştiği biliniyor. Bu yaklaşım çözümün demokratik siyasi yöntemle, mücadele yöntemiyle gerçekleşmesi önünde ciddi engeller oluyor. O nedenle neredeyse on yıla yaklaşan diyalogun sonuç vermemesi durumu söz konusu. Bunlar da geçen sürecin anlaşılması açısından iyice bilinmesi, aydınlatılması gereken durumlar oluyor. Önderlik burada özelde son savunmada bu süreçleri de aydınlatıyor, yaşanan olayları değerlendiriyor.

Süreci, geçen tarihsel süreci değerlendirmemiz, bu anlamda bilmemiz gerekiyor. Aslında uluslararası komploya karşı bir müca-

dele süreci olarak da anlamak, tanımlamak gerekli. Şunları yeniden özetleseک iyi olabilir: Komplonun tasfiye ve imha amaçlı olduğunu hiçbir biçimde unutmamak, göz ardı etmemek gerekli. Bu konularda zaman zaman aramızda yanlış, yetersiz görüşler ortaya çıktı. Dış etkilemeler de bu konuda önemli ölçüde yaşandı. Zaten imha ve tasfiye amacını gerçekleştirmek isteyenler, ondan yana olanlar komploya karşı mücadeleyi bir çözüm süreci haline getirme, çözüm mücadelesi haline getirme tutumunu baştan eleştirdiler, karşı çıktılar. Bu tutumu suçladılar. İşbirlikçilik hatta teslimiyet olarak tanımlamaya çalıştılar. Böylece çatışma ve çatışma içerisinde imha olmayı ön gördüler, hedeflediler. Bu tartışma götürmeyen bir gerçek.

Özünde komplo bir günlük bir saldırı planıydı. 9 Ekim 1998'de buna göre planlanmış bir saldırıydı. Böyle kimvurduya getirerek Önderliği imha etmeyi, bu temelde PKK'yi tasfiye etmeyi hedefliyordu. Çünkü o zamana kadar PKK'yi dağıtma, gerillayı ezme, halkı sindirme, bu temelde Önderlik çizgisini yenilgiye uğratma stratejisi başarısız kalmıştı. 1980'li ve 90'lı yıllarda Türkiye ve NATO temelinde uluslararası düzeyde yürütölen saldırıların hiç birisi PKK'yi yok edici bir sonuç ortaya çıkarmamıştı. Belli darbeler vurmuş olsa da direniş olunca o darbelerin ortaya çıkardığı zayıflamaları tekrardan güçlenmeye dönüştürmeyi Önderlik ve parti başarmıştı. Bu konuda hem Türkiye hem NATO yönetimi, NATO temelinde Avrupa yönetimleri uzun süre çeşitli taktik yaklaşımlar temelinde saldırı planladılar yürüttüler, her şeyi denediler. Önderliği partiyi anlamaya çalıştılar. Sonunda şunda karar kıldılar: PKK'yi dağıtarak, tasfiye ederek, hareketi, Önderliği, çizgiyi yenilgiye uğratmak mümkün değıl. Bu temelde strateji değıştirdiler. Önderliğin imhası üzerinden PKK'yi tasfiye etme stratejisini ortaya çıkardılar ve uluslararası komplo böyle bir strateji üzerinde gerçekleşti.

Komplonun saldırı stratejisi ile ondan önceki saldırılar bu anlamda farklı. Hepsi saldırıdır, hepsinin amacı imha ve tasfiyedir, hepsi inkâr ve imha sistemine dayanıyor, onu başarıya götürmek istiyor. Amaçları aynı da yöntemleri farklıydı. Bu amacı başarmak için stratejik hedef planlamaları farklıydı. O zamana kadar daha çok cephede savaşıan gerilla ve direnen halk hedefti. Asker polis saldırısı onları yok etmeyi hedefliyordu. Zindanlar, askeri saldırılar temel saldırı araçları olarak kullanılıyordu. Bu temelde tüm yöntemler kullanılıp sonuç alınamaması sonucunda stratejik değışiklik yaptılar. PKK'yi imha ve tasfiye amacını başarmak için hedef önceliğinde

ve yöntemde değişiklik yaptılar. Hedef önceliğine Önderliği koydular, yöntemde ise komploları, provokasyonları koydular. İşte uluslararası komplo böyle bir stratejiye dayandı. Böyle bir stratejinin baştan beri tartışıldığını da bilmek lazım. 1998’de ortaya çıkmadı, daha 1980’ler başında Diyarbakır zindanında PKK’yi imha ve tasfiye etmek için geliştirilen baskı ve işkence içinde PKK’ye karşı saldırı yöntemlerinin ne olması gerektiği üzerindeki tartışmalarda ortaya çıktı. Bu, Şahin Dönmez’in görüşüydü. Diyarbakır Zindanındaki MİT tartışmaları içerisinde bu tür görüşlerin olduğu biliniyor. Bu ajan, işbirlikçi kesimin, ihanet edenlerin devlete akıl hocalığı yapma durumu var. Öyle bir noktada farklı görüşler tartışıldı, kamuya da yansıdı. Bu durum bilgimiz dahilindedir.

Şahin Dönmez’in daha ilk yakalandığı andan itibaren temel saldırı hedefi Önderliktir. Belki daha yakından tanınması bakımından böyle, belki de akıllıları oydu, bilemeyiz. Ama ilk andan devleti Önderliğin imhasına yönelttiğini biliyoruz. Zindan üzerinde baskı işkence yoğunlaştırıldığında da savunduğu tez “Önderliğin imha edilmesi, saldırıların oraya yöneltilmesi, böyle olmadıkça PKK’nin tasfiye edilemeyeceğidir.” Devlete öyle söylediği belirtilir “Apo imha edilmedikçe, yok edilmedikçe PKK kırk sefer tasfiye edilse kırk birinci sefer yine O PKK’yi kurar ve mücadeleye devam eder.”

Bu temelde örgüt yapısı, yurtsever halk üzerinde baskıyla sonuç alma çabası yerine saldırıların Önderliğe yöneltilmesi gerektiğini söylediği, bu görüşü savunduğu biliniyor. Bu bir tartışmaydı. Buna karşı Yıldırım Merkit gibilerinin görüşleri var örneğin. Onlarda ortayolcu bir yaklaşım var. “PKK ne çok güçlü olmalı ne de yok olmalı.” Onun tezi de böyledir. Tamamen kendi yaşamları üzerine kurulmuş. “Çok güçlü olursa PKK bizi yok eder” diyor, “PKK yok olursa devlet bizi yok eder ihtiyacı kalmaz bize, o halde zayıf bir PKK hep var olmalı, devleti tehdit etmeli, devlet de bize muhtaç olmalı ve bize yaşam kapısı bu biçimde açılmalı.” Bu da ihanetçi kesimin bir görüşüdür. Devlete akıl hocalığı yapmada öngördükleri görüşlerden birisi de budur. Bu tür görüşler içerisinde gidip geldi devlet. Buna göre saldırı stratejileri ve taktikler oluşturdu, saldırı planları geliştirdi.

Başlangıçta bütün tartışmalara rağmen Önderliğe dönük komplocu saldırılar geliştirseler de onu biricik saldırı değil, saldırılardan biri yaptılar, partiye, gerillaya dönük saldırıları da onunla birlikte hep geliştirdiler. Güçlerinin önemli bir kısmını partiye, gerillaya

karşı saldırıda kullandılar. Özel savaşı bu temelde 87'den itibaren tırmandırdılar, derinleştirdiler, kurumlaştırdılar. 90'lı yıllarda da bunu devam ettirdiler. Buradan "Önderlik hiç hedef olmadı, tek hedef partiye dönük saldırıydı" şeklinde bir düşünce anlaşılmamalı. Hayır, bu o anlamda değildir. Komplonun bu saldırılardan farkı, komplo Önderliği tek hedef haline getirdi. Önceki süreçte tek hedef değildi. Hepsini, başta Önderlik olmak üzere, bütün partiyi ve tasfiye etmek üzere hedefleme vardı. 90'lı yıllarda bunu hem askeri saldırılarla hem ideolojik saldırılarla NATO çok çeşitli biçimlerde yaptı. Avrupa'da da mahkemeler kurdular. Bizi de daha yakından tanımaya çalıştılar. Tasfiyeciliği, provokasyonu en ileri düzeyde desteklediler.

Sonuçta komplo, aslında Şahin Dönmez'in görüşünü uygulayan bir saldırı planı oldu. Bu konuda Şemdin Sakık'ın da rolü var. O da benzer görüştedir. Kendi açıklamalarına göre, sorgularından ifadelerinde yanıysan bilgilere göre o da sömürgeci güçleri, devleti ve müttefiklerini, özel savaş sistemini bu temelde yönlendirdi. Önderliğin tek hedef haline getirilmesi ve imha edilmesi üzerine. Bunu zaman zaman açıklıyor da, uluslararası komplo için "ben planladım" diyor. Şemdin Sakık'ın bilgileri de tabi bir etkidir. Onun verdiği bilgileri dinleyerek devlet hareket etti diyemeyiz. Ama bu konuda bir arayış, tartışma içindeydi özel savaş sistemi. Çünkü başarılı olamıyordu. O kadar saldırı yapmalarına rağmen, halka, gerillaya, örgüte dönük, başarılı olamamışlardı. Bu temelde Önderliğe karşı saldırı komplo girişimleri -ki en açık olanı 6 Mayıs 1996 idi- başarılı olamamışlardı. Başarısızlık vardı, o nedenle yeni arayış içerisindeydiler. "Ne yapmak lazım ki başarılı olunabilsin" arayışı temelinde uluslararası komplo stratejisi oluştu. Bu kesinlikle bu temelde planlandı.

Bin Ladin'e nasıl bir operasyon düzenlendi, 9 Ekim komplosu da benzer bir operasyondur. Askeri literatürde bu taktik "*tavşanı yuvasından çıkarmak ve avlamak*" şeklinde tanımlanıyor. İzlenen taktik öyleydi. Kendi örgütsel zemininden örgütsüz olduğu zemine çekerek avlamaktı. Suriye'den Yunanistan'a taşıtıp Yunanistan'dan da çıkartarak oradaki hazırlıkla da her hangi bir zemine girmesine imkân, fırsat vermeyerek boşlukta bırakıp imha etmek. Böyle olsa Kimvurduya getirilebilirdi. Hedef, planlama böyleydi.

Daha sonraki yöntemler farklı, ama komplonun amacının imha olduğundan hiç tereddüt etmemek lazım. Bunları ne için belirtiyο-

ruz. Daha 2000’de 1999’da içimizden bazılarında “*yok böyle değil, komplo Kürt sorununu çözmek için yapıldı, aslında Önderliği tartışmak için oraya aldılar, dolayısıyla komployu destekleyelim*” diyecek kadar sapkın görüşler çıktı. Bunlar resmi toplantılarda gündeme geldi, kongrelere taşırıldı. Örgüt böyle bir çizgi içine çekilmek istendi. Aslında komplo karşısında diz çökme, yenilgiyi kabul etme yaklaşımı, ruh halleriydi. Bunu bir çizgi haline getirmek, kendi yenilgisini aslında komployu aklama düşüncesine götürme tutumları ortaya çıktı. Bu tür yaklaşımlar kökünden yanlış.

Komplo sonucu imha gerçekleşmedi, Önderlik boşa çıkardı. 9 Ekim ardından uzun süre uluslararası alanda takip oldu. Artık kim vurduya getiremeyeceklerdi Önderliği. O zaman Türkiye’ye vermeye karar verdiler ve komplo saldırısı 15 Şubat biçimini aldı. Ama yine imha amacı vardı. Kim vurduya getirilemedi, o halde idam edilmeliydi. Türkiye’ye verilmesi bunun kapısını açıyordu ve verenler idam edilir diye tam inanç içindeydiler. Mevcut Türkiye sistemi yasalarının başka bir şey yapması mümkün değildi. Bu bakımdan idam edilmemesi kaydıyla Önderliğin Türkiye’ye verildiği görüşü yanlıştır. 15 Şubat komplosuna karşı da bu tür değerlendirmeler görüşler iler sürüldü, bu da kesinlikle bizde bilinç saptırmasını ortaya çıkartmak için ileri sürülen bir görüştür. Öyle bir şey yok. Önderliği Türkiye’ye teslim edenler idam olsun, imha idam yöntemiyle gerçekleşsin diye verdiler. Olmadığı zaman da baskı yaptılar, teşhir ettiler, TC’ye saldırdılar, Önderliğe saldırdılar, örgüte saldırdılar. Yazılanlar çizilenler, söylenenler ortadadır, incelenebilir. Çok eski değil, daha 16 yıl önce yaşanmış bir durum. 16-17 yıl önce yaşanan gerçeklikler hepsinin daha mürekkebi kurumamıştır. İkna olmayanlar araştırabilirler inceleyebilirler. Doğru görüş sahibi olmak çok önemli bizim açımızdan. Bu tür yanılığlı görüşlerin en küçük bir etkisi bile olmamalı.

Önderlik çözüm yönünde tutum takındığında “*demokratik çözümleri derinleştireceğim*” dediğinde ‘avukatım’ diye gidenlerin Önderliğe ne kadar baskı yaptığını biz araştırmadık tabi. Komploya karşı mücadelede Önderliğe bütünlüklü, her yönden çok destek verdik dersek bu doğru olmaz. Ben bir bilgi verebilirim; bir tane avukat var Ahmet Zeki Okçuoğlu. İlk ‘avukatım’ diye Önderliğin yanına gitti. Avukat olarak gitmesinin tek nedeni komplocuların etkisiydi. Komplonun düzenlenmesinde kardeşi Selim Okçuoğlu’da sorumluydu. Devlet adına gelip Önderliğe ateşkes talebinde bulu-

nanlardan bir tanesiydi. Önderliği devlet ile çatışmaya sokmak için her şeyi yaptı. Önderlik en son *“gelme, istemiyorum seni, git mücadeleni kendin ver, benim üzerimden mücadele yürütmeye kalkma”* dedi, öylece avukatlıktan attı. Kabul etmedi. Onu gönderenler vardı. Önderlik çatışacak ve onu boğacaklar diye umut ediyorlardı. Öyle olmayınca baskıyla öyle bir duruma sokmak istediler. Öylece çok ucuz bir planlama vardı. Önderlik imha edilecek, o da güya avukatıym diye mirasının üzerinde yaşayacaktı. Hem Önderliği imha ettirecekler hem de mirasına sahip çıkacaklardı. Plan bu.

Haki Karer komplosundan, saldırısından itibaren Özel savaş sisteminin PKK’ye yönelttiği saldırının esasında bu vardı. Oradan başladı bu yaklaşım. Hem yok et hem de öyle et ki sanki var ediyormuş gibi görün, miras elinde kalsın. Tekoşin komplosu da öyleydi. Bu anlamda biz bu yaklaşıma yabancı değiliz. 15 Şubat komplosu karşısında da bunu yapmak istediler. Önderlik buna karşı mücadele etti tabi. İdama karşı da önemli bir mücadele yürüttü. Daha önce nasıl bir tutum değişikliğine gittiğini belirttim. Tutum değişikliği nedir? Aslında daha önceki yaklaşımlarını değiştirmedeği, derinleştirerek uygulamaya koyduğu söylenebilir. Komplo karşısında tepkiyle tutumunu değiştireceği beklenirken, demokratik çözüm değil, çatışmayı esas alacağı hesaplanırken Önderlik böyle bir oyuna gelmedi. Geliştirilmek istenen, uygulanmak istenen oyunu gördü, ne kadar saldırı ağır olursa olsun koşullar zorlayıcı olursa olsun oyunu boşa çıkarma tutumunu esas aldı. Onu boşa çıkarma mücadelesine girdi. İdam da öyle boşa çıkartıldı.

15 Şubat komplosu gerçekleşikten sonra altı aylık bir ömür biciliyordu PKK’ye. Onu yapanlar *“altı ay sonra PKK diye bir şey dünyada artık var olmayacak”* diyorlardı. Hesapları, hedefleri, umutları buydu. Bu temelde de saldırı yürüttüler, imha etmek istediler. İmha mücadeleyle karşı tutumla önlendi. Yoksa *“zaten imha yoktu”* demek şu anlama geliyor: Mücadelenin hiçbir değeri yok, Kürtler mücadele edip bir şey kazanamazlar. Önderliğin mücadelesinin kazandırdığı hiçbir şey yok aslında. Bütün bunların hepsi bir övünme, yanılgı, Kürtlerin kendi başlarına yaptıkları bir şey yoktur aslında başkaları veriyor. Bu zaten bildiğimiz sömürgeci söylemdir. Kültürel soykırım rejiminin yirmi dört saat tekrarladığı bir durum. Bu dış güçlerin oyunudur, bilmem şu yaptırıyor, bu yaptırıyor diye güya herkesi sorumlu, suçlu tutuyorlardı. Bu aslında şoven milliyetçi bir yaklaşım. İçimize kadar yansısı bile sosyal şoven, sömür-

geci şoven bir zihniyetin, duygunun ifadesi. Başka hiçbir değeri yok.

2000 Ocak'ında, idamın uygulanmamasına karar verdi Ecevit hükümeti. O zaman da şu söylendi, iki görüşle karşılaştık: Bir *"anlaştılar, anlaşma var, işte hükümetle devletle anlaştı, artık PKK'den vazgeçti. Apo tümüyle devletin kadrosu haline geldi"* diye bir sürü iğrenç yalan yanlış şey söylediler yazdılar, ortaya attılar. Bu temelde de aslında idamın uygulanmasının durdurulmasına karşı çıkmamızı istediler bizden. Hem de en yakın çevrelerimiz. Bunlar da belgelidir. KNK içinde yer alan bazı çevreler vardı mesela. Basın üzerinden yaptılar, mektuplar göndererek yaptılar, görüşmeler yaparak yaptılar. Bu karşımızda olanlar değil, aslında içimizde olanlarda da bu konuda o kadar yoğun şey çıktı ki. *"yanılıyorsunuz"* diyorlardı, *"İmralı'da mücadele mi olur, öyle mücadele mi kazanılır, yok ediliyorsunuz, ölüme niye böyle razı oluyorsunuz? Direnin."* Direnmek ne *"vazgeçin Önderlikten, savaşa girin"* istedikleri buydu bizden. Yönetim örgüt, Önderliği izleme kararı verdi diye yönetimize o zaman birçok çevre tarafından her türlü suçlama ve hakaret yapıldı, niye çatışmaya girmiyor da çözüm arayışında olunuyor, bu temelde Önderliğin yürüttüğü mücadeleyi takip ediyor, esas alıyor, diye. *"Hiç İmralı'da mücadele olur mu, olmaz"* deniliyordu. *"niye idamı uygulamadılar, anlaşma olduğu için mi, Kürt sorununu çözmek istedikleri için mi, Önderlik devletin kadrosu haline geldiği için mi böyle oldu? Yoksa devlet Kürt sorununu çözmek için mi"* Bu da bir zihniyetti. Bunun da iyi anlaşılması lazım.

İmralı İşkence Sisteminin Aşılması

İşte 15 yıl geçti. Her halde sonuçlar açığa çıktı. Bu tür görüşlerin hepsinin boş, hezeyandan başka bir şey olmadığı artık herhalde herkesin görebileceği kadar açığa çıktı, netleşti. Öyle bir gerçeklik de yoktu. Kendi isteklerini gerçekmiş gibi ortaya koyuyorlardı. Uygulayamadı Türkiye. O zaman da MİT'in çok faaliyeti oldu. Umut ediyorlardı. İşte örgüt tasfiye olacak, etkisiz kalacak. Öyle olmadı. Önderlik demokratik çözüm çizgisinde ısrara etti, derinleştirdi. Örgüt ve halk Önderlik ile bir bütün oldu. En küçük bir tereddüt göstermedi böylece ayakta kaldı. İdam olsa çatışma olacaktı.

Türkiye Cumhuriyeti devleti öyle bir durumu kendi çıkarına görmedi. Kendisi için zarar verici olacaktı. PKK'yi tasfiye etmenin, Önderliği imha etmenin kendilerine zarar vermeyecek, az zarara

verecek yol yöntemi yok mu onu aradılar. İmralı sistemi içinde tutmayı idam etmek yerine, idamı durdurarak ağır tecrit ortamında çürütmeyi kendi çıkarları açısından daha doğru bir politika olarak öngördüler, birleştiler, kabul ettiler. Böyle İmralı mücadelesine girildi. Başka hiç bir şey yoktu. Hesap buydu. Çok yanlış hesap da değildi tabi. İdam çözümü olmayacak bir çatışmayı gündeme getirecekti. Örgüt olmasa, tasfiye olsaydı tabi idamı rahatlıkla yapabilirlerdi. Kendilerine o kadar zarar vermezdi. Nitekim 20. yüzyılda böyle idamlar yaptılar. Ama direnişi kırdıktan, örgütlülüğü dağıttıktan sonra yaptılar. Dolayısıyla idamlar kendilerine zarar verici olmadı. Tersine başarı kazandılar, sonuç aldılar ona dayanarak. Fakat bu sefer iş önceki gibi değildi. İdam bir tasfiyeyi, dağılmayı değil, daha büyük, çok büyüyen bir direnişi açığa çıkaracaktı ki Türkiye bunu kendisi için zararlı gördü. Türkiye'yi bölüp parçalayacaktı, Türkiye'yi herkese muhtaç bırakacaktı. Türkiye'nin tüm dinamiklerini o çatışma yok edecekti. Bunu değerlendirdiler. Zararlı gördüler, kendileri için daha yararlı olan yöntemi seçtiler. Bir anlaşma olmadı. İmhadan vazgeçemediler.

Fiziki imha yerine ideolojik, siyasi imha, yenilgi ile Önderliği ve örgütü PKK'yi tasfiye etmek istediler. Umutları buydu, hesapları buydu. İmralı işkence sistemi içerisinde bunun yapılabileceği umut ediliyordu. *“öyle bir ortamda düşünce mi üretilir, çalışma mı yapılır, yaşanmaz bile”* diye umut ediyorlardı. *“değil düşünce üretmek, zaten deli olur gider”* diyorlardı. Oluşturdukları ortama dayanabilir mi? İmralı sistemini oluşturan generallerin birçoğu açıkladılar zaten *“sistemi biz kurmuşuz oradan sağlam çıkılmaz”* diye kamuoyunu teskin etmeye dönük birçok açıklama yaptılar. Unutmayalım bütün bunları. Bundan emindiler o nedenle. Öyle bir yöntem de tabi kendilerinin daha fazla çıkarlarınıaydı.

Bu temelde idam durduruldu. Yoksa bir anlaşma yok, bir çözüm değişikliği yok, bir iyi niyet yok. İşte en son Erdoğan bile kaç sefer gündeme getirdi. Hala tartışıyorlar birçoğu. Öyle *“Ecevit hükümeteydi de yumuşak yaklaştılar”* diyorlar, öyle falan değil. Hükümetle bağlantılı bir durum da değil. Hükümetin elbette rolü var, belli ölçüde rolü oldu ama işleri yürüten devletin kendisiydi ve çürütme politikası kendi çıkarları açısından daha doğru bulunarak aslında idam uygulaması durduruldu. İdam kararının başbakanlıkta tutulması, meclise gönderilmemesi kararı alındı. Ecevit hükümeti bunda başarısız kalınca bir ayda düşürdüler. Buraya bakarak da devletin

kararının ne olduğunu, Ecevit koalisyon hükümetine hangi görev ve sorumlulukların verilmiş olduğunu rahatlıkla anlayabilir insan. 2002 yazında idam yasalardan da çıkartıldı.

İmralı mücadelesinde Ecevit hükümeti başarılı olamayınca iki ayda düşürdüler, yerine AKP'yi getirdiler. Ecevit ölene kadar *"anlamadım, niye Bahçeli erken seçim istedi, bizi düşürdüler"* diyordu. Çevresindekiler hemen karşı kutba geçtiler. Onların hepsi aslında öyle siyasi ihtiras gereği falan değil. Belli siyasi merkezlerin yönlendirmesi altında hareket eden güçlerdi. Öyle bir yönlendirme, karar temelinde bunlar gerçekleşti. Bunları bilmek lazım. Ardından aynı politikayı, çürütme politikasını, içten örgütü dağıtmaya dönük tasfiyeciliği de geliştirme, dayatma temelinde bir politik çizgi izlemek üzere aynı görevi AKP'ye verdiler. AKP seçim kazanmadı, AKP uluslararası komplo güçleri tarafından görevlendirildi. Parti bile değildi, iktidara getirildi, AKP'ye görev verildi. Okuduk, Önderlik diyordu, *"AKP Kürt Özgürlük hareketinin tasfiye edilmesinin politikasını yürütüyor."* AKP'ye zaten bu görev verildi. Sonuna kadar da bunu yürütür mü, çok büyük olasılıkla böyle. Bu görevin dışına çıkması, değişik bir şey sürdürmesi çok zor. Kendi dışındaki güçler o noktaya gelmedikçe farklı bir politikaya AKP'nin öncülük edeceği yok.

AKP ile Ecevit hükümetinin dışında yapılmak istenen neydi? Ecevit'in sosyal demokrat zihniyeti PKK demokrasisini geriletmeye yetmedi. AKP'nin İslami çizgisi ile Kürt toplumu etkilenmek, Önderliğe, PKK'ye destek vermekten uzaklaştırılmak istendi. Önemli bir boyut oydu. İkincisi, işte tasfiyecilik dayatıldı. Önderlik savunmada *"2002-2004 tasfiyeciliği çok büyük ölçüde AKP yönlendirmesi"* diyor. Daha önceki sürece ek olarak içten partiye dönük de saldırı yöneltildi. Ecevit hükümetine kadar işte 9 Ekim 1998'den 2002'ye kadarki süreçte tek tecrit edilmiş ve saldırı hedefi haline getirilmiş güç Önderlikti.

AKP hükümeti 2003'ten itibaren partiyi içten bölüp parçalamayı da bir politika olarak uyguladı. Gördüler ki sadece Önderliği hedeflemek, çürütme politikasıyla zamana yayararak yapmak yalnız başına PKK'yi tasfiye etmeye yetmiyor. Tasfiye için PKK'ye dönük de saldırılar yürütmek gerekli. Tasfiyecilik bu temelde Güney Kürdistan yönetimi, ABD, AKP tarafından desteklendi. Bunlar elbirliği ettiler. Sırtını oraya dayadığı için 2002-2004 tasfiyeciliği çok daha fazla zarar verici oldu. Nasıl ki 80'lerin başında Semir tasfiyeciliği sırtını

Avrupa'ya, Avrupa üzerinden NATO güçlerine dayayarak saldırı yürütmüşse 2002-2004 tasfiyeciliği de Irak'ın ABD tarafından ele geçirildiği ortamda ABD'ye, AKP'ye, Güney Kürdistan yönetimine sırtını dayayarak saldırı yürüttü ve sonuç almak istedi.

Önderliğin Bir Halkı Savunmak kitabının içeriği, yeni paradigma temelinde PKK'nin üçüncü partileşme dönemini geliştirmesi, yeniden partileşme sürecine girmesi ve kendini değiştirip yeniden yapılandırması bu planı da boşa çıkardı. 2005 baharına gelindiğinde aslından AKP ile hedeflenen de sonuçsuz kalmıştı. Uluslar arası komplonun AKP'nin önerdiği Kürt toplumuna İslami yaşam planının çok ötesinde Kürt sorununu çözecek ve Kürtleri demokratik Özerklik temelinde kendi kendilerini yönetecek bir sistemi Önderlik paradigma değişimi temelinde geliştirmişti.

Demokratik toplum, demokratik yönetim, kendi kendini yönetme sistemini, programını, planını ortaya koymuştu ki AKP'nin İslam kardeşliği tezi, söylemi Kürt toplumunu etkilemekten, kendi yanına çekmekten uzaktı. Belli kesimleri etkisi altına alsa da yurtsever kesimleri aldatamadı. PKK'nin kitle tabanını zayıflatamadı. Diğer yandan içten dayatılan tasfiyecilikler belli bir zarar vermiş olsa da Önderlik müdahalesiyle ve PKK'nin yeniden inşa çalışmasıyla o da boşa çıkartıldı, başarısız kılındı, yenilgiye uğratıldı. En önemlisi Önderlik Üçüncü Önderliksel Doğuş-paradigma değişimi temelinde yeni bir ideolojik-politik çizgi oluşturmayı başardı ve bu temelde PKK'nin yeni dönem ideolojik kimliği açığa çıktı. Bunu örgüte taşıma ve partiyi bu temelde değiştirip yeniden yapılanma sürecini geliştirdi. Çok kıt, zor imkânlara sahip olsa da, savunma adı altında bu konuda ürettiği düşünceleri örgüte ulaştırmayı da başardı. Yeni bir zihniyet temelinde yeniden yapılanma sürecini geliştirdi.

2005 baharında HPG konferansı, PKK İnşa Kongresi, KCK'yi inşa eden Kongra Gel 3. Genel Kurulu, kadın ve gençlik hareketinin bu temelde kendini yeniden yapılandırması Önderliğin Newroz'da ilan ettiği sistemin örgütsel iskeletinin oluşmasını sağladı. Bu biçimde AKP kendisine verilen görevde başarısız kaldı. PKK'ye karşı mücadeleyi yürüten güçler 2005 yazında boşlukta kaldı. Ordu ile AKP arasındaki çatışmalı durum böyle gündeme geldi. AKP'ye verilen görev bu temelde yapılan planlama da başarısız kalınca -işte Ecevit başarısız kalınca düşürdüler, yeni bir hükümet getirdiler- AKP başarısız kalınca AKP'yi düşürüp yerine koyacak yeni bir parti yoktu. Siste-

min siyaseti bitmişti. O nedenle Türkiye siyaseti muğlak kaldı, ortada kaldı. Var olan komployu yürütemiyordu, yerine koyacakları yenisi yoktu. Burada bir yalpalama, belli arayışlar meydana geldi.

Tayip Erdoğan'ın Ankara'da aydınlar ile Amed'te halka dönük Kürt sorunu üzerinde konuşmaları böyle bir muğlaklık ortamında, devletin muğlak kaldığı bir ortamda gerçekleşti. Bir tehdit miydi yoksa gerçekten bir arayış mıydı, insan bir şey diyemez. Tehdit olma bu anlamda taktik yapma boyutu da vardır. Bu yönlü daha fazla anlam buldu o sözler. Ama bir arayış olma ihtimali de vardı. Çünkü başka argüman, güç kalmamıştı. AKP'nin de iktidarının sürdürülebilmesinin dayanakları bitmişti. Yeni dayanak arıyordu. Burada Kürt sorununun kısmi çözümüne dayanmak istediği söylenebilir. Kürt sorunu her zaman Türkiye'yi yönetenlerin önünde olan, gündemlerinde olan bir konu. Ama onu kabul edemiyorlar, ele alamıyorlar, zihniyetleri ona yetmiyor, o gücü gösteremiyorlar, yoksa bunu biliyorlar, önlerinde duruyor. AKP bir deneme yapmak istemiş olabilir. Sistem açık olsa tam kapalı olmasaydı belki onu bir politika haline getirecekti. AKP iktidarını yürütmede pragmatistti, Kürt sorununun çözümüne dayanabilirdi. Fakat bir iki deneme yaptı gördü ki içten ve dıştan kapalıdır. Öyle bir politika ile iktidarını sürdürmesi mümkün değil. Genelkurmay karşı çıktı, NATO, ABD karşı çıktı. AKP'nin o denemesi kendisine gerçek durumu öğretti. Oraya dayanarak iktidarını sürdürecektir politika yürütemez.

Bu temelde 23 Ağustos 2005 tarihli MGK yeniden topyekûn savaş kararı aldı. Uluslararası komplo ile mücadele etme, belli güçleri imha etme, PKK'yi imha ve tasfiye etme planında başarısız oldu. Tekrar 90'ların başına dönüldü. Bu savaş anlamında, mücadele anlamında komponun yenildiği, başarıya ulaşmadığı, başarısız kaldığı anlamına geliyordu. Komponun yeni bir taktik planlaması değil artık, o bildiğimiz özel savaşın 90'ların başından itibaren planlanıp uygulanan yöntemlerinin yeniden PKK'ye, Kürt direnişine karşı TC devletin politikası haline getirmeydi. Komploya karşı mücadele burada aslında bir sonuca gitti. Sistem komponun stratejik planlaması temelinde yürütülen saldırılarda başarısız kaldı, özel savaş sistemi, inkar ve imha sistemi başarısız kaldı. Tekrar bildik genel özel savaş politikasına, topyekûn savaş politikasına yöneldi. Bunda TC genelkurmayı belirleyici rol oynadı. AKP ile belli bir çelişki ve çatışma da yaşadılar. Pazarlık konusu oldu sonunda anlaştılar. Bu gerginlik gittikçe zayıflayarak 2007 baharına kadar

sürdü. En son Dolmabahçe görüşmesinde Genelkurmayla AKP anlaştı. Tayip Erdoğan ile Yaşar Büyükanıt görüşmesiydi.

Topyekûn savaş konseptini yeniden kararlaştırmak demek Önderliğin 2005 Newroz’unda ilan ettiği KCK’yi reddetmek demekti. Kürt sorununun çözümünü reddetmek demekti. Kürt sorunun çözümü için geliştirilen Demokratik Konfederalizm sistemi, demokratik özerklik çözümü reddedilmiş oluyordu. Çözüm yerine topyekûn özel savaş konsepti temelinde saldırı ve imha yeniden devlet ile hükümetin temel politikası olarak kabul ediliyordu. Orada imha ve tasfiyeyi amaçlayan yeni bir özel savaş planlaması geliştirildi. Geçenlerde Antep’te konuşmuş İlker Başbuğ. İşte *“90’lı yıllarda köyle-re dönük uygulamalar biraz ağır oldu”* diye söylüyormuş, bir bölümünü ben de dinledim. Ama 1 Mart 2003 tarihinde AKP’nin teskereye oy vermemesini eleştiriyordu. *“Yanlış orada yaptık”* diyordu. *“Eğer öyle olmasaydı orduyla biz Kuzey Irak’a girecektik PKK’yi orada yok edecektik. Teskerenin reddedilmesi bu imkânı elimizden aldı, terör örgütünün karşısında biz önemli bir avantajı kaybetmiş olduk”* diyor ve eleştiriyor o tutumu. Aslında 15 Şubat komplosu olurken *“Ecevit hükümetinin devlet adına ABD’ye verdiği sözün gereğini yerine getirmesi gerekirdi”,* diyor. *“Devlet öyle olsaydı uluslararası komplo temelinde yürütülen mücadelede biz etkili hale gelebilirdik. O avantajı kaybettik”* diyor.

Konfederalizme Karşı Topyekun Savaş

2005 Ağustos’unda yeniden topyekûn savaş kararı alındı. Devlet KCK’ye karşı bu kararı 23 Ağustos 2005’te aldı. KCK sistemiyle geliştirilen legal demokratik çözüm arayışına, yeni sistemi ilan edip demokratik siyaset temelinde inşa etme sürecine karşı devletin aldığı tutum böyle oldu. Stratejik bir karardı. Bu karar temelinde saldırı yürüttüler. Bizim demokratik konfederalizm sistemini örgütleme, örgütsel yeniden yapılanmayı tavandan tabana doğru indirme çalışmalarımızın önüne set çektiler. Hareket birçok girişim içerisinde oldu o zaman. Çok yetersiz de olsa kendine göre planlamalar yaptı. Siyasi İrade Kampanyası yürüttü, Özgür Yurttaş örgüt-lülüğü kampanyası yürüttü. Önderlik birçok proje gündeme getirdi. Bu kararı boşa çıkartacak, demokratik çözümün önünü açacak, örgütsel gelişme yaratacak birçok proje gündeme getirdi. Bunu anlayıp uygulama yönünde hareketimizin belli çabaları da oldu. Özgür yurttaş çalışması, direniş kampanyaları yürütmek istedik.

Daha sonra topyekûn özel savaş konseptine karşı orta yoğunluklu direniş mücadelesi içerisinde olduk. AKP-Genelkurmay uzlaşması-na karşı “*EDÎ BESE*” direniş kampanyası örgütledik. Bu dönem böyle karşılıklı mücadelelerle geçti. Fakat sistem yasal düzeyde, demokratik siyasi yöntemlerle KCK’yi inşa etme demokratik özerklik çözümünü gerçekleştirmenin önünü kapattı. Reddetti. Onu engellemek, tasfiye etmek için her türlü saldırıyı yürüttü.

Böyle bir durumu değiştirmek üzere işte diyalog süreci gündeme geldi. 2005 sonu, 2006’da bir yandan bu yönlü çatışmalı durum yaşanırken, diğer yandan çeşitli çevrelerin de, uluslararası çevrelerin de devreye girmesiyle yeniden diyalog süreci başladı. Ecevit dönemindeki diyalog aslında AKP’nin PKK’yi tasfiye etmek için görev alıp saldırıya geçtiği süreçte aslında kopmuştu. Yeniden 2005 sonundan itibaren böyle bir diyalog süreci dış çevrelerle, ardından dolaylı araçlar yoluyla, hükümet ile gelişti. Bu 2006 yazında MİT üzerinden Önderliğe taşırıldı. Çatışmalı duruma karşı işte bir ateşkes sürecinin siyasi çözümün önünü açacağı vaadi verildi ve Önderlik 1 Ekim 2006 beşinci ateşkes çağrısını bu temelde yaptı. Böylece hem dışarıda hem İmralı’da belli bir diyalog, çözüm arayışı, bu çatışmalı durumu sona erdirici bir süreç yürüdü. Dışarıda mücadele olurken kapalı kapılar ardından da diyalog, görüşmeler sürdü. Mücadele ile görüşmeler birbirine paralel yürüdü. 2007-2008 süreci tamamen böyledir.

2007 Mayıs’ında Genelkurmay-Hükümet anlaşması, 2007 Kasım’ından Türkiye-ABD anlaşması temelinde Aralık’tan itibaren Güney Kürdistan’ı, Medya Savunma Alanlarını içine alan PKK’yi, gerilla gücünü ezmeyi öngören askeri saldırıları yeniden gündeme koydular. Zap direnişi ile bu saldırı kırıldı. Diğer saldırılar da boşa çıktı. 2007’de hem seçim oldu hem bu uzlaşmalar temelinde yeni bir imha planını ortaya koydular. Gerillaya saldırarak sonuç almak istediler olmadı. Önderliğe baskı yaparak sonuç almak istediler olmadı. En son 2009 yerel seçimlerinde tüm gücüyle devlet, NATO, Türkiye’deki çeşitli milliyetçi örgütler, partiler AKP’yi destekleyip seçimi referanduma dönüştürerek Kürt özgürlük hareketini kitle tabanından yoksun marjinal grup durumuna düşürmek istediler. O da olmadı.

29 Mart 2009 seçim sonuçları siyaseten hükümet, dışta ordu ABD ile ittifak temelinde yürütülen imha ve tasfiye konseptinin de başarısızlıkla sonuçlanmasını getirdi. Mücadele ile imha ve tasfiye

boşa çıkartıldı. Ama böyle bir saldırıyla da demokratik konfederalizmi örgütleme, yeni sistemi tabandan tavana taşıma, halk tabanında örgütleme çalışmalarının önünü devlet kapattı, buna izin vermedi. Biz ikisini birlikte yürütemedik. Hem sistemi örgütleyip hem de devletin özel savaş temelindeki saldırılarını boşa çıkartan bir mücadele yürütemedik. İkincisini öne çıkardık, esas aldık. Birincisinde bir gelişme derinlik yakalayamadık. Bir taraftan kaybetmişken, biraz da kazanmış olduk. Devlet 2005 Newroz’unda ilan edilen sistemin örgütlenmesini engelledi. Ama imha ve tasfiye planında başarılı olamadı. Biz de imha ve tasfiye konseptini, topyekun savaş konsepti temelindeki bu saldırıları boşa çıkardık. Ama sistem örgütlemesini geliştiremedik.

Biz Ateşkes İlan Ettik, Karşı Taraf Saldırı İlan Etti

Belki 29 Mart seçim sonuçları siyasi çözüm için ön açıcı olur düşüncesiyle -acele edelim diye çok fazla Önderliğin de görüşünü almadan- 13 Nisan’da yeniden ateşkes ilanında bulunduk. Mantığımız öyleydi. Ne kadar isabetli olduğu değerlendirilebilir. Fakat çok bir etkisi olmadı. 14 Nisan’da da siyasi soykırım operasyonları başladı. Belli ki onlar önceden planlamış, kararlaştırmışlardı. Bizim kararımız bu anlamda geç kalmıştı. Çok fazla tartışma, topluma yansıtma imkânı bulmadık. Fakat sadece bir tutum belirleme olarak gerçekleşmiş oldu. Aslında bir yerde bizim haklılığımızı güçlendirir gibi oldu. Ama bir yandan da ters konumda olduk. Nasıl? Biz ateşkes ilan ettik, karşı taraf saldırı ilan etti. Hemen saldırı karşısında konumumuzu yeniden düzeltmedik, değiştiremedik. Kendi kararımızla kaldık. Dolayısıyla 14 Nisan operasyonları karşısında onları çözümleyen, onları boşa çıkartacak yol yöntem içeren bir mücadele konumunda olamadık. Ateşkesi sürdürmek istedik, çok fazla angaje olduk.

14 Nisan operasyonları temelinde AKP’yi teşhir etme çizgisinde kaldık. Belli bir etkisi oldu. Önemliydi. Hiç etkisi olmadı değil. Ama operasyonlar da sürdü. Onlara karşı tedbir geliştiremedik. AKP mevcut iç ve dış ilişkilerine dayanarak bu operasyonlarını yürütmeyi sürdürmeyi göze aldı. Bu operasyonlar bize zarar verdi. İmha ve tasfiye planını bozduk ama KCK örgütlülüğünü geliştiremedik. 14 Nisan operasyonları onun zeminini de kurutma operasyonlarıydı. Hala 2009 sürecinde o zeminle bu örgütlülüğü geliştirme şansımız vardı. Bu operasyonlar o şans ortadan kaldırdı. Zemini kurut-

mayı öngördüler, esas aldılar. Biz de o zemini koruyacak bir mücadele, tutum, direniş içinde olmadık. Aşırı derecede legalleşmeye angaje olmuştuk. Ateşkes ilanı bizi kendi kararımızı sürdürme konumunda tuttu. Biz *“AKP bu kadar geniş saldırıyı göze alamaz, teşhir eder, boşa çıkartırız”* değerlendirmesinde bulunduk. Bu değerlendirme gerçeği yansıtmaya yetmedi. Tersine AKP bütün bunları göze aldı ve binlerce insanı tutuklayıp KCK operasyonları adı altında zindana koydu. Yürüttüğümüz teşhir belli ölçüde zorlamış olsa da durduramadı. Operasyonları boşa çıkartacak bunun dışında yöntem de geliştiremedik. Tek yanlı olarak bu duruşa çok fazla angaje olduk. Daha geniş kitleyle tutuklamaları anlamsız kılma, tıkatmak istedik. Bu da başarılı olmadı. Türkiye gerçeğiyle devlet gerçeğiyle uyumlu olmadı. AKP her şeyi göze aldı.

Bu noktada aslında AKP’yi daha çok zorlayan taktikleri Önderlik geliştirdi. Bizim 13 Nisan’ındaki ateşkes ilanımız 14 Nisan operasyonlarında AKP’yi biraz zorladı. Ateşkese karşı saldırı gibi oldu. Onu boşa çıkartmak için işte açılım politikası, Kürt açılımı diye bir söylem tutturdular. Tamamen temelsiz, birden bire akla gelip, ağza gelip söylenen bir sözdü alsında. Bizim 14 Nisan operasyonlarını teşhir eden duruşumuzun boşa çıkarılmasıydı. Önderlik hemen o noktadan tutu *“Kürt açılımı olacaksa o zaman çözümün yol haritasını hazırlayacağım”* dedi ve yol haritası çalışması yürüttü. AKP’nin bizim teşhirimizi boşa çıkartan politik tutumunu etkisiz kıldı öylece. Önderlik 15 Ağustos’ta yol haritasını tamamlayıp verdi. Tabi AKP hemen gizledi, inceledi, ona göre saldırı planını oluşturdu. Ama ona göre bir politika değil de aslında ondan yararlanarak karşı saldırılar geliştirip imha ve tasfiyeyi gerçekleştirme politikası izledi. Kamuoyuna öyle söyleyemedi de. İşte *“yazmış bir şeyler ama yaptıracak-yapacak gücü yoktur”* propagandasını ortaya attılar. Önderliğin çözüm ısrarını, çözüm duruşunu bu biçimde boşa çıkartmak istediler. Önderlik bunu boşa çıkarmak için barış gruplarını çağırdı. Aslında Maxmur ve Qandil’den 2009 Ekim’inde giden barış gruplarının durumu böyle gündeme geldi. ‘Örgüt üzerinde etkisi gücü yok’ propagandasını boşa çıkarmak için dolayısıyla yol haritasının önünde bunun engel oluşturmasını ortadan kaldırmak için yapılan bir pratik girişimdi. 19 Ekim’de gruplar gittiler böylece bu politika da boşa çıkınca AKP açık saldırıya geçti. Bir taraftan ‘açılımı’ sürdürdü, *“milli birlik projesi yapıyoruz. Kürt açılımı değildir”* dedi. Politika değiştirdi ama açıktan saldırıyı da sürdürdü.

Erdoğan “*sil baştan yapıyoruz*” dedi. Önderlik oyun yapma, hile yapma imkânı vermeyince yüzlerini açıkça ortaya koydular.

17 Kasım’da Önderliğin yerini değiştirdiler. Önderlik “*darbe*” olarak tanımlandı. 10 Aralık’ta da DTP’yi kapattılar. Yasak getirdiler, tutuklamaları daha kapsamlı kıldılar. Siyasi soykırım operasyonları daha kapsamlı olarak sürdürdü. Kış boyu Önderliğin uyarıları, çözüm arayışları dikkate alınmayınca Mayıs sonunda Önderlik çekildiğini açıkladı. 2010 - 1 Haziran’ından itibaren yeni bir çatışma süreci böyle gündeme geldi. Ondan sonraki şeyler de biliniyor. Önderlik çağrısıyla yeniden ateşkesler oldu 2010 - 13 Ağustosunda. Aslında iki aylık çatışmalı durum zora soktu hükümeti. 2011 seçimleri vardı, 2010 12 Eylül referandumu vardı. Böyle bir çatışma ile bunları kazanamayacağını değerlendirince aslında seçim kazanacak bir çatışmasızlık ortamı yaratmak için girişimde bulundular. Vaatler verdiler, planlar yapıldı. 12 Eylül referandumunun sükûnet içinde geçmesi için bu temelde Önderlik son bir şans tanıyorum diye kısa süreli bir ateşkes çağrısı yaptı. Ondan sonra vaatlerini sürdürdüler. Seçim de vardı. 2011’de seçim sürecine doğru mutlaka seçim politikası da izlenecekti. Dolayısıyla süreç artık seçime doğru eviriliyordu. Önderlik de seçim sürecinde nasıl olsa öyle bir politika yürütüleceği için ateşkes ile seçim sürecini birleştirdi. Vaatler de vardı zaten, İmralı’da diyaloglar sürdü. Seçim öncesinde şimdiki gibi kapsamlı bir çözüm projesi hazırladı, Mayıs’ta taraflara sundu. Biz onayladık, bir iki küçük değişiklik ile kabul ettik. AKP’ de cevap verse 2011 - 12 Haziran seçimleri öncesinde şimdiki gibi çözüm yönünde adımlar atılacaktı. Fakat AKP oyaladı. Oyalama durumunu o zaman daha net gördük. Zamana yaydı. Seçim sonrasına cevap vereceğini söyledi. Seçim sonucuna göre cevap verecekti. 12 Haziran 2012 seçimlerinde tek başına güçlü bir biçimde yeniden iktidara gelince o zaman çözüm arayışı ya da diyalogu sürdürme yerine diyalogu keserek imha ve tasfiyeyi hedefleyen çatışmalı bir durumu gündeme getirdi. 2011-2012 savaşı böyle gündeme geldi.

Öz Savunmasız inşa faaliyeti olmaz

2012 sonundan itibaren 2013 Newroz’unda yeniden içine girilen süreç biliniyor. Bütün bunları anlatmadaki kastımız nedir? 2005 Newroz’unda KCK ilanı ile birlikte aslında KCK temelinde çözümün, demokratik özerklik çözümünün demokratik siyasi yöntemlerle gelişmesi için bir diyalog sürecinde olundu. 10 yıllık süre-

cin bir boyutu diyalog oldu. Bu diyalog yasal zeminde bunu yapma arayışını ifade ediyor. Ama diyalog süreci aynı zamanda dönem dönem çatışmalı bir süreç oldu. Öyle düz çatışmasızlık ortamında olmadı. Çok sert çatışmalı dönemler de yaşandı. Bir süre taktik evreden geçildi.

Diyalogdan ne sonuç çıktı, bunu şimdi değerlendirmemiz lazım. Diyalog bize hangi zemini yarattı, diyalogun kendisi ne kadar başarılı oldu, ne kadar zemin yarattı, yarattığı zemini ne kadar değerlendirdik? Diyalog arayışı olmadan, çatışma ile KCK'yi hayata geçirmek olamazdı. "Neden diyalog oldu" diye çok eleştirilecek bir durum değildir. Ama diyalog ne kadar yeterli yürütüldü, tavırlar ne kadar alınabildi o ayrı bir konu. Daha önemlisi böyle bir diyalog bir zemin oluşturunuyordu. O zemin ne kadar değerlendirildi. Bunların tartışılması gerekli.

Bu süreç boyunca imha ve tasfiye saldırı planlarını boşa çıkardık. Ama diyalog sürecinin ortaya çıkardığı zemini demokratik konfederalizm, demokratik ulus inşasında kullanamadık. O yönlü gelişme hiç sağlayamadık. Dahası 14 Nisan 2009 operasyonu o yönlü atılan kısmi adımları da biçti. Hiç birisini savunup koruyamadık. Demek ki öz savunmasızmış, öyle olmaz. O biçimde bir inşa faaliyetinin olmayacağı ve kendini yaşatamayacağı açığa çıktı. Şimdi geldiğimiz nokta işte bu. Tabi bunların değerlendirilmesi gerekli. Diyalog durumunun da değerlendirilmesi, tartışılması lazım. Diyalog yöntemleri, yürütülme durumu nedir, ne kadar isabetli yürütüldü, sonuç aldı? Aynı zamanda diyalog bir tür örgütsel pratik çalışmayı geliştirmek, inşayı gerçekleştirmek için bir zemin konumuydu. Çeşitli dönemlerde böyle elverişli zeminler ortaya çıktı. Bu zeminleri ne kadar değerlendirdik, değerlendiremedik? Bu temelde yeni inşa ne kadar gerçekleştirildi bunu değerlendirmek lazım.

Yaptığımız, saldırı ve tasfiyeyi boşa çıkarmaktır. Ama onun ötesinde gerçekten de inşa yok. Önderlik var olanı da *"fırsat ve imkânların yüzde birlik bir değerlendirilmesi, yüzde doksan dokuz imkân ver fırsatlar değerlendirilemedi"* ifadesi ile tanımladı. O halde bu durum önemli. İmha ve tasfiye planlarını boşa çıkartmak süreç açısından Önderlik çizgisi çerçevesinde yüzde birlik bir uygulamaya tekabül ediyor. Çok büyük bir başarı olmadığı ortaya çıkıyor. Biz yönetim olarak, hareket olarak hep şöyle değerlendirdik; işte iki boyutlu saldırı vardı, birincisi imha ve tasfiye amaçlı saldırılar, onu boşa çıkartma mücadelesi, bir de inşa mücadelesi; inşayı başara-

madık ama saldırıları boşa çıkardık. İki de birdir durum, yarı yarıya başarılıyız. Yüzde elli işleri iyi yürütüyoruz. Önderlik “yüzde bir” dedi. Tabi şimdi nasıl işlerin içinden çıkacağız, anlamamız lazım.

Tasfiye Planlarının Boşa Çıkarılmasının Bedeli Çok Ağır Oldu

Geçen 10 yıllık sürece ilişkin bazı taktik gelişme süreçlerinin ifade edilmesi temelinde bir özet vermeye çalıştık. Tabii sürecin iki boyutu vardı. Onu insan daha somut ifade edebilir. Özel savaş sistemi fırsat bulduğu her an imha ve tasfiye etmek amaçlı planlar yaparak saldırı yürütüyor. Özel savaş sisteminde gerilemeler, zayıflamalar olsa da bir dağılma parçalanma gerçekleşmiş değil. O bakımdan da her an fırsat kolluyor diyebiliriz. Fırsat bulduğu an, zayıf gördüğü an imha ve tasfiye amaçlı saldırılarını yürütüyor. Şimdiye kadar böyle oldu, bundan sonra da böyle olacağını insan rahatlıkla söyleyebilir. Bu anlamda sürecin önemli bir karakteri fırsat vermemek, hiçbir dönemde zayıf kalmamak, zayıf olmamak, zayıf görünmemek. Buna rağmen söz konusu saldırı durumu ortaya çıktığında da savunma yapabilmek, saldırıları boşa çıkarabilmektir. Aslında bu yönlü bir duruş oldu. Hareket varlığını koruma ve mücadeleyi sürdürmeyi gerçekleştirdi. Ama ne kadar yerli yerinde oldu, etkili taktikler zamanında uygulandı, pratik yürütme tarzı, üslubu, temposu ne kadar yeterli, başarılı oldu?

İmha ve tasfiye amaçlı saldırılar boşa çıkarıldı diye her şey çok doğru, yerinde, başarıyla yürütüldü anlamına gelmiyor. Bu noktada da hatalar çoktur. Sürecin bir bu boyutuyla tartışılması lazım. Mesela bedeli çok ağır bir direniş yaşandı. Evet, planlar boşa çıkartıldı. Ama bu planların boşa çıkartılmasının bedeli çok ağırdır. Hem şehitleri çok hem tutuklaması çok. Büyük bir birikim seferber edilerek ve kullanılarak bu saldırı planları boşa çıkartıldı. Boşa çıkartan, birikimin kullanılması oldu. Bu da çok ağır bir durum. Birikimi büyütüp yeni şeylere taşımak yerine böyle bir dönemde saldırıları boşa çıkartmak için kullandık, rezervlerimizi tükettik. Bunu bilmek lazım. Bu bakımdan da o çerçevede değerlendirilmesi, eleştiri özeleştiriyeye tabi tutulması, tarz, üslup, tempo bakımından pratiğin Önderlik çizgisi gereklerine ne kadar uygun olup olmadığının ortaya çıkan sonuçlara bakarak sorgulanması gerekli. Önemli bir değerlendirme, eleştirel-özeleştirisel sorgulama noktası burasıdır.

Tutuklamalar, Bakur'daki siyasi soykırım operasyonlarının sonuçları da değerlendirme gerektiriyor. İşte *"ayakta kaldık, duruyoruz, devlet bize bir şey yapamadı"* diyerek, bireyci davranarak, kendimizi birey olarak ele alıp ifadelendirerek biz bu süreci tanımlayamayız. Yıllar geçti, o kadar imkân, zemin, tabi yok oldu, eridi. Yapılması gereken görevler vardı, yapılmadı, ortada kaldı. O halde o duruş eleştiriye muhtaç. Yanlırları eksiklikleri var, düzeltme gerektiriyor.

Diğer yandan dönem dönem askeri saldırılar karşısında bir direnme oldu. Büyük kahramanlıklar gösterildi, savaş verildi ve askeri bakımdan TC saldırıları 2006 yazında gerilla eylemiyle kırıldı. 2007 güzünde ve 2008 baharında Gabar, Oramar, Zap direnişleri ile kırıldı. 2010-2012 özellikle de tümüyle fedai tarzında göğsünü siper eden büyük bir gerilla duruşuyla kırıldı. Son iki yıldır da Rojava'ya yöneltilmiş DAİŞ adı altındaki saldırıların kırılması temelinde bu planlar boşa çıkartılıyor. Fakat bu savaşların bedelleri nelerdir, orası ayrı değerlendirme konusudur. Çok ağır bir bedelin yaşandığı tartışma götürmez. O bakımda da taktik, tarz açıdan eleştirel-özeleştirisel sorgulanma gerektiren bir pratik söz konusudur. Sonuçta düşmanın planı başarısız kılınmış o halde ne yapılmışsa mubahtır, doğrudur ya da fazla söz söylenmemesi gerekir diyemeyiz. Arkadaşlar biraz öyle olsun istiyorlar ama bu mümkün değil. Evet, sonuç alınmış da ama o sonuç hangi bedel karşılığında alınmış? Sen bütün hareketin imkânlarını çok hesapsız bir biçimde seferber et, sevk et, o imkânlar bazı sonuçlar çıkarsın, sen de *"bak sonuç alıyorum"* de. Öyle olmaz, bu yaklaşım kabul görmez. Eleştirel-özeleştirisel sorgulama gereklidir.

İnşa Çalışmaları Dönemin Temel Görevleridir

Bir boyut bu, hiç yapılmayan boyutu ise demokratik konfederalizmi örgütlenme, demokratik ulusu inşa etme faaliyeti. Daha doğrusu çeşitli girişimler adımlar atılmaya çalışılan ama ilk anda boşa çıkan, başarısız kalan, düşman saldırıları ile tasfiye olan dolayısıyla sistemleşmeyen gelişme, demokratik konfederalizm temelinde toplumsal örgütlülüğü geliştirerek kendi kendini yönettiği bir sisteme ulaşma. Dönem ne doğuş oluşum dönemi ne de özne haline gelme, nesne olmaktan çıkma dönemi; dönem devrimci halk savaşı dönemi, dönem demokratik ulus inşası dönemi. Demokratik ulus inşası temelinde yeni bir toplumun şekillendirilmesi, var edilmesi

dönemi ki bu anlamda inşa çalışmaları dönemin temel görevlerini oluşturuyor.

İnşa görevleri ne kadar yerine getirildi? Bu görevler yeni açığa çıkmadı. Çok bütünlüklü ve derinlikli bir analiz gücümüz olmasa da daha Ocak 2000'de 7. Kongre'nin bu yönlü bir planlaması vardı. Sadece gerillaya dayalı, yine gerillayı destekleyen halk çalışmasına dayalı bir çalışma planından demokratik toplum örgütlemeye dönüşük bir çalışma planına geçişi ifade ediyor 7. Kongre planlaması. Bütün eksikliklerine rağmen böyle bir adımın atılması gerçeği var. 7. Kongre planlamasına bakılabilir.

Orada bir değişim süreci başladı. O zamana kadar PKK'nin kararları planlamaları neyi ifade ediyordu? Gerilla direnişinin bazı sorunlarını çözmeyi, gerillayı destekleyecek, güçlendirecek bir halk çalışması, cephe çalışması yürütmeyi ifade ediyordu o kadar. Onda öteki çalışmalar planlamaya bile girmiyordu. Giren hepsi de gerilla direnişini destekleme temelinde oldu, oraya bağlı ele alındı. Onun ötesinde bir şey kesinlikle yoktu.

İlk defa bu durum Ocak 2000'de, 7. Kongrede belli ölçüde değişti. Belki son savunmanın ortaya koyduğu kadar geniş boyutlarda geniş bir demokratik ulus inşası ön görmedi ama sadece askeri çalışmalara dayanan bir plan olmaktan da çıkıldı. İdeolojik çalışmalar, sanat, edebiyat, basın önemli bir çalışma haline geldi. Kitlenin kendi kendini yönetecek örgütleme çalışmaları, kitle hareketinin önemli bir çalışma alanı haline geldi. Bunun ekonomik, sosyal, siyasi boyutunu örgütleme bunları hepsi o planlamada vardır. Sonra Bir Halkı Savunmak Kitabı ile Önderlik bu çizgide hangi çalışmaların yürütülmesi gerektiğini ortaya koydu. Yeni paradigmayı ortaya koydu, yürütülmesi gereken çalışmaların temelleri de somutlaştırılmış, netleştirilmiş oldu.

KCK sistemiyle birlikte netlik kazandı sistemin temel ayakları. Meclis, komün örgütlülüğü, kooperatif, akademi ayakları görüşmelerde, kitaplarda Önderlik tarafından somut ortaya kondu. Demokratik toplum ya da KCK hangi temel üzerinde örgütlenecek, bunlar 2005-2006 süreçlerinde Önderlik tarafından netleştirildi. Sistemin netleştirilmesine paralel olarak temel dayanakları da netleştirildi. Yeterince örgütlenmeyince en son 2009 yılı sonu 2010 başında **"Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü"** kitabıyla da daha somut, ayrıntılı bir biçimde ortaya kondu.

Diğerlerini yetersiz bulsak bile son savunmanın üzerinden de üç dört sene geçti. Bir yıl AKP engelledi. Savunma 2009 sonunda tamamlanmıştı, 2011’de örgüte ulaşmıştı. 2015 yılına kadar en az üç-dört sene geçmiş bulunuyor. Belki tam ileri düzeyde sonuç alınamamış olabilir, süreç bunun için yetersiz görülebilir. Ama en azından harıl harıl çalışan, sağlam temeller döşeyen, adımlar atan bir çalışma bir pratik çalışma konumuna da girmiş olmamız gerekir. Şimdi bunlar var mı yok mu, bunlar böyle bir seviyeye gelmek için yeterlidir. Kaldı ki 2005 Mayıs’ında ortaya çıkarılan KCK sözleşmesinde bu boyutlar tümüyle vardır. Komisyonlar, Kongre Gel Komisyonları, Yürütme Konseyi komiteleri öyle yok değil. Daha fazlasını bile içeriyordu. Sekiz boyut, dokuz boyut değil neredeyse on beş yirmi komiteye ulaşan bir örgütsel sistem çalışma örgütlülüğü öngörüldü. Biz diyemeyiz ki bu boyutlar ile ancak bu kitap gelince tanıştık, gördük, anladık, hayır. Öncesinde vardır, önceki kitaplarda da var. Görüşmelerde de Önderlik söyledi. Şimdi durum budur. O halde görevler neden yapılamıyor? Sorunumuz budur. Tartışılması gereken nokta burası. Eğer gündemi saptırmayacaksak, doğru gündem oluşturacaksak bu temelde oluşturup tartışmamız lazım. Yoksa diğeri yeniden yeniden ne yapacağımızı söyleyip bilelim demek aslında gerçeklerden uzaklaşmayı ifade ediyor.

İnsan bunu net söyleyebilir. Bu kadar bir süre geçti böyle bir bilinç oluştu, görevler kondu, pratik bir çalışma içinde olduk. Bu görevler ne kadar yerine getirildi o halde. Getirilmediyse neden? Engel ne, sorun ne? Nasıl aşılacak bu engeller, sorunlar nasıl çözülecek? Şimdi gündemimiz budur aslında bunları tartışmak, düşünmek, burada gerçekten de yoğunlaşarak düşünsel ve pratik çözümler üretmek lazım. Yoksa diğer teorik konuları tekrar tekrar ele almak Amerika’yı yeniden keşfetmek gibi oluyor ve pek bir değeri yoktur. Onu yaparak biz yapılmayan görevleri yapmış olamayız. Bu noktada yapılması gereken görevler nelerdi?

KCK ve Demokratik uluslaşmanın boyutları başlığı altında dokuz boyut altında sıralamış Önderlik. Kitabın sonunda da böyle bir insanın yaratıcısı olmak, arayışçısı olmak, eylemcisi olmak biçiminde değerlendiriyor ve kendisinin önemli dönemlerde attığı adımları, bu adımları atmak için kendisini etkileyen olayları bir kere daha bu başlık altında da son bir madde olarak işliyor, değerlendiriyor. Ve son paragrafı önemlidir. Bu işin nasıl yapılacağını ortaya koyuyor. *“Ben olsaydım ne yapardım”* diyerek aslında herkes

için yapması gerekeni ortaya koyuyor. Onu okuyunca her devrimcinin ben bunu yapmalıyım demesi ve öyle yapması gerekir. Hepimiz onu okuyoruz ve öyle yapmamız gerektiğini de bilerek okuyor, yapıyor muyuz? Yok. O halde bu işe çözüm bulmamız işte bunun için lazım.

“Önderlik ben olsam şöyle yapardım” diyor. Kendisi olamıyor. Biz olmuşuz yapmıyoruz, niye? Peki, nasıl Önderlik çizgisinin uygulayıcısı olacağız? İşte sorunu burada doğru koymalıyız. Sorun burada ortaya çıkıyor. Önderlik çözümün yolunu göstermiş ama o yola girmeme var. Öyle bir çalışmaya yönelmeme var. Kadro duruşunun nasıl olduğu ortadadır. Önderliğin hedef gösterdiği bir çalışmaya yönelme hâlihazırda hiç yoktur. İşte son dört-beş aydır Rojava’da yöneldik deniliyor. Öyle bir değerlendirme var. Tabi yoğun eleştiriler tartışmalar sonucunda olması gerekiyor. Yanlış, kandırıcı şeyler değil, gerçekten de seferberlik düzeyinde bir çalışma var. İçeriğinde eksiklikler hatalar var mı, onu değerlendirmek, tartışmak ayrı bir konu. Tabi o konuda duyarlılık olmalı. Ama bir çalışma seferberliğinin olduğu kesin.

Bakur’daki Kadronun Duruşu Bürokratiktir

Bakur’da böyle bir çalışma hiç olmadı, yoktur. Bunlar söylemde var, pratik farklı. Pratikte olan üstte kalıştır, bürokratizmdir. PKK dönem militanlığının gerekleri yerine getirilmiyor. PKK kadroları bu dönemin görev ve sorumluluklarının gereğini yerine getirmek üzere seferber olmuyorlar. Bürokratiktirler, üstte kalıyorlar, bireycidirler. Demokratik toplum örgütlenme ve o örgütlülük içinde yaşamak yerine devlet memurluğu içerisinde üst bürokraside yer alma ve bireysel yaşam arama peşindedirler. Kadro duruşu böyle, üsttedir. Topluma yönelmiş, toplumun derinliklerinde demokratik ulus inşasının görevlerini yerine getirmek için seferber olmuş değil. Bu partiye parti diyemeyiz bu anlamda. PKK’nin yeni dönemin partisi haline geldiğini, inşa döneminin partisi olarak kendini yapılandırıp bu görevleri yürütmek üzere seferber olduğunu söyleyemeyiz.

80’lerin başında da mesela bütün zorluklarına rağmen ısrarla gerillayı geliştirmek için büyük yürüyüş olmazsa, toplumun içine, Kürdistan coğrafyasının derinliklerine girme olmazsa yurtdışında, Ortadoğu’da, Avrupa’da mülteci konumunda kalınma esas alınsaydı, Dev-Yolcuların, şunların bunların yaptığı gibi yapılsaydı savaş

da gelişmezdi, gerilla da olmazdı, PKK de bir gerilla partisi haline gelemezdi. Sözle olmadı, yazı yazarak olmadı bunlar. Büyük bir cesaretle, fedakârlıkla pratik yaparak gerçekleşti.

Şimdi böyle bir pratik yapma süreci içerisine on yıldır giremedik. Ondan sonra da bilmiyoruz, anlamadık diyoruz, hala gelin şunu tartışalım bunu tartışalım diyoruz. On yılımız tartışmakla geçti, on yılın sonunda geldiğimiz nokta daha fazla tartışma ihtiyacının olduğudur. Gün geçmiyor ki *“şu sorun çıktı, şurayı anlamadık, yanlışlık olmuş gelin tartışalım”* denmesin. Bu bir tasfiye olma durumudur. Geri tepme diyorlar buna. Geri çekme, pratikleşememe var. Bu oportünizmdir. Eğer düzeltilmez, giderilmezse, bu durumdan tasfiyecilik çıkar. Başka hiç bir şey değil. Farklı ele almaya, böyle eğip bükmeye hiç gereke yok. PKK'ye dair de PKK dışındaki hareketlere dair de bu kadar tecrübe varken onun sonunda biz hala bu durumu böyle tespit edemezsek demek ki bu kadar zengin tecrübenin derslerinden hiç bir şey anlamamışız. O halde esas sorunu öyle koymamız daha doğrudur.

Anlamak İle Uygulamak İç İçedir

Şimdi yapılması gereken görevlere ilişkin birkaç cümle halinde birkaç şey söylemek gerekirse, kitapta yazılanları tekrar tekrar etmeye, tartışalım hele anlayalım demeye gerek yok. Aslında onlar tartışılın değil, tartışılması için değil de uygulanması için yazıldılar. Militanın görevi kesinlikle uygulamak. Uygulamak için anlamaya çalışabiliriz. Okuma, tartışma sadece uygulayacağı hususları anlamak içindir. Şöyle bir durum da doğru olmaz *“hele önce iyice anlayayım ben ondan sonra uygulamaya gideyim.”*

Anlamak ile uygulamak iç içe, süreçleri bir birinden koparmamız gerekiyor. Anladığımız kadarını uygulayalım hele. Eksik kalırsa sonra anlamaya çalışabiliriz. Bizde öyle bir durum da yok. O bakımdan sorunu anlamama sorunu olarak koymak doğru değil. Uygulamama sorunu vardır, oportünizm var. Merkez Komite toplantısı buna parmak bastı. Oportünizm de örgütlü çalışmaya gelmemekten kaynaklanıyor, temel görevlere sahip çıkmamaktan kaynaklanıyor. Öyle cesaret, fedakârlık yoksunluğu değil kaba anlamda ama temel görevlere sahip çıkıp onun militanı haline gelmekten uzak durma, kaçış var. Kendimizi öyle allayıp pullamayalım. Eksikleri, yanlış durumları açık bir biçimde ortaya koyalım. Gerçekleri saklamak doğru değildir, hiç bir şey kazandırmaz.

DEMOKRATİK ULUSUN BOYUTLARI

1- ÖZGÜR BİREY VE DEMOKRATİK KOMÜN

Demokratik ulusun boyutları olarak birinci maddede Önderlik Özgür birey ve demokratik komün olmayı ifade ediyor. Demokratik ulus inşasının dayanacağı bireysel ve toplumsal temeli ifade ediyor. Bu gayet açık ve anlaşılır bir durum. Özgür bireyin var olma zemini olarak demokratik komünü, topluluk komün ya da yaşamını öngörüyor. Topluluk yaşamına, çalışmasına dayanmayan bir özgür birey duruşunu kabul etmiyor. Kapitalizmden farkı budur. Kapitalist modernite ile demokratik modernitenin özgürlük tanımı arasındaki temel farklılık buradadır.

Kapitalizm özgürlük adına en ileri düzeyde bireycileşmeyi öngörüyor. Adeta toplumu yok edercesine tümüyle parçalar, darıma-
dağın eder derecede bireycileşmeyi, demokratik modernite ise topluluk yaşamına dayalı bir özgür birey duruşunu bireysel özgürleşmeyi öngörüyor, esas alıyor. Toplum yaşamı dışında topluluk örgütlülüğü ve çalışması dışında bir birey olmayı ve özgür olmayı kabul etmiyor. Birinci maddeye bunun konmuş olmasından dolayı demokratik ulusun üzerinde yükseldiği temel bu oluyor diyebiliriz.

Bu bakımdan da özgür birey gerçeği ile demokratik komün gerçeği ya da demokratik topluluklar gerçeği üzerinde çok durmalıyız. Demokratik komün olmayı, topluluk olmayı bu temelde örgütlenme, çalışma ve yaşamayı esas almak, toplumu bu çerçevede yeniden örgütlemek, inşa etmek, geliştirmek demokratik ulus olmanın temelini atılması oluyor. Demokratik ulus toplumu demokratik topluluklar, komünler üzerinde olacak. Bu ne anlama geliyor, taban, yerel örgütlülük esastır. Tabanda, yerelde toplum örgütlenmesi, toplumun tüm yaşamını kendi örgütlülüğü içinde kendi iradesi ile sürdürmesi esastır. Demokratik ulus olmanın esası budur. Bu örgütlülük olmadan olmaz. Yukarıdan bürokratik sistemler kurarak, bireyciliği geliştirerek öne çıkartarak biz demokratik ulus inşa edemeyiz. Oradan en bürokratik devletler doğuyor. Demek ki devlet ulusçu sistemin tersidir. Devlet ulusçu sistem üstteki bürokrasiye, yukarıdan aşağıya toplumu denetim altına almaya, toplumu bitirip bireycileştirerek vatandaşlık adı altında devlete köle edilmiş bir insana dayanıyor.

Demokratik ulus ise bunun tersidir. Tabanda topluluk yaşamına dayalı özgür birey demokratik ulusun dayandığı temel oluyor. O halde demokratik ulus çalışması inşası, oluşumu demek ki üstten gelişmeyecek, alttan gelişecek. Peki biz PKK olarak ne yapıyoruz? Demokratik ulus ya da demokratik konfederalizm olma örgütlenme temelinde en üstten bir bürokrasi, sistem oluşturduk, onu tekrarlayıp duruyoruz. Kongra Gel var, Yürütme Konseyi var, kadın, gençlik örgütleri var. En üstte bir sistem, bununla demokratik ulus görevlerini yerine getirdik sandık. Bir süre bunları böyle büyük bir heyecan içerisinde sürdürdük, tekrarladık. Baktık ki bir adım öteye gidilmiyor. Aynı şeyi tekrarlayıp, bu yıl yap, gelecek yıl yap, öbür yıl yap. Bir derinleşme, tabana inme olmayınca yapılmak istenenler bu temelde oluşturulan kararlar pratikleşmeyip kâğıt üzerinde kalınca artık aynı şeyi tekrarlamak, yazmak da anlamsız hale geliyor. O nedenle bu yönlü çalışmada bir tavsama ortaya çıktı.

Kongra Gel artık toplanmıyor, toplansa bile çok heyecan vermiyor. Toplandığında alınan kararlar uygulanmadığı için de kararlaştırılacak bir şeyi yoktur. Yeni kararlar alabilecek çalışmalar içinde olmuyor ki. Yürütme Konseyi eski sisteme göre aslında çalışmaları koordine ediyor. Demokratik ulusu inşa eden partiyi ve halkı demokratik ulus inşasına, halk içindeki çalışmaya sevk eden, seferber eden bir konsey değil. Sadece mevcut bürokrasi içerisinde yürütülen çalışmaları koordine eden bir yönetim düzeyindedir. Dolayısıyla onun çalışmaları da bir yenilik içermiyor. Her ne kadar ad takmış olsak da, yeni dönem görevlerine yönelmemek, eski görevlerde kalmak eski sistemi korumak oluyor.

Dört yılda bir PKK kongreleri yapıyorduk. Ama her yıl başında da planlama toplantıları yapıyorduk, konferanslar yapıyorduk. Kongra Gel genel kurulları da buna benziyor biraz. Yıllık toplantı aslında aynı, adı değişik işlevi aynıdır, öyle çok yeni bir şey değil. PKK'nin de yönetimi vardı. KCK yönetimi adı altında buna Yürütme Konseyi dedik. İsim değişikliğidir, yeni yönetim olmuyor PKK yeni yönetim oluşturmuyor. Kurulmadan önce de vardı, ilk kuruluşunda da işleri örgütlü, planlı yürüyordu. Kendine parti ismini verdiğinde de bunu büyüttü resmileştirdi. Gerilla düzeninde de vardı. Her zaman PKK'nin bir yönetimi vardı. Yönetimi ilk defa icat etmiyoruz. Öyle bir şey oldu ki KCK sanki farklı isimlerle bunlar ifadelendirilince yepyeni bir şeymiş gibi sanıldı. Bu bizim tanımladığımız KCK tabi. Bu bakımdan Önderlik *"KCK yok aslında, eskide hiçbir değişik-*

lik olmamış” dedi. Değişiklik nerede olacaktı, tepede isim değiştirilerek “değiştik” demeyecektik. Tabanda özgür birey ve demokratik komün yaratmak için köyde, mahallede bunu örgütlemek üzere bütün kadro adım adım planlayarak seferber olacaktı. İşte o zaman değişiklik olacaktı. Ama biz üstte hala bürokrasi olmaya çabalıyoruz.

Geçen baharda bu durumu aşalım diye bir tartışma, çaba yürüttük. Biraz orayı değiştirdik, biraz burayı değiştirdik köklü, gerçekten de bu sürecin özüne uygun, savunmalarda ortaya konan düşüncelerin özüne uygun bir çalışma durumu, seferberliği olmayınca yapılanlar hiçbir şey ifade etmedi. Daha fazla kargaşa yarattı, örgüt bir karışıklık, kargaşa içerisine girdi. Şimdi bu durumdan çıkmak lazım. Demek ki sistem özgür birey ve demokratik komün üzerine oturuyor. Demokratik ulus bununla var oluyor. Demokratik ulus bireyi, yurttaşı, özgür birey, demokratik ulusu temsil eden toplum komünal toplumdur.

Komünden ne anlayacağız: Kendi kendine yeterli, kendi işlerini kendi örgütlülüğü ile yürüten toplum. Buna Önderlik “*politik-ahlaki toplum*” dedi. Politikaya ve ahlaka dayalı toplumsal birimler olmak. Kendi işlerini kendisi planlayan, kendi ahlaki ölçüleri ile çalışma ilkeleri ile bunları yerine getiren bir topluluk. Oradan isteyen bundan bekleyen, yalvaran yakaran değil. Şimdi toplum ne hale getirilmiş görülmüyor mu? Gerçekten de toplum, insanlık ulus devlete yalvarılan bir noktaya getirilmiş. “Aman şuram yok oldu, sel geldi bizi bastı devlet bizi kurtar, acımızdan öldük kurtar devlet, okuyamıyoruz bizi kurtar devlet...” Birey ve toplum diye bir şey yok ortada, hepsi tüketilmiş durumdadır.

Tek şey var. Devlet. Her şey devletin elinde, her şey devletten bekleniyor. Devlet bunları ele geçirmekle kalmamış bir de insanlar devletin bu varlığını, bu durumunu kabul etmiş, içselleştirmiş, benimsemiş durumdadır. Böyle devlet istiyor. Niye böyle değilsin diye eleştiriyor devleti. “Niye her şeye müdahale ediyorsun?” diye değil, “niye bana bir şey vermiyorsun?” diye devleti eleştiriyor. Gerçekten devlet, baba olmuş. Türkiye’de Süleyman Demirel’e böyle deniliyor. Cumhuriyetin böyle bir ulus devlet sistemi halinde şekillenmesinin tipik kişilerinden, siyasetçilerinden biridir. Demirel’in kattıkları çoktur. Dolayısıyla Demirel ile Devletin baba olarak tanımlanması yanlış da değildir.

Maddi Yaşama Doludizgin Koşan Kadro, Demokratik Ulusu İnşa Edemez

Bu bizde de var. *“Ne yapalım devlet toplumu bu hale getirmiş, insanlar böyle olmuş, böyle diyorlar”* şeklinde düşünmemeliyiz, öyle değil. Bizim etkimiz altındaki toplum ve insanlar böyle. Diğerleri elbette onlar ayrı, onlara bir şey diyemeyiz. Onlar var, diyelim onlara elimiz ulaşmıyor. Ama bizim ki de ondan farklı değil, o halde biz ondan farklı değiliz. Bizim etkimiz altındaki insanlar bunu yapıyorlarsa bizden bunu alıyorlar demektir. Demek ki kendimiz böyleyiz. Açıktan dışa vurmasak da içten içe ruhumuzda, duygularımızda, düşüncelerimizde var olan gerçeklik budur. Fırsat bulduğu yerde de açığa çıkar. Çıkıyor işte, nitekim kadroda bireycilik, iktidarcılık, maddiyatçılık diye tanımlanan şeyler aslında devletçiliktir. Ulus devlet memurculuğu budur. Başka hiç bir şey değil. Özgür birey falan değil. Özgür birey yok burada, ne olma var, devlet memuru olma var. Memurculuğa kendini bütün yönleri ile kaptırma var. Özgür birey haline gelememe söz konusudur.

PKK kadrosu özgür birey haline gelemese, peki toplumu, insanları nasıl doğru bir özgürlük anlayışı ile eğitebilir? Nasıl toplumu demokratik komünal yaşama çekebilir? Dikkat edelim, kadro bireyci yaşama dolu dizgin koşuyor. Daha da gerilla ortamından koptu mu sanki şehirde parti olmaz, toplum içinde parti olmaz, komün yaşamı olmaz gibi bireyci, maddi yaşama doludizgin koşuyor ve kadro arasındaki çatışma, çekişme burada ortaya çıkıyor. Böyle bir kadronun demokratik ulus inşa etmesi mümkün mü? Böyle bir kadronun topluma yönelmesi, köye mahalleye gidip demokratik komün ya da topluluk yaşamı inşa etmek için çalışması mümkün mü? Kendisi ondan kaçıyor. Dolayısıyla bu çalışmaya kimse girmiyor.

İkincisi başarılı olma şansı yok, çünkü kendisi benimsemiyor, doğrudur diye kabul etmiyor. Özeleştir verelim, düzeltelim. Sorun şu sınıf, bu sınıf değil. PKK kadrosunun PKK çizgisini reddediyor olmasıdır. Önderlik çizgisini benimsemiyor olmasıdır. Kadronun partiden fiziki olarak kopmaması, parti içinde durması, yaşaması çizgiyi benimsediği anlamına gelmiyor. Bunlar ayrı şeyler. Bedava yaşam var PKK içerisinde durursun, yaşarsın. Bu Önderlik çizgisini özümsemişin, benimsediğin anlamına gelmiyor. Özümseme ve benimseme bunu pratikleştirme noktasında ortaya çıkar.

Önderlik çizgisini ne kadar pratikleştiriyor ise o kadar özümsemiş ve benimsemiş demektir. Pratikleştirmiyorsa da o zaman özümsememiş, benimsememiş demektir. İçten içe, özde reddediyor demektir. Şimdi bizim böyle problemimiz var. Aslında diğer şeylerin hepsi bir yana esas problem buradadır. Demokratik komüne ya da demokratik topluma dayalı özgür birey olmak. Yeni dönem PKK kadrosunun esas özü, duruşu budur. Kendisi öyle olmak zorunda ki başkasını da böyle bir çizgiye çekebilsin, insanları böyle bir çizgide eğitebilsin. Böyle bir çizgiyi benimser yaşar hale gelsin. Bizim böyle olmakta, dolayısıyla bu temelde çalışmaya sevk olmakta sorunlarımız var. Bu noktada da temel görev sahipsizdir. Sahip çıkılmıyor.

Geçen dönemde bu yönlü bazı arayışlar oldu. Özgür Yurttaş alalım diye, bazı adımlar atılmak istendi çeşitli kavramlar üzerinde duruldu. Aslında özgür birey olma arayışındaydı. Özgür yurttaş olmak şunu getirecekti, her yerde demokratik komün örgütleyen birey olma. Ama özgür yurttaş hareketimiz oraya yönelmedi. Böyle bir çalışma yürütemedi. Dolayısıyla özgür yurttaş haline gelememi. Özgür birey olamadı. Kendine göre, o da ayrı bir örgüt olmaya, örgüt hiyerarşisi oluşturmaya yöneldi. Tabi ki Önderlik taban örgütleniş diye o adla bir şeyler yapmak istedi, bizi doğruya yöneltmek istedi. Hemen onu da diğer örgütlere yaklaştığımız gibi ele alarak boşa çıkarttık. Ne yaptık, tabandan koparttık. Ne yaptık, temel görevden kopardık. Bu konuda ustayız, kendimizi küçümsemeyelim, kurnazız. Kendimizi hiç öyle basit ele almayalım.

Önderlik kırk dereden su getirdi, bir sürü isimle, projeyle bizi hep bu çalışmaya yönlendirmek istedi. Biz de hep böyle sabun gibi, balık gibi kaydı boşa çıkardık. Üste, bürokrasiye yönelttik. Temel görevlere sahip çıkan değil kendini temel görevlerin dışında tutan, başka görevlerle sorumlu kılan bir tutum içerisine girdik. Önderlik eliyle bizi tutamıyor, kayıyoruz balık gibi olmuşuz. İte burada parti sorunu var, sorun kadrodadır. Çizgi kontrol edemiyor, tutamıyor, usta olmuş. Kendine göre yorumlayarak kendini çizginin temel gerçeklerinden farklı yöne hemen çıkartabiliyor ve ona göre işleri yürütmeye çalışıyor.

Demokratik Ulus İnşası Sürekli Bir Çalışmadır

Tabi komün olma ne demektir? Önderlik topluluk da diyor. Bazıları diyor komünü dinci çevreler aleyhte kullanmaya çalışıyorlar. Eski komünizm ile birleştirerek işte *“bakın bunlar Sovyet düzenini yeniden getirmek istiyorlar”* deniliyor. Biz tabi o anlayışları aşabiliriz, ama Önderlik onun kavramsal anlamını da ortaya koyuyor: Kom olmak, topluluk olmak. Demokratik ulusun ortak yaşayan ve çalışan demokratik toplulukları haline gelmek, köy topluluğu, mahalle topluluğu, okul topluluğu, iş topluluğu, sokak topluluğu her biçimde, her yerde böyle bir topluluk gerçeğini ortaya çıkartabiliriz. Şimdi önemli bir nokta burada, özgür birey olmadadır.

Kadronun özellikle öyle bir noktaya gelişinde yanlışlıklar var. Topluluktan, topluluk yaşamından kopuk ele alınıyor. Liberalizmin etkileri var, kapitalizmin bireyciliğinin etkileri çok fazladır. Özgürlük öyle algılanıyor, oraya gidiliyor. Komün olmada da, topluluk olmada da anlaşılmazlık vardır. Veya böyle çok kavram olarak söylenen, içi doldurulmayan bir durum oluyor. Ya çok ideali aranıyor - tabi bir anda ona ulaşmak mümkün değil- ya da komün sadece bir komiteye, yönetime indirgeniyor. Bir yerde komün olmak, topluluk olmak hemen orada bir yönetim seçmek *“siz bu yönetime bağlısınız”* diyerek, bakın komün yarattım, demek oluyor.

Devletin her yerde yönetimi var zaten, peki onun devlet örgütlenmesinden farkı nedir? Köylerde de muhtarlar ve yardımcıları var. Kasabalarda, mahallelerde, şehirlerden daha fazla. Belediyelerden tutalım da kaymakam valilere kadar çeşit çeşit kurumları var devletin. Demek ki öyle o tür bir yönetim komitesi örgütlemek bir komün olmak anlamına gelmiyor. Elbette komünün de bir yönetimi var, organize edeni var, planlayanı, yürütenini var, öyle olmalı. Düzenleyeni var iş ve rol koordinasyonu temelinde. Onsuz olmaz. Ama komün olmak bir yönetim olmak değildir.

Bir köye bir komite kuruyor bu köye komün kurduk diyorlar. Peki o komite yönetiyor mu köyü, ekonomik, sosyal işlerini düzenliyor mu, kültürel işlerini düzenliyor mu? Toplum bunu benimsiyor mu, o yönetim bütün bunları planlayarak topluma dayalı bir biçimde yürütüyor mu? Hayır, her şey eski düzendedir, ulus devlet sisteminin yönetimi altında yaşanıyor. Bizim komite ara sıra toplantılar yapıyor, *“bakın işte bu köy komitesidir.”* Belki biraz yardım topluyor, yine savaşçı katıyor. Bunu eskiden de ERNK örgütleri olarak, birim ve komiteleri olarak zaten biz örgütlüyorduk. Yeni bir şey

değil ki. 90'larda mahallelerde, şehirlerde, kasabalarda çok ileri düzeyde böyle bir örgütlülük, ortaya çıkardık. Aynı görevleri yaptılar. Şimdinin örgütlenmesi öyle olmaz, onunla yetinilemez. Bu konuda da şunu da söylemek lazım; Önderlik dedi *"Demokratik Toplum-Ulus Olmanın Sınırı Yoktur."*

Bu inşa sürekli devam edecek bir çalışmadır. Demek ki burada mükemmeliyetçi olmamak lazım. Asgari bir düzey belirleyebilir insan, ama en azından, *"dokuz boyutta inşa olmalı, bunların hepsi olduğu zaman komün oluruz"* diyor Önderlik. Nerede ne kadar olabiliyorsa oradan başlamak ve daha ileriye gitmek için çalışmalıyız. Ekonomik olarak bazı İMC çalışmaları var. Yol yapmak, su ihtiyacını gidermek, paylaşmak, kooperatif kurmak, mesela bu düzeyde olabiliriz. Bireysel üretimler, çalışmalar ama ortak üretim iç içe olabilir. Hepsi birden komünal üretime girmemiş o halde komün olmaz, ya hep olacak ya hiç böyle bir yaklaşımla olmaz.

Burada bir yanılığımız, eksikliğimiz var. Pratikte iş yapamamanın altında yatan bir neden bu oluyor. Pratik iş yaparken zorlanıyoruz. Bundan dolayı bunları belirtme gereği duyuyorum. Ne bir komite kurup hiçbir ortak çalışma yapmadan komün kurduk demeliyiz ne de bir komün kuracağız diye yaşamın tümünün kolektif hale gelmesini dayatmalıyız, istemeliyiz. İkisi de doğru değil. Eğer bir doğru anlayamamaktan söz edilse insan buradan tutabilir, bu durumu değerlendirebilir. Yeterli doğru olmayan anlayışlar bu temelde var. Bu anlayış sorununuz, bilme sorununuz bu noktada olabilir. Kendimizi bu noktalarda eğitmeliyiz. Bu önemli ve gereklidir. Fakat insan pratik tecrübeler yaptıkça da öğrenebilir. Sadece okuyarak, okulda tartışarak öğrenilecek durumlar da değil. Pratiğini yaparak da en basitinden, en azından başlayarak ilerlemek üzere oradan çıkan dersler ile insan kendini eğitebilir. Bilinç düzeyini geliştirebilir. O da imkânsız değil, olmaz değildir.

Bu noktada sağlık boyutu için bazı formüller düşünülebilir. Daha örgütlü olabilir, sağlıkçı eğitebilir, sağlık ocakları kurabilir. İlk yardım diyoruz ya gerillada da, en azından toplumda ilk yardımı sağlayacak bir sistem acilen geliştirilebilir. O da bir komün oluşumudur. Eğitim açısından hakeza öyledir. Çocukların eğitimi, anadilde eğitimi. Anadilde eğitimi AKP'den, devletten istiyoruz, Önderlik çok öfke duydu. Fakat biz Önderlik ne derse desin bir kere devletten istemeyi öğrenmişiz. PKK geçmişte her şeyi devlet elinden almıştı, devletten alacağız diye istekte bulunuyordu. Ama bu şu

noktaya geldi: Devlet bize her şeyi versin. Şuradan kaynaklandı, devletçi ve iktidarcı paradigma şunu öngörüyordu, *“sömürgeci devlet bunları bizden alıyor, ulus devlet kuracağız ve devlet hepsini verecek.”*

Şimdi ulus devlet ortadan kalkınca ve sistemi kendimiz inşa etmemiz gerekince inşa etmek yerine bu sefer var olan devletten istemek olarak ortaya çıktı. Bizim tabanımızın duruşu gerçekten kabul edilecek bir duruş değildir. Yurtsever taban, serhildana kalıyor ama anlayış olarak çok sapma içerisindedir. O sapma bizden kaynaklı bir sapmadır. Kendi düşünce sapmalarımızı toplumun duruşuna, sözüne, davranışına, devlet karşısındaki duruşuna bakarak anlayabiliriz. O duruş bizim duruşumuzdur. Partinin duruşu, kadronun duruşudur.

Buradan ele alıp baktığımızda aslında neleri görüyoruz, her şeyi devletten isteyen, devlete muhtaç olan bir durum. Bir de şöyle bir durum var, hem devlete düşman diyor hem de istiyor, çocuk gibidir. Ne düşündüğünden, ne söylediğinden haberi yoktur. Bakur’u bir yana bırakalım Rojava’ya bakın, Türkiye bu kadar düşmanımız, ondan sonra her işini Türkiye üzerinden yapmak istiyor, her işini AKP’ye yaptırmak istiyor. Hem düşman hem de her şeyimi yapacak. Bu çok anormal bir durum, bu kadar çelişik bir düşünce olabilir mi? Demek ki hiç bir şey bilmiyor, net değil, ne söylediğini anlıyor değil. Bu durum başka yerden çıkmadı, biz böyle bir durumu ortaya çıkartmışız. Bunu ciddi bir eksikliğimiz olarak görmeliyiz.

Bu bakımdan *“anadil eğitimi demokratik ulusun çözmesi gereken sorundur”* dedi Önderlik. Ulus devlet çözmez. Kültürel çalışmalar hakeza öyledir. Hepsi merkezden modernite tarzına uygun bekleniyor, ekolojik yaklaşıma sahip çıkma hakeza öyledir. Önderlik, *“toprağımızı suyumuzu enerjimiz komünleştirelim”* dedi. Aslında komün temelinin neye dayanması gerektiğini, komünal yaşamın esasının neye dayanması gerektiğini ortaya koymuş oldu. Bu esas üzerinde örgütleyebiliriz. Bir de öz savunma boyutu önemli, hukuki boyut önemli, kendi işlerini kendisinin çözmesi, yapması, sorunlarını da kendi ahlaki ölçüleri temelinde çözmesi önemli. Toplumsal adaleti bu temelde teşkil etmesi, işletmesi bunların hepsi önemlidir.

Bir de öz savunma ile her zaman güvenliğini alması. Bunlarda bazı düzeylerde adımlar olabilir. Öz savunma için örneğin bazı çetirdekler örgütlenebilir. Şimdi zaten polis saldırıları var. Biraz bi-

linç geliştirebilir. Devletin saldırı güçleri karşısında –güvenlik değil devletin saldırı gücü olduğunu bileceğiz onların- nasıl bir duruş, tutum sahibi olmak lazım, bu çerçevede savunucu çekirdekler nasıl olabilir, diğer yandan iç asayiş sağlamada nasıl örgütlenebilir? Parça parça, hepsi olmasa bile her birinden, olabilenlerden birkaç boyut üzerinden, tek bir boyut üzerinden bile komün çalışmasına başlayabiliriz. Bir veya birkaç boyutun bir bölümüyle başlayabiliriz. Önderliğin *“bitmeyecek bir süreç”* olarak tanımlaması bu anlama geliyor. Bu bitmez, yaşam sürekli olacağına göre ve sürekli gelişmeler çerçevesinde derinleşerek devam edeceğine göre o zaman demokratik ulus inşası bitmez. Ama demokratik ulusun temeli olarak demokratik komün yaşamına adım atmak önemlidir.

Demokratik toplum olmanın başlangıcı budur. İşte böyle bir örgütlenme çalışması yürütmemiz gerekli. Bir köyde yaptık mı bunu, yok. Bir mahallede yapamadık. Bazı girişimler oldu ortada bıraktık, yarıda bıraktık. Hiçbir yerde böyle bir planlamamız yoktur. Bizim örgütlülüğümüz gerçekten üst bir örgütlülük. Örgütlülüğümüz yok ama toplumun üzerinde onun imkânlarını koordine etmek üzere koordinasyonumuz var. Merkezi koordinasyonumuz var, bölge koordinasyonlarımız var ama bir köyde komün örgütlemeye yönelen bir kadromu, öyle bir örgütlülüğümüz yok. Üç beş köyde öyle bir görevi yürütmek üzere sorumluluk almış bir örgütlenmemiz yoktur.

Neden olmuyor? Özgür birey ve demokratik komün örgütlülüğü kendiliğinden olmaz. Bir öncü örgütlenme ile olur. İstedığımız kadar çağrı yapalım, açıklama yapalım inşa edilemez. Bu konuda çok dikkatli, duyarlı olunmazsa başarılı da olunmaz. Mesela komünal ekonominin geliştirilmesi çok ciddi bir iştir. Yerinde dikkatli adımlar atılmazsa karşı tepkiler çok fazla olabilir. Beş bin yıllık egemenliğin yarattığı mülkiyet düzeni, bireycilik var. Onu komünal üretime dönüştürmek ciddi bir çalışmayı, çabayı gerektiriyor, eğitimi, ikna faaliyetini gerektiriyor. Stalin tarzı yasayla, zorla bu olmuyor. Öyle yapılabilir ama yapsan da uzun ömürlü olmuyor, içselleşmiyor. İstekli olan, istekle katılan, bilinçle katılan sürdürüyor. Mesela Rusya’da bunu hala sürdürenler var. Ama zorla yapılanda da doğru işletemiyor ya da reddediyor.

Üçüncü Dönem PKK'sinin Temel İşi Köyde, Mahallede Komün Örgütlemektir

O halde zor değil de eğitim, bilinç ve ikna ile bunu yapmak lazım. Bu da çok yoğun bir çabayı gerektiriyor. Öncü çalışma istiyor. Şimdi parti olarak biz *"Önderlik yazmış biz de yayınladık herkes yapsın demokratik ulus olsun"* diyoruz. Hâlbuki bu partinin görevidir. Yeni dönem partisinin temel görevi böyle bir demokratik ulus inşasını gerçekleştirmektir. *"Haydi örgütlen, demokratik ulus ol"* demekle toplum demokratik ulus olmaz. Ancak sürekli olan ciddi bir eğitim çalışması ile ikna ederek, öncülük edilerek bu çalışma olur.

Demek ki gerillanın eğitimi, örgütlemesinden daha az bir sürekliliği, çabayı gerektirmiyor değil. En az onun kadar hatta daha fazla öncü çalışma, çaba istiyor. Kendiliğinden olacak bir durum değil. Ama biz öyle bir örgütsel çalışmaya girmedik şimdiye kadar. Tam, bütünlüklü, ısrarlı, biraz planlanıp, hazırlanmış bir çalışmamız olmadı. Söz olarak söylüyoruz, böyle kenarından kıyısından tutup bir iki şey yapmaya çalışıyoruz, o da zaten çok yüzeysel kalıyor ya da dar kalıyor. Zaten ikide bir bırakıyor oradan oraya, oradan oraya geçiyoruz, süreklilik, devamlılık olmuyor, derinlik gelişmiyor, kalıcılık olmuyor. Bu anlamda komünü anlamada, komünü örgütleme çalışması yürütmede bir sonuç yok. Oysa şu çıkıyor ortaya: Üçüncü dönem PKK'sinin temel işi köyde, mahallede komün örgütlemektir.

PKK kadrosu olan herkesin yapması gereken iş budur. Ne gerek var milletvekili olmaya, bilmem belediye başkanı olacağım demeye. Bu hep üst siyasette, devlet siyasetinde gözümüz var. Kadro olmayı orada görüyoruz. O işte devletçi paradigmanın, iktidarcı paradigmanın kalıntısıdır, devam etmesidir. Paradigma değişimi öncesi siyaset böyleydi. Parti ona göre eğitiliyordu. Ama demokratik konfederalizm, demokratik özerklik çözümü, bu temelde paradigma değişimi kadronun o duruşunu o sistemini değiştirdi. Ama teorik olarak oldu, Önderlik değişti, Kadrolar değişmedi, parti değişmedi, anlayış olarak değişmedi, zemin olarak değişmedi, planlama olarak, pratikleşme olarak değişmedi. Söylemi farklıdır, farklı kavramlar söylüyor ancak eskisini yapıyor. Demek ki böyle olmaz, bu tarzda yürümez.

Çalışma yapılmıyor, çalışma yapmadan da bu iş olmaz. Öncü çalışma olmadan biz bunu örgütleyemeyiz. Neden komünal örgütlülüğe girmiyorsunuz diye toplumu suçlayamayız, toplumdan bekle-

yemeyiz, kendiliğinden olmaz. Ondan sonra olmayınca da, devletçi siyaset egemen olunca da bu sefer bazıları o siyaseti yürütmek için etkili, ısrarlı olunca bu sefer “orta sınıf bize saldırdı” demememiz gerekiyor. Devrimci faaliyet yürümezse elbette ki orta sınıf da çıkar, hakim sınıf da çıkar. Bireycilik, çıkarıcılık devlet siyasetine bağlanma etkili olur, temel duruş olur. Mevcut durumda olup biten de böyledir. Başka herhangi bir yerde sorunu aramamalıyız. Sorun kesinlikle bu noktadan, buradan kaynaklıdır.

Bundan şu da çıkıyor: Demokratik ulus taban çalışmasıdır, demokratik ulus yerel çalışmadır. Aslında demokratik ulusun örgütlendiği yer tabandır, tavan değildir. Bu yönetim açısından da böyledir. Aslında bu anlamda yerel yönetim kavramı önemlidir. Bunun üzerinde durabiliriz. Çok fazla genel yönetimler, merkezi yönetimlerle kendimizi bağlı kıldık, oraya takıldık. Komün olma, yönetim düzeyinde de meclis olma, yerel komüne, yerel meclise dayanan, yerel yönetimleri öne çıkaran, merkezi yönetimi geriye iten bir çizgiyi esas almamız lazım. Yerel yönetimlerin örgütlenmesi, siyasetin de yönetim olmasında da esas nokta burası. Demokratik olmak da özerk olmak da yerelden olmaya bağlı. Tabana indirmeye bağlı, tabanda işlevselleştirmeye bağlıdır.

Kongra Gel niye işlemiyor? Eğer yüzlerce köy ve mahallede komünler oluşsa meclisler oluşsa, onlar işlevsel olsa ve sorunları çözüyor olsaydı, oradan Kongra Gel’e sorunlar yansırdı, Kongra Gel onlara dayalı olarak çalışabilirdi. Bunlar olmadığı için Kongra Gel’in yapacağı bir şey yok. Toplumdan, toplumsal sorunlardan kopuktur. Ne yapacak ki, hiçbir şey yapamaz durumdadır. Aslında adı var kendisi yoktur. Sistem öyle durmasa, Önderlik bu sistemde neden işlemiyor diye ısrar etmese, hemen değiştirme arayışına da girebiliriz. Öyle bir noktada seyrederiz.

Bu duruma neden gelindi, neden işlevsiz oldu? Anlamsız mıdır? Hayır değil. Aslında tabanda olacaktı, yerelde komün, meclis sistemi gelişecek, onlar çalışacak, yönetim haline gelecek, sorunları çözen hale gelecekti ve oradan o gelişmenin sonuçları, hem başarısı hem sorunları ile üste yansıyacak Kongra Gel’e, Kongra Gel’de bu temelde işlevsel hale gelecekti. En üst meclisimiz onlarla uğraşacak, onların çözücüsü olacaktı. Öyle olmayınca üstteki meclis, bizim Medya Savunma Alanlarındaki sorunlarımızı çözme meclisine dönüştü. Kürdistan halkının sorunları, dört parçada kırk milyonluk demokratik ulusun sorunlarını çözmekle yükümlü bir meclis değil,

Medya Savunma Alanlarında parti ve gerillanın yaşam sorunlarını çözmekle uğraşan, kendini öyle sorunların sorumlusu derekesine düşüren bir meclis haline geldi. Onu da zaten herkes olduğu yerde kendisine göre yaptı. Herkes kendi örgütlülüğü çevresinde yaptığına göre Kongra Gel'in yapabileceği bir şey kalmamıştır. İşlevsizlik işte böyle ortaya çıkmıştır.

2- DEMOKRATİK YAŞAM DEMOKRATİK ÖZERKLİK

Aslında bir boyutla da başlayınca insan bütün için söylemesi gerekenleri hemen söyleyebiliyor. O kadar çok birbirinden kopuk karışık bir durum da söz konusu değildir. Bu anlamda özgür birey ve demokratik topluluk yaşamın eğitim ve örgütlenme çalışmalarının gereğine biraz dikkat çektik. Esas olarak Önderlik bunu ortaya koyuyor değerlendiriyor. Böyle bir toplumsal sistemin politik yaşamı olarak demokratik özerklik düzeninin doğru anlaşılması gerektiğini ifade ediyor.

İkinci boyut demokratik yaşam demokratik özerkliktir. Bazı kavramları çok kullanıyoruz, iç içe geçtiğinden çok da karışıyor birbirine. Aslında dar, tek boyutlu yaklaşmamak açısından, zenginlik olsun diye Önderlik bazen kullanıyor. Bir de süreçle bazı kavramlar karşı tarafından böyle teşhir, deşifre edilince yasallaştırma, yasal çözüm arama noktasında aynı gerçeklerin biraz farklı kavramlarla ifadelendirilmesi ihtiyacı duyuyor Önderlik. Bu anlamda bazı kavram yenilemeleri oldu. Biz bunları Önderlik kavram yeniledikçe bazen çok farklıymış gibi algılıyoruz. Bazen de hiç fark yokmuş gibi hepsini birbirine karıştırıyoruz. Bu anlamda kavram ve kuram sorunlarını hep dile getirdi, her kitapta öncelikli yer verdi. Kavram zenginliği kadar netliği somutluğunu yakalamamız gerekliliği üzerinde durdu.

Bu bakımdan demokratik özerkliği ifade ederken bir yerde demokratik konfederalizm adına kullandı. Bir yerde de siyasi boyut olarak demokratik konfederalizm ya da demokratik ulus inşasının siyasi boyutu olarak isimlendirdi. Aslında demokratik özerkliği yerelleşme, yerelin inisiyatifi şeklinde anlamak daha doğru. Öyle anlamak daha gerçekçi geliyor. Önderlik değerlendirmelerinde toparlarsak çıkaracağımız bir sonuç bu olmalı. Yerelin inisiyatifi, özerklik de zaten bunu ifade ediyor ve tek düze bir özerklik anlayı-

şı yoktur. Önderliğin geliştirdiği demokratik özerklik kavramına burada dikkat edelim.

Geçmişte özerklik kavramları vardı, kültürel özerklik, ulusal özerklik, bölgesel özerklik gibi, öyle anlamamak lazım. Bu tür kavrayış anlayışlar var, bunlara indirgeniyor, daraltılıyor. Bunun için bazen sadece Kürdistan'ın Türkiye'den ayrılmasına özerklik diyoruz, o düzeyde alınıyor. Kürdistan bölgesi olarak bir bölgesel özerklik. Bazen Kültürel özerklik olarak ele alınıyor, Kürtlere ait bir sistem gibi ele alınıyor, o düzeye indiriliyor. Bunlar değildir. Aslında demokratik özerklik yerelin inisiyatifi, bölgesel özerklik ama her düzeyde. Sadece bir ulusal düzey değil bir coğrafya düzeyi değil her düzeyde. Temel çekirdekten komünden, topluluktan, onun zeminini olan bir dağdan, bir mıntıkadan, bir köyden, bir mahalleden başlamak üzere her düzeyde özerkliği ifade ediyor.

Demokratik özerklik tanımına bunu yüklüyor. Bir defa bunu anlamamız, kabul etmememiz lazım. Demokratik özerklik kavramını bu temelde ele almalıyız. Diğer yaklaşımlar yanlış, gerçeği ifade etmiyor. Bazen o düzeye geliyor ki *"Türkiye var, Kürdistan da özerk olsun, şurada burada devletlerin federasyon ya da konfederasyon veya özerklik kurumlaşmaları var bizde de bir devlet özerkliği çıksın"* anlayışları var içimizde, çoktur. Böyle anlama, o temelde ele alma yaklaşımları yaşıyor. Bu tür anlayışlar yanlıştır. Dolayısıyla yerelin inisiyatifi, yerelin egemenliği, yerelin etkinliği olarak tanımlamak lazım. Önderliğin demokratik özerklikten kastı budur. Özerkliği bu temelde ele alıyor, bir düzeyde, tek boyutlu değil. Bütün boyutlarda ve yerelin inisiyatifi temelinde ele alıyor, demokratik özerkliği bu biçimde tanımlıyor.

Günümüzde demokrasi anlayışı da böyle ifade ediliyor, yerelin etkinliğine demokrasi deniyor. Çoğunluğun egemenliğine değil, azınlığın katılımına demokrasi deniliyor. Eskiden böyle anlaşıyordu. Devletçi sistemlerin ortaya attıkları demokrasi, reel sosyalizmde de kabul gören demokrasi, seçime dayalı demokrasi aslında çoğunluğun etkinliği olarak ifade ediliyordu. Ne kadar çok gücün varsa oyun varsa o kadar yer alırsın, hiç yoksa hiç alamazsın. Bir dönem demokrasi öyle algılanıyordu. Bu temelde seçimde çoğunluk almaya dayalı bir sistem geliştirdi, buna demokrasi dendi. Bunun azınlığı dışladığı, baskı altına aldığı, yok ettiği ortaya çıkınca bu sefer azınlığın haklarının savunulmasına demokrasi diyen bir anla-

yış gelişti. Ne kadar azınlığın hakları savunuluyorsa, azınlık kendini savunuyorsa ona demokrasi dendi.

Demokratik özerklikteki demokrasi bunların her ikisi de değil. Sadece hakların savunulması değil, her düzeyde, her kesin, her kesimin, özgür bireyin iradesine kadar, demokratik topluluğa kadar indirgenebilir. Her komünün her topluluğun kendini özgürce örgütleyip birliye kattığı sisteme demokrasi deniyor. Bu da aslında yerelin inisiyatifi, etkinliği oluyor. Haklarını savunması değil kendi etkinliğini kurması. Özgürce örgütlü temelde etkin katılımını ifade ediyor. Şimdi bu bakımdan demokratik ulus inşasının siyasi boyutu demokratik özerklik boyutunu böyle ele almak gerekli. Demokratik özerkliği her düzeyde öngörmek lazım.

Özerklik, Tüm Alanların Ve Kesimlerin Özgünlüğüdür

KCK'yi demokratik konfederalizmi sadece bir ulusal düzeyde ya da bölgesel düzeyde bir örgütlülük ve özerklik olarak almamak lazım. Her düzeyde, en alt tabana kadar, yerelin inisiyatifinin esas olduğu bir sistem olarak öngörmek lazım. Özerlik her düzeyde, demokrasi her düzeyin kendisini özgürce örgütleyip etkin bir biçimde kendi inisiyatifi ile iradesiyle kattığı sistem. Siyasi boyutu da böyle ele almak gerekli. Bu noktada epeyce kargaşaya yaşıdık. Bazen Özgür Yurttaş hareketiyle tabandan meclisler geliştirelim, komünler oluşturalım diye çalıştık. Sürekli olmadı, istikrarlı olmadı. Bir sisteme oturmadı. Bazen bölgeler düzeyinde yapalım dedik, bazen sadece ulusal düzey, ülke düzeyi esas alındı. Hatta Türkiye bütünlüğü içinde bu işi ele alma, örgütlenmeyle işlerin yürütölmek istendiği dönemler de yaşandı. Şimdi aslında bunların hepsi reddedilecek durumlar değildi ama yetersizdiler. Birbirlerinin önüne çıkartılmaması gerekiyordu. “şunu mu yapalım, öbürünü mü yapalım” gibi tartışmalar, yaklaşımlar oldu. Onlar yanıştı. Hepsini yapmamız gerekiyor her düzeyde yapmamız lazım.

Her düzeyde demokratik özerklik sistemini geliştirmemiz dolaısıyla KCK örgütlülüğünü geliştirmemiz lazım. Bunun Kürdistan düzeyinde örgütlenmesine KCK dedi Önderlik. KCK sistemi sadece Kürdistan'ın Ortadoğu'daki sistemden özerkliğini ifade etmiyor. Onun içeriği demokratik konfederalizmdir. Demokratik özerkliğe dayanıyor ve demokratik özerklik her düzeyde. Anlamı ve tanımına da Türkçe olarak Demokratik Topluluklar Birliği dedi. Demokratik topluluk her düzeydedir. Köy düzeyindedir, mahalle düzeyindedir,

kasaba düzeyindedir, bölge düzeyindedir, eyalet düzeyindedir, ülke düzeyindedir. Demokratik topluluk kadın düzeyindedir, gençlik düzeyindedir, işçi düzeyindedir, memur düzeyindedir, Kürt-Asuri-Ermeni toplumu düzeyindedir. Bunun şu olacak öbürü olmayacak diye bir sınırı yoktur. Bütün alanlar bütün kesimlerin özgünlüğünü içeriyor. Kendi özgün örgütlülüklerini özgürce gerçekleştirerek iradi birliğe katılımını ifade ediyor. Bu nedenle de hepsini öngörmek, esas almak, her düzeyde demokratik ulusun siyasi boyutunu demokratik özerklik sistemini oluşturmak lazım. Bu tür örgütlülüğe de demokratik konfederalizme de demokratik özerklik dedi Önderlik. Genel anlamda öyle diyebiliriz diyor. Ama daha özgün olarak demokratik konfederalizmin siyasi boyut olarak ele alabiliriz.

Demokratik Özerklik, Meclis Ve Komün Sistemine Dayanıyor

Demokratik özerkliğin temeli meclis, komün sistemine dayanıyor. Yönetim gücünü de meclise, komüne dayandırıyor. Karar gücü meclis sistemidir. Doğrudan demokrasi anlamında komünal katılımı, komünal bütünlüğü öngörüyor. Daha büyük birimlerde temsili olarak seçimle oluşmuş meclislerin iradesini, karar gücünü esas alıyor. Demokratik konfederalizmin, demokratik ulusun siyasi boyutu, siyasi boyut olarak demokratik özerklik aslında meclislere dayalı siyasi örgütlenme ve yönetim sistemi demek. Bu meclisler ülke-ulus düzeyinde, bölgeler düzeyinde, yerel düzeyde, köy mahalle düzeyindedir. Yine bu meclisler değişik toplumsal kesimler düzeyinde kadın düzeyinde, gençlik düzeyinde, işçi-memur düzeyinde, esnaf düzeyinde farklı milliyetler düzeyinde, etnik gruplar düzeyindedir. Herkesin kendi özgürlüğünü kendi özgünlüğü içindeki mecliste, meclis örgütlülüğünde karara bağlaması ve bu temelde birliğe özgürce katılması anlamına geliyor.

Burada birlik esastır. Eğer hepsi demokratik birliği esas almazsa paramparça olur. Kendi özgünlüğünde meclis sistemine dayalı örgütlenmiş yönetimin hedefi birliktir. Demokratik birliğe dayalı olarak farklılıkları özgürce örgütleme yürütme, demokratik birliği yaratma görevi var, sorumluluğu var.

Şimdi bu çerçevede siyasi boyut sistemi nedir? Çalışma sistemi belirlenmiş, KCK'nin on yıldır da oluşan, yürüyen bir sistemi var. Sözleşmede bunlar ifade edilmiş. En yüksek karar organı Kongra

Gel'dir. Kongra Gel Kürdistan halk meclisidir. Kongre meclis demek. Şimdi bizde öyle bir durum oluyor ki kongre ile ayrı ayrı anlama var. Kürdistan halk meclisi, Kürdistan halk kongresi. Avrupa dillerinde Kongre diyorlar, Ortadoğu dillerinde Arapça meclis diyorlar o kadar. Avrupa dilini kullandı Önderlik, Kongre dedi, halk meclisi diyebilirdi. Meclisi Gel de diyebilirdi. Ortadoğu dillerini kullanabilirdi. Bir fark yok yani. Bazen "*meclisin kongresi, kongrenin meclisi*" dendi, öyle yaptılar ki... Öyle olmaz. İşler böyle karma-karışık yapılıyor.

Daha önce belirttiğim kavram kargaşası işte böyledir. Sadece buradan biraz işi yokuşa sürme durumu yaşanıyor. Bazen aylarca bu konular tartışma konusu oluyor. Hatta büyük toplantılara bile geliyor. Bazı çalışmalar sadece bundan dolayı çığırından çıkartılıyor. Ekseninden kopartılıyor. Şu an en son 2013 Temmuz'unda gerçekleştirilen Kongra Gel genel kurulu ile bizim KCK sistemimiz, demokratik ulusun veya özerkliğin siyasi sistemi şöyledir: Savunmada Önderliğin belirttiğı şekliyle temel karar organı Kongra Gel'dir.

Kongra Gel'in Örgütsel Sistemi

Kongra Gel'in üye sayısı 301'dir. Seçimle oluşması öngörülüyor. Tek boyutlu değil, parçaların ve çeşitli örgütlerin etkinliklerine göre seçimler yapılıyor. Temmuz 2013 Genel Kurulunun yeniden yapılandırmasına göre Eşbaşkanlık tarafından yönetiliyor. Kongra Gel'in Eşbaşkanlığı ve Eşbaşkanlık yardımcıları var. Bu temelde oluşmuş Kongra Gel Eşbaşkanlık Divanı var. Kongra Gel, Eşbaşkanlık divanı tarafından yönetiliyor. Bu divan 2 Eşbaşkan ve 3 yardımcıdan oluşuyor. Kongra Gel'in yönetim sistemi öyledir.

Kongra Gel komisyon sistemine göre çalışıyor. 2005'te tanımlanmasından itibaren, çalışma sistemi öyledir. Aslında demokratik ulusun bütün boyutlarına göre Kongra Gel'in de komisyonları olması gerekiyor. O boyutlar üzerinde çalışan, inceleme yapan, kararlar hazırlayan ve Kongra Gel'de onaylatarak uygulanmasını sağlayan çalışma birimleri, karar taslakları hazırlama birimleri olmalı. Fakat on yıl geçti tabanda bir karşılığı olmayınca, örgütlülüğü olmayınca artık aynı kararları ala ala komisyonlara gerek kalmadı. Biraz savaş zorlayınca o kadar geniş bir örgütlülüğü bir arada tutmak mümkün olmadı. Bunların sonucunda giderek tek komisyon, daimi komisyon kavramları gelişti, tek komisyona indirildi.

En son Temmuz 2013 Genel Kurulu'nda kabul ettiği bir Daimi Komisyon var. 11 veya 13 üyeden oluşuyor. Bütün dokuz boyutta dokuz komisyonun görevlerini bu komisyon yerine getiriyor. Aslında hiç bir şey yerine getirmiyor. Sadece çok zorunlu olunca gündeme bir şey gelince onu yapıyor. Onun dışında o da daimi değildir. Kimisi Rojava'da kimisi Rojhilat'ta işinin başında başka çalışmalar içerisinde. Öyle Kongra Gel çalışması içerisinde de değildirler. Ama olması gereken baştaki tanımı öyle değildi.

Her boyutta komisyonlar da çalışacaklardı. Ne yapılacağını belirleyeceklerdi. Şimdi bilemediklerini belirtiyorlar. Bilir kılacak yer Kongra Gel'dir. Eğer bu örgüt ne yapacağını bilmiyorsa o halde Kongra Gel yoktur, çalışmıyor. Ne yapılacağı konusunda netlik yaratacak, proje oluşturacak, karar çıkartacak kurum Kongra Gel'dir. Aslında "Bilmiyoruz" kavramı Kongra Gel'i eleştirmek demektir. PKK'yi eleştirmek değdeğil. Çünkü karar organı Kongra Gel'dir.

Kongra Gel çalışmalarında nihayetinde bu iş netleşecek, somutlaşacak, komisyon çalışmaları bunları ortaya çıkaracaktı. Kongra Gel'in ilk kuruluşu Önderliğin öngördüğü temelde yıllık toplantı esasına göre çalışmalıydı. Önderlik, *"yılda bir defa toplanmalı"* demiş, baharda, Nisan'da toplanmasını uygun görmüştü.

Yine yıllık toplantı sistemi var ve hala o devam ediyor. Zamanlaması değişiyor, çünkü güvenlik sorunlarından dolayı sabit bir zamanda yürütemedik. Savaş açısından bahar uygundur, ama savaş içerisindeyiz, güvenlik sorunu var yürütemiyoruz. Değıştirdik, yıllık toplantı yetmedi, komisyonlar oluşup çalışmayınca da o yönlü de yıllık toplantıdan doğan eksikliği giderecek organ oluşturamadık. Sonunda Kongra Gel Ara Dönem Toplantısı diye bir kurum oluştu. Yine normal sürede yılda bir sefer toplanıyor. Yılın ortasında bir zamanda da ara dönem, dar bir toplantı yapıyor. Komisyonlar, Yürütme Konseyi, Eşbaşkanlık Divanı, bazı özgün temsillerle birlikte bir ara dönem toplantısı tanımı var, Kongra Gel adına kararlar alıyor. Genel Kurul'dan farklılık şu, seçim yapamıyor. Ara dönem toplantısı görevlendirme yapamıyor, görevlendirme yetkisi Genel Kurul'a aittir. Karar alabiliyor her konuda, planlamalar yapıp projeler oluşturabiliyor, ama yönetim oluşturamıyor, seçim yapamıyor. Yürütmeyi, Eşbaşkanlık divanını değıştiremiyor.

Kongra Gel Genel Kurulu iki yılda bir seçiliyor. Seçim İki yıllığınadır. Son seçim 2013 başında yapıldı. Genel Kurul 2014'te toplantı yapmadı, ara dönem toplantısı yaptı, dar toplantı ile yetindi. Şimdi

aslında 2012 sonu 2013 başında seçilmiş olan Genel Kurul aslında görevini tamamlamış oldu.

İlk Genel Kurul 2003'te seçilmişti. İkincisi 2005'te seçildi. İlk iki toplantıyı ilk Genel Kurul yaptı. Bazı dönemlerde o savaşın yoğunlaştığı dönemlerde seçim olmadı, Kongra Gel Genel Kurulu toplanamadı. 2013'tek 9. Genel Kurul toplantısıydı. O kadar toplantı yaptı. Ama iki yıllık seçildiğine göre 12 yıl oldu. 2003'ten bu yana 6 Genel Kurul oluşmuş durumda. Her yıl toplantı yapılamadığı için 6 Genel Kurul, 12 toplantı yapmış olması lazımdı. Ancak 9 toplantı yapabildi. 2011'de toplanamadı, bazı yıllarda toplanamadı, onun yerine ara dönem toplantıları oldu, dar toplantılarla karşılandı. Her Genel Kurul bileşimi iki toplantı yapıyor.

Kongra Gel başta üçte iki çoğunlukla toplanıyordu. Onu toplamak mümkün olmayınca salt çoğunluğa indirildi. Yarıdan bir fazla, 151 üye ile toplanması öngörüldü. Genel Kurul toplantıları için o bileşim gerekiyor. Seçimleri Genel Kurul toplantıları yapıyor, o da yarıdan bir fazla ile toplanıyor. O esasa göre yapılıyor. Başta bazı seçimler üçte iki çoğunlukla öngörüldü. Örneğin Kongra Gel Başkanlık seçimi. Sonra üçte iki çoğunlukla toplanamayınca her zaman onlar yarıdan bir fazla çoğunlukla seçilmeye başlandı.

Şimdi 2013 yılında 9. Genel Kurul toplantısının kararlarına göre sözleşme temelinde Genel Başkanlık, Genel Başkanlık Konseyi seçimi Kongra Gel Eşbaşkanlığı, Yürütme Konseyi Eşbaşkanlıklarının seçimi yarıdan bir fazla oyla oluyor. Genel Kurul birleşiminin yarıdan fazla bir oyunu almayı gerektiriyor. Onun dışında Kongra Gel Başkanlık Divanı üyelerinin seçimi, Yürütme Konseyi üyelerinin seçimi, Adalet Divanı üyelerinin seçimi bunlar çoğunluk oyu ile oluyor. O seçim yapılan bileşimde bulunan üyelerinin yarısından bir fazlasının oyunu almakla seçiliyor. Seçim sistemi böyledir.

Kongra Gel'in bileşiminin seçimi konusunda tartışmalar veya öngörülenler farklıydı. Doğrudan toplum içinde seçim vardı. Bu seçimleri illegaliteden dolayı yapamıyoruz. Aslında ikili bir seçim uygulaması var. Bir; doğrudan halk içinde yapılan seçimle gelen üyeler bir de örgütlerin kotasından gelen üyeler. Şimdi seçim yapma imkânı olmadığı için parçalara diğer yerlere halk içerisinden gizli oyla yapılan seçimler yerine kotalar veriliyor, bu üyeleri örgütler belirliyor. Aynı şey örgütlere de veriliyor. Fırsat olan yerlerde gizli oyla seçimler yapmaya dikkat ediliyor. Öyle olmayan yerde artık yönetimler belirliyor, atama ile de seçimler oluyor. Kongra

Gel üyelerinin seçimini Yüksek Seçim Kurulu planlıyor, denetliyor. Yüksek Seçim Kurulunun kararı kesin, herhangi bir itiraz hakkı yoktur. Yüksek Seçim Kurulu iki yılda bir Genel Kurul'da seçiliyor. Görevini tamamlayınca yeniden seçiliyor. Yüksek Seçim Kurulunu da Kongra Gel'in Genel Kurulu seçiyor. 9 veya 11 üyeden oluşuyor.

Adalet Divanı da 9 -11 üyeden oluşuyor. 3-4 yedekleri var, toplam sayı 15'e çıkıyor. Başkanlık Divanı 2 Eşbaşkan, 3 yardımcı toplam 5 üyedir. Temmuz 2013 Genel Kurulunun belirlediği Yürütme Konseyi 2 Eşbaşkan 33 üye, toplam 35 kişidir. Daha önce sayı 31'di 35'e çıktı. Genel Başkanlık Konseyi ise 6 üyeden oluşuyor. Genel Başkan tektir. Kongra Gel örgütlülük sistemi çalışma sistemi kaba hatları ile böyledir. Kongra Gel temel karar organıdır. Bütün demokratik ulus inşasına, sistemin yürütülmesine dair kararları almakla yükümlü, sorumlu organdır. Yürütme organlarının uygulamakla yükümlü olduğu kararlar Kongra Gel'den çıkıyor. Kongra Gel'in kararları onaylanmıyor aslında, sadece Genel Başkanlık onaylama değil de çizgi ile uyumunu, uygunluğunu gözetiyor. Uygun olmayanlar olursa değiştirilmek üzere itiraz ediyor. O düzeydedir.

Genel Kurulun seçim sistemi ise farklı organlara göre farklılık arz ediyor. Oy oranına göre seçim var, bu bakımdan öneri temelinde seçimler yapılıyor. Başkanlık, Genel başkanlık, Genel Başkanlık Konseyi 2013'te oluştu. Daha önce sadece Genel Başkanlık kurumu olarak Önderlik vardı. Başkanlık Divanı, Eşbaşkanlık Divanı önerileri daha çok Yürütme Konseyinden geliyordu. Genel Kurul oyluyordu. Yürütme konseyi seçimi içinse Kongra Gel Genel Kuruluna eskiden başkanlığı daha sonra Eşbaşkanları, Genel Başkan öneriyordu. Genel Kurul onaylıyor ya da reddediyordu. Mesela yarıdan bir fazla oyla seçiliyor. Genel Başkanın önerdiği bir kişi eğer o kadar oy alırsa seçiliyordu. 151 oy alamazsa o seçilememiş sayılıyor, o zaman Genel Başkanın yeni bir kişi önermesi gerekiyor. Seçim sistemi öyledir.

Yürütme Konseyi üyelerini ise Eşbaşkanlık öneriyor ve aynı sistemle seçiliyor. Kurula katılanların bir fazla oyunu alan seçiliyor. Örneğin 200 üye mi katılmış o zaman bir kişinin Yürütme Konseyi Üyesi olabilmesi için 101 oy alması gerekiyor. Eşbaşkanlık önerir de, o aday 101 oy alamazsa o seçilemiyor. O zaman Eşbaşkanlığın yeni bir üye önermesi gerekiyor ki Genel Kurul seçim yapabilsin. Önermezse orası boş kalıyor. Seçim sistemi böyledir. Partilerin,

diğer bazı örgütlerin kongrelerinde seçim sisteminde olduğu gibi değildir. İstedğin kadar aday göster, en çok oy alan yukarıdan aşağıya ilk 30 kişinin seçilmesi şeklinde değildir seçim sistemi. Her Yürütme Konseyi üyesinin seçim yapılan Genel Kurul bileşiminin yarısından bir fazla oyunu alması gerekiyor. Her başkan, Eşbaşkan mutlaka Genel Kurulun üye sayısının yarısından bir fazla oyunu alıyor. Bu Başkanlık Divanı ve Kongra Gel Eşbaşkanlığı için de geçerli. Aynı şey Genel Başkanlık Konseyi üyeleri açısından da geçerli. Seçim sistemi öyle oluştu.

Kongra Gel dışında genel KCK'nin siyasi organları böylece ortaya çıkıyor. Bir Genel Başkanlık Kurumu var, Genel Başkan ve yardımcılardan oluşuyor. Yardımcılarını Genel Başkanlık Konseyi olarak tanımlıyoruz. Aslında bir kuruldur. Genel Başkanın yardımcılarındırlar, yardımcılar kuruludur. Genel Başkanlık Kurumu demokratik ulusu, KCK sistemini en üst düzeyde temsil eden, kuramını oluşturan, uygulamaları denetleyen, çizgi ile uyumunu gözetken bir kurum. En üst denetleme ve yönlendirme, kurumlar arasında uyum sağlama kurulu. En üst sistemin Demokratik Konfederalizm sisteminin en üst temsilciliğidir.

İcradan sorumlu, pratik uygulama yapan uygulamadan sorumlu Yürütme Konseyi. Yürütme Konseyi Kongra Gel Genel Kurulunda iki yılda bir seçiliyor. Her Genel Kurul bileşimi bir yürütme konseyi seçiyor. Diğer toplantılarda yürüttüğü faaliyetleri denetliyor. Yürütme Konseyi Kongra Gel Genel Kurluna rapor veriyor. Faaliyetler onaylanırsa göreve devam ediyor. Onaylanmazsa düşüyor, yenisinin seçilmesi gerekiyor. Belirttiğim Yürütme Konseyi önce 31 kişiden oluşuyordu, 30 üye bir başkandan oluşuyordu. Sonra 2013 Genel Kurul toplantısında değişiklik yapıldı 35'e çıktı. Şimdi 2 Eşbaşkan 33 üyeden oluşuyor. Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığı 2 Eşbaşkan ama yardımcılar ile birlikte çalışabiliyor. Sözleşmede gerektiği kadar yardımcı görevlendirir diye bir husus var. 2013'ten önce 5 kişiden oluşan bir başkanlık vardı. Başkan ve 4 yardımcı ile birlikte çalışıyorlardı.

Temmuz 2013 Genel Kurulundan sonra 2 Eşbaşkan olunca uzun süre sadece eşbaşkanlar olarak çalışıldı. Görevler yetmedi en son PKK Merkez Toplantısında biz konuyu gündeme getirdik "*yetersiz kalıyor, genel koordine zayıf düşüyor*" diye daha önce İdeolojik merkezde de tartışmıştık. Zayıflık vardı ve bu zayıflığın giderilmesini önerdik, Eşbaşkanlık değerlendirdi. Şimdi yardımcılar var.

Yeniden 4 arkadaştan oluşan bir kurul düzeyindedir. 2 Eşbaşkan 2 de yardımcıları var. Merkez Komite toplantısı sürecinde böyle düzenlendi. Şimdi bu temelde yürüyor.

Yürütme Konseyi, sistemin bütün faaliyetlerini koordine eden ve icradan sorumlu olan kurum. Genel koordine. Örgütsel koordine Genel başkanlık, Kongra Gel Başkanlık Divanı değil, yürütme Konseyidir. Kongra Gel başkanlık Divanı Kongra Gel'i, onun komisyon çalışmalarını Genel Kurul toplantılarını, diğer şeyleri yönetiyor. Genel Başkanlık en üst temsildir. Denetliyor, yönlendiriyor, uyum sağlatıyor. Bir icra koordinesi değildir. İcradan sorumlu koordine şu an Yürütme Konseyidir. Yürütme Konseyi adına da genel koordine Eşbaşkanlık oluyor. Eşbaşkanları ve yardımcılardan oluşan Eşbaşkanlık kurumu.

Yürütme Konseyi komite esasına göre çalışıyor. Yürütme konseyi demokratik toplumun ya da ulusun yaşamını içeren her boyuta göre orada oluşan görevleri yürütmek üzere komiteler görevlendiriyor. Komiteler Yürütme Konseyi içinden ve dışından üyelerden oluşuyor. Komiteler 3-13 veya 15 kişi arasında bir bileşimden oluşuyor. Sözleşmede öyle bir sayı vardır, zaman zaman değişikliğe uğradı. Ama en az 3 kişiden oluşmak zorunda. Hiçbir komitenin sayısı Yürütme Konseyinin sayısından fazla değil. Mevcut haliyle bu kitaptan önce de Yürütme Konseyi örgütlülüğü öncesinde çok komite oldu. İlk Kongra Gel oluşurken Önderlik belli bir sayı vermişti. 2003'te o komiteler oluşturuldu. 2005'te yeniden yapılandılar.

2007'de sayı çok fazla oldu. Herhalde 15 komiteyi aşmıştı. Çünkü her somut alan, örgüt kendini komite olarak görevlendirmek istedi. Gaziler bile komite oldular. Örgüt olacak kurumlar kendilerini komite olarak Yürütme Konseyinde temsil etmeyi öngören bir sistemi esas aldılar. Böylece komiteler çok fazlalastı. Daha sonra bunları bir kısmı sadeleştirildi. Özellikle 2011 savaşı gündeme gelince de öyle bir süreci yürütmek üzere daha önce 2009-2010'da yürütülen tartışmalar sonucunda alan merkezleri biçiminde bir ara örgütsel sistem ortaya çıkartıldı. Komitelerin sayısı çok olunca böyle yoğunlaşmış bir savaş içersin de çok sayıda komiteyi doğrudan koordine etmek Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığı açısından riskli oldu. Zor ve tehlikeli geldi. Hem çok ayrıntılı görevler Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığına aktarılıyordu hem de güvenlik açısından, kendini gizlemesi, koruması o kadar geniş ilişki içersin de mümkün olmuyordu. Hava saldırıları, istihbarat faaliyetleri tehlike yaratı-

yordu. O nedenle Eşbaşkanlığın ilişki ağını daraltmak, komiteler üzerinde çalışma denetimlerini güçlendirmek açısından bir halka olarak alan merkezler örgütlendirildi. Çalışmaları, görev içerikleri birbirine yakın komiteler bir araya getirildiler. Dört beş komite bir araya getirilerek bir alan merkezi ismi verildi ve bir yönetim örgütlendirildi. O komitelerin çalışmalarını koordine edecek ve Eşbaşkanlığa rapor verecek, Eşbaşkanlık ile komiteler arasında ara halka oluşturacak alan merkezleri görevlendirildi. İdeolojik Merkez, Sosyal Merkez, Siyasi Merkez, Halk Savunma Merkezi, daha sonra Özgür Toplum Merkezi oldu.

Bazen bu sosyal, siyasi ve özgür toplum merkezleri Toplumsal Alan Merkezi diye ortak bir koordinasyona da kavuşturuldular. Şimdi de bu merkezi sistem sürüyor. Savaş durumu var, İdeolojik Merkez, Halk Savunma Merkezi Sürüyor. 2014 pratiğinde bu diğer siyasi, sosyal merkezler daha çok parçalara kaydırılmak üzere genel merkezde Eşbaşkanlığın yürüttüğü bir çalışma haline getirilip gündemden çıkartıldı. Fakat pratikte çok verimli olmadı. Merkez Komite Toplantısından sonra sistemin yeniden örgütlendirilmesi, iyi işletilmesi yönünde bir şey geliştirildi. Fakat hala ideolojik ve askeri merkezler var, toplumsal alana yönelik merkezler yok. Sosyal merkez yok, siyasi merkez yerine dış ilişkiler komitesi var. O arada kalan diğer toplumsal alan komitelerinin bir kısmı merkezde öyle zayıflatılmış durumda. Hukuk komitesi, Sosyal alan olmayınca Yerel Yönetim komitesini, Eğitim Komitesini İdeolojik alana dahil ettik. Aslında sosyal alanın olması gerekiyordu. Toplumsal alana dair işleyen Sağlık Komitesi, İnançlar ve Halklar Komitesi, Dış ilişkiler komitesi, Yerel Yönetimler Komitesi gibi komiteler var. Bunlar doğrudan Eşbaşkanlığa bağlılar. Aslında alan merkezleri mi olacak yoksa hepsi birden toplumsal alan mı olacak bunu henüz tartışıyoruz. Yeniden sistemleştiremedik, farklı görüşler de var. Bir Toplumsal alan Merkezi olsun istedik ama arkadaşlar çok bürokratik oluyor dediler. Birkaç komite olarak var, diğerleri geride kalıyor. Bu doğru değil, biz şimdi ona muhalifiz.

Sistemde PKK Kendi Kadrosuna Dayalı Komitelerini Örgütlemeli

PKK örgütlülüğü çerçevesinde PKK'nin Toplumsal Alan örgütlenmesinin karşılığı olarak KCK'nin en azından sosyal, siyasi alanlar olarak bölme de ekonomik, eğitim, sağlık, dış ilişkiler, hukuk,

ekoloji vb. komitelerini koordine edecek bir Toplumsal Alan Merkezinin olması gerekli. Eşbaşkanlıktan ayrı mı olur, doğrudan Eşbaşkanlık mı yürütür, onu Eşbaşkanlığın kendisi netleştirmeli. Eşbaşkanlık doğrudan yürütülebilir. PKK örgütlüğünde de böyle olmasını uygun gördüğümüz gibi bu örgütlülük de giderek geliştirilecek.

Şunu söylemek lazım bu noktada, belirttiğim hususun önemi şurada: Zaten örgütsel çalışma alanımız toplumsal alan oluyor. Toplumsal alan örgütsüz kılınırsa zaten KCK örgütlenemez. Bazı arkadaşlar diyorlar ki zaten örgütlenme çalışmasından KCK değil, PKK sorumludur. O halde PKK kendi kadrolarını örgütlesin tabanda örgütlülüğü geliştirsin. Bu doğrudur. PKK'nin temel görevidir. Öncülük görevini PKK kadrolarının yapması gerekiyor. Ama PKK'nin KCK sistemi içerisinde çalışması lazım. Dolayısıyla PKK örgütlülüğü KCK örgütlüğünün bu alanda iç içe yürümesi gerekli. PKK kadrolarının gücü her yere yetmiyor, her köyde çalışacak kadro bulmamız mümkün mü? Ancak geniş yurtsever kadro ağını örgütsel çalışmaya seferber edersek bu işleri yürütebiliriz. Bu da ancak KCK'nin örgütlülüğü ile olur.

KCK'nin alanlarda kendi komitelerini örgütlemesi ile mümkün olur. O halde Toplumsal Alan örgütlülüğü önemli. En üstte Toplumsal alan örgütlülüğü olmazsa tabana doğru gidemeyiz. O zaman ne olur, eski PKK kalır. İdeolojik ve askeri alana dayalı bir sistem zaten PKK'nin kendisiydi. 80'lerin 90'ların PKK'si böyleydi. O düzeyde kalmış oluruz. İdeolojik ve askeri alan örgütlülüğü sınırlı bir kadro ve yurtsever kesimi, sempatzan kesimi örgütlediğine göre o zaman toplumu örgütleyemeyiz. Esas örgütsel çalışma alanı toplumsal alan oluyor. Demokratik ulusun inşa alanı toplumsal alandır.

Tabanda örgütlülük yoksa tavanda da yoktur. Biz toplum örgütlülüğüne kendimizi etkili bir biçimde yatırmış değiliz. PKK olarak, PKK'nin toplumsal alanı örgütleyecek, KCK'yi örgütleyecek kolu olarak KCK örgütlülüğünü toplum örgütlüğünü geliştirmeye kendimizi vermiş değiliz. O alan da örgütsüz kalıyor. O nedenle işte KCK çalışması yapamıyoruz, demokratik ulus inşası bu nedenle gelişmiyor. Demokratik ulus inşasını gerçekleştirmek için bir kadro seferberliği, tabanda örgütlenme olmuyor. Üstte sadece kadroya dayalı bir örgütlülük var. Şimdi bunu değiştirmek istiyoruz. PKK kendi kadrosuna dayalı komitelerini örgütlemelidir.

Şimdiye kadar PKK'de örgütsüzdü. PKK'liydi ama hiçbir PKK örgütünde yer almıyordu. KCK tarafından yönetiliyor ve KCK'yi PKK yerine koyuyordu. Bundan sonra her kadro toplumsal alanda çalışıyorsa da bir PKK komitesinde yer almalı. Ama toplumsal alan örgütlülüğü sadece PKK kadrolarından oluşmamalı. Yerel yurtsever kadrolardan oluşmalı. Dolayısıyla bir yerde bir PKK kadrosu varsa 15'de KCK kadrosu olmalı. KCK komiteleri sadece PKK kadrolarından oluşmamalı. Aynı zamanda yerel kadro dediğimiz, KCK kadrosu dediğimiz yurtsever kesimlerden de oluşmalı. İç içe olmalı bunlar. Bir KCK komitesi, yürütmesi merkezi oluşacaksa onda PKK kadrosu varsa aynı zamanda mutlaka yerel, yurtsever kadro da yer almalı. Çoğunluk yerel kadroda azlık PKK kadrosunda olmalı. Bazı yerlerde mümkünse hiç PKK kadrosu olmamalı. Diğerleri de yapabilmeli. KCK örgütlülüğünü bu esaslar temelinde geliştirebilmeliyiz. Şimdi Yürütme Konseyinin örgütlenme düzeyi de bu. Dış ilişkiler içinde mi olur dışında mı olur bilemem, ama Toplumsal alan örgütlülüğü bu temelde daha temel örgütlenme çalışması olarak ele alınıp geliştirilecek. Yürütme, icra bu biçimdedir.

Toplumsal adalet işlevini gören kurum da var Yüksek Adalet Divanıdır. Aslında o da çok karışık oldu. Zaman zaman seçildi, seçilmedi. Şimdi gizli oyla değil açık oyla seçiliyor, ama Genel Kuruldan seçiliyor. Genel Kurula karşı sorumluluk duyuyor, oraya raporlar veriyor, adalet işleri oradan yönlendiriliyor. Karar organı Kongra Gel, icra organı Yürütme Konseyi iken toplumsal adalet çalışmalarını merkezden yürüten organ da Yüksek Adalet Divanıdır. KCK sisteminin iskeleti böyledir.

PKK ideolojik, felsefik öncülük olarak, öncü örgütlülük olarak yer alıyor. Tabi Kadın KJK, Komalen Ciwan bunlar sistemin öncü örgütleri. Örgütlenme ve eyleme öncülük eden kurumları örgütleri olarak yer alıyor. Buna göre demokratik kurumlaşmaları dernek, parti vb. biçimde sonsuz düzeyde sistemin geliştirme açıklığı var. Sözleşme buna açık.

KCK İçinde Yer Alan Örgütler Birbirini Tamamlayan Örgütlerdir

Savunma alanı HPG-YJA Star alanı, gerilla alanıdır. Gerilla ve öz-savunma temelinde oluyor. Bütün bu kurumların toplamı KCK'yi Demokratik ulusun siyasi boyutunu ifade ediyor. Hepsi bu siyasi boyut içinde yer alıyor. Bütün bu kurumlar, örgütlemeler birbiriyle

ilişkili, organik bir bütün olarak KCK'yi oluşturuyorlar. KCK içerisinde ise herkesin kendi sorumluluk alanı var. O çerçevede tanımları, kimlikleri, rolleri var. O rollerinin gereklerini yerine getiriyorlar. Bir dönem HPG kendini bu sistemi içerisinde hiç görmüyordu. KCK ile HPG ayrı görülüyordu. Sonra o da değişti. PKK öncülüğü bunun içinde nasıl yer alacak bir dönem o tartışılıyordu. Sonra savunmalar bunu daha iyi tanımladı. İşte ifade ettik demokratik ulus ve PKK öncülüğü, yeni dönem PKK'sinin yeri, görevleri, kimliği, böylece o sorunla da çözüldü.

Şöyle bir durum var: KCK bir sistem, siyasi toplumsal bir sistem. Çok sayıda örgütten oluşuyor. Bir organizmadır. Ama bu örgütlerin aritmetik toplamından oluşmuyor. Bilmem "15 örgütten oluşan bir sistemdir" öyle tanımlanmıyor. O örgütlerin her birinin bir rolü, yeri var, organik birliğinden oluşuyor. KCK içinde yer alan örgütler birbirini tekrarlayan birbirinin alternatifi olan örgütler değil, birbirini tamamlayan örgütlerdir. Her birinin bir rolü var, misyonu var onu yerine getiriyor. Böylece her biri bir parçayı oluşturuyor, parçalar birleşince yeni bir organizma ortaya çıkıyor. Böyle bir organik toplam oluyor. Bu genel bir üst çatı, siyasi olarak bunu belirttik.

Tabi demokratik ulusun siyasi boyutu bunun köy ve mahalleye kadar örgütlendirilmiş biçimidir. Genelde Kürdistan'ı temsil edecek şekilde, Kürdistan genelinde böyle bir sistem örgütlendiği gibi bunun parçalarda, eyaletlerde, şehirlerde, kasabalarda, mahallelerde, köylerde de örgütlenmesi gerekiyor. Aynı biçimde halk meclisinin kararına dayalı yürütmeye işlerin icra edildiği bir sistemin Kürdistan genelinden en küçük birime, köy mahalle birimine kadar örgütlenmesini gerektiriyor. Demokratik özerklik bunların inşa edilmesi oluyor. Sadece "*Kürdistan genelinde bir KCK örgütledim, demokratik özerkliği inşa ettim*" demek değildir. Özellikle yerele taşırılması, yerelin inisiyatifinin örgütlü hale getirilmesi oluyor. Özerklik de demokrasi de budur.

Bizde on yıldır esas olan üstte kalan bir sistemdir. Genel bir sistem, parçalarda bile örgütleyemedik, şehirlere, bölgelere hiç indirmedik. Yerelde hiç kuramadık. Köy mahallede kuramadık. Zaman zaman meclisler kurmaya çalışıldı çeşitli yerlerde kentlerde, kasabalarda, mahallelerde ama bu meclisler işlevsel olmadılar. Oldukları yerdeki yaşamı yönlendiren karar gücü haline gelemediler. Yüzeysel ele alındı "meclis kurduk" dendi geçildi, seçime dayanmadı. Meclisin varlığından, kurulduğu söylenen yerdeki toplumun haberi

olmadı. Meclis kendisini sorumlu görmedi. Bir çalışma düzeni geliştirmeyi. Sorunlar ortaya çıkınca oturup karar alan, çözen bir kurum olmadı. Demokratik ulus inşasının bütün boyutları hakkında projeler üretilip onları icra ettiren bir karar gücü, emir gücü haline gelemedi. Bu çalışmaların hiç birini yapmadı.

Meclis yaklaşımı çok yüzeysel kaldı. Birkaç kişiyi bir araya getirince meclis kuruldu sanıldı. Hâlbuki meclis insanlarıyla, sayısıyla değil göreviyle, çalışmasıyla vardır. Sayı da önemli olabilir ama istersen bir köyde 200 kişiyi bir araya getir, ama hiçbir karar alamıyor, işler göremiyorsa o meclis falan değildir. Burada işlevsellik önemli, işlevsellik de demokratik ulus yaşamının örgütlenme, ekonomiden öz savunmaya kadar hepsinin örgütlenip yürütülmesine dair kararlar alma, projeler oluşturmaya deniliyor. Bunu yapıyor ve bu temelde kendi içinden bir yürütme çıkartarak uygulatıyorsa, sonunda uygulamayı denetliyorsa ona meclis denir. Öyle değil de 30 kişi, 50 kişi, 100 kişi bir araya getirilip çok çeşitli toplantılar yapıyor çıkıyor geçiyorsa buna meclis denmez. Burada hazır bulunan 50 kişiye bir meclis diyemeyiz. Bu, kendini eğiten bir topluluktur. Meclis olabilmesi için karar gücü haline gelmesi lazım, bazı toplum yaşamının temel alanlarına ilişkin karar alan ve uygulatan güç olması gerekiyor.

Biz meclisi böyle ele almadık. O nedenle en çok şimdiye kadar on yıldır demokratik ulusun siyasi boyutunu örgütleyelim diye üzerinde çalışıyoruz. Ama siyasi boyuta da böyle içeriksiz yaklaşım onu da boşa çıkardı. Önce bir heves, eğilim oluşmuştu, sorunları çözecek diye meclise dayalı yönetim iyidir. İçi dolmayınca, ad olarak kalınca orada da bir tavsama oldu. Artık eskisi kadar meclis çalışmasına ilgi yok. Böyle birkaç kez boşa çıkartılmış bir çalışma konumunda. Halk artık temkinli yaklaşıyor.

Geçen yıl, 2014'te yeniden böyle bir şey geliştirelim dedik. Eskiden beri öne çıkan alanlarda herkes onu söyledi. Devam edecek içi dolacaksa olsun, eskisi gibi birkaç ay tartışılıp sonra vazgeçilecekse yapmayalım, hiç böyle bir şeye giremeyelim dediler. Böyle bir boşa çıkarma kendi kendini boşa çıkarma bu siyasi boyutun örgütlenmesine yaklaşımda görüldü. Diğer boyutlardaki örgütlenmeye geçiş yapılamadı. Çünkü karar organı siyasi organsız, politikasız demokratik toplum olmaz. Politik toplum örgütlenemedi ki, işlemedi ki demokratik toplumun diğer boyutları işlesin, toplum kendi kendini yönetir hale gelsin.

3- SOSYAL YAŞAM

Bundan sonraki bölümlere ilişkin bazı kısa özetler daha verebiliriz. Daha çok gündemde olan ideolojik duruşu, politik duruşu belirleyen bölümler, boyutlar bunlardı. Özgür birey ve demokratik komün yaşamı ile politik yaşam, demokratik özerklik sistemi veya demokratik konfederalizm sistemi diyelim. Buna göre toplum yaşamının diğer temel boyutları var. Demokratik ulus demokratik toplum olması itibarıyla bu toplumsal boyutları da elbette içermek durumundadır.

Bir tanesi Sosyal boyut, demokratik ulusun sosyal yaşamı diyelim. Sosyal boyut kapsamlı, geniş ele alındığında birçok alanı içeriyor. Fakat daha çok toplum yaşamında eğitim, sağlık olarak şekilleniyor. Gençliğin eğitimi, zihinsel fiziki eğitimi, spor vb hususları içine alıyor. Kadın-aile sorunu bir boyutuyla sosyal sorun olarak da ele alınıyor, değerlendiriliyor. Gençlik sorunları, kadın sorunları da tümüyle olmasa da bu başlık altında bir yere kadar değerlendirilebiliyor.

Esas olarak kapitalist modernitenin, ulus devletin toplumu yok etmede en çok saldırdığı alanlardan bir tanesi budur. İşte ideolojik saldırı zihniyet saldırısından sonra, toplumun kendi varlığını, dayanışmasını, kendisi olacak bir örgütsel sistem, yaşam sistemi kurmasını engellemek, toplumu bitirebilmek için aslında denetim altına almaya, devletleştirmeye çalıştığı temel bir alan oluyor. Örneğin eğitimi buna göre oluşturuyor. Tümüyle devletleştirilmiş bir zihniyet durumunu yaratmak için insanlarda eğitime, bilinçlendirme, insan düşüncesini geliştirme değil de aslında köleleştirme, devletleştirme, teslim alma, devlete bağımlı hizmet edecek bir insanı ortaya çıkartmayı hedefliyor.

Ulus devletler çok eğitim yapıyorlar. Eğitim denen olayı tüm denellerine almış durumdalar ve bu konuda zorunluluk getirmişler. Zorunluluk düzeyini daha da artırıyorlar, farklı derecelere yükseltmeye çalışıyorlar. Ama hayır hizmet olsun diye yapmıyorlar. *“Özgür düşünceli insan yetiştirmek için yapıyoruz”* diyorlar. Aslında bu bir maskedir. Daha çok ulus devlete hizmet edecek, onu güçlendirecek, onun hizmetine girecek insan ortaya çıkartmak, toplumu bir bütün olarak daha çocuk yaşta devlete bu biçimde bağlamak için bu eğitim sistemi geliştiriliyor.

O nedenle eğitimin toplumsallığı çok önemli. Aslında devletlerin eğitim verme durumu ulus devlete kadar yoktur. Son birkaç yüzyıla kadar insanlık tarihi içerisinde böyle bir uygulama yok. Devletler tarihi içerisinde de bu uygulama yoktur. Son ulus devlet düzeninde bu var. Ondan önceki dönemlerde devlet eğitim yapmıyor mu, evet. Ama sadece kendi kadrolarını eğitiyor, bürokrasisini eğitiyor, ordusunu eğitiyor, hizmetçisini eğitiyor. Devletin eğitimde bir sınırı var. Toplumla aynı değil, toplum olmayı devlet reddediyor. Toplumdan ayrı, toplumun üstünde yer alan bir üst toplum olma özelliği taşıyor. Dikkat edilirse 20. yüzyıl başındaki değerlendirmelerde bu çok fazla hakimdir. Marks, Lenin değerlendirmelerinde bile devleti böyle değerlendiriyorlar. Çünkü ulus devlet sistemi o zaman yoktu, hala bu duruma gelmemişti. Hala devletler toplum üstünde yer alan bir yapı olarak değerlendiriliyorlardı.

Devletin toplum, toplumun devlet haline getirilmek istendiği süreç son yüzyıllık, yüzeli yıllık süreçtir. Bu durum söz konusu eğitim sistemini ortaya çıkardı. O zamana kadar devletin toplumun üstünde yer aldığı tarih dönemlerinde devletin eğitimi kendi memurlarıyla, kendi çevresiyle sınırlıdır. Onun ötesine taşma, eğitim verme gibi bir durumu yok. Onun ötesindeki eğitim toplumun kendisine aittir. Devletin yaşamı gibi toplumun kendine göre bir yaşamı bir sistemi vardı. Kendi sorunlarını kendi çözme durumu var. Kendi bireyini kendisinin eğitme durumu var.

Bu bakımdan bir sürü düşünce akımı geliyor, dinler geliyor, medreseler geliyor, toplum kendi eğitim sistemini kuruyor. Nesilden nesle toplum içerisinde bu sistem devam edip gidiyor. Daha 40-50 yıl önce Ortadoğu'da, Türkiye toplumu içerisinde de eğitim sistemi ikiliydi. Toplumun kendi verdiği eğitim de vardı, devlet de eğitim veriyordu. Bu temelde bir çatışma yaşanıyordu. Devlet mi eğitecek, toplum mu eğitecek? Türkiye'de çok belirgindir, TC'nin toplumun elinden eğitimi almak için toplumsal eğitim sistemine yakıştırdığı hususlar vardır. Onları gericilikle, her türlü kötülükle damgalayarak insanları insan yapan, kurtaran tek yerin devlet okulları olduğu çok propaganda edilmiş bir de zorla, yasayla, baskıyla topluma kabul ettirilmiştir. Biz böyle bir sürece tanık olduk. Geçmişte olan bir durum değil. Tarih olmuş, sadece bilgi olarak aktarılan bir husus değil aslında. Şimdi yaşayan bazı nesillerin bildikleri, içinde yer aldıkları, tanık oldukları bir süreçtir. Fakat hepsi çok değişti, her şey tam alt üst oldu, tersyüz oldu. Devlet kendi dı-

şında hiç bir şey bırakmadı ve eğitim adına her şeyi tekelleştirdi, ulus devlet ve kendi tekeline aldı. Öyle ki daha bebek iken insanları teslim alıyor, denetim altına alıyor. Çocukken alıyor. Ne olur ne olmaz, şansa bırakmıyor. Büyüsün, olgunlaşsın da iş yapar hale gelsin ondan sonra ona işimi yaptırayım demiyor. Tehlikeli olabilir, aklıdan ne geçer belli olmaz. Tıpkı Tunceli kanununda olduğu gibidir.

Dersim soykırım fermanında, ileriki durumda olası Kürtlük ideali beyninden geçme ihtimali olanların katledilmesine ferman çıkarılmıştır. Ulus devlet aslında bütün toplumu bu biçimde denetim altına alma fermanını ifade ediyor. Okul sistemi, eğitim sistemi aslında böyle bir ferman. İlerisi için her çocuk bir tehlike olabilir, devlet dışında bir düşünce ortaya çıkarabilir, zararlı olabilir. O halde hiç birisine fırsat verilmemeli, kim olursa olsun, ne olursa olsun, varlıklı olsun, yoksul olsun, ortada kalsın, işte devlet kendi sistemini kuruyor, bütçesini ayırıyor herkesi böyle bir sistem içine alıyor. Tam bir denetim, burada hizmet yoktur. Adına hizmet konuyor, ancak öyle bir şey değildir. Ne hizmeti? Niye başka yerlerde hiç hizmet etmiyor, insanlar açlıktan ölüyor da okutmak için bu kadar hizmet yapıyor? Öyle değildir. Hizmet için olsa herhalde yaşamın her alanında olur. Her alanda olmadığına göre, devletin eğitim alanında bu yaklaşımı hizmeti değildir.

Neyi ifade ediyor? Tabi ki asimile etmeyi, sömürgeleştirmeyi, denetim altına almayı, aslında köleleştirmeyi ifade ediyor. Öyle makul bir durum değil, normal bir yaklaşım kesinlikle değildir. Burada hizmet bir örtü, bir maskedir. Aslında zihinsel kırımın maskesi oluyor. Önderlik buna, “toplum kırım” dedi.

Toplum kırımı insanların toplumların belleğinden, beyninden gizlemek için geliştirilen bir maske oluyor. Tabi ki bundan sonuç da alıyor. Zaten kesesinden bir şey gitmiyor, toplumun vergisinden maliyesini ayırıyor, öyle kendisine dair kaybettiği bir şey yoktur. Vergisini artırıyor, toplumdaki alıyor, topluma hizmet ediyorum derken aslında daha çocukken onları köleleştirmeyi, kendine bağımlı hale getirmeyi, memur haline getirmeyi öngörüyor, esas alıyor.

Kendine hizmet edecek, kendisini tanıyan, kendine tapan bir zihniyet ortaya çıkarıyor. Bütün beyinleri buna göre şekillendiriyor. Buna “beyin yıkama” deniliyor. Aslında ulus devlet eğitimi bir beyin yıkama sistemidir. Bir zihniyet katliamıdır. Bu konuda ne

kadar katı olduğu gün gibi ortadadır. Öyle ki Kürde hiçbir hizmet yapmıyor, ama en ufak bir mezrasına kadar okul ulaştırmak için büyük bir gayret içindedir. Bunu toplum kendini tanısin ve yaşatsın diye değil, kültürel soykırımı en etkili aracı olduğu için yapıyor. Devlet varlığını onunla sürdürüyor. Onun için bu kadar okul kuruyor, yaygınlaştırıyor, okula gitmeyi zorunlu kılıyor.

Son yıllarda özel savaş kapsamında geliştirilen okullar var. Mesela okula gönderme kampanyaları, özellikle kız öğrencilere ilişkin geliştirilen kampanyalar vardı. Bunlar tamamen genelkurmay merkezli, özel savaş eksenliydi. Devlet zihniyet ve kültür asimilasyonunun en temel aracı olarak gördüğü için okul sistemini, eğitimi bu kadar önemsemi.

OHAL Kolordu komutanlığını yapan Necati Özgen televizyonda bir programda ağılıyordu, *“kadınların hepsini asimile edemedik, okullara alamadık, bundan kaynaklı ayrılıkçı PKK buradan doğdu”* diyordu. Kendisini suçlayarak bir başarısızlığını belirtiyordu. Bütün cumhuriyet yönetimlerinin bir eksiklik yaptıklarını ortaya koyuyordu. O kadar eğitim kampanyaları bu değerlendirme, tespitler üzerinden geliştirildi. O kadar okullar kurma, her mezraya okul taşıma, yatılı bölge okulları oluşturma, hiçbir şey yapamaz, yaşamını sürdüremezken toplumun hepsinin önüne okulu koyma bu amaçla yapıldı.

Şimdi bunları anlamak zor değil. Ama anlama zayıflığımız var mı, var. Dikkat edelim o kampanya bizim yurtsever toplum içinde de sürüyor. İyi güzel de Önderlik, *“Türkiye’nin en iyi okuluna gittim, bildiğimi de unuttum”* dedi. Bunu kimse dikkate almıyor. Ama Önderlik bir sefer de demiş ki *“gençler kendilerini eğitsinler.”* Eğitim deyince TC okulları akla geliyor ve oraya göndermek için yarış var hem de yurtseverlik adına bu yapılıyor. Ne alakası var Önderlik kendisini okumalarını, kendisinin bilinciyle yoğrulmalarını istedi. Yoksa gidip de TC zehriyle beyinlerini zehirlemelerini değil. Ama böyle algılanıyor, bu hale getirilmiş durumda, eğitime yaklaşım böyledir.

Belediyeler bile yüksek okullara daha fazla genç gönderebilmek için kurslar kurmadılar mı? Bu durumu biraz eleştirdik, hala bu noktadan bana tepkiler var. Ama yaptığımız eleştirilere başta Siirt Belediyesi olmak üzere bir sürü belediye öfke duydu. Eğitim destek evi açık olacak, üniversiteye daha fazla genç gönderelim diye birçok miting yaptılar. Gever’de ne kadar kurs açıldı, Cizre’de ne kadar

kurs açıldı? Üniversite gençliği adı altında farklı biçimlerde sakal bırakan ne kadar maymun çıkarıldı Cizre’de? Bir sefer Cizre’nin aydınları diye televizyona çıkartarak gençliğe örnek olarak gösteriyorlardı.

Doğru bakabilmek, eleştirel bakabilmek önemlidir. Eleştirel bakamamak fethedilmiş, sömürgeleştirilmiş, kırıma uğratılmış zihniyetin sonucu oluyor. Devlet tarafından beyince fethedilmiş kişilik anlamına geliyor. O kişinin itirazı olmaz, devlete zararı olmaz, sömürgeciliğe, kültürel soykırıma karşı durması gibi bir şey olmaz. Orada kültürel soykırım zafer kazanmış oluyor. Bu konuda ciddi bir durum söz konusudur. Bizde muğlaklık var, karmaşıklık, tutum zayıflığı, parçalılık, netsizlik var. Neyin doğru neyin yanlış olduğu, neyi kabul edip etmeyeceğimiz belli değildir. Yurtseverlik muğlak, parçalı, net değil, keskin değildir.

Çoğu iyi niyetle, yurtseverlik adına yapılıyor. Ama gerçekten de yurtseverlik mi oluyor yoksa işbirlikçilik mi oluyor belli değil. Bir sürü işbirlikçi tutum yurtseverlik adına sürdürülebiliyor. İşte toplumun sistemden kopamaması, özel savaş sisteminin kültürel soykırımı başarıya götürmede bu kadar umutlu, ısrarlı olması bundan kaynaklanıyor. Böyle olmasa, toplum tümünden tavır koysa gerçekten tutarlı bir yurtseverlik olsa, bu tür şeylere tavır koysa mümkün mü Ankara’daki yönetim kendini bu kadar dayatsın, ısrar etsin, kendini sürdürmeye çalışsın? Ama bakıyor ki yok, aslında o Necati Özgen diyordu “aslında kazanmıştık, çok az bir kesim kaldı, ah” diyor, kafasına vuruyor “niye zamanında yapmadık da bitirmedik.” Onlar yok etmede o kadar ısrarlı, planlı, bilinçli ama var olma noktasında aynı derecede ısrar, duyarlılık söz konusu değildir. Tanımladığım Kürtçülük aslında inkar ve imha sistemi, kültürel soykırım rejimin uzantısı oluyor. O Kürtçülük hakim ve yurtseverlik denen odur. Önderlik çok iyi tanımladı “*bunların Kürtçülüğü sistemden daha fazla yemlenebilmek, pay alabilmek için sistemi tehdit etme düzeyindedir.*” dedi. Sisteme “bak ya bana da bu sömürüden pay vereceksin ya da tahrik ederim toplumu, isyana teşvik ederim” diyorlar. Aslında Kürdün varlığını kendi kişisel maddi çıkar sağlamak için bir tehdit aracı olarak kullanıyor. Reformist milliyetçi çizginin tutumu böyledir. Yaptığı kesinlikle böle başla bir şey değildir. Kemal Burkay’ın ömrü bu tehdit ile geçti. Diğer yerlerde de var. Bir sürüsünün tutumu da böyle, bunlar okunabilir.

Önderliğin 1970'lerin ortasından bu yana Kürdistan'ı aydınlatan değerlendirmelerini, yazılarını parti belgelerini incelemek lazım. "Onlar geçti gitti, şimdi 3. dönemdeyiz, 2. ve 1. dönemin düşünceleri yazıları hepsi artık aşılmış, tümünden yok olmuştur" diye düşünenler yanılırlar. Bu bakımdan da PKK bu çizgi ve eğilimlere karşı sert bir eleştiri ile yola çıktı, yürüdü. PKK'yi PKK yapan bu konulardaki netliği ve keskinliği oldu. Fakat giderek toplumsallaşınca, mücadele genişleyince politik mücadele yürütmek gerekince esnedi. Politik esneklik gerekliydi ama politik esneklik işbirlikçilikle uzlaşmak demek değildir. Bizde o noktaya kadar vardı. Tehlike burada, işleri doğru yürütememe bu noktadadır. O bakımdan düzeltmek gerekli. Eğitim konusu önemli, eğitemiyoruz. Şimdi kaç yıldır ağzını açan yöneticimiz gençliği eleştirmekten başka bir şey yapmıyor. Peki o gençliği eğitmek için ne çaba harcadın, hangi sistemi kurdun? Niye, hangi hakla eleştiriyorsun? Diyor "niye kendini eğitmemiş" fesuphanallah, çocuk kendisini nasıl eğitecek? Böyle olmuyor.

Bu konuda sorumsuz bir toplumsal duruş vardır. Hareketimizin duruşu da sorumsuzdur. Elindeki imkânları doğru kullanmıyor, çaba harcamıyor, yapabileceği birçok şey varken yapmıyor, yapmıyoruz. Niye kendimizi saklayalım ki? Sorumsuzca duruş olmaz. Hiç bir şey yokmuş, hiçbir imkân yokmuş gibi davranamayız. Bir çaba meselesi, tercih meselesidir. Yapılmıyor, oradan olma var, meşru görülüyor, sistemden kopulamıyor. Bir biçimde sistem tarafından biraz fethedilme herkeste var. Önderlik, *"kendine ihanet ettirilmemiş tek bir fert bırakılmadı"* demişti. Tamam da PKK buna karşı bir hareket olarak gelişti. Demek ki Önderliği anlamada, PKK'yi anlamada zayıflık var, yüzeysellik var. Derin değil, keskin değil, özlü değil, Önderliğini ilk andan itibaren sistemden kopuşu gibi değil. Devrimci ve yurtseverlik her yerde Önderlik kopuşu biçiminde olmuyor. Öyle olanlar kahramanca yürüdüler. Kalanlar var kahramanca da yürüyemiyorlar ve bu ayrımlar gözüküyor da, meşru görülüyor.

Bu bakımdan Sosyal Alanda eğitim konusu çok çok önemli. En kolay yapabileceğimiz şey buydu. Her şeyin propagandası yapılıyor kitle içerisinde örgüt olarak bu propagandayı hiç yaptıramadık. Niye? Ben şaşıyorum. Aslında oradan olmak var, oradan kopamamak var. Biraz orayla içli dışlı, bağlı olmak var. Ya tehlike olarak görülüyor ya da benimseniyor. Artık hangisi olursa olsun ama yurtsever çizgimiz tutarlı değildir. Önderlik çizgisini temsil etmi-

yor. Özellikle şimdi Bakur'daki yurtseverlik ölçülerimiz kesinlikle Apocu değildir. Bunu net söyleyelim. Reformist milliyetçidir. Apoculuk değil, Burkaycılık daha çok hakimdir. Eğer PKK gücü, örgütlülüğü, Önderlik çabası olmasa, eğer özel savaş sistemi tümünden yok etmek için bastırmasa herkes Kemal Burkaycı olur. Burkay 1977 seçiminde Amed'te belediye başkanlığını kazandı. Kendimizi bu konuda yanıltmayalım. Biz o günleri de biliyoruz. Kemal Burkay boşuna demiyor, "Apo benim elimden zorla şunu yaparak, bunu yaparak kazandı, benim tabanımdı." Doğru, gerçekten de öyleydi. O ölçüler vardı, öyle dönemler yaşadık. PKK mücadele ile kazandı doğruları geliştirdi ama hakim kılamamışız. Bu konuda duruşumuzda zayıflıklar var.

Eğitim Konusu Doğru Anlaşılmış Değildir

Deniyor ki anadilde eğitim kampanyalarımız tutmuyor, toplum katılmıyor. Geçen yıl Eylül'de bu nedenle 'zaten olmuyor, artık eylemiden vazgeçelim' tutumu vardı. Olur mu olmaz mı bir haftalığına zorla yönetim fit oldu, "hiç olmazsa bir hafta yapalım" dendi. Niye? 'Ayıp olur' diye. "Okullar açılacak hiç tavır almazsak PKK artık anadilde eğitimden vazgeçmiş" denilir. Ayıp olur, toplum da yanlış anlar diye yönetimimiz karar aldı. Benim içinde olduğum yönetim karar aldı. Gerekçe buydu, ben alenen söylüyorum. Bu gerekçe kabul edilir bir gerekçe midir? Ama biz hareket olarak bu noktaya geldik.

Ona da başlayalım dedik, ikinci gün Kobanê saldırısı başladı, hepsi yok oldu gitti. Sorumlu tutulan kim? Toplum. Toplum zaten teslim olmuş, eğer biz her şeyden toplumu sorumlu tutacaksak, o zaman PKK ortaya çıkarken, Önderlik ortaya çıkarken toplum bitmişti. Kürtlük yoktu, hiçbir şey kalmamıştı. Yeniden yaratıldı, kazanıldı toplum değiştirildi. Eğer değiştirme mücadelesine varsak PKK'liyiz, PKK vardır ve hala bu durum devam ediyor. Yok, öyle değilsek zaten her şeyi toplumdan, çocuktan bekleyeceksek onların yapabileceği çok fazla bir şey yoktur. Yapabildikleri budur. Bu bakımdan yaklaşımlarımız keskin değildir.

Eğitim konusu doğru anlaşılmış değildir. Kürtçe kurslar serbest oldu 25 milyonluk Bakur'da bir kurs bile işletemiyoruz. Herkes ağa bey gibi yaşıyor, öyle yoksulluk falan da yok, yoksulluk bazı kesimler için var. Kürdistan'daki zenginlik Ortadoğu'ya yetecek kadardır, ama bir tane kurs bile işletemedik. Gittiler en lüks binaları Kürtçe

kurs diye kiraladılar, ardından da bir tane öğretmen bulamadılar ki orada günde 3-4 saat ya da haftada 4-5 gün birkaç sene Kürtçe öğrenmek isteyen çocuklara bir kurs versin, eğitsin. Bir hafta, iki ay göstermelik olarak biraz çalışıldı sonra vazgeçildi. Niye? Para yok. Maaş verselerdi devam ederdi. Maaş olmayınca Kürtçe konuşup konuşmamanın bir değeri yok. Önemli olan para para para! Kürtlük değil, Kürtçe konuşma değil, toplumculuk değil paradır.

Bunun kapitalizmin fethettiği bir kişilikten başka bir anlamı olabilir mi? Yoktur. Toplumun bittiği, kapitalist modernitenin tamamen hâkimiyet kazandığı kişilik bu kişilik oluyor. Bunu böyle görmemiz, doğru anlamamız lazım. Muğlâklaştırmamak gerekiyor. Politik esneklik ayrı, ideolojiyi muğlâklaştırmak ayrıdır. İdeolojiyi net koyarsın, keskin koyarsın o zaman bilinçli olarak istediğin kadar politik esneklik yapabilirsin, o zarar vermez.

Politikada esneyeceğim diye ideolojiyi muğlaklaştırırsan o zaman bitmişsin demektir. Orada tasfiyecilik başlar. Öbürüne politika yapmak, sonuncusuna ise tasfiye olmak denir. İdeolojik olarak savrulma yaşamak anlamına gelir. Eğitim sorununa bakacaksak böyle bakmamız lazım. Mevcut durumda Bakur'da, yüzde yüz yapamayabilirdik. Ama bu toplum 25 yıldır serhildan halinde, ulusal diriliş devrimi konumunda, yüzlerce Kürtçe eğitim veren okulları olabilirdi. Şehirde olmazsa köyde olurdu, köyde olmazsa dağda olurdu. Bunu bırakalım Maxmur'dakini zor yürütüyoruz. Ortaokul lise bitince tekrar KDP okullarına koşuyorlar. Niye? Çünkü PKK para vermiyor. KDP'ye memur olabilirlerse maaş alacaklar. Ölçü bu, aslında bilinç edinme yok, dil, kültür edinme yok. Bunlar değer değil. Bunlara sahip çıkma söz konusu değil. Hedef ne, esas alınan ne? Para. Ne para getiriyorsa oraya koşuluyor.

Bu para konusunu çözmek lazım. Aslında ekonomik boyutta söyleyebilirdik. Para ile kapitalizmi, devletçi iktidarcı sistemle özdeşleştirmek lazım. Devletten önce, sömürüden önce para yoktu. Tam bilemem tarihçesini ama gerekliliği yoktu.

Bizim köyde paranın çok değeri yoktu. Ben çocukken yaşadıklarımı biliyorum. Eski toplumu, daha eskilerde neler olmuş bilmem ama kendi yaşadıklarımı hatırlayabiliyorum.

Bizim evde dışarıdan alınan üç şey vardı. Zaten toplumda onlar söylenirdi: *"Bez, tuz, gaz."* Bizim evin dışarıdan aldığı şeyler sadece bunlardı. Bunları alacak kadar bir üretim yapar, para bulurlarsa yeterdi. Yıllık çalışırdı babam fasulye benzeri şeyler, onları alacak

kadar ürün çıkardı mı şehre götürür satar, onları alır getirirdi. Yılda bir sefer şehre giderdi. Gaz, bez ve tuzunu aldı mı, onun dışındakilerin hepsi kendi üretimiyle oluyordu. Ve o üretim para ile olmuyordu. Daha kırk-elli yıl önce bu iş böyleydi. Öyle çok 5 bin yıl önce ne olmuş 10 bin yıl önce ne olmuş 50 bin yıl önce ne olmuş bilemem. Görmedik yaşamadık. Diğer şeylerin hepsi varsayımdır. Ama görüp yaşadıklarımız var, varsayım değildir somut bildiklerimizdir.

O halde bu kadar paraya tapınmak kapitalist modernite ile ilgilidir, ulus devlet ile ilgilidir. Burada para sadece ekonomik bir araç değildir. İktidar aracı, yönetim aracı, para burada bağımlılık aracıdır. İster az olsun ister çok olsun aslında bir köleleştirme aracıdır. Çok olması daha çok bağlanmayı getiriyor, köleliği getiriyor. Az olan belki daha özgür kılıyor. Paranın azlığından dolayı yakınmamak lazım. Belki öyle olsa insan daha fazla insan kalır, toplum kalır. Öyle olmaz da çok olursa orada daha fazla devlet olur, toplum ve insanlık biter. Nitekim bitiyor.

Şimdi eğitim bu biçimde, insan birçok boyutuyla değerlendirebilir. Tavrı alamadık, bir şey yürütemiyoruz. Bu konuda aslında demokratik ulusun sosyal yaşamında eğitimi kendisinin yapması şart. Bir neferini bile devlete vermemeli. Niye versin devlet kendi kendini üretsın. Toplum bu kadar bu noktada keskin, tutucu olmalı. Nasıl ki devlet bir nefer, dağda bir çoban bile bırakmaksızın eğiterek zihinsel olarak kendine bağlamak istiyorsa, demokratik ulus da bir neferini bile devlete vermemeyi ilke edinmeli. Demokratik ulus olmak buna bağlı. Demokratik ulusun eğitim boyutu böyle olmak zorunda. Eğitimi kesinlikle kendisi yapmalı, toplum yapmalı, kömün yapmalı, meclis yapmalı, yerel yönetim yapmalı. Devlet yönetimine, merkezi yönetime kesinlikle bırakılmamalı verilmemeli. Orada beyinsel sömürgecilik gelişir. Orada insanın köleleştirilmesi bağımlı kılınması gelişir. Özgür olarak topluma katılan birey ya da özgür yurttaş ortaya çıkmaz. Demokratik ulusun demokratik toplumunun temelini oluşturacak özgür birey, özgür yurttaş ancak toplumun eğitimiyle ortaya çıkar, devlet eğitim ile ortaya çıkmaz.

Demokratik Ulusun Gençlik Politikası Olmalı

Eğitimde gençliğin durumunu belirtelim. Eğitim biraz da gençlik ile bağlantılı. Mesela gençlik yaklaşımımız nedir? 25 yıldır Bakur'da ulusal diriliş devrimi yaşanıyor, demokratik ulus var. Örgütlü-

örgütsüz gençliği eğitmek için ne yapıyor, gençlik politikası nedir, gençlik örgütlülüğü nasıl geliştiriliyor? Bunun cevabı yoktur, çok yüzeysel bir etkileme var. Basında bile doğru dürüst bir program ayırma yok. Ne görsel ne yazılı ne işitsel basında ciddi bir biçimde gelişmiyor. 25 yıllık bir demokratik ulusuz. Peki bu 25 yıl içerisinde bu demokratik ulusun gençlik politikası nedir? Bu politikayı uygulamak için ne tür örgütlenmeler geliştirmiş, ne tür araçlar oluşturmuş. Hiçbir şey yok. Gençliği örgütlenin diye kendisine bırakmış bir örgütlenme çalışması var.

90'lı yıllarda bu YCK örgütlülüğü ile vardı, aslında gerillanın etkisi altında olan bir örgütlülüktü. Komplodan bu yana da ne kadar dalgalı olduğu ortadadır. Genel devrimin etkilemesinden öteye, kendiliğindenci bir etkilenmeden öte izlenen bir politika yok. Oysa özel savaş merkezinin yılda birkaç sefer yeni politikalar oluşturma durumu var. Eğitimden tutalım da her şeye kadar.

Siirt Valisi gençlik, fuhuş vb şeyler üzerine “terörist olacağına bilmem ne olmaları daha iyi olur” demedi mi? Bu özel savaşın gençlik politikasıydı. Demek ki bütün geliştirilenler bilinçli, planlı bir özel savaş politikası olarak ortaya çıkartılıyor. Şimdi özel savaş merkezi bu kadar önem verecek, plan yapacak, imkân seferber edecek, çaba harcayacak ama devrim merkezi hiç oralı olmayacak. “Gençler kendi kendilerini eğitsinler, eğitmezlerse biz onları eleştiririz suçlarız” diyeceksin. Böyle olmaz, olmuyor da, işler yürümüyor da zaten. Bu bakımdan özel savaşın özel politikalarının hepsini görmek lazım. Birçok şey aslında bilgimiz dâhilinde değildir.

MİT'in PKK'ye Karşı Mücadele Yöntemleri diye bir belgesi vardı. Fethullahçılarla beraber hazırlamışlardı. Gençliğe yönelik politikalara önemli yer veriyorlardı. Orada bu özel savaş politikaları ortaya konuyor. Savaştan, ekonomiden daha çok sosyal politikalar, özellikle de gençliğe dönük asimile edici, denetim altına alıcı, olmazsa yozlaştırıp tüketici politikalara çok önem veriliyor. Çok ilginç, bir şehit PKK'linin ailesine diyor “şefkatle yaklaşmak lazım. Tabi şefkatle yaklaşırken onu kendinden görmemek lazım o düşmandır” diyor. Düşmanlığını unutmayacaksın ama başkalarını etkilemek için ona dostmuş gibi şefkat göstereceksin öyle yaklaşacaksın.

Politik esnekliği bu kadar uyguluyor. Bu özel savaş merkezinin politikada derinleşme durumudur. Gençlerin kurslara götürülmesi kamplara götürülmesi, başka şehirlere götürülmesi, kardeş gençlik yapılması, kültürel etkinlikler düzenlenmesi, o pratikte yapılan bir

sürü faaliyet var. Bunları yürüten bakanlıkların oluşturduğu faaliyetler, planlamalar değil. Hepsi özel savaş merkezi tarafından hazırlanmış, ilgili bakanlıklara, örgütlere uygulattırılmak üzere talimat olarak verilmiş hususlardır. Öyle yaptırıyorlar, yoksa kendiliğinden hiç kimse bir şey üretmiyor. Aslında Türkiye’de hükümetler, plan yapmıyorlar, program oluşturmuyorlar, özel savaş merkezi oluşturuyor, bakanlığın önüne koyuyor, onlar uyguluyorlar. Karar veren merkez kültürel soykırım merkezidir, özel savaş merkezidir. Herkes de uyguluyor. O merkez karar aldı mı hiç kimse ona karşı çıkamaz.

Süleyman Demirel 1992’de hükümet olduğunda önüne öyle bir program koymuşlardı ki “daha yenisini benden kimse istemesin, bunu bile uygulayamam, yeniden bir Tunceli kanunu yapamam” dedi. Çünkü o çeteci yönetim 1991 yazında hazırladığı topyekûn özel savaş konseptini Mesut Yılmaz’a imzalatmış, seçim sonrasında Demirel kazanınca eline hükümet programı olarak vermişlerdi. “Başbakanlığa gidince uygulayacağım programı masanın üzerinde hazır buldum” dedi. Zaten hazırlanmış, imzalanmış, onun dışında herhangi bir uygulama yapabilir mi? Kültürel soykırım rejimi bu temelde çalışıyor, artık ne dersek diyelim. “Bunların içinde iyileri var alalım” öyle iyi filan yoktur. Öyle arındırılacak, seçilecek, iyileri alınıp, kötüler atılacak bir durum yok. Hepsi kötü, hepsinin reddedilmesi gerekiyor.

Şimdi buna karşı demokratik ulusun sosyal yaşamını kendisinin bir planı, programı, örgütlemesi olmalı. Bunların hepsinin alternatifini gerçekleştirmeli. Tam bir alternatifini, bambaşka şeyleri açığa çıkartmak, geliştirmek lazım, başka türlü olmaz zaten.

Sağlık Sistemi, Bir Teslim Alma Aracına Dönüştürülmüştür

Sağlık konusu da öyle, kültürel soykırım rejiminin topluma karşı kullandığı bir alandır. Nasıl tedavinin köleleştirme, teslim alma aracı olduğu belli. Maddi olarak bağımlı kılıyorlar. Arkasından yeşil kart çıkardılar, o temelde ücreti attırıyor, oradan bağımlı kılıyor. Artık kolaylık getiriyorum diyor yeşil kart çıkarıyor, oradan bağımlı kılıyor. Kırk türlü bağımlılık aracına dönüştürüyor. Aslında sağlık sistemi, tedavi sistemi değil bir teslim alma aracıdır. Onun dışında hiçbir şey yok. Zaten dil kültür olarak da öyledir. Doğru dürüst bir sağlık hizmeti var mı? Yoktur. Oysaki sağlık hizmeti önemli. Hele hele zorluklar içinde yaşayan toplumların fiziki, biyolojik aşınmala-

rı dikkate alınınca, biyolojik sağlık sistemi daha çok önem kazanıyor. Onun inşa edilmesi, geliştirilmesi demokratik ulusun en temel çalışmasıdır.

Sosyalizmin de en temel alanıydı. Küba sosyalizminin en sağlam alanı sağlık alanı olarak gösteriliyor. Sağlık sorununu çözmüş, her tarafa doktorlar ulaştırmış ve herkes parasız tedavi imkânına sahiptir. Küba sistemini ayakta tutan bu oldu. Diğerleri gümbür gümbür devrilirken 25 yıldır Küba sisteminin kapitalist modernitenin ortasında küçücük bir ada gibi kendini yaşatmasının temel dayanağının bu olduğu belirtiliyor. O kadar önemli. Öyle basit bir şey değildir.

Mesela sağlık politikalarını hiç geliştiremedik. İlk yardım hizmeti örgütleyebildik. Tabi doktor eğitmek, sağlık imkânı bulmak belli bir alt yapı istiyor. Mükemmeliyi ortaya çıkartmak için daha çok eğitim, daha çok imkân gerektiriyor. Şunu tartışmıyoruz ki, niye iyisi yok? İyi olmayanı da yok. Biz iyi olmayanı, yetersiz olanı örgütleyebildik, geliştirebildik. Demokratik ulus böyle bir çözüm üretebilirdi. Şimdi bu demokratik ulus yaşamı işte siyasi boyut, sosyal boyut diğer boyutlar şunu ifade ediyor: İnsanın yalvarmadığı, istemediği, ağlamadığı, başkasından beklemediği, her bakımdan kendi kendini çare haline getirdiği bir toplumsal yaşama deniyor.

Diğeri ulus devletin insanları teslim alma, esir alma yöntemidir. Ağlatıyor, yalvartıyor, beklentiye sokuyor, hep dışarıdan ister kılıyor. Bakın bizde hep öyle. Mevcut durumda “ulusal diriliş devrimi olmuş, demokratik ulus oluyoruz” diyoruz, ama müthiş bir zihniyet sapması var. Bir boyutuyla duruş öyle ama içeriği doğru değil. Ulus devlet etkiliyor. Demokratik ulus eğitimi, bilinci tam verilememiş. Bundan sonuna kadar yoksunluk var. Duruşunun anlamını bilmiyor insanlar. Ona göre tutum geliştiremiyor, örgütlenme geliştiremiyor, yürütemiyor. Başka türlü bu ele alınamaz, değerlendirilemez.

Gözle görülen işte budur. Kobanê’den gitmiş Maraş, Antalya’da “haklarımız neden verilmiyor” diyor. Şengalliler Amed’e gitmiş kavga ediyorlar “niye geç geliyor istediklerimiz, niye her istediğimiz zamanında hızla karşılanmıyor” diye yakınıyor. Sanki dünya onların hizmetindedir. Bu nereden çıktı, bu ne biçim zihniyet? Kendi yerini yurdunu terk etmiş, kaçmış, yurtseverim diyor. Ağzından çıkanla yaşadığının arasındaki farkı göremeyecek kadar beyinsiz

durumda. Onu görmüyor, ama öbür taraftan dönüyor, “neden verilmiyor” diyor. Başkasından talep ediyor, bunu kendisinde hak görüyor. Sanki istediğini alabilsin diye dünya kendisi için çalışıyor. Bu beyinsel saptırma nasıl oluştu, nereden oluştu, neden bunu önleyemedik, bence sorgulamalıyız.

Bırakalım, ‘inşa ettik, etmedik’ söylemlerini de zihniyet bu oldukça, tutum bu oldukça hiç bir şey inşa edemeyiz. Kim çalışır, kim değer üretir. Bedavacılık var, hazırcılık var, köşe dönmeçilik var. O Özalıcı felsefe her yerde etkili olmuş. O bir kişiye özgü felsefe değil demek ki. Türkiye’deki Özalıcılık kapitalist modernitenin en kaba bir biçimde dile getirilmesiymiş. Sadece Türkiye’ye özgü kalmamış, herkesi, her yeri fethetti, her yere yayıldı.

Şimdi böyle olmaz, demokratik ulus zihniyeti böyle değildir. Özgür birey ve demokratik komünal yaşam bunun tersidir. Burada özgür birey duruşu yok, demokratik komünal yaşam duruşu yok, kendinden bir şey üretme, kendini çare yapma yok. Bu kadar oradan isteme, oradan bekleme, hak görme acayip bir durum. Bu bizden gelişti ya da biz önleyemedik. Eskiden böyle değildi, Kürtler böyle istemiyorlardı, bu biçimde yaşamıyorlardı, ben o dönemi de biliyorum. Hiç olmazsa susuyorlardı, sessizdiler, sineye atıyorlardı. Öfkeleniyorlardı, tepkileniyorlardı ama içlerinde kendi kendileri ile yaptıkları ile sınırlıydılar.

Şimdi bu mücadelede öyle bir noktaya gelindi ki, bunu gerçekten özel savaş mı yaptı, biz mi yaptık yoksa her ikimiz birlikte mi yaptık? Bilemem ama tabi biraz biz yaptık. Niye? Haksızlıklara karşı itiraz etmeyi öğrettik, mücadele etmeyi öğrettik, hakkın vardır dedik. İnsanlarda hak sahibi olma bilincini geliştirdik de, bunu kendi kendisinin inşa edeceği bilincini geliştiremedik. “Devlet size verecek. Siz durun biz devlet kuracağız bizden isteyin, devletten isteyin” dedik. Kurmadık, bir şey vermiyoruz da. Şimdi önlerine hangi devlet çıkarsa ondan istiyorlar. Amerika’dan istiyorlar, Avrupa’dan istiyorlar, TC’den istiyorlar, İran’dan istiyorlar. Dost-düşman ayrımı yapmadan, verir mi vermez mi bakmadan hep ağıyorlar yalvarıyorlar. Bu çok tehlikeli bir durumdur. Bunu görmemek, bundan rahatsızlık durmamak, bunun tersliğini anlamamak aslında çok tehlikeli bir duruş içinde olmayı ifade ediyor. Böyle öncülük olmaz. Parti öncülüğünün doğru duruşu da burada ortaya çıkıyor. Bu hiç kabul edilebilir bir durum değildir. Öyle olmaz. Bu

esasinda saptirilmis bir durum. Öncülüğün başarısızlığı burada ortaya çıkıyor.

Toplumu bir şeyin içine çekmişiz ama eğitmemişiz, doğru bilinç vermemişiz, örgütlememişiz. Üzerindeki baskıyı hafifletmişiz, daha iyi bir yaşam sahibi olmaması gerektiğini söylemişiz ama bunu nasıl elde edeceğini, nasıl kazanacağını öğretmemişiz. Buna göre eğitmemişiz, örgütlememişiz ya da tersinden eğitmişiz. İşte o devletçi paradigma temelinde yürütülen PKK çalışmalarının da bu durumun çıkmasında payı var. Özeleştirme vermiyoruz. Bizden kaynaklanan yanlışlar var ve düzeltmeliyiz. Öyle bir etki yaratmışız, insanlar o hale gelmiş ama bunu düzeltmek, değiştirmek için bir çaba yürütmüyoruz, rahatsızlık bile duymuyoruz. Bu durum sosyal bir vaka haline gelmiş. Düşünsel ideolojik sapmalar, çocukça duruşlar ortaya çıkıyor.

4- ÖZGÜR EŞ YAŞAM

Demokratik ulusun bir diğer boyutu da kadın sorunu, aile sorunu ayrı bir derstir. Önderlik sosyal bölümde ele alıyor. Ayrıca da özgür eş yaşam biçiminde bir boyut halinde de demokratik ulus boyutu olarak da ele alıyor, değerlendiriyor.

Bu nokta da önemlidir. Şunu söylüyoruz: Toplumun özgürlük düzeyi kadının özgürlüğü ile bağlantılı. Özgür birey özgür toplum demokratik toplum olmak, kadın özgürlüğüyle ve kadının topluma katılımıyla bağlantılı. Dolayısıyla da kadın üzerindeki her türlü köleleştirici, egemen olucu, bilinçsiz örgütsüz kılıcı, zayıflatıcı düşüncenin, tutumun, davranışın kesinlikle kırılması aşılması, reddedilmesi lazım. Bu güçlü bir kadın özgürlük hareketi devrimi olarak da aslında demokratik modernite devriminin temel ideolojik boyutu biçiminde gelişti geliyor. Oldukça da etkilidir.

Hem toplumu değiştirme dönüştürme bakımından hem de bütün insanlığı, toplumları etkileme düzeyi bakımından kadın özgürlüğünün etkinlik düzeyi fazladır. Buna karşı tabi bu kadar etkili olursa o zaman özel savaş da tıpkı gençliğe dönük geliştirdiği politikalar gibi, hatta daha fazlasını bu nokta üzerinde geliştirir. Geliştirmeye de çalışıyordu. Önceki özel savaş hükümetlerinin yaptıkları vardı. Daha çok modernist sistemi geliştirme, toplumu, kadını,

gençliği oraya çekme, böyle göz boyama, cilalama yozlaştırma yönünde bunu yapmaya çalışıyordu.

Şimdi AKP'nin özel savaş sistemi daha farklı, daha derin. O derinliği görmek önemli. Tamı tamına AKP'nin bu konudaki politikalarını da incelemiş, değerlendirmiş, özel savaşta derinleşen noktaları tamamen açığa çıkartıp ona göre bir mücadele içine girebilmiş değiliz. Belli karşı duruşlar ve tepkiler var fakat AKP'nin ne kadar ısrarlı olduğu ortada. AKP'nin yaptıkları kendi yarattıkları mıdır? Değildir. AKP'nin bu kadar ısrarı kendi isteği ile mi oluyor? Hayır. Tamamen kültürel soykırım rejiminin, özel savaş sisteminin istemi doğrultusunda geliştiriliyor. Onu dillendiriyorlar.

Şöyle bir durum var. Arkadaşlar bundan sonra dikkat etsinler. Önder Apo ne zaman kadın sorunu üzerine, kadın özgürlüğü üzerine bir değerlendirme yapıyor, bu biraz böyle basına, topluma yansırıyorsa arkasından birkaç sefer Tayyip Erdoğan çıkıyor meydanlara konuşmalar yapıyor. Demek şunu görüyoruz, burada çok büyük bir mücadele yaşanıyor.

Özel savaş kadın özgürlük mücadelesi karşısında çok zorlanıyor ve o zorlukları aşabilmek için özel savaş sistemi planlı, örgütlü, anı anına mücadele etmek zorunda kalıyor. Şimdi o kadar şey gelişti ki, toplum kırım, soykırım, katliam, tecavüz, köleleştirme, baskı... Gelenen noktada Kürdistan'da tam bir kadın katliamı yaşanıyor. Genelde de aslında kapitalist modernitenin sadece psikolojik, duygusal, zihinsel, maddi, sosyal baskısı değil, fiziki, biyolojik katliam var. Soykırımların bir asimilasyon boyutu bir de fiziki katliam boyutu var. 20. yüzyılın ulus devlet soykırımları bu iki ekseninde gelişiyor. Kadın üzerindeki kırım daha çok kültürel kırım gibi görünüyordu. Bu giderek fiziki soykırıma kadar vardı, bu düzeyde derinleşti. Şimdi bunların hepsi de aslında sistemle, kültürel soykırım rejimiyle, faşist ideolojik, politik saldırılarla bağlantılı. Erkek egemen sistemin geldiği düzeyi gösteriyor. Öyle tesadüf değil, kişilerle bağlantılı bir durum da değil. Sistemin ortaya çıkardığı bir sonuç oluyor. Eğitimiyle, yaşamıyla, hukukuyla, ekonomisiyle her bakımdan mevcut egemen devletçi sistemin, iktidar sisteminin geldiği boyuttur ve çok açık bir biçimde bir katliam olarak ortaya çıkma durumu söz konusu.

Buna karşı özgürlükçü demokratik yaklaşım ne olmalı, nasıl olmalı, kadın özgürlük çizgisi duruşu nedir, kadın bu mücadelede nasıl yer alır, erkek bu mücadelede nasıl yer alır? Mücadelenin,

özgürlük mücadelesinin kadın boyutu, erkek boyutu nedir? Burada temel husus nedir? Önderlik değerlendirmelerinde sonuca götürüyor. Tabi sahiplenme anlayışı duygusu üzerinde duruyor. En büyük tehlike, düzeltilmesi, aşılması, giderilmesi gereken duygu, düşünce, davranış ve köleliğin temeli burada oluşturuluyor.

Köleleştirmenin temeli, bağımlılaşıma, o da sahiplenme, mülk edinme, kadını mülk etme, erkeği mülkleştirme, bu biçimde birbirine bağlanma, kadın erkek ilişkisini, insanların birbirleriyle ilişkisini birbirini sahiplenme düzeyine vardırma. Önderlik bunu sadece kadın ile erkek arasında değil kadının kadın, çocuk, aile ve her bakımdan böyle tüm insanlar arasındaki ilişkinin sahiplenme düzeyine vandırılmasını mülkiyetin bir biçimi olarak değerlendiriyor. Tehlikeli buluyor, aşırı buluyor. Bağlanmayı, bağımlılaşıma köleleşme olarak görüyor. Özgürlüğün önünde temel engel olarak tanımlıyor, değerlendiriyor. Bunun kesinlikle yıkılması, aşılması lazım.

Sahiplenme değil de birlikte ortak var olma, yaşama, çalışma ve mücadele etmek olmalı. İşte bu da yoldaşlıkla oluyor, amaç birliği ile oluyor. Toplumsal yaşamda belli hedefleri ortaya çıkarmakla ortak amaçlar edinmek ve onları başarmak için ortak, birlikte çalışma tutumu, gücü göstermekle insan ilişkilerini, insanların birbirleri ile arasındaki ilişkiyi bir ortak amaç doğrultusunda oluşturmayı, birliğe ve örgütlülüğe dönüştürmeyi esas alıyor, önemli görüyor. Geçmişte de bu konuda değerlendirmeler yaptı. Aslında devletçi sistemin geliştirdiği, hiyerarşik devletçi sistemin geliştirdiği bir ruh hali var, duygu var. Siyasi örgütsel sistem var. Aynı zamanda bu topluma yedirilmiş bir sistem. Bunun sömürgecilik, kültürel soykırım rejimi altında kapitalist modernitenin toplum kırım sisteminde geliştirildiği boyutlar var. Gerçekten de toplumu bitirmenin, toplumsallığı yok etmenin, özgür iradeyi, insan ilişkisini yok etmenin çok temel bir aracı olarak kullanılıyor.

Kürdistan'da Ulusal Diriliş Devrimi

Kadın Devrimi Haline Geldi

Buna karşı Kürdistan'da kadın mücadelesi büyük bir devrim oldu. PKK hiçbir siyasi sonuç alamayabilir, asker başarı da elde edemeyebilir. Mesela mevcut durumu ile yok olabilir de. Kaldı ki bir sürü kazanımlar sağladı. Mevcut haliyle PKK yok olsa bile 35-40 yıllık mücadelesiyle açığa çıkardığı düzey bir toplumsal devrim,

demokratik devrim olarak kadın özgürlüğü alanında geliştirdikleri gerçekten de birçok toplumun yüzlerce yıla yayılan bir süreç içerisinde sağladığı gelişmelerden çok daha ileridir. Şimdi parti olarak böyle bir ilişki zemini var. Mesela birlikte yüce amaçlar edinme ve yoldaş olarak o amaçları gerçekleştirmek için yürüme, dahası gerilla olarak var. Büyük bir savaş verme, en sert mücadele içerisinde, mücadele arkadaşlığı yoldaşlığı oluşturma, bunun topluma yayılmış önemli biçimi var.

Aslında PKK'nin mücadeleye başlamasıyla bu durumun temelleri atıldı. Hilvan-Siverek direnişinin toplum üzerindeki etkisi bu temelde oldu. Sadece o zeminde değil, o mücadelenin Kürt toplumuna yansımada, o eski değerler aşırı derecede mülkiyetçi, sahiplenilen değerler kısmen kırıldı. İlk kırılma o zaman başladı. 1979-80'ler böyle bir kırılma dönemiydi. Hem de en çok erkek egemen psikolojinin, tutumun hakim olduğu yerlerde bu gelişti. Urfa'da, Mardin'de gelişti, Batman'da gelişti. Kadının mücadelede, partide direnişte yer alma düzeyindeki katılımı ilk zihniyet değişiminin başlangıcını oluşturdu. Gerçekten önemliydi. Çok hızlı oldu. Aslında bütün baskılara rağmen PKK'nin ayakta kalmasını, güç olarak kalmasını sağlayan en temel kuvvet veya kuvvetlerden birincisi bu oldu. Bunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Bu kadar toplumsal açılım yapamasa, hızla belli bir değişimin, toplumun tümünün mücadeleye katılımını sağlayacak değişimin başlatıcı etkisi olmasaydı PKK'nin öyle dayanacak çok gücü yoktu. Bir avuç insandı, parası yoktu, silahı yoktu, ilişkisi yoktu. Düşmanı da çoktu. Her tarafta saldırı vardı. PKK'nin önüne "şuraya gidemez, şurada gelişemez, şu adımı atamaz" diye kuşak kuşak çemberler atılıyordu. Bütün bu engelleri aşabilmesindeki en temel dayanağı toplumun desteğidir başka bir şey değil. Toplumsal destekte de erkeğin bilinçlenip mücadeleye katılımı değil, kadının mücadeleden yana tutum koyması, mücadeleye katılım göstermesi, destek vermesi aslında bu değeri, bu gücü ortaya çıkardı.

Ulusal diriliş devrimi, serhildanlar 25 yıldır bir kadın özgürlük devrimi olarak yaşıyor. 15 Ağustos atılımından sonra bu gelişti, insan bunu rahatlıkla söyleyebilir. Gerillada kadın savaşçılığının yer almasının toplum üzerinde çok müthiş bir etkisi oldu. Daha 1986-87'ye gelindiğinde biraz fırsat bulan toplumsal alanlar gerçekten büyük bir açılımı, zincirleri kıran, özgürleşmeye doğru yürüyen bir açılımı yaşadı. Avrupa'da biz bunu gördük, gözledik. Çok

önemliydi. Müthiş bir toplumsal kaynaşma toplumsal ilişkilerin yeniden şekillenmesi, toplumsal değerlerin oluşması, erkenden ve gözle görülecek kadar açık bir biçimde yaşandı.

Tabi Bakur'da serhildanlar zorlu bir mücadele oldu ve bunu daha çok pekiştirdi. Ulusal diriliş devimini bir kadın devrimi haline getirdi. Ne çıkardı ortaya, erkek-kadın ortak amaç doğrultusunda omuz omuza, yan yana örgütlenir, birlikte yaşar ve mücadele eder bir konum kazandı. Eski ilişkiler, değerler hep yok oldu. Önderlik 80'li yılların başında, çok zorlandığımız bu dönemlerde teorik olarak bunları eleştiriyordu. Kürt tutumu diyordu, şöyle geridir *"bir Kürt erkeği yanında bir kadın gördü mü ya anası ya bacası ya karısı olarak bakar. Onun dışında dördüncü bir biçimde bir kadınla yan yana olamaz."* Böyle bir toplumsal duruştan bugüne gelindi.

Elbette var olan yetersiz. Çok daha geliştirilmesi gerekiyor, gelişmesinin önü açık. Öyle yetinmeci, razı olucu bir tutum içinde olmamak gerekli. Fakat tabi ortaya çıkan gelişmeyi de doğru görmek, iyi görmek, anlamak lazım. Diğer tüm bakımlardan PKK hiçbir şey kazanamayabilir ama gerçekten de büyük bir sosyal devrim, toplumsal devrim, kadın özgürlüğü temelinde demokratik devrim yaşadı. Bu devrim başlamıştır, sürüyor.

Ama şimdiden bu devrimin ortaya çıkardığı çok önemli ve kalıcı sonuçları var. Bir; daha da ilerletilmesi gerekiyor. İki; sağa sola saptırılabilir, özgürlük çizgisi temelinde doğru yürütülmesi, denetlenmesi gerekli. Öyle her şey kesinleşmiş, sona ulaşmış denilemez. Önderlik *"yoldayız"* dedi. Öyle yanlış anlama olmamalı. Mevcut düzeyi yeterli görme, bundan sonra her hangi bir savrulma olmayacak gibi değerlendirme yanlıştır. Kapitalist modernite, kültürel soykırım rejimi saldırıdan vazgeçmiş değil. Özel savaş sistemi inkar ve imhayı sonuca götürmekte hala çaba harcıyor, gayret ediyor ve burada en çok hedeflenen kesim kadın özgürlüğü oluyor.

AKP'nin bu kadar kadınla ilgilenmesi AKP çizgisi ile bağlı değil. Kürdistan'daki kadın özgürlük mücadelesi ile bağlı. Bir özel savaş kurumu ve yönetimi olarak yürüttüğü savaşta başarılı olabilmesi için Kürdistan'daki kadın özgürlük devrimini geriletmesi, ters yüz etmesi, onun etkisini kırması lazım. İşte bunun için o kadar kadınla ilgilenen, kadın üzerinde duran aile ile ilgilenen çocukla ilgilenen bir durum ortaya çıkıyor.

Öyle bir noktaya getirdiler ki bütün kadınları para ile satın almaya çalışıyorlar. Bence sert tavır almak, daha bütünlüklü eleştir-

mek gereklidir. Bu kadına hak vermek değil. Bir çocuk 300 lira, ikinci çocuk oldu mu 400 lira, üçüncü çocuk olursa 600, toplam bin 300 lira ediyor. 3 çocuk doğurana ayda bin 300 lira maaş vermeye kalkıyor. Bu nereye götürür? Kendisini de çocuklarını da asgari düzeyde besler. Çaresiz kalmış, ekonomik açıdan zorda kalmış insanlar için gerçekten de reddedilmeyecek bir durum. Çok tehlikeli bir durum. Düpedüz parayla satın alma durumu. Önderlik *“bioiktidar uyguluyor”* dedi. Aç bırakıp, yoksul bırakıp ondan sonra karın tokluğuna satın alma, kendine bağlama. Parayla ekonomi ile satın alma, uygulanan şimdi tamı tamına budur. Bu çok ciddi bir durum.

Özgürlükten vazgeçip aslında parayla köle yapılmak isteniyor. Aslında bunu DAİŞ’in kadınları kaçırıp köle pazarlarında satmasına benzetmek lazım. Özünde bir farkı yok, kesinlikle yok. AKP’nin çıkardığı kanunlar mevcut haliyle, özgürlük temelinde demokratik kanun değil, kadına hak veren kanun değil. Aslında DAİŞ’çiliğin başka bir biçimde uygulanması, pratiğe geçirilmesidir. Bunu çok net bir biçimde görmemiz lazım, anlamak gerekli. Niye bunları söylüyoruz, kadın özgürlük devriminin gelişimini, etkisini durdurabilmek için özel savaş bu kadar para döküyor. Buna ne kadar bütçe ayrılıyor, ne kadar çaba harcanıyor, görelim. Devrimin anlamını, değerini daha derinden kavramamızı getirir. Öyle basite alınacak bir durum değildir. Karşı devrim, özel savaş bu kadar üzerinde duruyor, para döküyor, önemsiyorsa kuşkusuz karşısında çok büyük bir değer var, hem de çok büyük bir değer, başka biçimde onu ektisizleştiremiyor. Onun için bunları yapıyor. O halde bütün bunları daha derinden anlamak, daha etkili mücadele yürütmek de lazım. Üzerinde durmak, tartışmak lazım ama sadece tepkilerle cepheden öyle reddedici yaklaşımlarla başarılı olmak mümkün değil. Tahlil gerekiyor, özgürlükçü politikalar üretmek, kadın özgürlüğünü, dolayısıyla toplumsal özgürlüğü sadece bir kavram bir propaganda olmaktan çıkartarak yaşanabilir bir toplumsal durum haline getirecek toplumsal ilişkileri o ilişkileri sağlayan politikaları geliştirmek lazım.

Bu konuda yoğun çaba harcamak gerekiyor, ikna etmek lazım insanları. Yoksa bunları dar tepkici, cepheden kaba söylemle karşılayan yaklaşımlarla sonuç alınmaz. Çok ciddidir çünkü. Ahmet Davutoğlu hükümeti “seçim sürecine girilince her hafta, bir reform paketi açıklayacağız” dedi. Birinci paket bu oldu işte, buradan başladı, buradan oy alıyor. AKP’ye en çok kadın üyesi olan partidir

deniyor. En fazla kadından oy alıyor, en çok kadını çalıştırıyor. Seçim sürecinde ev ev, insan insan kadını çalıştırıyor. Örgütlüdür, seferber ediyor. Bu politikalara dayanarak yapıyor. Yoksa çok bilinçlendirdiği için değil, kendi ideolojisine kazandırdığı içinde değil. O kadınları çok Müslüman yaptığı, AKP'nin müslümanı haline getirip de çalıştırdığı için değil. İşin içinde maddiyat var. Baştan beri bu politikaları adım adım geliştirdi şimdi de söz konusu düzeye varırdı ki Haziran seçimini kazanabilsin. Dikkat edelim iktidar aracı, seçim yatırımı ile kadını satın alma üzerinden iktidar sahibi olmak, devlet yönetimini, iktidarını kazanmak istiyor.

Bunların hepsini etkisiz kılacak düşünce ve politikalar üretmeye, doğru yöntemler ile mücadele etmeye, ideolojik siyasi örgütsel mücadeleyi geliştirmeye ihtiyaç var. Yoksa durum ciddidir. Biz veriyoruz, özgürlük diyoruz herkes bunu dinler anlar ve hemen özgürleşir, sahip çıkar dememek lazım. Öyle değil öyle de olmaz. Doğru anlayış ve doğru tutum ve çaba ile bu işler gerçekleşir.

5- EKONOMİK ÖZERKLİK

Beşinci boyut olarak Önderlik ekonomik özerklik olarak duruyor. Temel çözümlenmesi zorunlu olan bir konudur. Bu olmazsa diğer alanlarda da doğru anlayışı geliştirmek, uygulamak pek mümkün olmuyor. Beslenme, var olmanın, yaşamının zorunlu bir koşulu. Üreme ve güvenlikle birlikte üç temel var olma koşulundan bir tanesi. Parayla maddiyatla satın alınıyor insanlar, bio-iktidar uygulanıyor. Aç bırak ve sonra en azla satın al köleleştir. Bu politika yürütülüyor. Bu ciddi bir durumdur. Aslında böyle bir durum hem toplumsallığın tüketilmesinde rol oynuyor hem de toplumun tükenmişliğine delalet ediyor. Her bakımdan merkezleşmenin, tekelleşmenin düzeyini gösteriyor.

Toplum bu düzeyde tekelleşmeyi kesinlikle ifade etmez, içermez, kaldırmaz, tekelleşme öngörmez. Fakat devletin kendisi zaten bir tekel olayıdır. Özellikle de Ulus devlet bu konuda çok daha fazla bir tekelleşme durumunu ifade ediyor. Önderlik ekonomi üzerinde kapitalist moderniteyi tanımlarken çok fazla üzerinde duruyor, çözümlüyor. Aslında kapitalizmin sanıldığıının aksine bir ekonomi olmadığını net ortaya koydu, bir para diktatörlüğü olarak belirledi. Para ekonomi değil. Maliye ile ekonomi bir değil. Dolayısıyla para

ekonominin en temel aracıymış gibi gösterilmeye çalışılıyor. O doğru değil, bir saptırmadır.

Kapitalizm azami kar üzerine kurulmuş, doğayı endüstriyalizm ile tüketmeye çalışan bir ulus devlet tekelciliği. Aslında doğayı ve toplumu tamamıyla tahakküm altına alıp devletleştiren bir sistem. Herhangi bir karşıtını bırakmayan bir sistem. O zaman para ile kapitalizmi özdeşleştiriyor, birleştiriyorsak bunun karşıtı olarak ekonomi ile toplumu özdeşleştirmeliyiz. Ekonomi, bir devlet faaliyeti bir mali faaliyet değil, bir toplumsal faaliyettir. Toplumsal faaliyet, örgütlenme sistemi de diyebiliriz. Onun için ekonomik toplum kavramı önemli. Önderlik ekonomik toplum kavramını geliştirdi, geçekten de onu önemsemeliyiz.

Üretimden kopmuş insan duruşu aslında toplum değil, devlet olmuş, devletçe özümsenmiş bir insan gerçekliğidir. Toplum olabilmek ekonomiyle, üretimle bağlı olmayı gerektiriyor. Dolayısıyla ekonomik faaliyet, en temel toplumsal faaliyet, ekonomi en temel toplumsal duruştur. Toplum işi olarak ekonomik faaliyet, ekonomik örgütlülük toplumsallığı geliştiren en temel dokulardan birisidir. Toplumsallık dokusu söz konusu olunca da tabi toplumsallığın en çok taşıyıcısı olan kadınla bağlı olması çok doğaldır, anlaşılırdır. Önderlik bunu genişçe izah etti, iddia etti. Önce, tez olarak koydu, teorik inceledi pratik örnekler gösterdi, daha net bu biçimde açığa çıkardı.

Toplumsal yok ediliş süreci ekonomik faaliyetten uzaklaştırılma ile başladı dersek bu kadının ekonomik faaliyetten uzaklaştırılmasıyla ilgilidir. Daha doğrusu toplumsal ekonomiye özgürce katılım durumundan uzaklaştırılarak, köle olarak, ücretsiz köle olarak en tortu işlerde her zaman çalıştırılmasıdır. Tabi o bir ekonomik faaliyet değil, onu ekonomiye katılım olarak tanımlayamayız. Bu ekonomiden uzaklaştırmayı ifade ediyor. Bu adım adım kadında, sonra tüm toplumda uygulanıyor. İşte ulus devlet, kapitalizm böyle doğuyor. Devletçi sistemin kapitalizmde giderek zirve yapması, bu biçimde ekonomi, dolayısıyla toplumsallığı yok etmesi bir sömürü tekelisi olarak ortaya çıkması bu biçimde gerçekleşiyor.

Tabi bu büyük tarihsel bir mücadele işi. Önce toplum var devlet yoktur, dolayısıyla önce ekonomi var, ekonomi sonradan kazanılacak bir faaliyet değildir. Ekonomik faaliyet gücü olarak toplum örgütlülüğü var. Toplumsallık en güçlü ekonomik örgütlenme düzeyi. Dolayısıyla devletçiliğin, arkasından ulus devlet sisteminin bunu

yok etmek üzere saldırıları adım adım geliyor. Buna karşı tarım köy toplumunun, ekonomik toplumun bir direnç, duruşu, karşı mücadelesi var. Ekonomik toplum bittiği yerde toplum da bitiyor. Tümüyle artık devlete, onun “komutan para”sına köle olmuş bir varlık ortaya çıkıyor.

Ekonomik Toplum Özgür Toplumdur

Önderlik çalışma üzerinde de duruyor. Çalışmayla özgürlük arasındaki ilişkiyi inceliyor. Ekonomiyle toplumsallık arasındaki bağı, ilişkiyi inceleyip onu çok önemli bir sonuç olarak ortaya koyduğu gibi çalışmayla üretimle özgürlük arasındaki bağı da inceliyor. Orada da ulaştığı sonuçlar önemli. Çalışma ve üretimin özgürlük olarak ifade edilmesi tabi önemli. Neyi ifade ediyor. Ekonominin toplumla bağına ifade ediyor aslında. Çalışmak özgürlükse ekonomik toplum özgür toplum oluyor. Özgür toplum olmanın yolu ekonomik toplum olmaktan geçiyor. Bunun karşısında kapitalizmin özellikleri asalaklık, sömürü, hırsızlık, çalma, soygun, talan... Bütün devletçi sistemlerin, imparatorlukların, en son kapitalizmin gerçekleştirdikleri durum tümüyle budur. Demek ki toplumsallığın, ekonomik toplumun en temel ahlaki özgürlük ilkesi çalışmak, üretimde bulunmak, üretime katkı sunmaktır. Bunu sosyalistler nasıl tanımladılar, herkesin gücüne göre faaliyete katılması, yeteneğine göre üretimde bulunması, ihtiyacına göre paylaşması, kullanması. Ama tüm yeteneğin üretime seferber edilmesi var. Sosyalizmin toplumsal ahlakı böyle oluşuyor. İşte çalışmayı, üretimi hem de tüm yeteneğini koşacak şekilde üretime katılmayı özgür birey olarak ele alıyor. Temel özgürlük ahlakını buraya dayandırıyor, buraya oturtuyor. Bu tabi çok önemli bir veridir.

Ekonomik Özerkliğe Dayanmayan Demokratik Özerklik Ayakta Kalamaz

Şimdi daha önemlisi bütün bunları sonucunda bu boyut olarak çıkaracağımız sonuç nedir? Aslında demokratik özerkliğin gerçekleşmesi için en temel koşulu -birinci koşul saymamız gerekiyor- ekonomik özerklik. Ekonomik özerkliğin olmadığı yerde demokratik özerkliğin hiçbir boyutu olmaz; siyasi özerklik olmaz, bütün kesimlerin kendi farklılıkları özgünlüklerine göre örgütlenme özerkliği olmaz, hukuki özerklik olmaz. Ekonomik özerklik temeline dayanmayan bir özerklik yaklaşımı ulus devlet karşısında tutunamaz. Demokratik özerklik olamaz, ayakta kalamaz. Çünkü bu

onun üretim temeli oluyor, çalışma ahlakı oluyor. Aslında var olma koşullarından bir tanesi olan beslenmenin gereğini ortaya koyuyor. Kendi beslenme gücünü ortaya çıkarmadan demokratik ulus var olamaz, demokratik özerklik oluşamaz.

Beslenme özgürlüğünü sağlayamayan kendi gücüyle beslenme ihtiyacını karşılayamayan bir toplum demokratik ulus olamaz. Ancak başkalarına bağımlı, köle bir ulus olur. Demokratik ulus olması beslenme özgürlüğünü elinde tutmasına bağlı. O da ekonomik özerklikle gerçekleşiyor. Bu temelde hem çalışmayı, ekonomiyi özgürlük olarak ele almak, hem ekonomiyi toplumla özdeş olarak ele almak, bunu ekonomik özerklikle birleştirmek çok çok önemli. Diğeri yeterli değil. Ekonomik özerklik düzeyinde ele almak lazım. Ekonomik özerklikten kasıt nedir? Demokratik özerkliği her düzeyde özerklik olarak ele almalıyız. Yerelin özerkliği, özgürlüğü olarak ele almalıyız. Yoksa bölge özerkliği, kültür özerkliği gibi değildir. O zaman eğer her düzeyde olacaksa, yerelin özerkliği olacaksa bu ekonomik özerklik demektir. Ekonomik özerkliğin de bu düzeyde olması lazım. Komüne kadar iner bu. Ekonomik özerkliğin temelinde komün vardır. Komünün özgürlükçülüğü burada ortaya çıkıyor, toplumculuğu orada ortaya çıkıyor. O bakımdan ekonomik özerklik komün düzeyinde olmak durumundadır.

Ulus devlet buna izin vermiyor, kabul etmiyor. Öyle “bu böyle olmalıdır, doğrudur!” deyince biz söyleriz herkes kabul eder, sanmamak lazım. Kapitalizm, bunun tersini düşünüyor, ulus devlet tersinden ele alıyor. Özerklik değil tekelliliği öngörüyor. Devletin temelinde tekellilik var, kapitalizm tekel demektir. Dolayısıyla kapitalist modernite sistemi en büyük tekelci sistemdir. Tekelde zirve yapmayı, bütün özerkliklerin yok edilmesini, özellikle de ekonomik özerkliklerin yok edilmesini öngörür. Ekonomik özerklik ile siyasi özerklik, özyönetim olma arasında kopmaz bağlar var. Demokratik özerklik yerelin özerkliği olmalı, o da yerel yönetimlere dayanmalı. Yerel yönetimi ön görmeli. Yerel yönetimin var olabilmesi özgür olabilmesi ekonomik özerklikle mümkün. Ekonomik özerkliği olursa, ekonomik gücü olursa, üretim yaparsa kendi gücüyle ancak demokratik özerk bir yönetim uygulayabilir, özerk bir yönetim olabilir, yönetim tekelliliğinin baskısı karşısında kendini koruyabilir, savunabilir. Bu bakımdan ekonominin bu boyutu önemlidir. Ekonomik özerkliği böyle ele almamız lazım. Aşırı tekelleşme merkezileşme kesinlikle en büyük tehliktir. Ekonominin bitişi özgürlüğün

de bitişidir. Zaten ekonominin toplumdan soyutlanması ekonomik toplumun, tarım köy toplumunun bitirilmesi en büyük felaketlerden bir tanesi. O halde bütün bunları aşmak için ne gerekli. Demokratik özerkliğin var olabilmesi işleyebilmesi için kesinlikle ekonomik özerkliğe dayanması lazım. Bir komünün komün olabilmesi ekonomik temele sahip olmasıyla mümkün. Kendi ekonomik özerkliği, gücü olursa, üretim yaparsa, kendi ihtiyaçlarını karşılarsa, ticaret yapma, paylaşma, değişim imkânına sahip olursa o zaman özerk bir konumda olur. Özgürlüğünü sağlayabilir, kölecî baskılardan kurtulabilir.

Ekonomik Özerkliğe Önemli Bir Araç Kooperatif Sistemidir

Önderlik ekonomik özerklikteki en önemli aracı kooperatif sistemi olarak tanımladı. Ekonomik özerkliğe önemli bir araç kooperatifleşme, kooperatif sistemidir. Özellikle tarım-hayvancılık alanında en çok geliştirilebilecek bir sistem kooperatif sistemidir. Önderlik AİHM savunmasında da belirtmişti aşırı derecede devletleştirme, mülkiyeti tek elde toplama ekonomik özerkliğe aykırıdır. Ekonomik özerklik o değil, kooperatif sistemi de o değil. O devletçi kapitalizm oldu. Reel sosyalizm onu uyguladı. Reel sosyalizmin Kolhoz, Solhoz sisteminde mülkiyeti aşırı derecede devlet tekeline, yönetimin tekeline, merkezi tekele alma vardı. O da devlet kapitalizmi oldu. Ekonomik özerkliği öyle anlamamak lazım. Önderlik ekonomik özerkliğe yönetim olarak kooperatif sistemi önerdi. Kooperatif sistemde ortaklık, ortak çalışma, bütünlüklü çalışma kadar kendi özerkliğini, özgünlüğünü yaşama da var. Bu komün düzeyinde oluyor, daha diğer birimler düzeyinde oluyor ama ortaklıkla bireysel inisiyatifi içi içe yürütüyor. Birey inisiyatifinin olmadığı sistem insanı çalıştırmıyor, memur yapıyor.

Örneğin diyelim komün oluşturduk, falan mıntıka bir komünde birleşti, ekonomisini kooperatif yaptık, tüm mülkiyetini kooperatife verdik, kooperatife de bir yönetim kurduk, yönetim her şeyin sahibi oldu, orada bulunan herkes de yönetimin emrinde çalışan bir memur haline geldi, işte bu reel sosyalizmdir. Böyle ele almak, anlamamak lazım. Bu biçimde yürütemeyiz. Rusya bu biçimde yürütmek istedi sonunda devlet kapitalizmi ortaya çıktı. Yeniden yönetim bürokrasiyle toplumun memurlaşması yaşandı ve bu da bir tür kapitalizm oldu. Dikkat edelim kapitalizm ile birleşti. Demek

ki öyle olmamalı. Kooperatifler bir yere kadar kolektif komünal çalışmaya yer vermeli, bir yere kadar bireysel inisiyatife, katılıma da yer vermeli. Tek boyutlu olmamalı.

Önderlik AİHM savunmasında belirtiyordu *“biraz da kendisinin olmalı”* diyordu. Bireyin inisiyatifi olmalı, etkili olmalı, yaratıcılığını kullanmalı. Yoksa hep memur gibi işte bürokrasi belirlemiş herkes de ona üye olmuş, memur, o kalıp içerisinde git gel, o yaratıcılığı öldürüyor, girişkenliği ortadan kaldırıyor. Dolayısıyla gelişmeyi frenliyor, nitelik ve nicelik olarak üretimi zayıf kılıyor. Diğer türlü daha fazla daha büyük hacimle üretim yapmak mümkünken bu biçimde üretim sınırlı kalıyor.

Ekonomik özerklik bu boyutlarıyla tartışılıp anlaşılrsa iyidir. Komünü dolayısıyla ekonomik komünü onun kooperatif sistemini devlet kurumlarının bürokratik sistemi gibi ele almamak lazım. Öyle ele aldık mı oradan devlet doğar, demokratik özerklik, demokratik ulus doğmaz. Bunu çok iyi ayarlamak lazım. Ekonomik özerkliği bu temelde de ele almak lazım. Aşırı ekonomik özerklik kapsamında da olsa aşırı bürokratikleştirmek, tekelleştirmek, kamu mülkiyeti adı altında aşırı derecede kurum mülkiyetine dönüştürmek de doğru değildir. Bir düzeye kadar bu olmalı bir dereceye kadar bireysel inisiyatifler olmalı. İnsanlar yeteneklerini bu temelde aktif etkili kullanabilmeli. O komünün dışında değildir.

Mesela tarım üretimi yapıyor, bir kişi, birkaç kişi kendi gücüyle üretim yapabilir, sonuçlarını ortak kullanıma aktarabilir. Daha fazla üretim yapıyor olabilir. Bunlara açık olmalı. Reel sosyalizm nasıl yaptı? Yok, her şey kurum mülkiyetinde olacak, kurum da devlet oldu devlet mülkiyetinde olacak, devlet mülkiyeti eşittir kamu mülkiyeti dendi, sonuç devlet kapitalizmi çıktı. Ekonomik özerkliği devlet kapitalizmi olarak anlamamak uygulamamak lazım. bireysel inisiyatife, girişime açık bir kolektif mülkiyet tarzı olarak öngörülmesi. Bunları iç içe geçirebilmeli.

Ekonomik özerkliğe dayalı kooperatif sistemi üretimin de ihtiyaca göre yapılmasını ifade ediyor. Sosyal pazar ekonomisi diyorlar, bu planlı ekonomi oluyor. Pazara göre değil, kâra göre değil ihtiyaca göre, toplumun ihtiyacına göre kendisini planlamış sosyal pazar sistemine göre olmalı. Sosyal pazar ekonomisi toplumun ihtiyacını gözetken planlı ekonomi anlamına geliyor.

Sosyal pazar da olsa pazara göre yürütülen, yapılan üretim ne kadar komünal olabilir, ticaretten, sömürden, meta olmaktan çı-

kabilir, ne kadar metalaşabilir, öyle mi olmalı yoksa tümüyle pazar dışı kullanımın gereklerine, ihtiyacına göre mi düzenlenmeli? Bunlar tartışılan konulardır. Ama sadece kendi ihtiyacına göre kurgulanmış, planlanmış bir üretim zayıf kalabilir. Nitelik bakımından zayıf kalabilir. Verim bakımından az olabilir. Bu anlamda sosyal pazar ekonomisi önemlidir. Tabi azami kâra bağlı olmamalı. Ama sadece kendi ihtiyacına bağlı da olmamalı üretim, değişime de açık olmalı onu da öngörmeli. Değişime açıklık üretimin nitel ve nicel gelişimine açıklık demektir. Bu da onu güçlendirir, verimi arttırır. Değişime açıklık aslında sosyal pazar ekonomisi olmayı ifade ediyor. Kısaca bu ekonomik özerklik nasıl uygulanabilir, zor bir konu, çok çaba isteyen bir konu. Zaten kapitalizmin bu vahşi saldırısı, sömürüsü karşısında refleks olarak birçok çevre bunu uyguluyor. Toplumun kendini savunma sistemi, kooperatif sistem var. Öyle hiç yok değil, mevcut demokratik anlayışın bir gereği olarak da bu yapılıyor.

Bu konuda şöyle anlamak doğru değil: Mutlak kurum mülkiyetine al, her şeyi kuruma bağla, bu temelde bir ekonomik özerklik uygula. Öyle değil. Kısmen öyle olabilir, kısmen bireysel girişime imkân verebilir. Bazı alanlarda üretim bir biçimde gelişebilir, bazıları onun yanında destekleyici olarak bireysel üretimler yapılabilir. Aslında her alanın, her yerelin, her köyün, her toprağın, her dağın, vadinin, ovanın özelliğine göre, orada verimli bir üretim nasıl yapılacaksa ona göre planlanmalı. Ekonomik özerkliği toplumsal ihtiyacı gözetmek kaydıyla planlı üretim yapma olarak öngörebiliriz. Sosyal pazar ekonomisini oraya bağlayabiliriz.

Uygulama olarak ne yaptık ne yapamadık? Kafa yormadık, bir planlama geliştiremedik. Bu yönlü son bir iki yılda tartışma yürütüyoruz, o da hep teorik tartışma düzeyinde kalıyor. Pratik uygulamaya hiç koymadık. Bakur'da bunun imkânları fazlasıyla var. Herkes faaliyet yürütüyor. Biz özellikle kırsal alanda böyle bir çalışmayı geliştirebilirdik. Belli bir anlayış temelinde pratiğe yönelseydik hiç olmaz değildi. Şimdi Rojava buna açılmış durumda. Aslında bizim bu konuda bir planlamamız, bu işin nasıl olacağına dair deneyimimiz yok. İşin önemini teorik olarak vurguluyoruz. Fakat pratikte ona yer vermiyoruz, pratiğe geçirmiyoruz. "Ekonomi önemli" diyoruz ondan sonra geçiyoruz. Peki, o kadar önemliyse o zaman bunun üzerinde kafa yormak, çalışmak gerekli.

En sonunda bir ekonomi komitesini oluşturduk. KCK'nin başta maliye komitesi vardı. Ekonomik maliye diyoruz ama hiçbir ekonomik çalışma yapmadı, hiç yoğunlaşmadı, kafa yormadı. Yıllar geçti, her toplantıda tartış tartış, ekonomi bunun neresinde, ekonomi sorunu son yıllarda maliye komitesinin yanına ekonomi komitesi de kondu. Birkaç ekonomi konferansı yapıldı. Halbuki ilk günde 2005'te mi kuruldu, ilk yapacağı konferanslar, toplantılar ekonomi üzerine, üretim üzerine olmalıydı. Toplum inşasını, demokratik ulus inşasını, ekonomik özerklik temelinde inşa etmeyi öngörmeliydik. Aslında çok zorlanma ve dolayısıyla zorlama olmasaydı bu konulara adım bile atacak değildik, uzağında duruyorduk, ondan örgütlenmedi. *"Zemini yoktu, yapılamaz, çok engeller var"* denemez, öyle değildir, biz yapmadık.

İşte Maxmur'a dönük, elimizde bir topluluktu, o kadar insan var, farz edelim onlar işçi biz de kapitalist, sermayedar olup çalıştırabilirdik. Bunu örgütleyebildik mi, yok. KDP'nin eline bıraktık. Bu işle ilgilenme düzeyimiz budur. Hiç olmazsa kendimiz kapitalistlik yapardık, sosyalistliği de hiç yapmadık zaten. Bu anlamda bizde insan bir fazlalık gibidir. Toplum fazlalık oluyor, ne yapacağız bu kadar toplumu. Ne kalmalı o zaman, parti kadrolarıyla, gerilla savaşçıları kalmalı. Öyle dar bir topluluk olarak fedai topluluk olarak kalmayı yeğliyoruz. Onun dışında topluma açılma toplum sorunlarıyla uğraşmaktan uzağız. Oraya dönük bir düşünce yoğunluğumuz, pratik planlamamız, yönelimimiz yok. Onu bir angarya bir zorluk olarak görüyoruz. İşte en açık Maxmur örneğidir. Teslim ettik, devrettik. Halbuki öyle bir insan topluluğunu hiç kimse bulamazdı. O insanlara bir sermayedar yaklaşımıyla işçi olarak çalıştırsaydık dünya kadar kâr sağlayabilirdik. Onlar da başkalarına hizmet eden duruma düşmezlerdi. Eğer öyle çalışacaklarsa çok büyük karı parti yapabilirdi. Zemini yok değil, kesinlikle vardı. Yeter ki "haydi yap para kazan, kendine olsun para" deseydik müthiş zekâlar çıkardı içimizden. Ama öyle değil, kazanırsan örgüte olacak, topluma olacak değince *"canım niye kafa yoralım, kendi başımıza kalalım ne olursa olsun"* diyoruz. Burada yine mülkiyetçi yaklaşım var. 'Madem benim olmayacaksa sonuca ben sahip olmayacaksam o halde niye yapayım, niye kafa yorayım, niye örgütleyeyim' yaklaşımı oluyor. Çok kötü bir yaklaşım, mülkiyetçi bir yaklaşım. Tersinden mülkiyetçilik, özel, bireysel mülkiyete imkân vermeyen bir ortamda hiç iş yapmamayı getiriyor. Öyle bir mülkiyet. Bu da mülkiyetçi

zihniyetten kurtulmamadır. ‘Mademki benim mülkiyetim olmayacak o halde yapmam.’ Pratik çalışmadaki bu kadar asi avare duruş tembellik buradan kaynaklanıyor. Bir tembellik var. Önderlik tembelsiniz dedi. Bu tembellik nereden ortaya çıkıyor, mülkiyetçi yaklaşımdan dolayı.

Dikkat edelim PKK içinde bu yönlü hiç düşünce üretmeyenler kaçtığı zaman bakıyorsun zehir kesilmişler. Her türlü şey yapıyorlar, her türlü şeye kafa yoruyorlar. Neden? Çünkü sonuçları üzerinde bireysel hakimiyet kuruyorlar. Sahipleniyorlar, kendi mülkiyetlerine alıyorlar. Dikkat edelim bireysel mülkiyet için bu kadar duyarlılık, çaba, yoğunlaşma oluyor ama komünal mülkiyet, komünal yaşam için çekimser kalıyoruz, o kadar katmıyoruz kendimizi. Herkesten yeteneğine göre ilkesini uygulayamıyoruz. Yeteneğimizi ortaya koymuyoruz. Kendimize saklıyoruz, bu gün gibi açığa çıkıyor.

Dolayısıyla şöyle söylenebilir. Burada tabi ahlaki bir durum var. Mülkiyetçi zihniyet var. Reel sosyalizmde bu çok yaşanmış, görülmüş. Reel sosyalizmde verimsizlik buradan çıkmış. Başlangıçta komünal üretim ortak çalışma gündeme getirildiğinde ne kadar verimli olmuştu, üretken olmuştu. Üç yılda dört yıllık planlamaları gerçekleştiriyorlardı. Sovyetler gerçekten de zenginlik alanı haline gelmişti ve 2. Dünya savaşındaki başarı bu ekonomik hazırlığa, bu temele dayandı. Böyle bir ekonomi yoğunluğunu elde etmeselerdi kesinlikle bu düzeyde bir dünya savaşı yürütemezlerdi. Ama gide-rek verimlilik niye düştü, kalite niye düştü? İşte mülkiyetçi zihniyetten düştü. Yeteneğini ortaya koymadı insanlar. Sonuçlarının kendi bireysel mülkiyetlerine gelmediğini görünce kolektif üretim üzerinde yeterince durmadılar. Yeteneklerini ortaya koymadılar, yaratıcı olmadılar, angarya gibi davrandılar. Gerçekten de hile çok oldu. İncelemek gerek aslında biz bu sonuçları çok incelemedik.

Belki genelleştirmek yanlış oluyor, ama bir-iki örnek verebilirim. Avrupa’da cezaevinde kaldım. Doğu Avrupa’dan kaçıp gelen eskinin sosyalistlerinden hapse konanlar çoktu. Onları dinledim, örneğin doğu Avrupa ülkelerinde, Rusya’da, Beyaz Rusya’da işler nasıl yürüyor, nasıl çalışılıyordu; faciaydı anlattıkları. Diyorlardı bir kişinin yapacağı işe on kişiye veriyorlardı. Niye diye soruyordum, “ne yapacak ki” diyorlardı. *“Üretim alanı açamıyor, istihdam etmesi lazım. İşsiz duracağına bir yerde çalışıyor görünsün. Sabahtan çaydanlığını sırtına vurup insanlar gider iş yerine akşama kadar çayla-*

rını içer içer akşam gelirler evlerine.” Bu durumda işten atılmaları gerekmiyor mu? Diye sorduğum da ise şu söyleniyordu. “Niye nasıl atacaklar ki, öte tarafta iş vermezse işsizlik ücreti verecek” devlet her şeye el koyduğu için iş vermeye mecburiyetindedir.

İnsanda onur kalmamış, çalıştırmasa da para vermeye mecburdur. O zaman zaten çalışmaz. Bizdeki bazı durumlar buna benzemiyor mu? Evet benziyor. Bu kadar verimsiz olmak, çalışmamak buradan kaynaklanıyor. ‘İşte anlamadım’ bu çalışmamanın kılıfı, maskesi oluyor. İşin özünde çalışmamak var. Çalışmamanın arkasında mülkiyetçi anlayış, memur zihniyeti var. Niye çaba harcadayım ki zamanı geçirmek daha iyidir. Bu eğilim var mı? Var. Bu ahlaki aşınmadır. Ahlaki toplum sisteminde, parti ahlakında aşınmayı ifade ediyor, ama bunlar var. İşte bundan dolayı girişimlerde bulunmadık, bulunmuyoruz. Bu yönlü girişken, yaratıcı değiliz.

Neden PKK içinde insanların yaratıcılıkları zayıf? Bazıları PKK dışına çıkınca müthiş bireysel yaratıcı oluyorlar. PKK’de fukara gibi duranlar kaçınca bakıyorsun bireysel mülkiyetçi yaklaşım sonucu çok üretken, yaratıcı bir konuma girmişler. Niye yaratıcı olsun ki, çünkü sonucu kendisine gelmiyor. O halde yeteneklerini kullanmıyor, harekete geçirmiyor, saklıyor, gereksiz görüyor. Onun ahlaki duruşu anlayışı öyle. Şimdi bu bakımdan ekonomik özerkliğin doğru hayata geçmesinin çalışma ahlakıyla ilgisi var. Önderlik de bunun için “*çalışmak özgürlüktür*” dedi. Yeteneğini en ileri düzeyde harekete geçirmek, kullanmak özgür birey olmanın temel koşuludur. Kişi bunu özgürlük olarak gördüğü ölçüde yapar. Bunu özgürlük görmez de hamallık olarak görürse, “*ben yapacağım öbürü yiyecek, ben deli miyim*” derse, anlayışı o olursa toplumsal yaşam karşısındaki sorumluluk duygusu bu kadar sorumsuzca olursa o tam yeteneklerini kullanmaz, harekete geçirmez. Öyle bir durumda da kolektif üretim gelişmez. Komünal yaşam ve kolektif çalışmayı gerçekleştiremeyiz. Bizim temel ilkemiz buraya dayanmak durumunda. Yaşamda komünal, çalışmada kolektif.

6- HUKUK BOYUTU

Altıncı boyut olarak Önderlik hukuk konusunu ele alıyor. Demokratik ulusun hukuk yapısı. Bizde hukuk yapısı tartışılıyor. Toplum olmanın bir gereği olarak aslında ahlaki değerler daha çok öndedir. Hukuk daha fazla devlet, ahlak toplumla ilgilidir. O halde biz demokratik toplum, demokratik ulus olacaksak toplumsal adalet sistemi ahlaki kurallara bağlı olmalı. Ahlaki kurallar çerçevesinde çözümlenmelidir.

Bu doğru. Fakat böyledir diye demokratik ulusta hiç hukuk olmayacak diyemeyiz. Toplumsal ahlak kapitalizm, devletçi sistem, ulus devlet tarafından yok edilmiş. Bir defa onun geliştirilmesi, yeniden güçlendirilmesi, zihniyetlerin bu temelde donatılması, ahlaki toplumun çok güçlü bir biçimde var edilmesi gerekiyor. Böyle bir süreçte ahlakın çözüm gücü olmasında zayıflık var, toplum ondan uzaklaşmış durumdadır. Bu zayıflığı demokratik hukukla doldurmak lazım.

Kuşkusuz yalnız başına hukuka dayanmamalı. O zaman devlet olur. Hukuk devletin sorunları çözme aracıdır. Aslında öyle de değil, devletin toplum üzerinde egemenliğini sürdürmesinin en temel aracıdır. Toplumu teslim almasının, köleleştirmesinin, sindirmesinin, bastırmasının en temel aracıdır. Tutuklamalar, cezaevleri, baskılar, işkenceler bunların hepsi hukuk boyutundadır. Hukuk, adalet yargı aslında bireyi denetim altına, egemenlik altına almada kullanılıyor. Fakat ahlaki toplumu geliştirirken kuşkusuz devlet hukuku olmamak kaydıyla, ahlaki toplumun yanında onu güçlendirecek demokratik hukuktan yararlanmak lazım. Önderlik en azından ahlaki toplum tümüyle işlevsel hale gelene kadar bunun gerekliliğini belirtiyor.

İkincisi biz tabi demokratik özerklik uyguluyoruz. Devletçi sistemle iç içeyiz. Ve mücadele halindeyiz. İlişki, uzlaşma ve mücadele halindeyiz. Uzlaşma ve mücadele sürekli, her an var. Dolayısıyla iç içe olduğumuz sistem hukuka dayanıyor. Bizim de onunla iç içe, yan yana olma ilişki ve mücadeleyi bu temelde oluşturmada kullanacağımız bir hukuki sistemimiz olmalı. Bu anlamda Önderlik demokratik hukuku önemsiyor. iç sorunların toplumda çalışma anlayışının geliştirilmesinde ahlaki ilke, ahlaki toplum önemli. Dolayısıyla toplumsal adaletin sağlanmasında da ahlaki ilkelerin işletilmesi gerekli, önemli ve zorunludur. Bir defa bunu öngörmeliyiz,

esas almalıyız. Ama bunun yanında ahlakın yok edilmişliği var, ahlaki toplumun zayıflatılmışlığı var. Bundan dolayı yetmediği yerde demokratik hukuku işletmek lazım.

Üçüncüsü de dışımızdaki güçlerle devletlerle demokratik ilişki ve mücadeleyi sürdürmede tabi demokratik hukuk sistemimiz olmalı. Kürdistan'daki sistem bakımından Önderlik böyle bir hukuk yapısının üç boyutundan söz ediyor. *"Birincisi, parçalanmış, kendi demokratik özerklik sistemini geliştiriyor. Hukuk, bu sistem içerisindeki iç ilişkileri, mücadeleyi düzenleyecek. İkincisi, Kürdistan'ın egemenlik altında tutan devletler ile ilişkiler ve mücadeleyi belirleyecek ve sistemleştirecek. Üçüncüsü, özellikle Türkiye açısından AB ile ilişkiler düzeyinde Avrupa Birliği hukuku."* Bunların gözetilmesi lazım. Türkiye AB'ye tam girmemiş ama ilişkileri var, girmeye çalışıyor. AB hukukunu da bir düzeyde dikkate almak gerekiyor.

Böyle üç boyutlu bir hukuk sistemini demokratik ulusun hukuki yapısı çerçevesinde ifade ediyor. Burada dıştaki güçlerle, devletlerle ilişki ve mücadelenin belirlenmesinde temel kural, karşındakinin seni tanıması kuralıdır, düzeyidir. Bunu KCK sistemini ilan ederken de açıklamasında Önderlik açıkça vurguladı. Karşıdaki bizi ne kadar kabul ederse bizde onu o kadar tanır ve kabul ederiz. Ulus devletler, Avrupa hukuku Kürt özerklik sisteminin hukukunu ne kadar tanırsa biz de onları o kadar tanırız. O kadar kabul eder birlikte yer alırız. Hiç tanımazlarsa biz de onları tanımayız. O zaman kendi hukuki sistemimizi yürürlüğe koyar o durumda onların hukuki sistemiyle çatışma içine gireriz. Ama belli bir düzeyde tanır kabul ederse tanıdığı kadar onları tanır kabul eder bu temelde bir uzlaşmaya varırız, uzlaşma içerisinde yaşayan bir konumda oluruz. Hukuki yapı açısından da temel ölçü, kural budur. Bu genel bir tanımlama, ama şu anki durumda kültürel soykırım, sömürgecilik, inkar ve imha sistemi uygulanıyor. Kürdü kabul eden hiçbir hukuk yok. Ne Avrupa hukuku, ne Amerika hukuku ne ulus devlet hukukları kabul etmiyor, bunların hepsi inkârcı ve imhacıdır.

İnkâr ve imha sistemini belirleyen ve yürüten hukuklardır. Dolayısıyla Kürt toplumu şimdi bir yok sayılma ve yok edilme saldırısı altındadır. Burada bir mücadele gerekiyor. Öyle hemen şimdi, biz tanırız karşı taraf tanımazsa tanımayız demek olmuyor. Zaten tanımıyor, hiç kimse tanımıyor. Yok etme ve yok saymada bir küresel ittifak oluşmuş, birlik oluşmuş. Kapitalist küresel hegemonya buna göre şekillenmiş. Kürt inkâr ve imha sistemine dayanıyor. Dolay-

sıyla inkâr ediliyor, yok sayıyor. O halde bu inkârı kırmak, yok saymayı ortadan kaldırmak, varlığı kabul ettirmek büyük bir mücadele gerektiriyor.

Bu mücadelenin ideolojik boyutu, siyasi boyutu, örgütsel boyutu, askeri boyutu var, hukuki boyutu da var. İşte burada hukuki bir mücadele yürütmeyi bilmek, hukuku bir mücadele aracı olarak kullanabilmek önemli oluyor. Nasıl ki ulus devletler insanları, toplumları sindirip teslim alıp denetimleri altına sokmak için hukuku bir savaş aracı olarak kullanıyorlarsa, nasıl ki kültürel soykırımı uygulamada Kürtlere karşı inkâr ve imha noktasında hukuki alan da bir özel savaş aracı olarak çok etkili bir biçimde kullanılıyor ise; o zaman Özgürlük hareketi de demokratik hukuku inkâr ve imha sistemine karşı etkili bir direnme ve mücadele aracı olarak kullanılmalıdır. Demokratik hukuk bir de bu açıdan gereklidir. Hukuk mücadelesini bir de bu noktada önemsemek lazım.

Önderliğin savunmalarına bu kadar önem vermesi bir hukuk mücadelesidir. Çok ciddi bir hukuk mücadelesidir. Bu hukuki mücadele Türkiye'nin birçok bakımdan elini kolunu bağlayan sonuçlar verdi. Dahası Önderlik Hollanda'ya ulaşmak Lahey'de de Adalet Divanı'nda dava açmak da istiyordu. Avrupa'ya çıkışındaki önemli bir amacının bu olduğu kendisi tarafından da ifade edildi. Demek ki hukuki mücadeleyi önemsiyordu. Bizim de hukuk mücadelesini temel bir mücadele, en önde gelen bir mücadele biçiminde görmek, ele almamak kaydıyla yürütmemiz gerekir. Çünkü inkâr ve imha uygulanıyor. Kürtlerin hiçbir hukukta yerleri yok. Ama hukuk kapsamına girebilmek için mücadele etmek gerekli. Yoksa onun dışında kendi içinde toplumsal adaleti sağlamak için hukuk sistemini kullanması, bunlar mümkün değil. Zemini yok, inkâr ediliyor, var sayılmıyor ki hakları olsun, hukuku olsun, dava edebilsin.

Yok sayılıyor. Ancak Kürt olmadığı ölçüde çeşitli devletlerin küresel düzeyde devletler sisteminin var olan hukukuna göre kendini savunabiliyor. Kürt olarak savunamıyor. Hiçbir yerde hala Kürt olarak kendini savunma imkânı yoktur. Buna Başur'da dahildir. En fazla mevcut devletler hukukundaki yeri en ileri düzeyde "*Kürt kökenli Türk ya da Fars vatandaşları*" oluyor. Öyle deniyor. Yoksa kendilerine göre, kendi kimlikleri temelinde bir hukuki var oluşları kabul edilişleri mümkün değildir.

Daha da önemlisi aslında bizim kendi ahlaki yapımızı, demokratik hukukumuzu geliştirmemiz bir de diğer hukuki sistemlerin in-

karcılığına karşı mücadele etmeyi bilmemiz, bu konuda kendimizi yanıltmamamızdır. *“Hakkımızı istiyoruz, mahkemeye vereceğiz, mahkemeler bize haksızlık yaptı”* deniliyor. Bir sürü dava açılıyor. Senin varlığını kabul etmiyor ki, sen hangi haktan, hukuktan bahsediyorsun? O bir yanılgı, Kürdün mevcut durumda devletlerin hukuk sistemleri içinde hak aramaya kalkması aslında büyük bir gaflet, büyük bir yanılgıdır. Var olan inkârı görmeme, anlamama anlamına geliyor. Kimliğini kabul etmiyor sana hak verir mi? Vermez.

Kimliğini inkâr ettiğin ölçüde var olabilirsin. Başkasının dilini kimliğini kabul ettiğin ölçüde kendini savunabilirsin. Bakın işte KCK davalarında *“Kürtçe savunma yapacağız”* dendi, mahkemeler durdu. Halbuki bireysel savunmalardı, her dilde yapılıyor. Mevcut hukuk sistemi ona izin veriyor. Fiili olarak Kürtçe yapılamaz diye bir kuralı da yok. Özel savaş gereği, kültürel soykırım gereği böyle bir kural var. Bunlar açık yazılmamış. Zaten resmiyete geçirmeme temelinde yok sayarak reddetme yaşıyor. Dikkat edelim onun için de bazen hak arayıcılıkları çok anlamlı değil. Mahkemelerde, hukuk ortamlarında dikkat etmemiz lazım. Bizi hiç kabul etmeyen bir hukuk sistemini -o ilke çok önemli- biz de kabul etmemeliyiz. Bizi kabul ettiği ölçüde kabul ederiz. Önderlik ilkesi budur. Eğer ulus devlet hukukunu kabul edip orada bir mücadele yürüteceksek, yargılama içinde olacaksak o bizi kabul ederse olur. Etmedi. Bazı arkadaşlar dedi ki *“anadilde savunmaya ne gerek vardı, çok güzel fikirler söyleyecektik.”* Söylesen ne olacak. Ona açtı, onu reddetmiyordu. Kimliğini öne çıkarmadan, dolayısıyla kendi hukukunu öne çıkarmadan inkâr hukuku temelinde ne söylesen de ona kapalı değildi. Günlerce de haftalarca da dinlerdi. Ama kendi hukukun temelinde, kendi kimliğin çerçevesinde bir kelime söylemeye bile fırsat vermediler, hiçbir mahkeme savunmasını kabul etmediler. Bu en temel sorun oldu. Çok önemli bir tutum da oldu. KCK ilkesiydi. Önderlik belirtti ve bunun o kadar tartışma konusu olması aslında eleştirilmeli.

Demek ki anlaşılmamış. Arkadaşlar savunmaları demek ki yeterince incelememişler, okumamışlar. Tabi sömürgeci hukuk karşısında, kültürel soykırım rejimi karşısında demokratik modernitenin duruşunun ne olması gerektiğini dolayısıyla devrimcilerin duruşlarının ne olması gerektiğini yeterince bilince çıkarmamışlar. Bu şimdi doğru anlaşılması gereken önemli bir husus oluyor.

7- KÜLTÜR BOYUTU

Benzer bir boyut onunla bağılı olarak yedinci boyut Kültür yapısı, Demokratik ulusun kültürel yapısıdır. Aslında dil, kültür, tarih olarak bütünlüklü ele almak da önemli. Bu alana da hukukun bir benzeri yaklaşım göstermek lazım. İnkarcılığın var olduğu bir ortamda kendini kimliği ile hukuki olarak var edemeyen bir toplumun dil kültür, tarih varlığını sürdürmesi mümkün değildir. Bu zaten pratikte de yaşanıyor. Kürt kültürel soykırımını uygulamada, Kürt asimilasyonunu gerçekleştirmede en önemli bir yan zihniyet asimilasyonu iken onunla bağılı olarak ikinci bir yan dil, tarih, kültür asimilasyonu oluyor. Dilsiz, kültürsüz, tarihsiz kılma. Bunlara saldırma, bunları yok etme, bunları değiştirme, kültürel soykırım rejiminin böyle davrandığını biliyoruz.

Aslında şöyle de söylenebilir: Sadece reddetmek, inkâr etmek, yok etmeye çalışmakla da kalmıyor, asimile ediyor. Kendi dil tarih, kültür oluşumunun hammaddesi yapıyor, orada kullanıyor. Değiştiriyor, asimile ediyor. Ayrı ya da karşı da tutmuyor. Öyle olsa bir karşıtlık olabilir, mücadele gelişebilir. Değiştirerek kendisinin ham maddesi yapıyor, yok ediyor. Fiziki soykırımlar, katliamlar dil, tarih, kültür olarak karşıdakini yok etmiyor. Cepheden karşıya alıyorlar, onunla bir mücadele içinde oluyorlar.

Kültürel soykırım rejimi onu yapmıyor. Kültürel soykırım bunun için fiziki soykırımdan çok daha hilelidir, tehlikelidir, maskelidir, örtülüdür. Kendisini göstermez, karşıdakini aldatır, yaşatıyor gibi görünür ama aslında öldürerek yaşatır. Kendisi olmaktan çıkma temelinde yaşamaya imkân verir. Diyarbakır Cezaevinde 12 Eylül rejiminin dayattığı itirafçılık buydu. Aslında kültürel soykırım rejiminin bütün Kürtlere dayattığını orada çok daha somut PKK kadroları şahsında fiili olarak gözle görülüp elle tutulacak kadar açıkça uygulanmasıydı. O sadece cezaevinde uygulanan bir durum değildir. Genel kültürel soykırım rejiminin uygulamasıdır. Bunu yaparak aslında kültürel soykırımı genelleştirebiliriz tarzında bütün bir topluma dayatılanın o olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Böyle bir imha süreci var. Adı üstünde, *“kültürel soykırım rejimi”* diyoruz. Bir toplumu yok etmenin en etkili araçları, alanları oluyor. Zihni temel bir araç olduğu gibi kendisi için düşünemeyen kendi geleceğini göremeyen, kendi çıkarlarını bilemeyen, kendisi için özgür bir gelecek öngöremeyen, hep başkası için düşünen beyin asimile edilmiş

beyindir. O insan artık kendisi olmaktan çıkmış başkasının kölesi haline gelmiş. Egemeni için yaşayan düşünen konuma getirilmiş demektir.

Bunu tamamlayan bir dil, tarih kültür, asimilasyonu, kırımı oluyor. Kültürel soykırım rejiminin Kürdistan'a Kürt toplumuna en çok saldırdığı alan burasıdır. Kürt tarihi yok ediliyor -edilmiş zaten- ortada bir şey bırakılmamış. Öyle ki araştırarak bir takım şeyler bulmak, bir yerlerden bir şeyler toplayıp yorumlar geliştirmek temelinde yürütülen çalışmaları da yok eden bir baskı uygulaması bu kültür, tarih üzerinde hiçbir fırsat verilmemek üzere geliştiriliyor. Bakın tarihi değerlerin, kültürel değerlerin yok edilmesi için çok planlı programlı her türlü saldırı yapılıyor. Biz sadece bir asimilasyonunu görüyoruz. Okulda oluyor, pazarda oluyor dil yasaklaması oluyor. Bunlar önemli ve tekil bir durum değildir.

Kültür Kırımı Karşı Mücadele Etmeden Yurtseverlik Olmaz

Kürt asimilasyonu sadece dil asimilasyonu değildir. Kültürel soykırım rejimi sadece dile dayatılmış bir asimilasyon etme durumu da değildir. O çok daraltılmış bir yaklaşımdır. İlkel milliyetçilik çok fazla buraya dayanıyor. Bunu öne çıkarıyor, temel dayanağı budur. Çünkü diğer alanlarda mücadele etme, var olma gücü göstermiyor. Kürt toplumuna bu temelde dayanma konumu söz konusu değil. Fakat tabi ki demokratik hareket, demokratik özgürlükçü devrim hareketi böyle davranamaz. Demokratik modernite çizgisi böyle ele alamaz. Bütün asimile edilen yönleri görmek durumundadır. Tarih kırımı, kültür kırımı çok çok önemli. Bütün kültürel, tarihsel değerler yok ediliyor, saldırılıyor, asimile ediliyor, asimile edilemeyenler ortadan kaldırılıyor. Buna hizmet eden doğa yok edilmeye çalışılıyor. Bu kadar baraj yapılması, tarihi değerlerin talan edilmesi, kimilerinin üstünün kapatılması, kimilerinin gizliden çıkartılıp başka yerlere taşınması, satılması, daha çoğunun da Türkleştirilmeye çalışılması bunu ifade ediyor.

Büyük bir kültür kırımı var, tarih kırımı, dil kırımı var. Şimdi bu noktada ne olmak lazım? Bütün bu alanlarda çok bilinçli, örgütlü, planlı bir mücadele içinde olmak lazım. Demokratik ulusun kültür yapısı dil, tarih, kültür yapısı aslında tüm bu değerleri görmeyi, sahiplenmeyi, açığa çıkartıp topluma mal etmeyi, topluma dönük soykırım saldırıları karşısında bilinçli, örgütlü bir mücadele yü-

rütmeyi gerektirir. Öyle olmak durumundadır. Bu olmadan aslında yurtsever olunamaz. Elde yurtseverlik yapılacak bir değer kalmaz.

Sanat-Edebiyat Faaliyetleri Kültür Devrimini Geliştirecek Düzeye Çıkartılmalı

İkicisi olarak tabi bunları geliştirmek, ilerletmek, dili güçlendirmek, tarih bilincini geliştirmek, kültürel değerleri artırmak, kültür devrimi yapacak kadar bir noktaya götürmek sanat edebiyat faaliyetlerini, kültür devrimini geliştirecek düzeye çıkartmak lazım. Bu da aslında kültürel soykırıma karşı yürütülen çok önemli bir yurtseverlik mücadelesi, çalışması olur. Bu konularda zayıflıklar var. Bir, mücadelede zayıflık var. İki, kültür devrimini geliştirmede, sanat edebiyat faaliyetlerini geliştirmede zayıflık var. O da yetmiyor. Bu kadar devrimci mücadeleye rağmen, siyasi askeri mücadeleye rağmen sanat-edebiyat alanındaki çalışma zayıftır.

Diğer devrimlerde önce sanat-edebiyat gelişiyor, aydınlatma oluyor, kültür devrimi gerçekleşiyor. Bizde Kürdistan'da ideolojik, siyasi askeri mücadele bu kadar gelişti, devrim üzerine devrim yaptı, toplumda bu kadar değişim ortaya çıkardı. Gerilla mücadelesi, bunun orta çıkardığı çok güçlü kültürel değerler var, sanat-edebiyat değerleri var. Bunları işleyerek bir kültür devrimine dönüştürme, güçlü bir sanat-edebiyat aydınlatması hamle düzeyinde yaratmada zayıflıklar var.

Aslında kültür devrimiyle siyasi askeri devrime gitmiyoruz, ideolojik, siyasi askeri mücadele kültür devrimi için mükemmel bir zemin ortaya çıkartmış, veri yaratmış durumdadır. Güçlü bir kültür devrimi geliştirmede bundan yararlanamıyoruz. Burada duygusal zayıflık, örgütsel çalışma zayıflığı var. Aslında son zamanlarda tartışıyoruz, arkadaşlar diyor "zor iştir, bizi zor işlere vermeyin." Kolay iş arama var. Devrimi anlama, devrim değerlerinin ruhunu, duygusunu, düşünce düzeyinde anlayarak, değerlendirerek toplumda bu temelde yeni bir kültür oluşturacak, mücadelenin zorluklarına glememe var.

Zamanında ideolojik mücadele, askeri mücadele zordu, siyasi mücadele şimdi de zor. Hala tam uyum sağlayabilmiş değiliz. Ama kültür, sanat, edebiyat mücadelesi de zor. Onları üretme, geliştirmede zorlanıyoruz. Üretimde zorlandığımız gibi yurtsever demokratik kültürü geliştirme, üretmede zorlandığımız gibi tabi kültür değerlerini savunmada da ciddi bir duyarsızlığımız var. Kültürel

imhaya, soykırıma karşı dil kültür, tarih soykırımına karşı bu değerleri savunacak mücadele etmede de ciddi zayıflık var. Bu kuşkusuz kültürel soykırım rejiminin saldırılarının bir sonucudur. Bireyde toplumda yarattığı etkinin bir sonucu oluyor, ama gerçekten de mücadele edemiyoruz.

Dil asimilasyonuna karşı son dönemlerde biraz bir duyarlılık gelişti, belli gelişmeler var ama çok yetersiz. Güçlü ve derinlikli değildir. Hala inkâr ve imha sisteminin umutlarını kıracak düzeyde değil, hala asimile ederim hesabını yapıyor. Şimdi bu kadar maddi zeminlerini ortadan kaldırırsam asimilasyonu geliştiririm diyor, o hesabı yapıyor, onun için o kadar diyor. Kürtçe eğitimi engellemesi buradan kaynaklıdır. O umudu olmazsa engellemez. Engellediğine göre demek ki hala umudu var. Mevcut durumu zayıf görüyor.

Kültür, tarih değerlerinin kırımına, yok edilmesine, asimilasyonuna karşı mücadelede de çok zayıflık var. Göz önünde tarihsel değerler yok ediliyor, talan ediliyor fakat buna karşı mücadele azdır. Tarihi değerleri, alanları su altında bırakmak için yapılan baraj sistemlerine karşı mücadele sınırlıdır, zayıftır. Çok daha büyük bir toplumsal tepkiye dönüşebilirdi, dönüşmeliydi. Ama o bile eksik kalıyor, zayıf kalıyor. Bu kadar kültür değeri asimile edilmiş, Türk kültürünün ham maddesi haline getirilmiş buna karşı mücadelede de zayıflık var.

Biz Kürt aydınıyız, şuyuz, buyuz diyenler gerçekten de laubali durumdalar. Hiç biri bu konuda bir şey yapmadı. Yasal baskı var, mimleniyorlar, baskıya uğruyorlar, tutuklanıyorlar, ona karşı durma cesareti gösterilemiyor. Bu durumları görmüyorlar dersek yanlış olur. Görüyorlar, anlıyorlar, nasıl bir kültür kırımı, tarih kırım olduğunu anlamamaları mümkün mü? Fakat karşı duruşu göstermede gereken cesareti gösteremiyorlar. Örgütlü değiller, cesur değiller, kültürel soykırım rejimi gözlerini korkutmuş. Baskıyla sindirmeye ciddi bir biçimde zorlamış, zora sokmuş. O bakımdan da ürküyorlar, korkuyorlar, çok fazla dokunmak istemiyorlar. Dolayısıyla bu toplumsal duyarlılık haline gelmiyor.

Biz de çok önemsemedik. Aslında o konuda özeleştiri vermeliyiz. Belki her şeyin merkezi değil tabi gerilla olmak, serhildan geliştirmek, siyasi-askeri açıdan direnerek soykırım rejiminin bu baskı güçlerini darbelemek, zayıflatmak elbette önde gelendi. Bunu yapmadan kültürel değerlerin katliamına karşı mücadele etmenin ze-

mini olmazdı. Öyle bir mücadele çok başarılı yürümezdi. Öncelik kuşkusuz siyasi-askeri mücadele, ideolojik mücadeleye verilmeliydi. Bu doğrudur. O milliyetçi çevrelerin yaptığı gibi işte siyasi-askeri mücadeleyi bir tarafa itip işte “en önemli mücadele dil, kültür mücadelesidir, bu esas üzerinden mücadele edelim” sözü geçerli değildir. İsmail Beşikçi onların bu yönlü yaklaşımları son derece gerçekçi olmayan, kof, milliyetçi yaklaşımlardır.

Öyle eleştirdiklerinde Önderlik dedi “*kendi özgür olmayan halkın, dili özgür olmaz*” 94’te elinin tersiyle o eleştirileri itti. “*Biz özgürlük mücadelesi yürütüyoruz*” dedi. Toplum yok ediliyor, o da dil niye konuşulmuyor derdine düşmüş. Tüm değerleriyle yok ediliyor, katliam, soykırım altında. Ona karşı durup direneceğine, diğeri bir saptırmadır. Aslında bir zayıflıktır. “Biz zayıfız yapamıyoruz” denerek yapanlara saygı duyulsa anlamlı olur. Ama öyle değildir. Bu doğru çizgi, işte “PKK teröristlik yapıyor” dendi mi, Kemal Burcak’ın yaptığı gibi o alçakça bir tutum olur. Öyle bir anlamı yok. Toplumunu var etmek için bu kadar direnen, fedakârlık, cesaret gösteren bir hareketi neredeyse Kürt değerlerini savunmayan bir konumda görüyorlar. Dünya saygı gösteriyor onlar saygı göstermiyorlar. O durum bir çizgiye dönüştü mü sapma oluyor.

Devrimimiz Güçlü Bir Kültür Devrimine Dayandı

Öncelikleri doğru tespit etmek kaydıyla her alanda mücadele yürütmek gereklidir. Ama öncelikleri şaşırmamalıyız, değiştirmemeliyiz, ters yüz etmemeliyiz. Kültür alanındaki mücadele bunu içeriyor. Tabi demokratik ulusun kültür yaşamı, demokratik özgürlükçü, kadın özgürlükçü, yurtsever, halkçı, politik-ahlaki toplum ilkelerine dayanan bir kültür. Böyle bir kültür devrimini geliştirmemiz lazım. Demokratik ulus bireyini ve toplumunu böyle yeni bir kültürle, ahlakla şekillendiren bir mücadele yürütmemiz lazım. Devrimin kalıcılığı buna bağlı. Demokratik modernite devrimin içselleşmesi, birey ve toplumda içselleşerek, özümşenerek kalıcı hale gelmesi kesinlikle bu temelde olur. Bunun dışında, gerisinde bir tutum olmaz.

Şimdi böyle bir duruma geldik. Böyle bir kültür devrimine fazlasıyla ihtiyacımız var. Aslında siyasi-askeri bakımdan devrimsel gelişme çok oldu, ilerledi. Daha fazla elde edecek çok şey yok. Aynı zamanda siyasi, ideolojik, askeri mücadele çok güçlü bir kültür devriminin temelini yarattı. Müthiş bir veri zemin ortaya çıkardı.

Yeni ölçü, ilke, ahlak, özgür birey, demokratik toplum ahlakı, ölçüsü yarattı.

Şimdi bunları sanatla-edebiyatla işleyerek bireye ve topluma mal etmek, toplumsal eğitimi, birey eğitimini böyle bir sanat-edebiyat faaliyetiyle de yürütmek sadece sosyal bilim eğitimi olarak tutmamak gerekiyor. Bu da işte kültür devrimidir. Toplumsal değişim, toplumsal yeniden yapılanma, şekillenme yeni bir ahlakın kültürün birey ve toplumda şekillenmesini yaratır ki buna kültür devrimi diyoruz. Devrimimiz geldi, güçlü bir kültür devrimine dayandı. Aslında ideolojik, siyasi, askeri mücadele kültür devrimi yaptırdı. Çok güçlü Sanat edebiyat faaliyeti için çok güçlü bir zemin yarattı. Bunu işleyerek toplumu, bireyi bu temelde yeniden şekillendiren, eğiten bir mücadeleye çalışmaya ihtiyaç var. Aslında bu devrim değerlerinin kalıcı kılınması, topluma mal olması buna bağlıdır.

Şunu söyleyebilir insan: Kültür haline geldiği, topluma mal edildiği oranda mevcut devrim değerleri kalıcı olabilir. Devam edebilir, yaşayabilir. Topluma mal edilmezse birey ve toplum yaşamını şekillendiren bir noktaya gelmezse siyasi-askeri mücadelenin yarattığı sonuçlar her an ortadan kalkabilir. İşte reel sosyalizm örneğinde gördük. Çok büyük oranda yok oldular. Dev gibi devletler kurulmuştu, ordular yaratılmıştı, zaferler kazanıldı 2. Dünya savaşı gibi, ama ortada sanat ve edebiyatın etkilediği, kültür haline gelenler insanların belleklerinde kaldı. Onun dışında bütün o görkemli değerlerin hepsi bir anda çözüldü, çöktü gitti. Demek ki onların çok bir kalıcılığı yok, ne kadar yaşayacağı belli değil. Onlar o kadar değerli değil. Değerli olan kültür devrimidir.

Bir devrim mücadelesinin birey ve toplumu ruhen, duygu olarak, davranış olarak şekillendirme düzeyidir. Bizim şimdi büyük bir mücadele geliştirmeye ihtiyacımız var. Öyle bir devrim geliştirmeye ihtiyacımız var. Çünkü toplumun eleştirdiğimiz o zayıf, muğlak yurtseverliğin aşılıp, gerçek bir halkçı çizgiye oturması için bu gerekli. Toplumsal ahlakın özgür birey duruşunun bu noktaya gelmesi için bu gerekli. Devrimin kalıcı hale gelmesi için gereklidir.

Hatta şunu bile görüyoruz: Partinin doğru çalışan bir parti, kadro topluluğu haline gelebilmesi için bile kültür devrimine, kültürel etkilemelere ihtiyaç var. Sadece teorik bilinçlenme yetmiyor. Siyasi bilinçlenme yetmiyor. Çoğunlukla, eğer bir kültür devrimiyle birleşmezse ezbere oluyor. Sözle söylenen ama pratikte yaşanmayan

duruma düşüyor. Pratikte yaşanan ise sistemin ölçüleri değer yargıları oluyor. Kültürel soykırım rejiminin değer yargıları oluyor. Kültür yapısı üzerine de bunları belirtelim.

Önderlik 1978 Temmuz’unda Amed’te birinci manifestoyu yazıyordu. Mazlum arkadaşla bir günde daktiloya çektik. İkinci gün yazdı yine öyle yaptık. Öğlen yemeğe oturduk Mazlum arkadaş çok yapmazdı ama bir boşta bulundu “*biz bunları biliyoruz, niye yazıyorsunuz ki*” dedi. Önderlik öyle bir baktı, “*Bilmediğimiz şeyleri nasıl yazalım. Elbette bildiklerimizi yazacağız*” dedi. Şimdi bizimki öyle değil. Elbette bildiklerimizi konuşup tartışacağız. Ama bildiklerimizin hayata geçmesi tartışmayla olmaz. İstedığımız kadar güzel güzel tartışalım, duygularımızı okşayalım, düzeyimizi tazeleyelim, geliştirelim, derinleştirelim. Bu uygulama anlamına gelmez. Bu biçimde devrimci görevlerimizi yerine getirdiğimizi söyleyemeyiz. Neyle olur? Uygulamayla, pratikleşmeyle olur. O nedenle bunları tekrarlamaktan öteye uygulama düzeyi, pratikleşme düzeyini tartışacağız.

On yıl geçti niye pratikleşmedi. Onuncu madde olarak Önderlik nasıl pratikleşeceğini ortaya koyuyor. Pratikleştirecek kişilik yaklaşımının nasıl olması gerektiğini, bunu duygusal-düşünsel durumunun ne olması gerektiğini kendi kişiliğini örneklendiriyor. “*Ben olsam şunları yaparım*” diyerek yol gösteriyor.

Şimdi biz niye yapmadık? Parça parça her boyut üzerinde belirttiğimiz görüşler çerçevesinde bunu değerlendirdik. Ama bu yeterli değildir. Aslında daha ötesini aramak lazım. Gerçekten de bunlar nasıl uygulanacak, neden uygulama olmuyor. Temel hatalar nerde, düzeltmeleri nerede gerçekleştirmeliyiz? Hep söylüyoruz, toplantılarda karar alıyoruz eğitimler yapıyor, her eğitimde söylüyoruz. Sonra eski tas eski hamam devam edip gidiyor. Artık böyle olmaz, buna gidişe bir dur demeliyiz. Bir çıkış olmalı, değişiklik olmalı, yoksa var olanı tekrarlayan eski tas eski hamam devam edip giden şekilde olmamalıdır.

Aslında bu durum, eğitimden kaynaklı değildir. Daha çok eğitim sonuçlarının örgütlemeye ve pratiğe sevk edilmesinden kaynaklıdır. Eğitimden nasıl kaynaklanıyor? Nasıl kaynaklandığını, bunlar neyse onu da ortaya koymalıyız. Kısacası bu durum değişmelidir. Sadece bunları söylemekle tartışmakla yetinen değil de büyük bir girişkenlikle, cesaretle, yaratıcılıkla başarı temelinde uygulayan, pratikleştiren olmalıyız. Olamıyorsak nedenlerini bulup gidermeli

ve mutlaka başarmalıyız. Bunu tartışacağız ve herkes bunun üzerinde kafa yormalıdır. Bundan sonra bireysel durum değerlendirmesinde herkes kendi bireysel duruşunu bu ekseninde değerlendirecek. Pratik görevleri ne kadar yaptık, ne kadar yapmadık? “Biz bir birey olarak ne yapabiliriz, ateş olsak cürümümüz kadar yer yakarız” diyemeyiz. Örgüt kurabiliriz. Örgütleri bireyler kuruyor. Bir kişi öncülük yapsa, doğru, başarılı işleri yapan dev gibi bir örgüt kurabilir. Kurmuyoruz, niye? Örgütü öyle sevk etmiyoruz, niye? O da bir suç durumunu ifade ediyor. Eğer uygulama buradan gelişmiyorsa o halde bu durumumuzu değerlendirelim, mahkûm edelim ondan sonra değiştirelim, çözüm bulalım. Yoksa ondan kaynaklanıyor, böyle gelmiş böyle gidiyor. Devam eder gideriz diyemeyiz. Bu duruma artık bir dur dememiz gerekiyor. Gerçekten de nedenlerini bulup gidermek lazım. Nedenlerini görmezden gelmek ya da görüp de uygulamazdan gelmek olmaz.

Bizde görmezden gelme de var, ama uygulamazlıktan gelme daha fazla var. Onun için de çalışıyoruz, hamal karnını doyuruyor biz karnımızı bile doyuramıyoruz. Önderlik, “*yüzde bir*” dedi. Gerçekten utanç verici bir durumdur. Hala yüzde bir ise bunun altında yaşayabilir miyiz. Biz Apocu militanız, görev yapacağız, bize şans verilsin, imkân verilsin diyebilir miyiz? Bu durum ciddiyetsizlik olur. Gayrı ciddi olamayız, geçekçi olmamız lazım. O halde ne edip edip bu durumu hızla değişime uğratmamız gerekiyor. Bu nasıl başarılacak, yapılacaksa onu bulmak ve uygulamak durumundayız. “Ne bilelim, biz bilemiyoruz böyle yapılıyor” diyemeyiz. Sanki öyle de kalıyor, daha fazla şu da oluyor, “yani ben birey olarak kendime göre yapıyorum, aslında Önderlik öyle dese bile yüzde bir, başkaları yapıyor, ben aslında başarılıyım” diyoruz hepimiz kendi içimizde. Kendimizi onun dışında tutuyoruz. Öyle tutmasak kendimizi paramparça ederiz.

Etmediğimize göre demek ki öyle tutuyoruz. İnsan bunu rahat söyleyebilir. Böyle de olmaz, hiç birimiz onun dışında değiliz. Dolayısıyla eleştiriye öyle yaklaşım “*bir eleştiridir, biz böyle devam ederiz, Önderlik eleştirir bildiğimiz gibi devam ederiz*” diyemeyiz. Bunun arkasından şunu da söyledi Önderlik “*yaptığınız benim düşüncelerimin uygulaması değildir. Siz benden değilsiniz, bu durumunuzu değiştirmezseniz, yeniden katılmazsanız bu durumunuzu kabul etmiyorum*” dedi. Bu açık bir durum. Dolayısıyla yeniden katılacak bir pozisyona gelmemiz, kendimizi o temelde netleştirmemiz, düşünce

yoğunluğuna ulaştırmamız ve yeniden katılmayı sağlamamız lazım. Doğru olan, Önderliğin eleştirilerine doğru cevap veren tutum kesinlikle bu olabilir. Bunun dışındaki tutumların hiç birisi, doğru ve yeterli bir tutum olmaz. Durum böyle değil ben söyleyim, böyleyim, biçimindeki gerekçelendirmeler hepsi aslında parti dışılığı gerekçelendirmeye götürür ki en tehlikelisi de odur. Parti dışılığın gerekçesi, savunusu olamaz. Derhal aşılmalı gerektirir. Açığa çıkartılarak, nedenleri tespit edilerek düzeltmeyi gerektirir. O bakımdan uygulama düzeyinin üzerinde yoğunlaşmamız, neden uygulamanın yapılamadığını sorgulamamız gerekli. Kendimizi, çevremizi bu temelde sorgulamaya tabi tutarak, nedenlerini bulup gidermemiz gereklidir.

8- ÖZ SAVUNMA BOYUTU

Demokratik ulusun boyutları üzerinde duruyorduk, aslında söylemesi gerekenleri önemli ölçüde söyledik. Geriye kalanlar da anlaşılır durumdadır. Öyle bir veya iki boyut üzerinde insan durduğu zaman ne ifade edilmek istendiği, neyin esas alındığı açığa çıkıyor. Zaten birbirileriyle bağlantılıdır, çok kopuk parçalı değildir. Esas resim çıktı, daha doğrusu yeni dönemin devrimci görevlerinin ne olduğu, yeni dönemin PKK'sinin neler yapmakla yükümlü olduğu, başarısının neyi içerdiği açığa çıktı.

Nerede, ne zaman, nasıl yapılacağı konuları da önemlidir. Onu için, şimdiye kadarki tecrübelerin çıkarılması lazım, onlar üzerinde de yoğunlaşmak gerekir. Özellikle pratik alanlarda da değerlendirilmesi üzerinde durulacak. Şimdi biraz ayrıntılı ifade edilmeyen iki konu kalıyor. Temel konu bir öz savunma bir de diploması.

Öz savunma aslında baştan beri PKK'nin üzerinde durduğu, yoğunlaştığı gerçekleştirmeye çalıştığı bir alan. Bu açıdan yeni bir alan değildir. PKK'nin baştan beri gündeminde olan bir alan diğer bazı konular, yeni dönemde yürütülmesi gereken görev olarak ortaya çıktı, ama öz savunma böyle değildir. Öz savunma baştan itibaren önce düşünsel düzeyde, daha sonra da pratik görev kapsamında PKK'nin fazla yoğunlaştığı en çok pratikleştiği alandır. Bu konuda belli bir birikim var. Aslında şöyle de denilebilir. İlk iki dönemki partileşme mücadelesi bir anlamda Kürt toplumunu öz sa-

vunma bilinci ve eyleminin çekirdeğinin ortaya çıkartılması süreci olarak değerlendirebilir, ifade edilebilir.

Önderlik savunmada belirtmiş zaten. *“PKK Kürt halkının öz savunma örgütüdür”* diyor. Öz savunma hareketi. Neden? Çünkü bütün diğer toplum ya da ulus olma alanındaki, özgürlüklerin toplumun elinden alınması, çıplak bir silahlı zorla gerçekleşiyor ve sürdürüyor. Bu anlamda öz savunma gerçeğini, Kürtlerde öz savunmanın önemini ve nasıl olması gerektiğini değerlendirmek, anlamak ve tespit etmek için Kürt toplumu üzerinde uygulanan sömürgeci şiddetin durumunu anlamak ve değerlendirmek gerekli. Ancak onu doğru çözümledikçe insan demokratik çözümü bulabilir.

Kürdistan somutunun incelemesinde en çok görüş farklılıklarının olduğu bir alan burası oldu. İşte niye bu kadar çok grup oluyor. Parti kuruluyor, örgüt oluyor diye kendimize sorduğumuzda bunu doğuran temel bazı etkenler var. Belki insan her bakımda görüş ayrılıkları var diyemez, ama başta öyle değil en azından, giderek farklılaşma oldukça ayrılıklar da geliyor. Kürdistan’daki görüş farklılıkları Kürt örgütlemeleri açısından nelerdi? Bir tanesi Kürdistan’a giren kapitalizmin değerlendirmesi üzerineydi.

O temel görüş ayrılığı oluşturan bir konuydu ve birçok konuda farklı görüşlerin olmasını getirdi. Çünkü ulus olmak kapitalizme bağlanıyordu. Ya pozitivist sosyal bilim tarafından Kürdistan sömürge kalmış ya da uluslaşmamış, o halde kapitalizmin girmemesinden kaynaklıdır. Şimdi artık 20. yüzyılın ortasında itibaren böyle bir kapak açılıyor. O halde Kürtler ilerliyor, demek ki gelişme oluyor, bu görüş tam bir Aristo mantığı oluyor. Düz bir mantıkla ele alan Kürdistan somutuna, Kürdistan’a dayatılan sistemi görmeyen anlamayan başka yerde olanı öyle bir düz mantık içinde alıp getirip Kürdistan’a Kürt toplumuna oturtmaya çalışan bir yaklaşım vardı. Buna ezbercilik ya da dogmatizm de denebilir.

Bu, Kürdistan’daki gerçekliği tümü ile örtbas eden, aslında sömürgeciliği kültürel soykırımı aklayan meşru gösteren onu ilerici-lik olarak gelişme olarak tanımlayan çok tersi bir görüştü. Bu konu üzerindeki tartışmalar çok önemli bir görüş ayrılığı oluşturdu. Kürdistan ve Kürt toplumu üzerinde egemenliğin niteliği de karakteri de benzer görüş ayrılıkları oluşturan temel konulardan bir tanesiydi. Sömürgeci egemen denilince kolaylıkla herkes kabul etti, kolayına geldi. Onu ret eden karşı çıkan farklı bir biçimde tanımlayan çok kimse olmadı. Daha çok o tür farklı eğilimler Türkiye sol

hareketinden geldi. Oradaki gruplardan bu tür şeyler çıkıyordu, ama ben Kürdistanî düşünceyim, gurubum diyenlerin sömürgeciliği esas almayan çıkışları, duruşları olamadı olamazdı. Başka türlü Kürdistan'daki gerçekliğin ifade edilmesi mümkün değildi. Zaten sömürgecilik değerlendirmesi tanımlaması ortaya çıkarılmadan önce Kürdistan'daki durumu doğruya yakın anlayan, analiz eden görüş ve değerlendirmeler ortaya çıkmamıştı.

Sömürge, sömürgecilik kavramları olguyu tanımlamada Kürt ve Kürdistan olgusunu tanımlamada en aydınlatıcı ifadeler ve kavramlardı. O bakımdan Kürdistanî gruplar onu benimsediler. Herkes sahiplenmeye, onun üzerinde düşünce politik çizgi örgüt ve eylem geliştirmeye yöneldiler.

Sömürge sömürgeci, hepsi aynıdır diyen yaklaşımlar ortaya çıktı. Tabi ki kapitalizmi değerlendirmedeki dar düz mantık burada da kendini gösterdi. Birçokları işte Kürdistan sömürgeyse sömürgeci, diğer sömürgelerde uygulanan nedir? Kürdistan'da da o var. Ekonomik siyasi egemenlik var. Buna karşı mücadele etmek lazım, bunun içinde tabi ki demokratik siyasi mücadele imkânları varsa bunu değerlendirmek gerekli. Bunu değerlendirmemek bilime karşı şü olur, bu olur, koşulları doğru değerlendirmezlik bu olur.

Farklı olarak işte devletlerarası sömürge diye kavram geliştirmeye çalıştılar. Aslında Kürdistan üzerindeki egemenliğin bir küresel sistem olduğu vurgulanıyordu, doğrudu. Tabi o yanlış değildi. Bu doğrudan Kürdistan üzerinde egemenlik sürdüren bir veya birkaç devletin işi değildi. Ortadoğu'nun paylaşımı esas dünya savaşını ortaya çıkarmıştı. Kapitalist küresel hegemonya Ortadoğu'nun parçalanması ve egemenlik altına alınması oluşmuştu. Bunun merkezinde de Kürdistan vardı. Tabi ki en uzun süre üzerinde mücadele yürütülen zemin Kürdistan oluyor.

Diğer parçaları Ortadoğu'nun az çok belli bir mücadele, savaş süreci içerisinde bir tür sonuca bağlanmasına rağmen Kürdistan üzerinde mücadele yıllarca daha devam etmiş bazı sonuçlar ortaya çıkartılmış olsa da onların uygulama imkânı olmamıştı. Anlaşmalarla bazı kararlar alınmıştı. Küresel sistem tarafından sınırlar çizilmiş devlet egemenlikleri belirlenmişti, ama Kürdistan üzerinde hükmünü icra etmesi tümüyle mümkün olmuyordu. Kuzey'de onu geliştirseler Doğu'da itirazlar çıkıyordu. Doğu'da geliştirseler Güney'de itirazlar çıkıyordu. Aslında Kürt sorunu bir sonuca bağlanamamıştı. Kürdistan üzerindeki mücadele göz önündeydi, bu da

bir gerçekliği ifade etmek oluyordu. Ancak orada nasıl bir sonuç çıkacak orası önemliydi. Sadece işte düşünce düzeyinde, sanki laf olsun diye bu tespit yapılmış gibi yapan, bununla kendini tatmin eden, sonuca ulaştığını sanan yaklaşımlar ortaya çıktı.

Bazıları öyle kaldılar, halbuki o değerlendirme daha fazla Kürdistan üzerindeki sistemin karakterinin anlaşılmasında ve açığa çıkartılmasında rol oynayacak bir görüştü, değerlendirmeydi. Şimdi işte Önder APO'nun değerlendirmeleriyle diğerleri arasındaki fark burada ortaya çıktı. Bu iki temel boyutu insan ifade edebilir. Bir tanesi sömürgeciliğin amaçları noktasındadır.

Her sömürgecilik ne yapıyor: Ekonomik olarak sömürüyor, onun için dünyayı ele geçirdi. Kapitalist devletler Kürdistan'da ekonomik sömürü yapıyorlar. Bu nedenle siyasi egemenlik kurmuşlar. Bunlara karşı mücadele etmek gerekir diyen görüş ezber bir görüştür. Başka yerlerde olanı Kürdistan'a taşıyan bir görüştü. Kürdistan'daki gerçeklik, kavram olarak adına "*sömürgecilik*" denilse de diğerlerinden farklıydı. Amaç Kürdistan kaynaklarını sömürmek değildi, amaçlardan sadece bir tanesi buydu. Bu amaçlarda bunun gibi bundan daha önde gelen amaçlar vardı. Örneğin inkâr ve imha, ulusal imha soykırım, asimilasyon gerçekleştirmek için sürdürülen katliam, asimilasyonlar. Sadece ekonomik kaynaklar sömürülüyor, dil, kültür, tarih, ulus en çok ulusal kaynakları sömürüyordu.

Ekonomik kaynakları sürdürmek için bir egemenlik değil, Kürt uluslaşmasını yok ederek o toplum üzerinde farklı uluslaşma, Türk uluslaşması, Fars, Arap uluslaşmasını yaratmak üzere bir egemenlik kurumu, onu yürütme durumu vardı. Bu, bütün ulusal değerlerin sömürülmesi dil, kültür, tarih, ulus değerlerinin sömürülmesi anlamına geliyor. Sömürü sadece ekonomik kaynaklar üzerinde değil, toplumun her şeyin üzerinde beyni, bilinci, zihniyeti, duyguları, birey ve toplum olarak başkalaştırmaya uğratma, değiştirme, kendisi olmaktan çıkartarak bir başkası haline getirme hedefi vardı.

Sömürgecilik, böylece Kürt toplumunu farklı bir topluma dönüştürmek ve onun üzerinde farklı bir ulus yaratmayı ön görüyordu. Şimdi bu tabi ekonomik kaynaklar sömürsünden çok daha öte çok daha derin bir anlam ifade ediyor. Dolayısıyla Kürdistan üzerindeki sömürgeciliği sadece ekonomik kaynakların sömürülmesi olarak ele almak çok dar ve sınırlı ele almak demektir.

Söz konusu kültürel soykırımın varlığı ortamında ekonomik sömürgeciliğin deyim yerinde ise sözü bile olmaz. Bir çok güç bu rayı önemsemedi. Zaten Önderlik, *“özümsemiş küçük burjuva akımlar”* dedi. Bu Kürt bireyinde duygu olarak, düşünce ve bilinç olarak sömürgecilik tarafından özümsetilmişti. Soykırıma uğratılmış, teslim alınmış, kazanılmış kişiliklerdi. Beyin gücü, düşünce güçleri o düzeydeydi. Dolayısıyla orayı bir çelişki olarak tehlike olarak görmediler, tersine ilerleme olarak tanımlıyorlar, gelişme olarak ön görüyorlardı. Bu tabi çok farklı bir bakış açısını, anlayışını ortaya çıkardı.

İkinci boyut ise; madem amaç böyle ise amacı gerçekleştiren araçların tespiti önemlidir. Sadece ekonomik sömürgecilik nasıl yapılıyor. İşte bir genel, bir siyasi, askeri egemenlik sömürge valiliğini oluşturma ve yapabildiği kadar ekonomik kaynakları sömürme, talan etmeydi.

Egemenliğin karakteri bu biçimiyle ortaya çıkıyor, ama amaç ulusal başkalaşım, kültürel soykırım olunca bunu gerçekleştirmeyi yürüten egemenliğin karakteri değişiyordu. Bunun için öyle sadece bir siyasi, sıradan bir askeri egemenlik değil, tepeden tırnağa her şeyin denetlendiği, çıplak bir zorla, şiddetle baskı altına alındığı Kürdistan’a, Kürtlüğe ilişkin her şeyin katı yasaklanmalar ve katliam düzeyindeki uygulamalarla bastırıldığı bir egemenlik uygulaması vardı.

Bu öyle sıradan bir askeri egemenlik değil, insanların ruhunu, duygusunu bile katletmeyi, kırmayı hedefleyen, her an tepesinde şiddeti bulunduran ve böylece sürekli varlığını hissettiren, korkutan bu temelde teslim alan bir şiddet uygulamasıydı. Önderlik bu tespitleri yaptı. Tabi Kürdistan üzerinde sömürgeci egemenliğin siyasi askeri karakteri kadar, diğer boyutları da ortaya çıktı. Böylece amaç kültürel soykırım olunca o zaman pazarda, eğitimde, sağlıkta, hukukta her şey bu amacı gerçekleştirmeye dönük oldu.

Dolayısıyla kültür yaşamının bütün alanları üzerinde bir saldırı egemenlik sistemin varlığı ortaya çıktı ki hepsi katı katliamlarla, soykırımlarla sürdürülen bir zor uygulamasıyla yürütülüyordu. Bu temelde Kürt insanları kendi olmaktan çıkartılıyor, başkalaştırılıyor, başkaları için düşünen, onlara göre çalışan bir konuma getirilmek isteniyor. İşte bu tespit tabi diğer değerlendirmelerden farklı oldu. Şunu getirdi: Mademki bu kadar sistemli bütünlüklü süreklilik arz eden çıplak bir zorla bu sömürgecilik yaşatılıyor, sür-

dürölüyor. Kültürel soykırım bu temelde gerçekleştirmek isteniyor. O halde ulusal demokratik gelişmede her şeyden önce bu sömürgeci zor şiddeti zayıflatacak, kıracak parçalayacak etkisini azaltacak karakterde olmalı.

İşte temel mücadele yöntemi konusundaki fark burada ortaya çıktı. Sadece ekonomik kaynakları sömürü nesnesi olarak değerlendiren sömürgeciliği, hatta bu sömürgeciliği yapan kapitalizm olduğu için ilericidir, destek vermeliyiz diyenler buna göre örgüt ve mücadele geliştirdiler, dergi çıkarttılar, dernek kurdular. Sadece söyleyip geçtiler. Son derece dar, yüzeysel, somut koşullardan uzak bir yaklaşım içinde oldular.

Kürdistan'a sokulan kapitalizmin ilerleyici değil soykırımcı olduğunu. Kültür uluslaşması değil, Türk uluslaşmasını geliştirdiğini. Türk sömürgeciliğinin temel karakterinin ekonomik talandan öteye ulusal kültürel sömürüyü ham madde yapma olduğunu tespit eden ve her an çıplak zorla insanların böyle bir sürece sokulduğunu ve yürütüldüğünü tespit eden anlayış PKK anlayışıdır. PKK çizgisi, kapitalizme, sömürgeciliğe karşı bütünlüklü bir direnme, bu sistemden tümüyle kopma, sistemin tepeden tırnağa şiddet haline gelmiş yapısı karşısında her türlü askeri mücadele yöntemlerini içeren bir bütünlüklü mücadele anlayışıyla buna karşı durma noktasına götürdü.

PKK böyle oluştu, ortaya çıktı. Düşünsel gelişimi, ideolojik politik çizgi haline gelmesi aslında bu temelde oldu. Bir tür öz savunma bilincinin ortaya çıkmasıdır. Öz savunma çizgisinin oluşmasıdır. PKK'nin ideolojik-politik çizgisinin böyle bir temel karakterleri oldu. Kürdistan gerçeği onun üzerindeki sömürgeci egemenliğin karakteri bu biçimde çok daha bütünlüklü, derinlikli gerçeği ifade eden bir temelde değerlendirildi. Ayrışma görüş farklılaşması burada oldu ve aslında ideolojik-politik gelişme süreci öz savunma bilinci ortaya çıkması süreci oldu. En azından Önderlikssel çıkış böyle ve ideolojik gruplaşma bu düşüncenin ulaştığı, benimsediği insanların böyle bir baskıdan, sömürüden kurtarılmasını ifade etti.

O nedenle alternatif duruş oldu, ayrı bir sistem oldu. İlk andan itibaren var olan sistemden kopuşu ifade etti. Onun içinde onu bazı şeylerine itiraz eden, bazı şeylerinde olumlayan itiraz ettiği konuları mücadeleyle değiştirmeyi ön gören bir hareket değil de cephe-den tümünü ret ederek, onun dışında bir yeni yaşam sistemi geliştirmeyi ve var olanı tümünden yıkmayı, değiştirmeyi ön gören bir

hareket olarak ortaya çıktı. Burası önemli işte, böyle olduğu için PKK'de bu düşünce olgunlaştığı an devlet tarafından hedeflendi.

Öz savunma anlamından 18 Mayıs 1977 olayını Önderlik, *"bir dönüm noktası olarak"* değerlendirdi. Böyle bir katliam olmasa PKK düşünce olarak bazı şeyleri tartışıyordu, bir öz savunma bilincini oluşturunuyordu. Ama nasıl, nerede uygulanacak, gelişimi nasıl olacak belli değildi. Somut bir şey söylenmiyordu. Zaten Nisan sonunda Amed'deki toplantıda Kemal Pir arkadaş Önderliğe, *"Hep bir savaş gerekli diyorsunuz başka şey kurtarmaz, ama bu savaş nerede, ne zaman olacak, biz ne yapacağız bu konuda hiçbir şey söylemiyorsunuz, yine söylemeyecek misiniz"* diye sordu. Önderlik sadece baktı, öyle döndü hiç cevap vermedi. Tabi nerde, ne zaman, ne olacak biraz olayların gelişimine göre belirlenecekti.

Bu söz konusu olaydan 15-20 gün önce yaşanan bir durumdu. 18 Mayıs saldırısı, savaş diye tartışılan, değerlendirilen, direniş olarak adlandırılan olayın ne biçimde, nasıl, nerede, ne zaman geliştireceği sorusuna cevap oluşturdu. Yoksa başka herhangi ciddi bir şey yoktu. PKK'nin o zaman kadar askeri, siyasi, örgütsel eylemliği bile yoktu. Birkaç mitingi oluyordu, bazı böyle ufak şiddet eylemlerinin olmasına rağmen PKK hala bilinmiyordu. Gençlik eylemlerine katılıyordu. Sुरुç mitingi olmuştu. Benzeri biçimde daha çok sosyal şoven ve reformist, milliyetçi akımlarla tartışma yürütüyorduk, sert bir ideolojik mücadele içindeydi. Türkiye ve Kürdistanı sol akımları arasında, böyle bir ortamda ve dönemdeyken saldırıya uğradı.

PKK'nin oluşturduğu düşüncenin tehlikesini gördüğü için saldırdı. İşte Kürdistan üzerindeki sömürgeciliğin askeri karakteri, şiddet karakteri burada ortaya çıktı. Saldırı sadece Haki arkadaşla yönelmiş bir saldırı değildi. Hareketin tümüne, Önderliğine onu imhayı hedefleyen bütünlüklü bir saldırıydı. Daha o zaman devlet propaganda çalışması yürüten bir gurubun düşünce sistemini kendisi için hayati tehlike görerek, planlı bir biçimde şiddetle yok etmek istedi. Hem sömürgeciliğin karakteri hem de ona karşı mücadelenin nasıl olması gerektiği burada ortaya çıktı ve tabi öyle bir saldırının amacı imhaydı. İmha olmasa korkutma, ürkütme, tasfiye etmektir. Devrimci duruşta bunun karşısı olarak direnişi geliştirme, öz savunmayı ön görme temelinde oldu.

O zaman toplantılar olmuştu, tartışılmıştı. 18 Mayıs katliamının çıkarttığı sonuç şuydu: Örgütün bütün kadroları güvenli çalışa-

caklar, kendi güvenliklerini sağlayacaklar, gizli ve dikkatli hareket edecekler, mümkünse silahlı olacaklar. Silahlanmanın gereği o zaman ortaya çıktı. Dikkat etme gereği ortaya çıktı. Ondan itibaren PKK tabi kendi öz savunmasını alarak, güvenliği sağlayarak yaşayan ve mücadele eden bir grup haline geldi. Önderlik zaten baştan itibaren hep öyle yapıyordu. Çünkü ne yaptığını, ne söylediğini, söylediklerinin ne anlama geldiğini, bunun devlet tarafından nasıl algılandığını, nasıl ele alındığını, buna nasıl yaklaşılabileceğini biliyordu. Öyle bir bilinci vardı ve o bilinci temelinde 1974'ten itibaren güvenliğini sağlayarak hareket ediyordu.

Başkasından güvenlik bekleyen değil, kendi güvenliğini sağlayacak şekilde bir yaşamda hareket tarzı oluşturmıştı. Önderliğin öz savunması esas olarak öyleydi. Tabi ki herhangi bir silahın öyle çok fazla kendisine yönetilecek saldırı karşısında kendisini savunmayı çok fazla ön görmüyordu. Burada en önemlisi doğru hareket tarzı, yaşam tarzı, yaşam disiplini bunu eksiksiz uyguluyordu. Öyle zaman zaman uygulayıp zaman zaman boşlukta bırakma değildi.

İşte 18 Mayıs katliamından sonra ise bunu bütün kadrolar açısından genelleştirmesi gerektiği, tarz olarak yaşam ve çalışma tarzı olarak benimsemesi, uygulaması gerektiği sonucunu çıkardı. Böylece sömürgeci zoru kırmak için direniş ve onun silahlı boyutunun nasıl gelişebileceği ortaya çıktı. Ajanlaşmış yapı, kurum ve kişilere karşı şiddet temelinde mücadele taktiği böyle oluştu. Diğer yandan ise önemli güvenlik çalışması oluştu. Tabi bizim açımızda çok daha önemli olan öz savunmalı çalışma oluyordu. Şimdi son zamanlarda olan bitenlere baktığın zaman insan bunu göremiyor, önemli bir sapma, savrulma var. Kürdistan'da böyle, yurtdışında da böyledir. Arkadaşlar kadroyuz diyorlar, PKK çalışması yürütüyorlar ama ha PKK'li ha PKK'li değilmiş gibi hareket ediyorlar. PKK olmadıkları zaman ne yapıyorlarsa PKK oldukları zamanda aynı şekilde yaşamayı, hareket etmeyi sürdürmek istiyorlar. PKK hiçbir şey midir?

Daha iki kelime söylerken bu kadar bütünlüklü, şiddetli bir karşı saldırıya maruz kalmış bir hareket, PKK'yi anlamamak dolayısıyla Kürdistan üzerindeki kültürel soykırım rejimini anlamamak oluyor. Bu bakımdan mesela öz savunmalı çalışma baştan itibaren böyledir ve ondan bu yana hep böyle oldu. Bunu kayıp etiği yerde darbe yedi, kaybetti. Her zaman böyledir, her zaman her yerde saldırıya maruz kalır, saldırının yer, zaman şekli yok. Sömürgeci şekillenme böyledir. O bakımda da 24 saat öz savunmalı, 24 saat güvenli

olmak gerekir. Tabi işin esası, temeli bunsuz olmaz. Bunsuz var olunmaz, yaşanılmaz. Bunun kayıp edildiği yerde işte çalışma olunmaz, gelişme olunmaz, sağlanan gelişmeler korunması olunmaz, sürdürmesi olunmaz. Her an saldırıya maruz kalıp tahrip olmaya açık bir yapı vardır.

Dikkat edelim bu bir silahşorluk işi filan değil, ordu kurmakla da işe başlanmıyor. Bu bir bilinç, anlayış işidir. Kendi gerçeğini anlamak, düşman gereceğini anlamak oluyor. Bu dünyada, bölgede var olan yaşam gereceğini anlamak, bunu anladığı ölçüde insan kendine yaşam alanı açabilir, anlamasa açamaz. Bunu anladığı ölçüde Önderlik işte *"iğne ucu ile kuyu kazarcasına çalışma"* dedi. O temelde kendine bir yaşam alanı açmaya çalıştı. Şimdi işte ne kadar açtığı ortadadır. Ulaştığı düzey de ortadadır. Hem öyle olunca dünyayı ele geçirme filan da olmuyor. Eğer devletler arası sömürgeyse, eğer gerçekten inkâr ve imha uygulanıyorsa Kürdistan üzerindeki sömürgeciliğin amacı Kürtleri ulusal yok etmek ise o zaman, bir bütünlüklü amacıysa o halde buna karşı mücadelenin de böyle bir bütün sürekli Kürt olarak yaşayabilmenin, bu sistemde gedik açmakla sistemi parçalamakla bağlı olduğu açıktır.

Öyle olmayanın Kürtlüğü, Kürtlük değildir. İşbirlikçi ona deniliyor, teslimiyetçi işbirlikçi düzen, sistem seni yok ediyor, tanımıyor ama "ben içinde yaşarım" diyorsun. Teslim olmuş bir zihniyettir, duruştur. O eğer öyle değil de özgür Kürt olarak var olacağım diyorsan ancak bu sistemde gedik açarak kendine yaşam imkânı yaratabilirsin. Bu da 24 saat öz savunma demektir. Sistem saldırılarına karşı örgütlü, tedbirli olmak demek, bu temelde yaşamak demek başka türlü yaşamla bu sürdürülemez. Demek ki öz savunma bir bilinç, aslında başta bir yaşam tarzı onu öyle görmemiz lazım. Özgür olmanın olmasa olmaz koşuludur. Onun dışında bir özgürlük yoktur. İmralı da bile Önderlik 15 -16 yıldır yaşayabiliyorsa, bu gün bir şeyler yapabiliyorsa öz savunma temeli bir mücadele gücünün varlığına dayanıyor.

Bu olmasaydı bir dakika bile yaşayamazdı, yaşatmazlardı. Bunu anlamamak reformist milliyetçiliğe, zihniyete sahip olmak demektir. Bunu bilmek gerekli. Bu bakımdan bir bütün savaş, savunma savaşı oluyor. Aslında gerilla bir öz savunuma örgütlemesi, direnişi oldu. 15 Ağustos atılımı gerilla hareketi tümü ile toplumun öz savunma gücünü ortaya çıkarmaktı. Bir düzeyde onu ortaya çıkardı. Gerilla var oldukça ve düşman saldırılarını, sömürgeci saldırıları

göğüsledikçe, kırdıkça ona karşı direndikçe, işte düşünceyle başlanana kendine gizli yaşamın temelinde yaşam alanı açan Önderlik örgütü giderek özgür yaşam alanını genişletti. Ulusal direniş devrim gelişti, toplum özgürlüğe doğru yürür hale geldi. Bunun için Önderlik, “24 saat gerillacılık” olarak ölçü belirlledi. Bu kural 24 saat güvenlidir.

Kendi güvenliğini kendisi sağlamayan, öz savunmasına dayanmayan bir özgürlük yaşamı yok. Özgür yaşam özgürce var olmanın tek kuralı, tek koşulu kendi öz savunmasının sağlanmasıdır. Kendi öz savunmasına dayanmayan hiçbir yaşama, mücadeleye davranışa, söze özgürlükçü denilemez. Kürdistan’da genel kural böyledir. Zaten bütün yaşam açısından da, bütün canlılar açısından da böyledir. Kürdistan açısından somut olarak vurgulaması çok önemlidir. Çünkü toplumun inkâr ve imha sisteminin sömürgeciliği altında bütün öz savunma dinamiklerinin kırılması söz konusu, öz savunma bilincinin ezilmesi, yok edilmesi, kendi öz savunmasını gerçekleştirecek örgütlemesinin dağıtılması, araçlardan yoksun kılınması söz konusudur. Ulusal yok oluşu hedefleyen sömürgeciliğin toplum üzerindeki saldırıları bireyi ve toplumu bu duruma getirmiştir. PKK böyle bir hale gelen toplumun içinden çıktı.

Dikkat edelim toplumu bu duruma getirirken sömürgeciliğin yönelttiği saldırılar karşısındaki tepki içinden çıkmadı. 1925-40 direnişleri öyle bir tepki direnişleriydi, tamı tamına bunu ifade ediyorlar. Öyle isyan yok. Saldırı karşısında bir direnme var. İsyan ona deniyorsa böyle bir sömürgeci saldırıya karşı bir direnme, isyan etme var. Esas tepki esasına göredir ve eskiyi korumaya dönüktür. Amacı hedefi o kadar. PKK öyle bir hareket değil. Tepki hareketi değil. Aslında teslim alınmış bütün dinamikler ve dağıtılmış bir toplumun içinde, en son böyle özgürlükçü duygunun, ruhun kırıntılarının kaldığı bir ortamdan onları birleştirerek yeni bir insan yaşamı yapma bilinci haline getirme çıkışı oluyor.

Önderliksel çıkışı böyle anlamak değerlendirmek lazım. Bırakalım maddi imkânları bir yana, manevi imkânların, gücün hiçbir şeyin kalmadığı bir duygu haline geldiği Kürtlüğün ve Kürt özgürlüğünün, asla gerçekleşemeyecek, işte ölümcül bir duygu konumuna düşürüldüğü bir noktada çıkış yaptı. Öylesi iyidir diyen, duygu olarak içinde taşıyan bile bu düzeyde bir çıkışın olacağına asla inanılmıyordu, iyidir ama mümkün mü diyordu, geçti o deniliyordu.

Artık teslimiyet dört dörtlük hakim olmuştu. Öyle farklı gerçekten de o küçük burjuva, özümsemiş zihniyeti tozpembe göstermesine aldanmamak lazım. Onlar öyle yaptılar, kazandıkları, yarattıkları sonuçta ortadadır. Sözde ömürlerini verdiler, ama şimdi yalnız başınadırlar, ufak bir gelişme bile yaratamadılar. Tam tersine Kürt özgürlüğüne düşman oldular, karşıtı oldular, özgür Kürt'e karşı sömürgeciliğin ajanı, işbirlikçisi haline geldiler. Sözde Kürt kurtuluşcusu kendilerini görüyorlardı. Bu temelde ele almak gerekiyor.

Bu noktada öz savunma bilinci her şeyden önce olmalı, bilinci yetmez yaşanmalı. Bir örgütte yaşama dönüştürülmeli. Bir de tabi ki özgür Kürt varlığını ve mücadelesini mutlaka öz savunma temelinde kendi güvenliğini kendisinin sağlaması temelinde yürütülmesi gerekli. Özgür olabilmesi, gelişme yaratabilmesi böyle bir sistem karşısında var olabilmesi buraya bağlıdır.

Kürt ve Kürdistan varlığı öz savunmasız olmaz. En son cümle olarak Önderlik zaten öz savunma örgütlülüğü nasıl olur, güvenliği kendi öz savunmasıyla nasıl sağlar, örgütlenme biçimleri, mücadele biçimleri, değişen koşullara göre değişir, tartışılabilir, yenilenebilir, değiştirilebilir, bu doğru ama öz savunmadan yoksun olmak, öz savunmasız yaşamı ve mücadeleyi düşünmek olmaz.

Şimdi çok önemli çıkartacağımız sonuç budur. İşte bundan baktığımızda demokratik ulus inşası çalışmalarımızın öz savunması yoktur, güvenliği yoktur. Bir canlının var olabilmesi için üreme, beslenme, güvenliğe bağlı dedik. Ekonomi nasıl var olmanın temel bir koşulu ise, öz savunma da öyledir.

Kürdistan'da bu ulusal imha siyasetinin varlığı, sömürgeciliğin bu siyaseti esas alma durumu dikkate alınır sa aslında birinci boyut haline geliyor, birinci unsur haline geliyor. Şuna aldanmayalım, sıralamaya 7. ya da 8. boyut biçiminde yazılmasına aldanmamak gerekli. Öz savunmasız Kürde ait hiçbir şey olmaz. Ne özgür birey olur, ne komün olur, ne hukuk olur, ne siyaset olur, ne kültür olur, ne ekonomi hiçbir şey olmaz. Öz savunma bilinci pratik olarak birincidir başta gelenidir. Çünkü yok ediliyor. Bütün varlık özgürlük ortadan kaldırılıyor, var olabilmek özgür olabilmek için kendi güvenliğini sağlaması lazım. Özgür Kürt bilinci, yaşamı, varlığı, örgütlülüğü öz savunmasının varlığına bağlıdır. Ne kadar güvenliği sağlıyorsa o kadar özgürdür ve özgürce vardır. Yoksa ben güvenlikle his uğraşmam, ama ben özgürüm, özgür olurum derim. Böyle denirse

yaşamdan, özgürlükten herhangi bir şey anlamamak, bir sonuç çıkartmamak oluyor. Öyle değerlendiremeyiz.

Şimdi demek ki işte bir düzeltme yaparsak burada da yapmamız lazım. Doğru anlayış çok önemli, başarılı çalışmanın temel koşulu budur. Eğer duygu bilinci, maddi varlık olarak ancak kendi güvenliğini sağlayan öz savunması temelinde olabiliyorsa, o halde demek ki bütün çalışmaların bu esas üzerinde yürütmesi lazım. Buna dayanmayan çalışma başarı getirmez, kalıcı olmaz. Kültürel soykırımın çok boyutlu hale gelmiş, özel savaş sisteminin saldırıları karşısından yok edilir gider. Ne yaparsak yapalım, hangi çalışmayı yürütürsek yürütelim, nerede olursak olalım burayı anlayacağız.

Önderlik sık sık vurguluyor, her gün görüşmede uyarıyor. *"Bir şey anlamıyorlar, nasıl yaşadıklarını bilmiyorlar. Cellat ta güvenlik kuvveti diyerek dolaşıyor, güya Kürt özgürlüğünü yaşıyor, güya özgürlük mücadelesi yürütüyor, böyle olur mu?"* Gerçekten de oraya reformist milliyetçi de diyemeyiz, ancak hiçbir şeyi anlamamaktır dene bilinir. Ne söylediğin, ne yaşadığın, nerede olduğun, hiç bilmeyen bir beyinsizlik durumu, başka hiçbir şey değil, böyle olmaz.

Onun için Önderlik çalışma tarzları bakımından da çok sert eleştirdi, uyardı. Ortaya atılan sözleri de uyardı. Rastgele her konuda konuşuluyor, işte herkes sömürgecilik adına görüş belirtiyor ya onun gibi bir şey işte benim aklıma bir şey gelmiş söylerim bu olmaz, burası hassas bir konudur. Öyle herkesin yarattığı bir şey değil, ortak anonim bir çalışmayla ortaya çıkartılmış bir durum değildir. Diğer şeylerin hepsinden çok fazla Önderlik bilinci çabası ile ortaya çıkartıldı. Bilince göre hareket etmesi, yaşaması, çalışması bu durumu geliştirdi. O halde kendimize göre rast gele hareket edemeyiz. Bu gerçeği görmeden militan olamayız, yurtsever olamayız, özgür olamayız. Bu gerçeğe dayanmadan örgüt ve eylem çalışması yürütemeyiz. Bunu herhangi bir geleceği, kalıcılığı başarısı olmaz. Demokratik siyaset mi yapacağız, öz savunmasız demokrasi olmaz, siyaset olmaz.

Özgürlük sosyoloji kitabında var. Öz savunmaya dayanmayan ve kendi güvenliğini almayan bir demokratik siyaset söz konusu olmaz. Güvenliğimizi TC devleti sağlar, biz de siyaset yaparız deniliyor. Bu o zaman PKK'nin inkârıdır. 40 yıllık mücadeleyi inkârıdır, bu kadar savaşı inkâr etmektir. Bu şu anlama geliyor: PKK boştur, boş şeyler yapmış! Aslında bak biz ne güzel yapıyoruz, tersi doğrudur. Gerçek öyle değildir.

Mevcut siyaset alanı sert bir ideolojik-askeri mücadele içinde, sonucunda ortaya çıktı. 90'ların başından biliyoruz öncesinden var mıydı? Yoktu. Bırak siyaset yapmayı, Kürtlerin hakları verilsin diye PKK sadece Kürt diye propaganda yapıyordu. Buna rağmen daha 77'de imha saldırısı dayattılar. Sen bilmem şuraya özgürlük istiyorum diyorsun, böyle kendimi yaşatmak istiyorum, şöyle varlık istiyorum diyorsun. Bunları nasıl diye bilirsin. Bu mümkün mü? Bu sözlerin hepsi gizli açık imhayı getiriyordu. Hukuki temeli de vardı, böyle söylediği için idam edilen katledilen insanlar binlercedir. Öyle bir-iki değildir. Bu tarihi unuttuk mu?

Tarih bilincimiz nasıl oluşacak, o nedenle doğru anlamak lazım. Mesela gerillanın silahsızlandırması konusunu herkes ağzına alıyor. Benim tüylerim diken diken oluyor. Birisi silah bırakıp bırakmama sözünü söyledi mi şey olmasa yumruk vururum açık söylüyorum. Bu kadar beyinsizlik olmaz. Her söz her zaman kolay söylenmez. Ağzım var ne gelirse konuşurum öyle olmaz. Her şeyin bir kuralı var, ilkesi var. Konuşursun ama ağzına tıkarlar insanın, gerçekler öyle olur. Şimdi rahattır hiç umurunda değil. Bazıları önlerinde engel bile görüyorlar. Halbuki her gün 10 şehit verme temelinde gerilla duruşu olmasa kendisi ağzını açamayacak. Ajanlık yapsa bile ekmek bulamaz. Ajanlığın bile değeri olmaz. Şimdi ajanlık yapan Kürtler bile o gerillaların varlığı karşısında o ajanlığı yapıyorlar. Onun bile farkında değil.

Bu tarzda olmaz. Ciddi sapma ve savurmalar burada var. İş öyle basit bir şey değil. Ufak hatalar oluyor deniyor, öyle değildir. Bu konudaki hata öyle ufak bir hata olarak görülemez. Bu aslında ciddi bir anlayış durumudur. Orada özgür olmakla teslim olmak arasındaki farklılıklardır bunlar. Öyle basit ayrımlar filan değildir. İstenildiği kadar laf konuşsun öz savunma, güvenlik doğru anlaşılmadıktan sonra o sözlerin hiçbir değeri yoktur. Kürdistan'da mevcut sistem böyledir, hala bu sistem devam ediyor. Hiçbir değişiklik yoktur.

Sistemin özünde sadece Kürt direnişi zorladığı için özel savaş esnedi. Yeni taktikler geliştirdi. Direnişi kırabilmek için yeni taktikler, yöntemler devreye koydu o kadar. Yoksa özel savaş olmaktan çıkmış değil, kültürel soykırım olmaktan çıkmış değil, inkâr ve imha olmaktan çıkmış değil. Bunu bilelim anlayalım. Bu bakımdan da bu konuyu çok doğru anlamak, iyi bilmek gereklidir.

Bu iş sadece gerillacılığın işi değildir. Gerilla olanla bağlı bir durum filan değil, özgür insan olmakla, özgür yaşamı yaratıp yaratmamakla bağlı bir durum. Siyaset de böyledir. Ekonomide ne iş yaparsan yap, nerede olursan ol, özgür Kürt olacaksın bu dünya sana yoksun diyor. Yok etmek istiyor. Nasıl var olacaksın? ‘Demokratik haklarımı vermek zorundalar, istiyorum, haklarımı versinler’ demek boş sözlerdir. Tabi işin içine somut yaşam mücadelesinin keskinliği geldi mi bu tür sözler bir yaşındaki çocuğun yeni söz öğrenmesine benzer. Türkçede şimdi “yaşamda karşılığı yok” diyorlar. Hiçbir karşılığı olmayan sözler, hiç anlamı olmayan sözler. Öyle bir dünya yoktur. Öyle bir demokrasi yok. Ben Paris’te Fransızlara söyledim. “Fransa özgürlük ülkesidir geziyoruz” diye. Polisleri bana “bak demokrasiyi iyi öğrenmiş, öyle bir demokrasi yok, aldatmadır” dediler. Aslında yoksulları, ezilenleri baskı altına tutulanları kandırmak için yaratılmış sözler. Bunlar o amacı güdüyorlar başka hiçbir şeyi yok. O nedenle doğru anlamak önemli.

Buradan çıkartacağımız en önemli ders, bütün çalışma ve yaşamımızın öz savunmaya dayalı olmasıdır. Öz savunması olmayan bir çalışmanın özgürlük çalışması olması mümkün değildir. Öz savunmasını, kendi güvenliğini sağlamayan bir yaşamın özgür yaşam olması mümkün değildir, bunu bileceğiz. Kürdistan’da bu canlı yaşam kuralı şimdi her şeyden daha keskin ve kesindir. Eğer başarılı çalışma yapamıyorsak bundan dolayıdır. Bunu gözetmeyen hiçbir çalışma başarılı olamaz.

Örneğin Başur’da faaliyet yürütüyoruz hiçbirisi kalıcı olmuyor ilerlemiyor. Niye örgütlenemiyoruz? KDP ile YNK insafı altında özgür Kürtlük olsaydı zaten Kürdistan bu hale gelmezdi. Öyle yapıyor bunun buna da PKK çalışması deniyor, ondan sonra da işte neden başarılı olamadı denince de o onu suçluyor, o onu suçluyor. Teslim olmuşluk için de özgürlük çalışması olmaz. Özgür bir duruş yok. Bakur’da on yıldır bu kadar bilinç ve tecrübe olmasına rağmen neden demokratik ulus inşası çalışması olmadı? Doğru duruş temelinde gerillaya dayanma bile başarılamadı. Gerillanın varlığını bile kendi özgürlüğünü korumada kullanamadı. Demokratik siyaset var. Hukuk var. Haklarımız var denerek her şey unutuluyor. Balığın suya atlaması gibi kültürel soykırım sistemin içine atlanıyor. Ondan sonra da demokratik ulus inşa edeceğiz diyeceğiz. Bu mümkün değil yapılamaz bir şeyler yapılsa bile kalıcı olmaz.

Dikkat edelim o kadar emek harcandı çok şey yapılanmadı. Yapılma yönünde atılan adımlar hemen biçildi yok oldu, sanki hiç olmamış gibidir. Bakur'da o kadar mücadele oldu, kalıcılık anlamında bakalım on yıl öncesi neyse şimdide odur. Hiç bir sonuç yok ortada, sadece mücadele yürütmüşüz yürütülecek güç olarak varız vurmuşuz vurulmuşuz işkence görmüşüz duruyoruz. Zaten on sene önce de böyleydik, on beş sene önce de böyleydik. Değişen, gelişen ne oldu? Hiçbir şey olmadı.

Neden böyle? Bunun nedeni araştıralım öyle o tarz da olmaz. O zaman şunu bileceğiz. Güvenliksiz çalışma olmaz. Ekonomik, siyasi, sosyal, kültürel çalışma güvenliksiz olmaz. Eğer demokratik ulus inşası çalışması yapacaksak bunun güvenliğini sağlayacağız. Bu bir özgür çalışma olacak. Özgür çalışma güvenli çalışmadır. Bırakın bizim diğer çalışmalarda güvenlik ön görmeyi, gerillanın duruşu bile güvenliğini sağlayamıyor.

2011-2012 savaşı nasıl bir savaştı, savaşanların durumu neydi? Öncesi gibi sandılar biçildiler. Yılların komutanları gerillacıları hiç de olmaması gereken bir ortamda ne kadar şehit verdiler. Niye oldu? Arkadaşlar bunu hiç düşünmüyor, tartışmıyorlar. Birkaç yıldır gerillanın gündemine getirmeye çalışıyoruz. Bunun niye böyle olduğunu araştırıp netleştirmek istiyoruz. Arkadaşlar duymak bile istemiyor. Ya gözlerini her şeye kapatıyorlar ya da dar duygusal bir yaklaşım gösteriyorlar. Bunların ikisi de çare değildir. Hiçbir sonuç da vermiyor, çare de olmuyor. Dolayısıyla gerillada hiçbir değişim düzeltme ortaya çıkmıyor. Bu gerçeklerden kaçıştır. Niye böyle oldu? Bunu sorgulayacağız araştıracağız nedenlerin bulacağız. Ortada ciddi bir sonuç var. Şimdi diğer çalışmalar bakımından da böyle olmuyor. Dahası gerçekten arkadaşlarda bir bilinç çarpıtılması mevcut. Sömürgeci devlet güvenliği altında bu işleri yapalım diyorlar güvenliğimizi devlet sağlasın.

O zaman eğer bu doğruysa PKK yanlıştır. PKK'nin yaptıkları da yanlış mevcut duruşu da yanlıştır. Eğer PKK'nin yaptıkları mevcut duruşu doğursa, o halde o yapılanlar yanlıştır ikisi bir değildir. Birçoğu o haliyle kendisini PKK'nin yerine koymaya çalışıyor. "Biz buranın PKK'siyiz" deniliyor. Sen oranın PKK'siysen o zaman diğer PKK nerde? Niye orda değil, neden o orda değil de sen orda olabiliyorsun? Hiç düşünmüyor. Bu tür düşüncelerde bile yoksunluk var. Bunların hepsi aslında Kürdistan üzerindeki kültürel soykırımın rejiminin karakterini anlamamaktan kaynaklıdır. Sığ dar bir dü-

şünce sistemi var, esas olarak da bu sistemi özümseme var. Etkilenme ve asimilasyon var. Önderlik ne dedi, *“Kürtlüğü kendi kişiliğimle birleştirmeseydim hiçbir şeyi doğru anlayamazdım.”*

O yaklaşımların hepsinin altında Kürt gerçeği ile birleşememe var. Biraz Kürtlük varsa da yine de sistemi özümseme ve asimile olmuşluk var. Zihniyette, duyguda, düşüncede bu var. Asimilasyon başkalaşmayı ifade ediyor. Başkalaşan bir şeyin özgürlüğü olabilir mi? Başkalaşır değişirim, kendi bütün değerlerimi yok eder, inkâr eder ret eder, başkası haline gelir özgürce var olurum, yaşarım diye bilir miyiz? Gerçekten öyle olmaz. Öyle bir yaşam yok, öyle bir özgürlük yok. Her özgür yaşam, varlık kendi kökleri üzerinde yeşerir gerçekleşir. Kendi kökünü değerlerini kaybeden bir varlığın özgürlüğü olmaz. Bu bakımdan bunu bir defa anlayacağız bileceğiz.

Mesela ortada Kürt örgütüyüm diye dolaşan birçok güç var. Çok kaba bakıldığında kavram olarak söylenen sözlerin hepsi benzerdir, aynı kavramları kullanıyoruz. Tabi hangi anlamları yüklüyoruz, değişiklik orda ortaya çıkıyor. Hangi anlamların yüklendiği nasıl görülüyor? Yaşam ve çalışma tarzı ile belli oluyor. Düşmana teslim olarak yaşıyorsan istediğin kadar özgürlükten söz et, bunların hiçbirisi gerçekle alakası olmayan sözlerdir. Ne söylediğinin bilincinde, farkında olmamaktır. O bakımdan şunu bilmek lazım. Bu konu tabi devrimci çalışmanın temelidir. Her hangi bir çalışmada ekonomi, kültürel, sosyal, sanatsal, sağlık, eğitim, siyaset ne olursa olsun her türlü çalışmanın temelidir. Çalışmanın kalıcı özgür olabilmesi için kendi öz savunmasına mutlaka dayanması gerekir. Kürtler bilinçli olarak örgütlü olarak bunu ön görmelidir.

Kürdistan tabi ki öz savunma ile olacak, ne kadar öz savunmasını sağlatacak konumda olursa, o kadar özgür olacak. O bakımdan da tabi ki Kürdistan'ın özgürlüğü öz savunmanın oluşumuyla gerçekleşecek öyle başka bir biçimde değil, farklı biçimde olacağını sananlar varsa yanılıyorlar. Önderliğin siyasi esnekliğini, mevcut müzakereler yaklaşımın gerçekten öz savunmadan vazgeçecek gibi algılayanlar varsa büyük yanlış ve yanlışlı içindeler. Ben sadece onlar için şunu söylerim. Demek ki onlar Önderliği hiç anlamamışlar ancak o denebilir. Hiç anlamamışlar. Onun için de tabi sadece Önderlik meselesi değil, herkesin sorunu. Gerilla umumi bir kuvvet filan değil, sahipsiz ortada kalmış herkesin istediği tarafa çekeceği bir şey de değildir. O bakımdan Önderlik öfke gösteriyor. Fakat sorun o da değil. Herkesin özgürlük sorunu olduğuna göre kendine

göre özgür olmak özgür yaşamak isteğinde, o halde bunun kuralını herkesçe bilinmesi lazım.

Kürdistan'da özgür olarak var olmanın, özgür olarak yaşamının kuralları var. Özgür çalışmanın kuralları var. Kendi güvenliğini sağlaması öz savunmaya dayanmasıdır. İster siyasi çözüm olsun, ister başka çözüm olsun, Kürt sorunu çözülecekse Kürdistan'da özgürlük olacaksa bu öz savunmasını gerçekleştirmesi temelinde olacaktır. Öz savunma yok olduğu yerde PKK'de dolayısıyla özgürlük de yok olur. Bu iş böyledir. Bunu anlamak çok önemli oluyor. 24 saat yaşam ile çalışmayı bu eksenle ele almak gerekir. Gerillanın böyle bir öz savunmadaki öz savunma bilinci ve duruşunu geliştirmediği öncü konumunu tayin edici konumunu görmek, gerillaya bu anlamda sahip çıkmak, onun büyümesi gelişmesi için temel desteği vermek her şeyi öz savunma çekirdeği olan gerillanın duruşuna dayandırmak şarttır.

Öz savunmayı sadece gerilla olarak ele almamak gerekir. Gerilla öncülüğünde tüm halkın bilinçlendiği ve kendini savunacak şekilde eğitildiği donatıldığı bir savunma sistemini, öz savunma sistemini geliştirmeyi ön görmek lazım. Kürt özgürlüğü böyle gerçekleşir. Dolayısıyla özgürlük temelindeki Kürt sorununu çözümü de ancak bunu gerçekleşmesi ile olur. Bu hangi yolla gerçekleşir, bu durum nerede olur, hangi zaman neresi öne çıkar? Bunlar ayrı konu somut durumda belirlenecek hususlardır. Ama genel kural, teorik kural bu ilke, bu kaybedilmemesi gereken ilke aslında doğru yurtseverliğin de temel ilkesidir. Başka türlü doğru ve yeterli bir yurtseverlik duruşu ön göremeyiz. Buna dayanmayan duruşlar gerçek anlamda yurtsever değildirler. Sistemle iç içe bir biçimde sisteme teslim olmuş uzlaşma içinde veya iş birlik içinde olan duruşlardır ki, bunlara da doğru yurtseverlik denemez. Yurtseverlik tanımlaması üzerinde durduk yurtseverliğin gerçek bir çizgiye oturması aslında kendi öz savunmasını gerçekleştirmesine bağlıdır.

9-DİPLOMASİ BOYUTU

Son olarak biraz da diplomasi üzerinde duralım. Kürtler açısından diplomasi yeni gelişmeye açılan bir alan. Demokratik siyasetin gelişimiyle birlikte biraz gündeme geliyor. Onun dışında yoktur. Ondan öncekilerin hepsi ajan faaliyetleri oluyor. Bunu böyle bilmemiz lazım. Egemenlik öyledir. Çünkü kişilerin şu isteğine bu isteğine bağlı değildir. O bakımda da öyle diplomatik çalışma yapma şeyi yoktu. 90'larla birlikte bunun önü azıcık açıldı. Gerillanın 87-88 operasyonu kırması ardından böyle bir sürece girildi.

Önderlik açıklamalar yaptı bunun üzerine zaten ihtiyaç duyulan bir alandı. Kısmi bir gelişme oldu hizmet etti. Daha şimdi yeni bir mücadele alanı olarak gündeme giriyor, Kürtler diplomasi yapabilir hale geliyor. Çünkü özgürlük mücadelesi geliyor, özgürce var oluyorlar. Diplomatik mücadele yürütmek özgür varlığa bağlıdır. Özgür varlığı olmayanı kimse dinlemez. Hele diplomasi karşılıklı al ver işiyse, ittifak yapmaksı vereceğı bir şeyi olmayanın diplomasisi olmaz. Verecek bir şeyi olmak da özgür var olmaya bağılı. Tabi tarafı olmaya bağılı. Kölenin tarafı olur mu? Dolayısıyla köle diplomasi yapar mı, yapamaz. Onu bilmek gereklidir. Bu bakımdan diplomasiyi de bir boyut olarak ele almalıyız.

Özgür varlık için gerekli bir alan, ama buraya dayandığında her zaman diplomasi olur her yerde diplomasi olur. Bunu bilelim. Diplomasi her türlü sorunu çözer filan da demeyelim, öyle değıl. Koşulları vardır. Kürdistan'da diplomasi yapabilme yolu, gerillanın NATO operasyonunu 87-88 yıllarında kırması ardından kısmen açılmaya başladı. İşte 90'larda demokratik siyaset gelişimle birlikte biraz ona bağılı bir alan olarak ortaya çıktı. Çok etkili rol oynadı mı? Eğer etkili rol oynasaydı uluslararası komplo olmazdı. Biraz diplomasi de bir mücadele alanı haline geldi. Ona da dayanarak iş yaparız dedik, Önderlik oraya dayanarak Avrupa ya gitmek istedi sandık ve sonucunu hep birlikte gördük. Diplomasi derken somuta bakarak konuşmalıyız. Başkalarının yaptıklarına bakarak kitaplarda yazılanlara, söylenmiş güzel sözlere bakarak değıl, bunu kendi yaşadıklarımıza bakarak anlayacağız. Kendi yaşamımızdan anlamasak edindiğimiz bilincin hepsi ters ve yanlış olur. Bizi kurtuluşa götürmez çöküşe götürür. Bunu iyi bilmemiz lazım.

Özellikle son gelişmeler ve son yıllardaki durum, tabi bütün saldırıların boşa çıkarılmış olması, hareketin varlığını koruması, Kürt

sorununun çözümünü dayatması durumu daha çok gündeme getiriyor. Son bu işte El Kaide-DAİŞ saldırıları, Rojava devriminin gelişimi de önemli bir rol oynadı, ön açtı. 2014 direnişi bu konuda çok önemli bir zemin ortaya çıkardı. Bir mücadele alanı olarak değerlendirilebilecek, işletilebilecek bir duruma geldi. Özgür yaşamı, demokratik ulus inşasını diplomasi çalışmalarıyla da beslemek güçlendirmek gerekli. Demokratik ulus yaşamının diplomasi boyutu olmalı, diplomasi çalınmalarından güç alınması sağlanmalıdır. Sorunların bir bölümünü diplomasiyle çözebilmesi gerekli. Öyle olmasa zayıf kalır, bir de hep çatışmalı kalır. Başkalarıyla ilişki-ittifak sorunu çözemez ya kendisi ya dışındakiler o da cephede reddedici bir çatışmaya götürür, politikadan uzaklaştırır. Aslında politik alan bir boyut gibi de ele alınabilir.

Diplomasi boyutunu Önderlik iki yönden ele alıyor. Bir; Kürdistan'ı parçalanmışlığından doğan Kürtler arası ilişkileri düzene koymak çatışmasızlığa götürmek, bu da çok önemli oluyor. Çünkü gerçekten parçalar da önemlidir, farklı koşullar var. Her ne kadar PKK mücadelesi bunu belli ölçüde kırdı parçaları birbirine yaklaştırdıysa da, parçalardaki siyasi -örgütsel yaşam kadar toplumsal ilişkileri artırdıysa da hala siyasi parçalanmışlığın olduğu gerçeği var. Sistem günümüzde hala onu korumakta ısrarlıdır. dolayısıyla onu gözeten o koşullarda Kürtler arası ilişki ve ittifakları yaratabilen bir diplomatik çalışmaya ihtiyaç var. İkincisi ise, Kürtlerin dışarıda temsil edilmesi önemli bir boyut oluyor. Diğer halklar, toplumlar, ezilenlerle ilişkileri bölgesel ve küresel düzeydeki ilişki ve ittifakları. Bunun için siyasi güçlerle ilişki ittifak arayışı kadar tabi Kürt toplumun ve özgürlük mücadelesinin dünya haklarına, kadınlarına, gençlerine, emekçilerine tanıtılması sorunu var.

Diplomasiyi sadece siyasi güçler arasında bir alıp verme durumu olarak görmemek lazım. Kendini tanıtıma, başkalarına tanıtıma böylece bir yakınlaşma, dayanışma farklı topluluklar arasında bunu yaratma olarak da görmek lazım. Diğer çok devletçi olur ve böylelikle dar kalır. Aşırı derecede kurumsallaşmış diplomasi devletçi alandır. Savunmada Önderlik bu konuda özellikle Kürtler arası ilişkilerin nasıl çözülmesi gerektiği konusunda çok somut bir formülasyon ortaya koymuştur. İnsan okuyunca heyecanlanıyor. Oldukça makul, uygulanabilir hususlardır. Fakat yıllar geçiyor uygulanması yönünde adımlar da atılamıyor. Demek ki işler yazıldığı, söylendiği kadar da kolay değil. Pratikte gerçekleştirmek yaratıcı

olmayı doğru yöntem-ülslup bulmayı, bir de çok fazla çaba harcamayı mücadele etmeyi gerektiriyor.

Öyle dar kısa süreli bir mücadeleyle gerçekleşmiyor. Kürdistan parçaları arasında, Kürtler arasındaki diplomatik faaliyeti en önemli zemin olarak Kürdistan ulusal kongresini tanımlamıştır Önderlik. Ulusal kongre temelinde ilişki ittifakları ele alıp yürütmeyi doğru buluyor. Temel bir görüş olarak ön görüyor. 2013'te aslında bu yönlü gelişmelerde oldu. Şimdide halen gündem de olan bir konu ulusal kongredir. Fakat işte Kürt inkârı üzerinde oluşmuş bir Ortadoğu ve dünya var. Böyle bir yok oluşu sağlamak için de Kürdistan bölünerek işe başlanmış. Böyle bir bölünme ve parçalanmadan birlik yatırmak tabi kolay bir iş değildir.

Aslında Kürdistan ulusal kongresini oluşturmak demek, küresel kapitalist hegemonyayı değiştirmek demektir. Ortadoğu'daki sistemi kökünden değiştirmek demektir. Çünkü sistem Kürtlerin birliği değil parçalılığı üzerine oturmuştur. Bu iş bu kadar önemlidir. İşte uluslararası komplo bile buraya dayanarak geliştirildi. PKK'nin Güney'e girişini çekiç güç operasyonu önledi. O operasyon ne yarattı, Güney'deki ulus devletçiliği ortaya çıkarttı. Şimdi bu dolaylı etki ortaya çıkıyor. Bir gelişmedir Kürtler açısından, ama aslında PKK'nin yürüttüğü Kürt özgürlüğünü engellemek için verilmiş bir tavizdir. TRT 6 gibi. Şimdi adını TRT Kürt yapıyorlar. Biraz da taviz ilerliyor yetmedi. Çünkü onlar TRT şeş dedi, millet TRT 6 dedi. Kürtçe olmadı ve şimdi Kürt koyarak güya etkilemeye çalışıyorlar.

Özel savaşın tavizleri bunlardır. Bu temelde değiştirip dönüştürebilir. Öyle olursa bir gelişmeye işaret edebilir, ama mevcut haliyle de nasıl doğduğu, hangi amaçla inşa edildiği, rolünün ne olduğunu bilmek lazım. Bu federe devletçik ulus devletçik kurulduğu an PKK'ye dönük topyekûn NATO saldırısını getirdi. 92 Ekim, Kasım'daki Güney savaşı dediğimiz saldırıyı getirdi. Bu saldırıya bu devlet karar verdi. Bazı Kürt generallerin anılarında vardı. "Biz sınır ihlali yapmadık bizi PKK'den kurtarın diye komşularımız bize çağrı yaptı. Biz komşularımıza destek verdik. Bu da normaldir" diyorlardı. Uluslararası sistemin NATO'nun onayı temelinde onları destekledik diyorlar. Tabi biraz da öteye gidiyorlar, onları PKK'lilerin ellerinden biz kurtardık diyorlar. Bu savaşlar böyle tanımlanıyor.

98'de uluslararası komplo oldu. Aynı durum 97-98 savaşı sürdü. Önderlik, 1 Eylül de ateşkes ilan edince onun yarattığı ortamdan

faydalanarak oluşturulan bu devletçik eli ile uluslararası komplo başlatıldı. Ben eminim bir gün gizli belgeler açıklandığında ABD kararlarından şu çıkacak: “Kürtler PKK’nin Güney’den çıkartılmasını istediler ve biz de bu isteklerine destek verdik” diyecekler. ABD yönetiminin böyle bir yazılı kararının olduğu ve belgeler içine girdiği kesindir. “Biz, Kürtlere herhangi bir saldırı filan yaptık” demezler. Herkes işini kitabına uyduruyor. Uluslararası komplonun 17 Eylül 1998 Washington anlaşması ile bağlantısı kesindir, düğmeye oradan basıldı.

Bastılar düğmeye Barzani-Talabani ve diğerleri de uyguladılar. Kabul ettirdiler, imzalatırdılar ve uygulattırdılar, uyguladılar. Neyi anlatmak istiyor? Kürtler arası bölünmüşlük, Kürdistan’ı parçalama etkisi amaçsız değildir. Bütün bunlar parçalanmışlığın üzerinden oluyor. Öyle hafife almamak lazım. Birleşelim deriz birleşiriz demekle de olmuyor.

Dikkat edelim kolay değildir bu iş, öyle izin verilmiyor. Herkesin eli bu işin içindedir. Şimdi böyle bir durumda ulusal kongre önemlidir. Bu parçalanmışlığı giderek ortadan kaldırıp Kürt birliğini demokratik temelde yaratmayı ön görüyor. Önderlik çok net belirtmiş. Aslında ulusal kongre demek Hewler merkezli Kürt ulus devletçiliğiyle KCK arasındaki ilişkilerin demokratik yöntemlerle düzenlemesi demektir.

Aslında ulusal kongrenin işleyip işlememesi, etkili olup olması bunu gerçekleştirmesine bağlıdır. Burası da önemlidir. Sözü nü ettiğimiz mücadele sürecini ifade ediyor. PKK’ye dönük saldırılar olarak ortaya çıkan durumların aşılmasını ifade ediyor. Şimdi aslında Önderliğin ulusal kongre planlaması somuttur. Biz ondan ısrar etmeliyiz. Bu konuda ilk değerlendirmesini 1981-82 kışında yaptı. Ulusal Kongreye ilişkin “Kürdistan Ulusal Kurtuluş Problemi” kitabında vardı.

Oradaki esas önemli olan tez şuydu: Herkesin katılması, hiç kimseyi dışlamaması, herkesi katmayan bir oluşumun Kürtleri temsil edemeyeceği, bir ulusal kongrenin olamayacağı biçimindeydi. Böylece zaten KDP –YNK çatışmasına biraz çözüm getirdi. Yoksa onlar çatışmayı bu biçimde daha fazla derinleştirmek istiyorlardı. Her biri kendi öncülüğünde ulusal kongre örgütlemek istiyordu. 82’de her biri birer Irak cephesi kurdular kendi öncülüğünde, Irak’ı da böldüler. O çatışmaya dayalı iki cephe oluşturdular. Aynı şekilde Kürdistan’ı da bölmek istiyorlardı. Güneyde bölünmüşlerdi, bütün

Kürdistan'ı bölmek istiyorlar. KDP kongresi, YNK kongresi diye kuruldular.

Özellikle YNK, 77 saldırıları sonucunda KDP'den intikam almak ve KDP'yi geriletmek için diğer parçalardaki Kürt örgütleriyle kurmuş olduğu ilişkilere dayanarak, bunu gerçekleştirmek, KDP'yi bu temelde tecrit etmek istiyordu. İlişkide olduğu örgütler etkiliydi. Rojhilat'ta KDP ile işbirliği içindeydi. Bakur'da Kemal Burkay başta olmak üzere diğer partiler ile ilişki içindeydiler. Rojava'da Ahmet Avjin Derviş'in partisiyle ilişki içindeydiler. Bunların da belli bir etkinlikleri vardı. Diğer gruplarla da ilişkileri vardı. Ki zaten bir blok olarak Güney Kürdistan, KDP dışındaki partileri kendi içinde birleştiren bir blok olarak kendisini de örgütlenmişti. Böyle bir pratik ortaya çıkarabilecek durumdaydı. Bunu PKK engelledi, reddetti Önderlik, *"Ulusal kongre, bir partinin diğer bir partiye karşı mücadele alanı-aracı olamaz"* dedi.

Bazılarının katıldığı bazılarının tecrit edildiği platform olamaz. Herkesin katıldığı platform olmalı, Ulusal Kongre aradaki sorunlar ne olursa olsun onları giderme yeri olmalı. Etkili oldu KDP ile ilişkiler buraya dayandı. Zaten 82-85 arasındaki ilişkiler, işte PKK, Mardin'den Botan'a geçmemeli kararı ile bu ilişkiler bozuldu. Bunlar hep birbirine bağlı olarak gelişen durumlardır.

Şimdi önemli bir boyut bu işte herkesin tabi temsili çok önemli. Herkesin kendi gücüne göre her parçanın demokratik mücadeleye gelişme düzeyine göre temsil etmeleri önemlidir. Dengelemek gerekiyor. Önderlik ulusal kongre için bazı temel ilkeleri belirlemiş durumda. Bunları da önemle ortaya koymak ve takip etmek lazımdır. Kalıcı bir kurum olmalı. Öyle bir toplantı, bazı şeyleri konuşup açıklamanın yapıldığı bir platformu değil de bir kalıcı kurumlaşma olmalı.

Ulusal Kongre, Kürt birliğini, ulusal birliğini sağlayan ve onu yönlendiren, temsil eden bir kurum olmalı. Bu önemli, bazıları *"toplantı yapalım bitsin"* diyorlar. Kuruma gelmek, bir kurum olmak tabi katılan herkesi o kurum çerçevesinde sınırlandırmak bu birliğe katmak oluyor. Katılanlar onun ilkelerini kabul etmiş bu temelde kendilerini sınırlandırmış oluyorlar. Bu açıdan Önderlik önemli görüyor, doğrusu da odur. Bu temelde bazı adımlar atılmalıdır.

Birinci nokta olarak en üstte, Özellikle de parçalar arasındaki ilişkiler. Bir Kürt ulusal meclisi karar organı olarak rol oynamalı.

Bir de KCK-Hewler arasındaki ilişkiler düzenlemesi görevleri yerine getirmelidir.

İkinci olarak Önderlik bir icra kurulu öneriyor. Kalıcı kurum olunca kalıcı kurumun yürütmesi olarak genel kurulu var. Zaten kongredir. Meclisin bir genel kurulu olacak. Bu genel kurulun bir icra kurulu seçmesini, dar bir yapılanma da olsa bir ulusal yürütme koordinasyon kurulu oluşturmasını ifade ediyor. Bir hükümet değil. FKÖ'nün bir ulusal konseyi vardı, mesela 80'lerin başında onlar epeyce işlettiler. Öyle ulusal kongrenin kararlarını uygulayan, uygulamasını koordine eden, gözeten, böylece ulusal kongreyi temsil eden, diğer alanlarda temsiliyet görevini yerine getiren bir kurul.

Üçüncü olarak da, silahlı güçlerin orta komutanlık altında birleştirilmesi, bir ortak komutanlığa kavuşturulmasıdır. Her parçanın, örgütün silahlı güçleri kendi örgütlülüğü içinde var olsa da, bunları en üste bir savunma komitesinde ortak komutanlıkta birleştirme, bir koordinasyona-birliğe kavuşturma, altta herkesin kendi ilkelelerini örgütlülük durumunu koruması, ama en üstte de bir savunma komitesini orta komutanlıkta birleştirmesi ön görülüyor.

Bu bir yandan iç çatışmaları önlemek için temel bir yöntem olacağı gibi, diğer yandan Kürdistan'a yönelen saldırılar karşısında ortak bir savunma ve direnişi geliştirmeye imkân verecek fırsat verecek, Kürtler bu sefer kendi savunmasını da kendileri yapacaktır. Tabi ki başkalarına muhtaç kalmadan, başkalarından istemeden kendileri yapacaklar. Bu özgürlüğün temel kuralıdır. Kürt özgürlüğü bu biçimde güvenceye alınacak gerçekleşmiş olacak. Kendini savunabildiği oranda öyle bir özgürlük durumu gerçekleşecek.

Bir de diplomasi komitesi, dış işler komitesinin örgütlendirilmesi ön görülüyor. Kurumsallaşma olarak ön gördükleri bunlardır. Kalıcı bir kurum olmalı ki diğer kurumun da genel kurulu kongre temelinde ortak örgütlenesin. Bir icra kurulu, bir savunma komitesi savunma güçlerini birleştiren ortak komutanlık, bir de dış ilişkiler komitesi gereklidir. Bütün Bu Kürtlerin dışarıda farklı toplumlarla-devletlerle ilişkilerini sürdürecektir bir komitedir. Bu biçimde tabi her partinin kendine göre dış ilişki çalışmalarını geliştirmesi, her parçanın kendine göre dış ilişki geliştirmesi olmayacaktır. Onlar dış ilişki ittifak çalışması yürütseler de hepsini bağlayan bir üst ilişki ve ittifak, dış ilişki ve ittifak stratejisi olacak ona bağlı yürütecek ve herkes kurum tarafından denetlenecek. Böylece kendi kendine ben Kürt temsilcisiyim diye birileri çıkmayacak. Her

hangi bir parti ve parça ben Kürt temsilciyim demeyecektir. Onlar kendi varlıkları düzeyinde ilişki kuracaklar, ama Kürdün tek temsilcisi olacak. Bu tabi devletler ve toplumlar düzeyinde daha sonuç alıcı ilişki kurmaya hizmet eder.

Daha önemlisi de işte birçok Kürt temsilcisi birden çıkmaz. Herkes istediği gibi sağla-solla ilişki içerisine giremez. İş birlikçi ajan siyasetlerin önlenmesi açısından bu önemlidir. Dolayısıyla iş birlikçi ajanlık yapamaz. Bir tür denetim olarak sürdürmek istiyor Önderlik. Çünkü eleştirdi. “Birçok kişi benim burada ilişkilerimi eleştiriyorlar, ama ben hepsini açıkça söylüyorum, şu şu ilkeler temelinde devletle görüşüyorum. Burada sonuçlar çıktıkça hem duyuruyorum, mal ediyorum. Benim için herhangi bir sakıncası yoktur” dedi.

Ama ortalıkta Kürt diplomatiyiz diye dolaşanlar var. Kapalı kapılar ardında ne tür ilişkiler kuruyorlar belli bile değildir. Bu olmaz. Açıklık, şeffaflık olmalıdır. Ulusal birlik burada gerçekleşmeli. Dış ilişkiler bunu önermiş ve diplomasi bu anlamda önemseniyor. Dış imkânların partiler ya da kişiler tarafından kendi çıkarları doğrultusunda kullanılmasını engellemek için önemli oluyor.

Örneğin 2014 yılında DAİŞ’e karşı Şengal’de, Kobani’de savaş oldu. Herkes dedi ki, “Kürtler savaşıyor Kürtlere destek vereceğiz.” Bütün desteği Barzani aldı. KDP dışında hiç kimseye bir şey yoktur. Gerçekten de çok kötü bir durumdur. Dünya Kürtleri desteklediğini söylüyor. Kim Kürt? KDP! En son tartıştık bu kadar çok Kürdi vali olmak iyi değilmiş. Rojava biraz Suriyeli olsaydı, Barzani etkisinden kurtulurdu. Biraz Suriye siyaseti yürütülsün demokratik Suriye o yönlü ortaya çıksın, ulusal kongre olmuyorsa da Barzani barajını aşalım. Silahları aldı bizi tehdit ediyor. Böyle şuradan çekilin, şunu yapmayın. PKK mücadelesiyle kazandıklarını, PKK’ye karşı kullanıyor. Bu kadar olumsuz sonuçları var.

Diplomatik temsilci deyip geçmeyelim. Kürt deyince resmîyet şimdi Güney Kürdistan, KDP ve Barzani biliniyor. Kürt kimliğini tekeline almış durumdadır. Resmi siyasette istediği gibi kullanıyor. Onun yarattığı imkânları ailesel ve partisel çıkarları doğrultusunda istediği gibi kullanıyor. Bu tabi ki değişmesi gereken bir durumdur. Kesinlikle kabul edilmemesi gereken bir durumdur.

Diplomatik alan açısından bunları belirtebiliriz. Diplomasinin bu tür sorunları var. Birlik olmasa ulusal kongre olmasa, dışta da içte de mücadelenin değerleri parçalanıyor, heder oluyor, çıkara dönüş-

türüyor. Bu önemli bir durumdur. Bir de tabi ki bu faaliyetlerin doğru yönetilmesi de önemli. Bundan da öteye gelişmeleri öngörebilmek, örgütlü olmak yaratıcı yaklaşmak, bu işin üslubunu iyi tutturabilmek gereklidir. Böyle rastgele yürütülerek sonuç alınabilecek bir çalışma değildir. Bizim bu konuda acemiliklerimiz çoktur. Aslında son süreçte bu yönlü eğitimler, tartışmalar, çabalar var.

Dış ilişkiler komitesi örgütleniyor, geliştiriyor. Zaman zaman toplantılar ve eğitimler yapılıyor. Kadrosunu yaratmak açısından böyle bir çaba söz konusudur. Çünkü pratikte hareket olarak diplomasi yürütmekte acemiyiz, üslup tutturamama oluyor. Hep yönlendirme var, edilgenlik geliyor. Mesela planlayarak girişimde bulunma değil de başkalarının isteği üzerinde hep bir görüşme var. O bir tür yönlendirme diplomasi, dış ilişki çalışması oluyor. Bizim de kendimizi planlayarak amaçlarımız doğrultusunda hareket ettiğimiz bir çalışma değil de başkalarının yönlendirmesi altındaki bir çalışmaya dönüşüyor. Bunlar var. En son söyleyeceğini en başta söyleme durumları var. Başta söylenmesi gerekenleri sona taşıma durumları var. Örneğin 2013'teki ulusal kongre çalışmalarında gerçekten epeyce yanlışlıklar oldu. Bizim yanlışlarımız bu sonucu doğurdu. Gerçekleri gözetmeyen tutumlar, duruşlar bizden yana da çok gelişti. Neredeyse Kongre Gel'in yerine koyan tutum çıktı.

Pratikte Önderliğin ön gördüğü gibi diplomasi ve savunma alanının geliştirilmesinde yetersiz kalındı. Bunları koordine eden bir icra kurulu gibi Kürt toplumunun bütün siyasetini belirleyen, herkesi birleştiren bir Kongre gibi ön görme yaklaşımı oldu. Buna göre tartışmalar, komisyonlar oluşturma, belgeler hazırlamalar yanlışlar. Bizim yaklaşımlarımızda bu tür eksiklikler vardı. Öyle ki mümkün değildi, kendi aramızda bile birlik sağlayamadığımız konuları 80-90 örgütün olduğu KDP'nin de başında bulunduğu bir yerde anlaşma sağlayacağız, karar alacağız diye düşünmek. Tasarılar oluşturulup götürüldü, bu mümkün mü? Böyle olmazdı kongreyi o statü de ele almak baştan gerçekleştirmesini boşa çıkartmaktı.

Bizde zaman zaman gelen arkadaşlarla tartıştık bizde kabul etmeyiz dedik. Çizgimizle uyumlu olmayan kararlar çıkarsa kongre ne olursa olsun biz de kabul etmezdik. Kongre herkesin varlığını gözetip birlik sağladığı yerde var olursa olur. Yoksa bize kendinizi değiştirin diye dayatamaz. KDP'de bazı şeyleri kabul etmez. KDP çizgisine gelmeyiz bu mümkün değil, dolayısı ile diplomasi faaliyetinin çok önemli bir ilkesi bu oluyor. Neyi konuşacağını, neyi gün-

dem yapacağını, gündemleştirdiğin konuyu hangi sonuca vardıracağını iyi kestireceksin. Dolayısıyla önceden plan ve hazırlık gerekiyor. Yoksa rastgele öyle gidelim, görüşelim tartışırız siyasettir, öyle olmuyor.

Kendi içimizdeki tartışma gibi yürümüyor. Bu işlere herkes bizim gibi yaklaşıyor, iyi niyetli değildir. Burada niyetlerin yeri hiç yok. Kimse kimsenin gözünün yaşına bakmaz. Esas olan amacı da karşı taraftan bir şeyler koparmaktır. Onun için yapılıyor, bunlar bilinmese rastgele hareket edilirse sonuç alınmaz. Yaklaşımları daha örgütlü bütünlüklü kılmış değiliz. Çalışmanın ne olduğunu yeterince anlamada yoksunuz ve iyi bir planlamamız henüz yoktur.

Bütünlük yok, bütünlük sağlayacak bir komite düzeyi ortaya çıkmış değildir. Ulusal kongre ile diğer örgütlü partilerde en üste temel ilkelerde birleştirmek gereklidir. Ondan da yoksunluk var. Pratikte olan PKK'nin önü kapatılmış olmasıdır. Kürtler adına diplomasi denildi mi, Kürt kimliği, siyaset tanılaması denildi mi gündemde KDP ve YNK var. Herkes onu tanıyor. Özellikle bu güçler sistemin çıkarlarını da temsil ediyorlar. Dolayısıyla küresel sistem onlara daha çok öncülük veriyor, güçlendirmeye çalışıyor, Kürt temsilcisi kılınmak isteniliyor. Özellikle devletlerarası siyaset bu iki partinin tekeli altında, başka herhangi bir güce Kürtler adına siyaset yapma, ilişki kurma, diplomatik ilişki kurma imkânı, şansı vermiyorlar. Bu kapılar kapalıdır.

Diğer partilere bu alanı kapatan KDP-YNK'dir. Dış güçler değildir. Bunda ısrarlılar bilinçli örgütlü hareket ediyorlar. Bu alanın imkânlarını kendi parti çıkarlarına kullanmak için bunu yapıyorlar. Bu nedenle hep işin içindedirler. Sürekli bilgi yayıyorlar. Kurumlar örgütler işte ön kapatıyorlar. PKK'nin terör örgütü olarak tanımlamasını sürekli kılmaya çalışıyorlar. İlişki kurmak isteyenler olursa engellemeye çalışıyorlar. PKK dâhil bilgi veriyorlar ve bunu yaparak PKK'nin önünü kapatmaya çalışıyorlar. 2000'den bu yana iç çatışma olmuyor, ama bu partiler tarafından PKK üzerinde geliştirilmiş çok etkili bir diplomatik kuşatma var.

Bu anlamda ciddi bir diplomatik mücadele, savaş sürüyor ve biz çok örgütlü planlı yürütemiyoruz. Dışımızdaki güçler bunu sürdürüyorlar. Rojava devriminin zorlandığı nokta da burası oldu.

KDP'nin, Rojava devrimine bu kadar karşı çıkmasının birinci etkeni kendi tekeline aldığı Kürt kimliği ile kendileri dışında farklı

Kürt siyasetinin oluşmaması, farklı yerde Kürt statüsünün oluşmamasına yöneliktir. Neden? Çünkü o zaman dış imkânların tekeli ellerinden gider. Bunu önlemek için Rojava devrimini tasfiyesi etmenin çabasını yürüttüler. Bu yaklaşım epeyce zayıflamış olmasına rağmen hala da tam aşılmış değildir. Verilen direniş ile bu yaklaşımı eskisi gibi sürdüremiyorlar, ama hala da bunu sürdürmekte ısrarlılar. Biraz bizim acemiliğimizden, işleri kurallarına göre yürütemeyişimizden yararlanıyorlar. Bütün bunları birleştirerek bu tutumu sürdürüyorlar.

İşte kendi dış ilişkileri üzerinde tekellerini sürdürmeye çalışıyorlar. Rojava bu konuda önemli bir durumdur. Kobanê direnişi, 1 Kasım dünya Kobanê günü ile aslında bu barajı belli ölçüde aştı. Fakat hala KDP barajı aşılabilmiş değildir. Diretiyorlar, diğer güçleri de ikna ediyorlar. KDP aslında bu güçlerin ajanı gibidir. Onun dışta olmasını istemiyorlar. Rojava'ya dayatılan şudur: KDP ile birlik olunursa, paylaşırsa Rojava tanınacak. Geçen yıllarda bu yönlü çok ciddi bir siyasi müdahale yaşandı. Aslında doğrudan savaş olmadı, ama siyasi mücadele diplomatik mücadele çok yoğunlu. Şimdi bu durum Kobanê direnişle biraz kırıldı. DAİŞ karşısındaki savaş bu durumu değiştirdi.

Tabi ki Kürtler yaptı deniliyor. KDP biraz bu durumdan yararlanmak istedi, ama Şengal'e yapılan saldırı sürecinde maskeleri düştü. Onun yapmadığını gösterdi, onların ciddi biçimde aleyhine oldu. Öyle olmasaydı "bütün savaşı biz yapıyoruz" diyerek birçok çevreyi de ikna edeceklerdi. Savaşın başında KDP'nin kaçışı onları ciddi biçimde zorladı. Onun etkisi azaltmak için Şengal'e gidip açıklama yapmak zorunda kaldılar. Çünkü ulusal düzeyde olduğu kadar uluslararası ilişkilerde önlerine engel olarak çıkıyordu.

Şengal'de kaçtılar. Savaşı ise PKK oldu. Tüm dünya bunu gördü. "Öyle değil, biz de savaşıyoruz Şengal'i kurtarıyorduk, fethettik" deme noktasına geldiler. Çabaları o yönlüdür. Demek ki hala o tekeleli sürdürmek istiyorlar. DAİŞ karşısındaki savaş Şengal ve Kobanê direnişleri bu barajlamanın aşılmasında çok önemli bir gelişmeye işaret ediyor. Silahlı direniş aslında diplomatik çalışmanın önünü büyük ölçüde açtı. Rojava bu süreçte kendi diplomasisini geliştirebilecek noktadadır. İyi bir örgütlemesi olsa KDP-YNK tekelciliğini kırabilir. Bu temelde de aslında Başur'daki Kürt statüsü yanında Rojava'da bir Kürt statüsü oluşabilir.

Bunu yaratmak için de çalışmak lazım, yoksa öyle sadece mücadele et, diren ile olmaz. Tabi bir demokratik Suriye bütünlüğü içinde olsa bile demokratik özerk bir Kürt statüsü oluşmak durumundadır. Böyle bir statüyü oluşturabilmek lazım. Bu da sadece savaşmakla olmuyor. Sadece kendini örgütleyip içerde bir güç haline getirmekle de olmuyor. Bunlar gereklidir. Birinci şarttır, ama bunları tamamlayacak üçüncü nokta da dış ilişki faaliyeti yürütmektir. Başkasından bekleyen değil de ortaya çıkarttığı gelişmeyi mücadeleyi başkasına götüren, onlarla bir biçimde paylaşmak, ortaklaşmak isteyen bir çaba içinde olmak lazım.

Bizim diplomasimiz böyle olmalı. Kendi yarattığı gelişmeleri başkaları ile paylaşmayı ön görmeli. Tabi başkalarının imkânlarından da demokratik ulus inşasını, demokratik özerklik çözümünü, Kürt direnişini yararlandırmak gerekli. Böyle yararlandırıcı bir sonuç da ortaya çıkmalı. Diploması alanı içinde bunlar belirtilebilir. Önemlidir ve yeni gelişen bir alandır. Tabi öncelikli de değil, birinci sırada değildir. Kürdistan'da işler diplomasiyle dönmez, öyle bir dünya yok. Diğer mücadele alanının birçoğu daha çok öndedir. Diplomasi aslında onların yürütülmesine, o alanlarda başarılar sağlanmasına bağlıdır. O alanlarda başarıları sağlandığı ölçüde diplomasinin önü açılacak, zemini oluşacak ve diplomasi yapacak bir güç ortaya çıkacaktır.

Filistin gerçeğine bakıp ta Kürdistan'da da işler öyle olabilir sanmamak lazım. Filistin 22 Arap devletine dayanarak, dünyadaki çatışmalara dayanarak kendisini öyle bir diplomasi gücü haline getirdi. Kürdistan'da öyle bir durum yoktur. Kürdistan'da tersi var. İnkâr var, imha var, bu dünya Kürdü ve Kürdistan'ı ret ediyor. Öyle bir ortamda demek ki diplomasi birinci çalışma olamaz. Tabi ki diplomasiye dayanarak demokratik ulus inşasını yine özgürlük için direniş mücadelesini geliştiremeyiz. Diğer alanlarda yürüteceğimiz ideolojik, siyasi, askeri mücadelenin devamı olarak ele aldık mı işte o zamanda sonuç alırız. Bu anlamda başa almamak lazım, ama önemsiz de görmemek, imkânları ortaya çıktığında da bu işi yürütememe durumunun olmaması gerekiyor. Önemsizdir, ne önemi var başka çalışmalarla gelişme sağlıyorum diyerek bu alanı kesinlikle boş bırakmamak, örgütleyip yürütmek gerekiyor. Diplomasi boyutu açısından da bunları belirtelim.

Tabi bunlar bizim üçüncü dönem partileşme süreci içinde yürütmemiz gereken görevlerdir. İnşa dönemi diyoruz. İnşa, demok-

ratik ulus inşasıdır. Demokratik özerklik çözümünü gerçekleştiren demokratik konfederalizmi örgütleyen ve işlevsel kılan bir çalışma anlamına geliyor. Yoksa öyle inşa deyip geçmeyelim. Bazı kavramları yetersiz ve dar kullanıyoruz. Örneğin kadro kavramı gibi kavramları dar kullandığımız için sonunda muğlaklık oluşuyor. Kadroyu tartışmak istedik, bazen tartışamadık bile. Nereden bu şeyler çıkartılıyor diye arkadaşlar üzerimizi sert geldiler. Kadro işte budur. Önü alınmasaydı çok iyimser bir yaklaşımdan çok tehlikeli bir tasfiyecilik çıkacaktı. Geçen dönem partileşmesinin gelişmemesinde bu durum çok önemli bir etkindir. Kadro tanımı oldu. Çünkü ideolojik-örgütsel öncülüğün zayıflığından söz ediyoruz. Bu kadro sorunu, kadro zayıflığı demektir. Kadro kavramının muğlaklaştırılması söz konusudur. Kadro da neyin kadrosu? Kadronun ölçüleri neler? Bunlar belli bile değildir. Bazen sıradan yurtsever de kendisini kadro olarak ortaya koyuyor. Kadrodur bir yerde çalışıyor. Tabi yoksa ortada çalışan kalmaz. Bunlar karıştırılmamalıdır. Önderlik her kitabın başında kavram ve kuramlar üzerinde boşuna durmadı. Kavramlar genellemeci ele alındı mı içi boşalır, özü yok olur.

İnşa çalışması örgütlenme çalışmasıdır. Neyin örgütlemesi? Demokratik ulus örgütlenmesi, demokratik konfederalizmin örgütlenmesi, demokratik özerklik çözümünün örgütlemesidir. Bunun temelinde örgütlenme çalışması vardır. İnşa çalışmaları esas demokratik ulusun örgütlenmesi demektir. Bu örgütlemenin de hangi alanlarda olacağını Önderlik 8-9 temel boyutta savunmalarda belirtmiştir. Sadece bu boyutlarda mı olacak? Bunun dışında kalan varsa sınırlı olan, onları yok mu sayacağız. Hayır. Ulus yaşamı için, toplum yaşamı için ne gerekiyorsa onu esas alacağız.

Aslında inşanın boyutları demek, demokratik ulus inşasının boyutları demektir. Demokratik ulus yaşamının bütün alanlarının ele alınması, örgütlü kılınması demek bütün bu alanlarda örgütleneceğiz demektir. Mevcut olan temel alanlar yazılmış. Böyle savunmada ortaya koyulan 9 boyut aslında demokratik ulus yaşamın 9 temel alanı oluyor. Daha dar alanlar var. Bu alanları derinleştirdiğinde içinde farklıklar olan birçok alan var. Nitekim sadece KCK örgütlemesine girdiğimizde, komiteler örgütlediğimizde gittikçe komiteler çoğaldı. Biraz derinleştikçe her ayrıntı biraz farklı arzeden alan, kendisini bir komite biçiminde ortaya koydu. Bu sefer komite sayısı çoğaldı. Onlardan vaz mı geçeceğiz, hayır. Uygun örgütlemeler ge-

liştireceğiz. Şunu ön görmek gerekiyor. Ayrıntılarda derinleşmek lazım, ama tabi temel olanları da kayıp etmemek birbirine yakın olanları ortak temelde birleştirmek gereklidir.

Önderliğin ifadeleri böyle bir birleşikliği içeriyor. Buradan varılan nokta işte üçüncü dönem partileşmesi demokratik uluslaşma partileşmesidir. İkinci dönem için Önderlik, “ulusal direnişte partileşme” dedi. Agit arkadaşın anısına yayınladığı yazıların başına onu koydu. “Mahsum Korkmaz ya da ulusal direnişte partileşmek” dedi. Ulusal direniş süreciydi devrimci halk savaşı süreciydi. Öyle bir sürecin partileşmesi ölçülerinin, kişilik ölçülerinin ne olması gerektiğini ortaya koydu. Dönemi “ulusal direniş, ulusal kurtuluş dönemi” olarak tanımladı.

Şimdi üçüncü partileşme döneminin temeli demokratik ulus inşasıdır. Dolayısıyla üçüncü dönem partileşmesi, demokratik ulus inşasında partileşmek oluyor. Demokratik ulus inşasının görevlerinde belirttiğimiz görevleri gerçekleştirecek militan nasıl olmalı? Onun da demokratik ulus çözümünün aracısı olmak, kendi pratiğini, süreçlere ilişkin yaklaşımlarını özetlemiş, Önderlik ve tabi demokratik ulus inşasının temel görevlerini yerine getirecek militanlığı da en son paragrafta tanımlamıştır. Orası önemlidir.

Ne yapılacağını Önderlik ortaya koymuştur. Geçen on yıllık pratiği sorgulamak açısından, neye göre sorgulayacağımızı netleştirmek açısından okumak önemlidir. Daha geniş olarak bir daha okursak Önderlik avare olduğumuz, tembellik yaptığımızı söylüyor. Yürütülmesi gereken yapılması gereken işler ana hatlar ortaya çıkıyor. Bunlar üzerinde nerede ne kadar çalışmak gerektiğini Önderlik bu paragraflarda net olarak ortaya koyuyor. Avare duruştan söz ediyor. Çalışmak gerektiğini belirtiyor. Çalışmanın temelinde demokratik ulus inşasını, onun temeli olan komün örgütlülüğünü koyuyor. Nerede olursak komün ve meclisi, toplumu örgütlemek, bütün bu boyutlarda toplumsal yaşamı örgütlemek görev olarak ortaya konuluyor. Dönemin militanı görev yaparsa olur. Bu dönemin doğru ve yeterli militanı nasıl, ne kadar olunur konusu açığa çıkıyor. Söz konusu görevleri ne kadar yapıyorsa bir kişi, dönemin o denli Apocu militanıdır. Yapmıyorsa uzaktır. İsteddiği kadar ortada dolaşsın, ben Apocuyum desin, PKK’liyim desin, eski PKK’li olduğunu söylesin, yeni PKK’li olduğunu söylesin onlar boş laftır. Doğru olan bu görevleri dönem militanlığı ölçüleri temelinde yerine getirmektir.

O halde buradan baktığımız zaman her birimizin ne kadar dönemin militan duruşunun dışında olduğumuz görebiliriz. Bu çalışmalara itibar etmiyoruz bunları iş olarak göremiyoruz, değer biçmiyoruz, bu çalışma zeminlerinde yürümüyoruz. Çok farklı, dar üste kalan ya da geçmişi ve eski dönemleri tekrarlayan, dönem içerisinde kendini var eden, çalıştıran bir pozisyonda kalıyoruz. Eskiye aşamamak, yeni döneme girmemek böyle oluyor.

Bu durumu tanımlarken paradigmaya girmemek, stratejik değişimi anlamamak olarak izah ediliyor. Sürece girmemek, yeni paradigmaya girmemek demek bu görevleri üslenmemek demektir. Bu görevlerin gereklerini yerine getirmek 24 saat durup dinlenmeden çalışmakla olur. Çözüm nerde olacak, bu çalışmayı yürütmekte olacak. Bunun öyle konuşarak yapılacak bir şeyi yok, çalışarak yapacağız. Çok anlaşılmazda değildir. Belki ayrıntıda bilinmeyen yanları olabilir, ama bunu sadece teorik tartışmalarla öğrenemeyiz. Somut pratik yaparak, pratik üzerinde yoğunlaşarak somutlaşarak yapabiliriz.

İş yapmak için mevcut bilgi düzeyi fazlasıyla var. Yeterlidir, az değildir. Az olduğu söyleniyor, sorun orada görülüyor. Öyle değil, kesinlikle az değil fazladır. PKK başlangıçta işte “bu kadar bilinç edineyim ondan sonra işe başlayayım” deseydi, PKK hiç var olmazdı, hiç adım atamazdı. Önderlik iki kelime ile başladı. “Bu kadar insan ne için mücadele edildiğine dair ortada bir kitap, belge bile yokken mücadeleye atıldı. İş yapmaya çalıştı. Dönemin görevlerini üslendi, işler yaptı ve bu duruma gelindi” dedi. Hata ya da eksik olunduysa da eleştirilerle düzeltildi. Şimdi hata yapmayayım diyorum. Bilme eksikliği olmasın diyorum, bunlar aslında dönem görevlerine girmemek için birer kılıf oluyor. Bu kılıflardan vazgeçelim, bundan kendimizi kurtaralım.

Birde girişkenlik ve cesaret gereklidir. Dönem görevlerine sahiplenmek lazım. Bugün mevcut kadro düzeyi sahiplenmiyor, görevleri düşük görüyor, zayıf ve angarya görüyor. Devlet siyasetine üst siyasetine yönelim çok fazladır. Bürokratik yönetim var, herkes genel yönetim olmak istiyor. Herkes talimat veren olmak istiyor. Planlayıp yapan değil, işin yönetimi olmak istiyor. Sadece üstten söz söyleyeni olmak istiyor.

PKK söz söyleyen topluluk haline gelmiş. İşleri planlayan, örgütleyen ve onlara öncülük eden militan duruştan uzaklaşma var. Sapma burada var. Savrulmayı ve sapma durumunu düzeltmemiz

lazım. Esas olan budur. Burada ciddi sorunlarımız var. Bu sorunları doğru ortaya koyup çözüm yollarını bulmamız gereklidir. Kendini eğitmek bu sorunların çözüm yol yöntemini bulmak oluyor. Kendini eğitmek demek iş yapmaya hazır hale geldim demektir. Ne iş yapacağız, bu işleri yapacağız, başka iş değil. Kimse kimseye ve kendine başka iş aramaya kalkmasın. O halde bu işleri yapacak hale geldik mi, gelmedik mi? O hale gelmişsek kendimizi eğitmişiz demektir. “Bu işler yapılabilir, ben yapabilirim, bunun için çaba harcamayabilirim, emek verebilirim, enerjimi kullanabilirim” diyebiliyor musunuz, diyemiyor musunuz?

Gerisi pratikleşmedir. Günlük çaba harcamak, emek harcamaktır. Onlar orda yapılır, burada kararlaştırmaz, sözle ortaya çıkmaz. Günlük çalışma içerisinde insan onu yapmaya bir defa karar verdi mi, o işleri nerede nasıl yapacağını da bilir bulur. “Yok, bilemez bulamaz, hepsi okulda eğitimde ortaya çıkmalı” denemez, demek lazım. Öyle demek ipe un sermek oluyor.

Aslın mevcut işleri yapmak istememenin bir başka biçimde ifadesi kılıflanması, gerekçesi oluyor. Kısaca iş yapmamak demektir. “Bilmiyorum, yapamıyorum” diyenlere Önderlik, “Yapamıyorum demeyin yoldaş, yapmak istemiyorum deyin. Herkes yapar, eğer yapamıyorsanız istemediğiniz içindir. O zaman istek durumunuzu gözden geçirin, gerçekten bu işleri ne kadar yapmak istiyorsunuz. Tabi dönemin işlerini yapmayı ne kadar başarmak istiyorsunuz, ne kadar o işlerin pratiklerinden olmak istiyorsunuz, bu temelde sorgulayın kendinizi, o zaman çözüm bulursunuz” dedi. Çözümü bu temelde arayacağız.

Bu anlamda Başur çalışmalarını da değerlendirebiliriz. Görev alıp giden kadroların görevi bir şeyler yapmak, var olanı değiştirmekti. “Ortada ciddi bir şey yok” deniyorsa nedeni sorulmalıdır. Bu kadar kadro ve imkân vardı, neden bunlar doğru değerlendirilmedi? Bakur’un, Rojhilat’ın, hatta tüm dünyanın aç kalmışları geldi Başur’da zengin oldu, biz elimizdeki parayı da Başur’da tükettik. Bırak beş kuruş kazanmayı var olanı da Başur’da kayıp ettik. Doğru dürüst bir kapitalistlik yapsaydık belki diğer alanlarda çalışma yürütmek için gerekli olan maliyeyi sağlayabilirdik. Bir kuruş kazanamadığımız gibi elimizdeki değerlerin hepsi Başur’a gitti. Başur’da çalışan kadro örgütten para yedi.

Bu olmaz mıydı? Gerçekten koşullar mı yok, imkânları mı yok? Somut durumun tahlilini yapalım. Değilse o zaman işler neden ya-

pılmadı? Alandan gelen arkadaşlar “yapılmadığını” söylüyorlar. Yapılmadığını biz de biliyoruz. Yapılmadı gerçekten yapılma koşulları mı yoktu, yoksa biz mi yapamadık, yapmak istemedik? Kendimize göre davrandık, hiç umursamadık. Çalıştık ama hamal gibi neye çalıştık. Çalıştığımız bile belli değil. Sonuna bakınca ortaya bir şey bile çıkmıyor. Bir plan, proje, program yoktu. Örgütün strateji ve taktiklerine göre hareket etmedik. Kendimize göre uydurarak bir çalışma yürütmek istedik. Ondan mı kaynaklandı anlamak istiyoruz.

Niye toplumda yaratmadınız? Örgüt imkân vermiş koskoca Başur’u size devretmiş. Kral gibi yaşamışsınız. Ha Barzani ha siz! O da Başur yönetim sorumlusu, siz de Başur yönetimsiniz. O KDP adına yetki almış görevlenmiş. Siz PKK adına almışsınız. KDP adına alanlar iş yaptılar. Neçirvan Barzani şimdi her halde dünyanın en zengin 70-80 kişilerinden biri haline geldi. Siz hiçbir şey haline gelmediniz. Sonra buraya geldiniz. “O Barzani’dir, o yapar, o her şeye sahiptir. Biz yapamayız, PKK yapamaz” bu görüş doğru bir görüş değildir. Bu baştan yenik bir görüştür. Siz yaratacaktınız, imkânı örgüt verdi. Örgütün verdiği imkanları görememe var. Örgüt bize hangi imkânı, fırsatı devretti, verdiği görev ne anlama geliyor dolayısıyla neyin üzerinde hareket etti? Dikkat edilirse onun bile yeterince farkında olmama durumu var. Yoksa PKK yetkisiyle Başur’da gezmek az bir şey değildi. Biliyorsunuz o kadar dostu var sempati-zanı var. O halde onları eğitmek örgütlemek da mümkündü. Eğitip örgütlemek imkân demektir. İstedığınız kadar para kazanabilirdiniz. Neçirvan dünyanın zengini oldu. Biz de dünyanın zengini değil de en azından örgüt kuracak bir sermaye yapabilirdiniz. Demek ki ekonomik faaliyet sıfırdır. Zaman, imkân, fırsat geçmiş gitmiş.

Madem sonuçlar üzerinden konuşuyoruz, o zaman olması gereken neydi, sonuç almaktı. Yol yönetimini bulmak uygulamak ve sonuç almaktı. Önderlik, “hiç kimsenin mazeret göstermeye hakkı yok, hasta olmaya da hakkı yok” dedi. Çünkü mazereti örgüt kabul etmeyince hasta oluyoruz. İkisinin de önünü kapattı, ama belirttiğim şeylerin hepsi mazerettir. Gidip işleri yapmayınca yapmamaya mazeret için görev almıyoruz. Biz kadroların görevi o değildir. Kadro olmanın görevi, kadro olmanın gereği görevleri başarmaktır. Tek ölçü var. “Başarı, başarı.” Hangi yöntemle, nasıl başarı olacaksa bulmak ve başarmaktır. Kadronun görevi bakıp imkânları, fırsatları gözden geçirip değerlendirmek, ondan sonra kendini planlayarak

örgütleyip çalışmak ve başarmaktır. Yoksa başarılı olmamanın gerekçelerini, nedenlerini bulma değil, sizde aslında başarılı olmanın nedenlerini bulma bile yoktur.

Bir yanıyla başarıya inancı, başarılı olacağına dair inancı yoktur. Diğer yönden de aslında kendini başarılı görmek var. Ben iddia ediyorum, kendimizi başarısız görsek intihar ederiz. Hepimiz patlarız, hiç patlamadığımıza göre rahatlıkla sandalyelerde oturup günlerce, aylarca konuştuğumuza göre aslında başarısız görmüyoruz kendimizi. Önderlik eleştirsin, resmi ortamlarda başarısızlıklarımız var diyelim. Ama içten içe başarısızlığı kabul etmiyoruz ve başarısızlığı görmüyoruz. Başarısızlığa yol açan nedenleri arayıp bulmuyoruz. Bu temelde başarı kazanacak bir değişim dönüşüm yaratmıyoruz. Eğitime de kapalıyız. Bu biçimde bu tarz üslup kişinin kendini eğitime kapatması da oluyor.

Mesela size göre ne yapılabilirdi. Eğitim yaptık, söz söyledik Başur'da ne olabilirdi, ancak bu biraz daha belki iyisi olabilirdi, daha ötesi olmazdı. Oysaki orası da bir Kürdistan parçasıydı. Bu 10 yıl içerisinde acından ölenler Başur'da zengin oldular. AKP çökmek üzereydi, Türkiye'yi Başur besledi. Erdoğan'ı iktidarda tutan Başur'dur. Öyle verimsiz bir yer değil, çok verimlidir. Maddi ve manevi olarak verimlidir. Toplum var, insanı var, insanları biraz da ayakları yere basar hale geldiler. Onlara laf anlatmak biraz eğitime, örgütlemeye çekmek daha güçlü olabilirdi.

Avrupa'da insanlar biraz maddi imkân bulunca, yurtseverlik bilinci örgütlüğünü daha çok geliştiriyor, destek veriyor ve verdiler. Başur'da verebilirdi, çok daha fazlasıyla katılabilirdi. Şimdi Başur'u Medya Savunma Alanlarından giden gerilla koruyor. Toplum Kerük'ten kaçıyordu, önünü gerilla tuttu. Hewler kaçacaktı önünü gerilla tuttu. Başur kadrolarının yüzde sekseni geldi Medya Savunma Alanlarına sığındılar. Gerillaya sığındılar. Toplumun tümünü Medya Savunma Alanlarından giden gerilla koruyor. Sistem de kendi kendini koruyamadı. O sizin içinde hareket ettiğiniz güvenlik sistemi, zaten kendini koruyamadı. Siz de ondan ötesine geçecek bir şey örgütleyemediniz. İnsanları ikna edemediniz. İnsanlar ikna etseydiniz örgütlenir hazırlanırlardı. Peşmergenin içinde bulunduğu durumu aşarlardı. Saldırıları karşısında güvenliği sağlayacak bir pozisyona kendilerini getirirlerdi.

KDP çizgisi karşısında bir zayıflık var. Daha fazlası yapılamaz, ancak bu olur biçiminde, bir tür yenilmişlik, zayıflık var. Bu tehlike-

lidir. Biz bundan razı olmadık. Bu biçimde gidip Güney’de çalışılacaksa hiç çalışmamak daha iyi dedim. Hiç gidilmemesinden yanaydım. Gidilecekse Apocu tarzda olmalı ya da hiç gidilmemeli. Çünkü KDP’de bize bunun için kafa tutuyor. PKK adına gidene bakıyor ve ben yeniyorum diyor. Biz bu durumu nasıl kabulleniriz. Bu tarzda gidiş olmazsa hiç olmasa “PKK burada çalışmıyor” denirdi. Böyle KDP’ye zafer duygusu veren bir sonuç ortaya çıkmazdı. Ama hem çalışıyorlar hem de kazanamıyor ve bu çizgiye en büyük zararı veriyor. Önderlik çizgisine en büyük zarar yaklaşım budur.

Neden öyle oldu, niye KDP engelini aşamıyoruz? İşte KDP para ile yapıyor baskıyla yapıyor. Parayı ve baskıyı kıracak çalışma yöntemleri geliştirmemiz gerekiyor. Arkadaşlar sorunu böyle bile ortaya koymuyor. Başur’da nasıl çalışacaklar ve nasıl başarılı olacaklar onun farkında bile değiller. Öyle sorunları da yok. Aslında Başur’a gitmek, var olan içerisinde biraz iletişimler sağlamak içindir. Yoksa ben gideyim KDP-YNK çizgisini aşayım, Başur’da demokratik devrim geliştirecek bir hareket yaratayım, örgüt kurayım, kadın örgütünü geliştireyim, kadın devrimi ortaya çıkarayım. Bunlar yoktur.

Başur kadını burjuvalaşma yolunda doludizgin gidiyor. Kadın çalışmasını yapıyorsak aslında en çok bunlar üzerinden durmalıydık. Sonradan görme bir burjuvalaşma var. Bazen arkadaşlar söylüyor bazen televizyonlardan hallerine bakıyorum yansıtıyorlar kendilerini. Bütün parçaları etkilemek tüm Kürt toplumunu etkilemek için çalışıyorlar. Onlar da bir çizgidirler. Kendilerini doğru görüyorlar, çalışma yürütüyorlar. Yapmıyorlar desek bu doğru olmaz, yanlış olur.

En çok kadın katliamının yaşandığı yer Başur’dur. Fiziki olarak da böyledir, ama çoğu yansımıyor. Daha ötesi ruhsal manevi özgürlük bakımından burjuvalaştırıyorlar. O feodal aristokrasi, sonradan görme bir burjuva olarak en biçimsiz, en ölçsüz, eğer önlenmese en çok yozlaşmış sonuca gider. Mevcut duruma müdahale edilmezse değiştirilmese onun için, Önder APO “Başur devrimi kadın devrimidir” dedi. Kadın devrimi Başur’da geliştirilmese orada ortaya çıkacak olan gerçekten de en yozlaşmış bir toplum olur.

Avrupa’nın kendi sistemi var çalıştırıyor insanları. Bir kapitalist temel var, köleleştiriyor. Ama bir ölçü içinde tutuyor. Kendine hizmet edecek ölçü içinde çalıştırıyor. Başur’da, o da olamaz. Avrupa’dan, Amerika’ya kadar hizmetçi diye kadınları toplayıp getiri-

yorlar. Ekmek yemeyi bile bilmeyenler şimdi evrelerinde iki-üç hizmetçi çalıştırıyorlar. Böyle bir konuma gelmişler. Buna karşı bir tepki, bir mücadele olmalıydı. Başur'daki durumun bir değerlendirilmesi olmalıydı. Neye karışı çıkılıyor, karşı çıkacağımız şeyleri görmeliyiz. Daha doğrusu analiz gerekiyor. Eleştiri gerekiyor. Analiz etmede ve eleştirmede yetersizlik var. Her şeyden önce görme var. Görüleni değerlendirmeme var. Ne diyelim ki aslında Başur kıyamet koparılacak yerdi.

Aslında bu konuları pratik derslerde netleştirmek lazım. Örneğin toplumsal alan derslerinde iyi ortaya koymak gerekiyor. Fakat topu hep taca atma yaklaşımı var. Tartışmaya yol açtımı bir sürü gerekçe, şikâyet ortaya atılıyor, öne sürülüyor. Değişik kesimlerin tutumları kabul edilemez, kişiler örgütler sorumlu tutuluyor. O tür görüşler tespit anlamında bir değer ifade edebilir. Fakat bir mücadele ya da mücadelenin sonuçlarının değerlendirmesi gündeme geldi mi hiçbir değeri yoktur. O zaman kadro inkârı oluyor. O kadro ne diyelim, işte örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikat olmuyor. Bu tanım önemlidir.

Örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikat kayıp oluyor. Kendi görev ve sorumluluğunu görmüyor. Raporlarda en fazla değerlendirmeler, işte sorunlar var, zorluklar ve imkânsızlıklar var. Bunların hepsi doğru olabilir, ama bir kadro için bunlar bir tespit olursa doğruluğunun bir değeri vardır, oradan yola çıkar. Bir pratiğe girmişse olabilir. Ama yok pratiğe girmemişse, öyle tespit edilemez. Bir de örgüte havale edilmesi aslında görev ve sorumluluğuna sahip çıkmama anlamına geliyor.

Kadroyu inkâr var, ideolojik, örgütsel-öncülük diye tanımlıyoruz. Parti öncülüğü diyoruz. Parti öncülüğü kadro demektir. Bunların hepsi örgüt ve eylem söz konusu oldu mu, parti kadro demektir. Onun için kadroyu "örgütlü eylemsel kılınmış hakikat" olarak tanımladı Önderlik. O halde kadro sadece var olanı analiz eden tespit eden bir güç değildir. Bir müfettiş bir soruşturma komisyonu, bir gazeteci-aydın-yazar, bir sosyolog-psikolog ya da başka bir güç olabilir mi? Bunların yaptığı iş düzeyi öndedir, ötesi değil. Bunlar olmalı mı, evet olmalı. Bu vardır diye eleştirmemek, suçlamamak lazım. Bir kadronun da bunları yapması gerekiyor. Bu düzeyde müfettiş nasıl durum tespiti yapıyor. Bir soruşturma komisyonu nasıl inceliyorsa, bir yazar, aydın nasıl analiz ediyorsa, onlar kadar hatta onlardan daha fazla bir sosyoloğun, psikoloğun toplum ve

bireye dönük yaptığı analizden çok daha fazla analiz yapması, durum tespitinde bulunması lazım. Fakat belirttiğimiz kategorinin işi buraya kadardır. Bunu yaptı mı kadronun orda görevi bitmiştir.

Aslında buraya kadar olan çok hızlı bir anda yapılması gerektir. Önderlik diyordu, “ben bir yere gittim mi bir gün iki gün bir bakarım çevreme, sorarım, coğrafyaya bakarım. İnsanlara bakarım, imkânlar nerede, fırsatlar ne kadardır, ne tür engeller var.” Birkaç günlük faaliyet anlamında durum tespiti yapmak, biz diyoruz ya adapte olmak aslında bu kadronun görevidir. Bu da sonra başlıyor. Var olanı değiştirme görevi ve sorumluluğu var. Eğer tespitlerini doğru yapmışsa o halde bir de eleştirebiliyorsa “bu yanlış, bu eksik, şu şöyle olumsuz, bu böyle olumsuz” diyebiliyorsa, o halde doğru olumlu olanı güzel olanı nasıl yaratacaksın? Onun çabasına gireceksin, onun için eğitim gerekiyor, örgütleme gerekiyor, eylem gerekiyor. Silah eylemi mi lazım, siyasi eylem mi lazım pozitif eylem mi lazım? Ne yapmak gerekiyor? İnşa eylemi, bunun için ne yapmak gerekiyor? Bunları tespit edip ve yapmak, yapılışını örgütlemek, sonuç almak ve rapor yapmak gerekiyor.

Bir komutanı göndermişler savaşa üç kelimeyle ifade etmiş: “Geldim, gördüm, yendim” demiş. Bizimki de “Geldim, gördüm, yerimde duruyorum.” Örgüt neredesin, beni burada yaşat demek oluyor. Gerçek kadro tanımı inkâr ediliyor, reddediliyor. Yapıldı değilimiz şeyin büyük çoğunluğu bu temelde yapılması gereken şeyler değildir. Bir şeyler yapmaya çalışıyor insanlar, ama yapmaya çalıştıkları şeyler, yapması gereken şeyler olmuyor. Yaptıkları durum tespitlerinden yola çıkan o durum, değişme faaliyeti olmuyor. Bundan sonra da bir sürü ufak tefek gerekçelerle uğraşıp kendilerini yoruyorlar. İşte ben bu kadar çalıştım, biz de emek harcadık deniliyor.

Arkadaşlar “herkes çok çalışıyor” diyorlar. Önderlik de, “tembel-siniz” diyor. Haydi bakalım hangisine doğru diyeceğiz. İkisi de birden doğru olamaz. Biz Önderlik çizgisini esas alıyoruz diyoruz. Önderlik militanlığını yapıyoruz, ama daha ilk başta bile durum tespitinde Önderlikten rahatlıkla kopabiliyoruz. Değerlendirmemiz kendimize göredir. Önderlik öyledir, benimki de böyledir, bizde fiili duruş böyledir. Bunun niyetle bir alakası yoktur. Fiili durum budur. Ortaya çıkan sonuç bu oluyor. Mesela her yer öyledir. Çalışma, olması gereken çalışma değildir. Tarz, üslup, tempo süreci karşılayacak düzeyde değildir. Gelineen noktada ortaya çıkan budur.

Önderlik gerçeğine bakalım. Pratiğe yöneldiği yerde kadro ölçüleri tarz, üslup ve tempo üzerinedir. Şimdi kadronun tarzı nedir? Çalışıyorsun, hamal da çok çalışıyor. Önderlik tarzı onun için eleştirdi. Hamalvari tarz var. Ne çıkar, kaba öyle tali işlerle uğraşmak, çalışmak değil, doğru iş yapmak değil, yorulmak değil, bunun bir anlamı yoktur. O biraz da kurnazlık oluyor. Gerçekten öyle dememiz lazım. Ağırdir, ama gerçektir ne yapalım. Gerçek acıdır. Gizlemeyeceğiz, söyleyeceğiz ve acısına katlanacağız. Katlanmak istemiyorsak o zaman düzeltereğiz. Gerçeğe ters düşmeyeceğiz, kadro hakikatinden kopmayacağız. O zaman mevcut kadro duruşu Önder APO'nun tanımladığı kadro duruşuna, "örgütlenmiş ve eyleme geçmiş hakikat" gerçeğine uygun değildir. Düzeltmeyi buradan yapmamız gerekiyor.

Sağı solu suçlamaya hiç gerek yok, imkânlar azmış, fırsatlar yokmuş, KDP böyle yapıyormuş, AKP böyle yapıyormuş... Aslında bütün bunların hepsi yenildiler. Geçmiş mücadele döneminde hepsi açığa çıkarıldı. Bunlarla mücadele yürütüldü. Önderlik yürüttü ve bunları yenilgiye uğrattık. Öyle olmasaydı Önderlik olmazdı. Var olduğuna göre şimdi herkesin yönü Önderliğe döndüğüne göre Önderliğin karşısında yenilmişlerdir. Bir defa bu noktada Sezar'ın hakkını Sezar'a teslim etmeliyiz. Önderliğin başarısını gizlememiz gerekir. Örtmemeliyiz, sanki hiç Önderlik mücadelesi olmamış, bu güçlere karşı mücadele edilmemiş, bu güçler yenilgiye uğratılmamış gibi yaklaşmak gerçekten de haksızlıktır. Doğru değil, o yaklaşım inkârcı bir yaklaşımdır.

Geçmiş mücadele döneminde de oldu. Bu Önderlik çalışmalarına haksızlık yapmaktır. İşin gerçeği budur. Tasfiyecilik açısından böyle, KDP açısından da böyle, TC açısından da böyledir. Bunu gizlemek için ikide bir çıkıyorlar "PKK'yi bilmem kaç sefer yenmiştik" diyorlar. Aslında kendi yenilmişliklerinin üstünü örtmek, psikolojilerini düzeltmek için yapıyorlar. Kendileri de biliyorlar. Herkes de biliyor. Söylediklerinin tersi doğrudur. Onu söylemeleri bile aslında PKK karşısında ideolojik, siyasi, askeri bakımdan yenilmişliklerini gösteriyor. Uluslararası komploya rağmen başarılı olamadılar, tersine döndü. MHP onun için bu kadar feryat ediyor. "Bilmem şunu yapmıştık, bunu yapmıştık. Yanlış politikalar nedeniyle başımıza bu getirildi" deniyor. Şimdi bu bakımdan sanki yeni bu durumlar ortaya çıkıyormuş gibi davranıyorlar.

Bu bakımdan somut ve stratejik analiz, somut şartların somut tahlilini yaparsın. Fırsat ve imkân ne kadar var? Önüne program olarak onu koyarsın. Program olarak demokratik ulus inşasını koymuşuz. 10. Kongrede 2008’de Önder APO’nun özgürlüğü dedik, bunu kimse bize söyletmedi biz bu kararı aldık. Eğer sözümüzde tutarlıysak, gerçekten analiz yaparak bunu gerçekleştirebilir gördüysek, o halde gerçekleştirmeliyiz. Yapmasak ne olur? O zaman söz ayrı pratiği ayrı olur. Dolayısıyla sözüne güvenilmeyen insanlar ve sözüne güvenilmeyen örgüt haline geliriz.

Şimdi bu bakımdan sorun kadrodadır. Bu kadro duruşuyla örgütlü ve eylemli hakikat olunmuyor. Bunu net belirtelim. Kadronun şahsında bürokrasiyi tartışıyor, maddiyatçılığı tartışıyoruz, idarecilik, orta sınıf etkileri, biraz usanmış yorulmuşluğu tartışıyoruz, çünkü bunlar var. Heyecan yok, arayıcılık ve yaratıcılık yoktur. Kadro aslında bir aydın, bir müfettişin soruşturma komisyonun yaptığı kadar da yapmıyor. Orda bile üstün körüdür, yüzeyseldir, dardır. Oradan öteye kadro olma alanına hiç geçmiyor. Gerçek budur. Örgüte ve eyleme yürümeme var. Var olanlar, yapılanlar aslında kadronun yaptıkları değildir. Kadronun öncülük yapması demek, hep yeni şeyler yapılması anlamına gelir.

Yapılanlar yeni değil tekrardır. Tekrarlanan bir sistem olmuş, gelenek olmuş, toplumun ona göre örgütlenmiş yapısı içinde dönüyor, oradan çıkıyor. Avrupa çalışmalarındaki arkadaşlar belirtebilirler. Bu yönetim olsa da olmasa da dönüyor. Bu şimdi değildir, eskiden de böyleydi. Biz yönetimdik 88’de hepimizi tutukladılar Avrupa’da işler yine yürüdü. Hiç kadro yönetimi yoktu. Şimdi bilmem kaç yüz kadro var. Biz yapıyoruz deniyor, yaptıkları nelerdir? Şimdiye kadar neyse onu tekrar bu kadronun yaptığı değildir ki öncülük yok orda idarecilik var. En ileri düzeyde var olanı tekrarlayan organize eden bir idarecilik olur. Yaratıcılık yok, yenilik yoktur. Kaldı ki arkadaşlar diyordu, “eskiyi olduğu gibi tekrarlayan da yok.” Sağa çekiş vardır. Eskiden toplum yürütüyordu şimdi toplumu dışlayan yaklaşım var. Giderek kadro öncülüğü olsa ne yapacak? Oradaki yaşamı örgütlülüğü daha çok kolektif komünal kıla-cak. Geriye gidiş var, dikkat edelim kadro duruşunda gerçekten geriye gidiş var.

Mesela kadro, mücadelede keskin değil, amaçları gerçekleştirmede iddialı değil, girişken değildir. Tümüyle kendisini bu işe veren değildir. Biraz ihtiyarlamışlık var. Bence PKK’yi gençleştiresek

iyidir. Burada tartışılın, biz yanlış yapmışız. Bir daha kongre gibi bir şey olsa, bu konuda karar almamız lazım. Bazı tedbirleri pratik olarak da geliştirmek gerekiyor. Gençlik ruhundan kopuş var. Tabi doymuşluk var. Tatmin olmuşluk var. Kendini yenilemeyince yaratıcı, iddialı, iradeli olamayınca eskiyi tekrar oluyor. Ne olacak, işte idarecilik oluyor. Bu kadar idarecilik buradan doğuyor.

Gerillada da öyle genel pratikte de öyledir. Bu zarar veriyor. Aslında bu kadar sorun olması buradan ileri geliyor. Ruhta zayıflama var, devrimci ruhta zayıflık var, girişkenlikte zayıflık var, hamlecilikte zayıflık var. Yaratıcılık ve girişkenlik yoktur. Bin bir türlü hesap kitap, tekrar tekrar düşünme, evirme çevirme, sonunda zaten o kadar hızlı bir siyasi süreçteyiz ki ne kadar tartışsan da hemen durum değişiyor. Ulaştığın sonucu uygulamaya koymaya kalkışsan da koşullar değişmiş oluyor. Uygulama geride kalıyor ve boşa çıkıyor. Pratik başarısızlığın arkasında hep o var. 20 sene 30 sene hep komutanlık yapanlar, en zor süreçlerde savaş yapanlar 2011-2012 de yapanlar, yapamadılar.

Nedenleri üzerinde düşünölsün. O kadar bilinçli ve tecrübelidirler aslında. Mümkün müydü öyle bir komutayı yenilgiye uğratmak, darbelemek, ama biz onu yaşadık. Neyden kaynaklandığını araştıralım, gözü kör olmayalım. Eğer duruma çaresizce bakacaksak gerçekten de incelemeyecek, tartışmayacaksak, eleştirel bakışımız olmayacaksa değiştirmeyeceksek, o zaman hiç tartışmayalım. Yaparsak o zaman cesaretle yapalım. Sonuçları doğru değerlendirelim, açığa koyalım, cesaretle yapalım ki bu işler yürösün. Yoksa idarecilik çıkıyor.

Arkadaşlar bizi sorumlu tutuyor, idare ediyorsunuz diyorlar. Tamam idare etmeyelim o zaman değiştirelim. Ama bu noktaya gelmiş, burada neler rol oynuyor bilelim. Aslında Önderlik çözümlemelerine bakmak gerekli. Bu durumu Önderlik çokça çözümlüyordu. Önderlik bakış açısı ile biz çözümlemeye kalkarsak belki çözümler bulabiliriz. Yoksa durumumuz biraz psikolojik vaka gibi ele alınabilir. Öyle görmek lazım başka nasıl izah edelim durumu, birçok nedeni olabilir.

Bu noktada ben şunu iddia ediyorum. Az bilmekten dolayı olmuyor, çok bilmekten dolayı oluyor. Onun için gençleştirsek belki daha girişken olur örgütümüz, daha hamlecı olur. Çok bilen yapmıyor idareci davranıyor. Çok hesap yapıyor az bilseydik belki daha az hesap yapardık. Eskiden PKK az biliyordu hesapsız gidiyordu

yanlış da yapsa yapıyordu. En azından yapan oluyordu. Yanlış ya da doğru, ama yapandı. Şimdi PKK yapan değil ki. Yanlış da yapmıyor, doğru da yapmıyor. Onu tespit edelim. Bin ton görev var yapmıyor. 10 sene geçmiş demokratik ulus inşası temelinde, bir tane komün örgütlenmemiş. Bir komün nasıl olur, o konuda bile doğru düzgün görüş birliği yaratmamış. Ondan sonra eleştiri-özeleştiri yapıyor, işte yapmaya çalışıyoruz. Yapılan aslında 10 sene 15 sene öncekini tekrarlamaktır.

Üçüncü dönem partileşmesi görevlerine, demokratik ulus inşası görevlerine girmeme var. Bu açık bir durumdur. Bence daha böyle cesaretle eleştirelim. Eleştiri-özeleştiri yaklaşımını daha cesaretli geliştirelim buna ihtiyaç var. Böyle bir çözümleme kesinlikle gereklidir. Mevcut duruşun eleştirisi gereklidir. Bu idareci duruşu çok fazla hesapçı duruşu eleştirmek ve yıkmak gerekiyor.

Bundan dolayı kadro gerçekten kadro tanımına adım atmıyor, örgütlenmiş ve eyleme geçmiş hakikat olmuyor. Peki ne oluyor? Bir müfettiş gibi, bir soruşturma komisyonu gibi, bir aydın gibi idareci oluyor, bir memur oluyor. Memurculukla devrimcilik ayrımını yapalım. Devrimci değil memurcudur. İdareci duruş memurcu duruştur. Dolayısıyla kadro duruşuna memurculuk hakimdir, devrimcilikte zayıflık vardır. Girişkenlik yok. Bir kişi beş kişi değil; bira alana 50 kişi, 100 kişi gidiyor. O kadar imkân fırsat var. Ondan sonra bebeler gibi dönülüyor. Şikâyet üstüne şikâyet ediyor. O imkânları doğru dürüst kullanmıyor. "Örgüt bana niye göndermiyor" diyor. Bu bir sapmadır.

Merkez komite toplantısı oportünizm dedi. Oportünizmin izahı gerekiyor. Devrimden korkan mücadeleden kaçan bir oportünizm değildir. Çünkü öyle algılandı mı, oportünizm öyle de tanımlanıyor. Öyle ön görüldü mü olmaz, bizdeki durum onun tersidir. Hemen o tarz bir tanımı da rahatlıkla alaşağı edebiliriz. Çünkü öyle bir şey yok. Ama pratik yapma da yok. Gerçek pratik yapma yerine tali işlerle kendini yorma var. O tür kurnazlıklar da oluyor. İyi iş yaptığımızı söylüyoruz. Bunu söylemeye de alışmışız. Aslında o bildiğimiz gibi bir oportünizm değildir.

Devrimcilikten düşme, devrimci ruhtan düşme var. İşte bu birçok şeyle izah edilebilir, bir nedene bağlanmayabilir, yorgunluk olabilir, bıkkınlık olabilir, yaşlılık olabilir, tutuculuk, dogmatizm olabilir. Hepsinin birden etkisi olabilir. Tabi devrimci tarzda bir mücadeleden geriye durma burada ortaya çıkıyor. Bunu söyleyince

şöyle anlaşılmaması lazım. Devrimci tarz işte şiddet kullanmadır. Devrimci olmayan tarz şiddet kullanmama değil, şiddetin içinde en çok bu var. Bizim kullandığımız en fazla HPG’de yaşandı. Bedelini de çok ağır bir biçimde ödedi. İşte özeleştirile bile vermiyor. Hala nerede darbe yediğini bilemiyor. Doğru dürüst bile tartışmadık. Yoğunlaşmak, tartışmak, itiraf etmek yok. Bu gerçekler farklı gerçeklerle hep üstü örtülüyor, farklı gerekçelere bağlanıyor, ezber söyleniyor, gidiliyor. Ama şunu da hissediyor herkes, eskisi gibi yürümüyor..

Bu arada Başur ve Rojava’daki durum umut gibi çıktı. Bakur’da o karmaşık zorluk içerisinde. Kobanê pratiğini tartışıp derslerini çıkarmak istiyoruz, ama orada tartışmaya yaklaşan yoktur. Bakur’dakinden hiçbir farkı yok. Orası çok mu farklıydı. 2014 Rojava bilançosu 534 şehit, basına verdiler. YPG sözcüsü açıklama yaptı. Bilanço Bakur gibi değil, yaralıları şehidi on kat fazlasıdır. Bunun Başur’u vardı, Bakur’u vardı Rojhilat’ı vardı, onları da katmıyoruz. Peki bu niye oldu?

Devrimci ruhla çalışmalara girilmediği gibi, doğru tarzı tutturamama, üslup bozukluğu, tempo zayıflığı, tali işlere girme, çeşitli parti dışı tutumlar ve anlayışlar, didişmeler, tartışmalar ortaya çıkıyor. Bundan kaynaklıdır. Bu kadar taktik geliştirme, tarz tutturamama, yaratıcı olamama altında bunlar var. Gerillacılıktan gittikçe uzaklaştık, düştük.

Modern gerillacılık diye diye klasik gerillacılığı bile kaybettik. Laf olmaz ki, şimdi bizde öyle bir durum var. Laf keskin, daha ileri bir devrim durumunu ifade ediyoruz. Fiiliyat da geriye düşmüşüz. Eski durumu koruyamıyoruz. Lafın devrimciliğiyle, keskinliğiyle geri pratik duruşu örtmeye çalışıyoruz. Eylemsel konumda olmadığımızda bunu başarabiliyoruz. Ama çizgi bize eylemi dayatınca, savaşı, inşayı dayatınca, somut görevler konunca, haydi görevleri yap denirse, ne yaparsın? O zaman durumu gizleyemezsin. Böylelikle de durumunuz açığa çıkıyor.

Bu sefer Önderlik çok kesin bir biçimde ifade etti. Önderlik açık söylediği halde, ne kadar anlayacağız o bile belli değil. Tabi Önderliğin söylediklerini böyle kendimize göre revize ediyoruz. Ona göre kendimizi sorgulayacağımız yerde özeleştirile adı altında Önderlik eleştirilerini revize eden, biraz kendimize göre kabul edilir hale getiren bir tutum yaşıyoruz. Durumumuz budur. Bu konuda açık olmalıyız. Tartışalım, arkadaşlar düşünsünler, açık olsunlar, biraz

yoğunlaşma içinde olsunlar. Bu konuda imkânlar var. Öyle statik bir biçimde olmasın, değişimin olabilmesi için eleştirinin derin olması lazım. Düşünce yoğunlaşması derin, eleştirinin keskin hale gelmesi, derinlikli yapılması gereklidir.

Şimdi sorun budur, bu konum var. 15-16 yıl komplodan bu yana pratik olarak bir yönetim bu hareketi yönetiyor. Bu 16 yılda hangi devrimler yaptı. Bu kadar güç vardı, örgütün imkânı vardı. Uluslararası komplo gibi açık bir saldırıyla yüz yüze, her tür direniş oldu da, ne kadar devrimci karar aldı. 15 Ağustos atılımı ile 84-90'da serhildan oldu. Altı senede devrime gitti. Bu son 16 senede hangi devrime gidildi? Bu yönetim, örgüt devrimci sonuç alacak hangi temel kararlar aldı, planlamalar yaptı, uygulamaya koydu? Bunları soralım ve sonuçlarını bulalım.

Günlük yaşamı düzenlemek devrimcilik değildir. Örgüt düzenliyoruz işte yaz-kış sürdürüyoruz. Bu devrimcilik değil, ona idarecilik diyoruz. Devrimci denebilecek düzeyde alınan kararlar bir elin parmak sayısına ulaşmaz. Bu kadar yıl böyle geçti, idare ediyoruz, sürdürüyoruz. Önderlik onun için "dışarıda olsam taktik nasıl yapılır gösterirdim" dedi. Bizde risk üstelenme, girişkenlik yoktur. Mesela Bakur alanının çalışmaları bu 15 sene süresince nasıldı? Bakur'da yaptıklarımızın hiçbirisini PKK eylemi olarak sayamayız. Serhildan yapılmış, bilmem ne kampanyası, bunların devrim eylemiyle bir alakası yoktur. Eğer serhildan sayacaksak öncekini aşan bir boyutu yoktur. Eskisinden daha geriye düşmüştür.

Dolayısıyla devrimci eylem olarak görünmez. Yok eğer dönemin eylemi inşa diyeceksek ortada inşa çalışması yoktur. Gerisi var olanı koruma idare etmedir. Sadece ne oldu, AKP "imha ve tasfiye edeceğiz" diyor o önleniyor. Tasfiyeciliği de Önderlik tasfiye etti ve böylelikle ayakta duruyoruz. Bir düzey var o düzeyi koruyoruz, sürdürüyoruz, o kadar. Yok olmuyoruz. Başarı o kadardır.

Böyle duruyor, ama büyütüyoruz. Yeni bir şey eklemiyoruz, yeni hamleler ile çoğaltmıyoruz. İşte komplo döneminde YNK ile savaş cüretli bir çatışmaydı. Ondan sonra Rojava 19 Temmuz devrimi ve DAİŞ saldırıları karşısında geçen yıl ağustostan itibaren savaşa girme durumu var. Başka var mı öyle karar diyebileceğimiz bir durum. Ötekileri karar olarak aldık ama gerçekte alakası yoktu pratikleşmedi. Ayaklanma yapabilmek, hamle yapmak, devrim yapmak, inşa yapmak konularında pratikleşme olmadı. Kongre Gel toplandı, o kadar tüzükler oluşturduk, programlar, kararlar, tasarı-

lar hazırladık, bunlar uygulamaya konmadı. Bunlara bir şey yaptık denemez. Aslında hepsi suç durumunu ifade ediyor.

Hesap yapmanın bir gerekçesi Önderlik oluyor. Acaba süreç mi bozulur, acaba Önderliğe ters mi düşeriz... Tamam onu dikkate almak gerekli ve önemli. Fakat Önderliği gerekçe yapmak da doğru değildir. Önderlik en son “beni kimse gerekçe yapmasın, ben kimseye engel olmadım” dedi. İşte memurcu yaklaşım budur. Bir devrimci, her zaman o temelde karar almak zorundadır. Onu görmüyorsa o zaman Önderlik talimat versin ben yapayım, diğeri me-murdur militan değildir.

Önderlik zindandakilere talimat vermedi. Önderlik 15 ağustos eylemini planlamadı. Planlayıp yapanlar yaptılar. Militanları eğitti, yol gösterdi, imkân fırsat verdi. Yapılması gerekenleri koydu. Sen nerede yapacaksan yaparsın çünkü militan sensin, onu bulup yapacaksın. Yoksa her şeyi Önderlik belirlesin, elimden tutsun ve tüm sorumluluğu üstlensin, ben yürüyeyim demek sorumsuzca bir yaklaşımdır. Memurvari bir yaklaşımdır ve devrimci sorumluluktan kaçmayı ifade ediyor. O devrimci girişkenlikten uzaklık, devrimci ruhta zayıflık, devrimci sorumluluktaki zayıflıktır. Hata yaparım eksiklik olur, şu olur bu olur. Öyle diye diye sözde hata yapmama adı altında hiçbir şey yapmama ortaya çıkıyor.

Dönemin Devrimci Eylemi Komün Örgütlemektir

Eski dönem savaş diyorduk. Savaş tehlikeliydi, zordu. Toplumu tehlikeye atıyordu. Şimdi bu dönem pratiği öyle değil, demokratik ulus inşasıdır. Topluma gideceksin toplumun örgütlülüğünü geliştireceksin. Bunu öyle birileri yıkacak, yok edecek şey de yok. Bu dönemin en devrimci eylemi komün örgütlemektir. Bir kişi ne kadar komün örgütlemiş ise o kadar çok devrimcidir. Geçen dönemin devrimci militanlığının ölçüsü örgütlediği komündür. Önderlik böyle söyledi. Önderlikten okuduk, başarı komünle ölçülüyor. Ne kadar örgütlemişse o kadardır.

Devrimcidir, şunu yapmış bunu yapmış, kendisini ateşe atmış hiç mesele değil. İntihar etmek ayrı devrim yapmak ayrıdır. Devrimci militanlık ayrıdır. İntiharcılığı devrimcilik saymayalım. Onu Apocu militan ölçüler olarak göremeyiz. Dönemin devrimci görevi komün örgütlemektir.

Dönemin devrimcisi komün örgütleyendir. Ne kadar devrimci olduğu, ne kadar komün örgütlediği işlediğiyle bağlantılıdır. Örgüt-

lemek bir yana kadroların komün yaşamından kopmaları söz konusudur, biz onunla uğraşıyoruz. Yönetim bütün gücüyle onunla uğraşıyor. Okullarımız eğitimlerimiz bütün güçle onunla uğraşıyor. Nasıl bir demokratik ulus inşası komün örgüt geliştireceğiz diye uğraşamıyoruz.

Kadro toplumun sorunlarını çözen değil, sorun üzerine sorun yaratıp örgütün üzerine atan durumuna düşmüştür. Böyle kadro mu olur? Rojava için karar aldık, yasakladık. Bir, bireysel fon adına hiç kimseye kuruş verilmeyecek, kimin cebinde öyle bir şey bulursanız suçlu diye tutulup yargılanacak. İki, hiç kimsenin şahsa özel ne bir telefonu olacak, ne bir araba olacak, ne bir ev olacak. Bunların hiçbirisi olmayacak, tedbir alıyoruz. Komün niye örgütlemeyin diye eleştiremiyoruz. Rojava’da kadro komünden kopmasın, hiç olmazsa kendisi komünal yaşamda kalsın diye tedbirler alıyoruz. O dereceye düştük.

Nasıl toplumu örgütleyeceğiz komün örgütleyeceğiz, henüz kadroyu komünde tutma çabasıdayız. Giren kaçıyor, çünkü komünden çıkıyor. Biraz imkân fırsat oluşmuş, bin dereden su getiriyor, bir şeyler yapıyor. Böyle olmaz. Bu kadro duruşu değildir. Burada yozlaşma var, dağılma var. Parti böyle olmaz. Öyle tarih coğrafyayı bir yana bırakalım, parti dersi kadro dersidir.

Kadro kimdir, nedir? Kadro tanımını doğru yapmak lazım. Kadro ölçülerini doğru koymak gereklidir. Günümüz kadro duruşunu iyi analiz etmemiz gerekli. Kaçmıyor, göçmüyor, bölmüyor, parçalamıyor. Olumlu yanları bu kadardır. Ama bir kadro olarak da, “bir lokma bir hırka” değildir. Mesela fırsat buldu mu, basit maddi şeylere tenezzül ediyor. Fazlasıyla bu konuda didişme çekişme had safhadadır. Bazı arkadaşlar bunu eleştirince “zaten yok ki kulllanalım” deniliyor. Yokluk ortamında öyle yapmayanlar varlık ortamına düşerlerse demek ki yaparlar. Yarın imkânı olan bir ortama düşerse, bir lokma bir hırka anlayışı bir yana, en basit şeyler tenezzül eden bir kişilik ortaya çıkacak. Basit şeylere, basit yaşama tenezzül eden, zamanını onunla geçiren bir konum ortaya çıkacak. Bir yanı budur.

Diğer yanı ise, örgüt ve eylem haline gelmemek, örgütlenmiş eyleme geçmiş olmamak, bu kadar dıştan beklemek, bu kadar birbirine havale etmek, bu kadar örgütten istemek buradan kaynaklanıyor. Bu durumun PKK olarak kabul edilmesi mümkün değildir. Üçüncü dönemin PKK’lileşmesinin militan duruşu, kadro duruşu,

ölçü ve özellikleri kesinlikle bu değildir. Önderliği okuyoruz, “bir devrimci nasıl olunur” diye yazdı. Talimatlar gönderdi. AKP’nin dayatmalarına mevcut ortamda o koşullara rağmen sabretti. Önderlik bir şeyleri bize ulaştırmaya çalıştı. Hepimiz olmasak ta birerimiz oradan çıkış yapabiliriz, doğruya ulaşabiliriz. Önderliği anlayıp, Önderlik militanlığını hayata geçirecek adımlar atabiliriz diye yaptı bütün bunları yaptı. Önderlik bu beklenti içerisinde. İmkânlar çok ama tabi öyle olamamak var. Bu nasıl giderilecek?

Bu eğitim devresi bunu giderirse başarılı olur. Gidermese orta yolcu bir devredir, oportünizme kılıf uyduran bir eğitim devresi ortaya çıkar. Oportünizmin teorisini yapmak tehlikelidir. Bizde gerekçe demek oportünizmin teorisini yapmak demek oluyor. O işte çok tehlikeli bir duruma, farklı bir duruşa, zihniyete, götürüyor insanı. Önderlik zihniyetinde kopuşu gündeme getiriyor. Dolayısıyla bu nokta önemlidir. İşte buna göre eleştiriye özeleştiriye Önderlik çizgisinde yapabilmek önemlidir. Önderliği, çizgiyi özümsemek, anlayabilmek önemlidir. Pratiği de bu temelde analiz etmek, dersleri böyle çıkarmak önemlidir. Doğru düşünce buradan doğar. Böyle yapabilse insan doğru düşünceye, Önderlik düşüncesine rahatlıkla ulaşabilir. Müthiş bir kararlaşma ortaya çıkabilir.

Çizgi temelinde kararlaşma gelişebilir, ama böyle olmasa hep böyle nasıl idare edici, orta yolcu, uzlaştırmacı yaklaşımla biz Apocu militan haline gelemeyiz. Öyle bir devrimci zihniyete ve ruha sahip olamayız. Dolayısıyla da pratik dersleri doğru ve yeterli bir biçimde çıkartamayız. Sorun ne imkân azlığıdır, ne yapılacakların bilinmemesidir, ne toplumun imkân vermemesi, ne orta sınıfın saldırısı, ne AKP’nin güçlülüğü hilebazlığı, ne KDP oyunlarıdır. Bunlar doğru devrimcilik yapan militan için zaten mücadele gerekçeleridir. Bunlar olmasın, o zaman biz de olmayız. Bunların varlığı bizi devrimci yapıyor, PKK yapıyor. PKK bunlar var olduğu için, bunlarla mücadele etmek için var. Yoksa onlar olmasa o zaman PKK de olmaz. PKK’nin bir gereği, bir anlamı kalmaz.

PKK nerede anlam buluyor? Onların varlığı ortamında onlara karşı mücadelede anlam buluyor. Biz mücadeleyi bir yana bırakarak onların varlığını mücadelesizliğin gerekçesi yapmaya kalkarsak o zaman PKK’yi inkâr etmiş oluruz. Varlık nedenini ret etmiş yok etmiş oluruz. Bu bakımdan durum önemlidir. Öyle yapıldığı gibi çok böyle muğlaklaştıran, genelleştiren, uzlaştıran bir yaklaşımla geçmişini analiz etmek, ders çıkarmak, değişim dönüşüm sağlamak,

kendini eğitmek, özeleştiri vermek mümkün değil. Bu konuda daha tutarlı, daha derin, gerçekçi olmaya kesinlikle ihtiyaç vardır.

Savaş değerlendirirken Önderlik ne dedi? "Ben diyemiyorum arkadaşlar şurayı doğru şurayı yanlış yaptılar. Savaş yapmaya niyetlenmediler ki, yaptıkları doğru ve yanlış ayıralım. İşin içine girmediler ki." Şimdi mevcut durumda örgüt işin içine girmiyor, demokratik ulus inşası görevini üslenmiyor. Çok zorlanırsa ne diyeceğiz? Demokratik ulus olmak istemiyoruz diyeceğiz. Demokratik ulusun özgür bireyi, demokratik komün yaşamına girmek istemiyor, kapitalist modernitenin etkisi var, bireyciliğin etkisi var. Öyle bir toplumsal güç, öncülük, militan olmak onu yaşamak yerine işte diyoruz idareci, iktidarcı, milliyetçi, maddiyatçı vesaire olmayı yeğliyor.

Her türlü bireycilik kapitalizmin ucu olmayı ifade ediyor. Zaten kapitalist modernite sisteminin içinde olmak anlamına geliyor. Güç az değil. Bu anlamda PKK'nin tecrübesi de az değil. Geçen dönemde fırsatlar imkânlar az değildi, fazlaydı. Çok bir engel yoktu. Bakur'da da yoktu, aslında diğer yerlerde de yoktu. Başur'da da yoktur. Başur'un yarısı Hewler yönetiminin dışındaydı. Diğer alanda da mücadele edilecekse, Barzani'yi taklit etmek yerine gidip köylerde insanlarla konuşmak, durumlarını anlamak Hewler yönetiminin geliştirmeye çalıştığı o bireyci, maddiyatçı duruma karşı komünalizmi geliştirmek zor değildi. En azından öyle 10 tane köylü etkileseydik komüne benzer şey kursaydık şurada da bizim etkimiz örgütlülüğümüz var derdik. Hiç yok mesela mevcut tarzla da ortada hiçbir şey olmuyor. Sözde hepsini birden yapmak istiyoruz.

Öyle görünüyor gerçekten de hiçbir şey yapmamış oluyoruz. Var mı elle tutulan bir şey, şu da bizim diye bileceğimiz bir şey var mı? Yoktur. Başur 90 yılından bu yana 25 sene, dahası 2003'ten bu yana 10 sene 12 sene böyle bir yaşamı ifade ediyor. Ondan önce kapitalizm bir ilişkisi yoktu savaş içindeydi. Kabile komünalizmi çok ileri düzeydeydi. Kabile aşiret komünalizmi öyle ki devlet bastırmış ikiye bölmüştü. Bir kısmı Saddam'ın yanında bir kısmı Saddam'a karşı birebir savaştıramıyordu, Saddam da çalışıyordu kendilerine karşıt olan KDP'ye veriyordu. Kabile aşiret ilişkileri bu biçimdeydi. Toplum bunu yaşıyordu bir toplum vardı.

Bir toplumsallık bitti, gitti. Kapitalizm burada doğdu. Onlar son dönemlerde ortaya çıkan siyasi ortama dayalı olarak birilerinin geliştirmeye çalıştığı durumlardır. Somut gerçeklik değil, toplumsal

gerçeklik değil, toplum tümünden yok oldu değil, şimdi yok ediliyor. Ona karşı toplumsallığa tutunup bu kapitalist dayatmayı insan geri püskürtebilir.

Bu bakımdan Başur devrimi, daha çok açık devrimci çalışmayı orda daha fazla geliştirebilirdi, ama yoktur. KDP'nin parası her şeyin yerine geçiyor. Oysaki bu insanlar para olmadan da yaşadılar. Yıllarca bu dağda taşa ot topladılar, ellerindeki bir parçayı bölüş-tüler, yaşadılar. Biz onların hepsine tanışız. Yoksa o kadar milleti kötülemek, onlardan kaynaklı demek doğru değildir. Öyle bir durum yoktu, ama tabi etkilemeler var, satın almalar var. Yokluk içinde ezmiş ezmiş birden imkânlar olunca yanlış anlayışlar ölçüler geliyor. Eğer önü alınmasa doğru geliştirmek istenmese o tür durumlar ortaya çıkıyor bundan kaynaklıdır. Yoksa demeyelim ki bu toplum böyledir.

Şimdi moda olmuş bizim içimizde, 'Başur şöyle Başur böyle. Başur'da bu olmaz Başur'da insanlar böyle...' Öyle değildir. Alıp 80'lerin başında da çok övdük -onu da Önderlik eleştirdi- ne de şimdi bu kadar yermek doğrudur. İkisi de doğru değildir. Kendi başına ne iyidir ne de kötü. Ama iyilik ve güzellikleri geliştirmeye açık bir zemin var. Öncülük edilse, eğitilip örgütlenirse kesinlikle öyle bir gelişme süreci yaşar. Öyle olmasa her türlü sömürü ve baskıya alet olur. Çünkü bilinçsiz ve örgütsüzdür bunu böyle anlamamız lazım. Bu bakımdan tabi parti öncülüğü sorunu kadro sorunudur. Daha doğrusu demokratik ulus inşasındaki temel sorun öncülük sorunudur. Koşullar elverişsiz değil, öncü yok. İmkân yok değil, halk destek vermiyor değil, hiçbirisi yoktur. İmkân da var, halk desteği de var, koşullar da vardır. Mükemmel partin, güç yok da değildir. Güç olarak hacim olarak vardır.

Bütün bunlara rağmen daha inşaya adım atılamamışsa bundan tek sorumlu parti öncülüğüdür. Öncülük edilmedi ki adım atılsın. Toplum yapacaktı bunu. O zaman bize ne gerek var, kendimizi fes edelim. Öncü parti neden gerekli? Toplum onu yapamayacağı için, öncülüğe ihtiyaç duyduğu için gerekli. Şimdi bu bakımdan da parti öncülüğü yoktur. Demokratik ulus inşasını tüm boyutlarda gerçekleştirmek, toplumun kendi kendisini yönetim haline getirme çalışmasını yürütmek üzere örgütlendirmiş bir parti yok. Bu da aslında parti-güç yok değil, kadrosu yok değil.

Parti vardır. PKK, 42 yıldır çalışıyor güç var, PKK'deki kadro niceliği hiçbir örgütte yok, devlette bile yoktur. Savaş içinden çıkmış

bu kadrodaki tecrübe de hiç kimsede yoktu. Fakat mevcut kadro dönemin görevlerine göre değildir. Anlayış olarak, örgütlenme olarak, ideolojik örgütsel duruş olarak, dönemin görevlerin kabul eden benimseyen, onu gerçekleştirmek üzere canla başla devrimci ruhla girişkenlikle çalışmaya yönelen konumda değildir. Sorun buradan kaynaklanıyor.

Halbuki böyle olmaması gerekiyor. Eksiklik kesinlikle buradadır. Bu ne kadar eğitim sorunu, ne kadar yönetim sorunudur bilemiyorum, aslında hepsi de sorundur. Tabi eğitimden de yönetim sorumludur. En başta yönetim bunu kendisinde görmelidir. Fakat şöyle bir durum var, yönetim görevlerini yerine getirmiyor.

Eğitimdeki sonuç alıcılık ne olabilirdi? Toplumsal alana gidenler iş yapabilirdi. Bir çekim merkezi haline gelebilirlerdi, itim merkez değil. Şuan bütün çalışmalar içerisinde toplumsal alan bir itim merkezidir ve oradan herkes kaçıyor, kimse geri gitmek istemiyor. Oysaki en zevkli iş buydu. Koşulması gereken iş burası olmalıydı. Temel görevi toplumu örgütlenme işiydi. Hele hele birçok yerde son derece elverişliydi, imkân ve zemin vardı. Rojava gibi devrim yapılmış, yönetimi ele geçirilmiş olduğu bir durum söz konusudur. Hiçbir engel yoktu. Devletin şu engel var bu engeli var diye bir durum yok. Devlet ortada yoktur. Her şey elimizde kalmış. Böyle bir ortamda toplumun içine koşmak, derinliklerine girmek, 24 saat insanlarla sürekli tartışma, arayış, örgütlenme denemeler içinde olmak gerekirken kadro kaçıyor. Ev kavgasına düşmüşler. Kimin evi iyi olacak diye kavga ediyorlar.

Evler de çok tuhaf bir durumdur. 1990'larda da 80'lerde de Rojava'da kitle çalışması yürüttük, ama örgütün hiçbir evi olmamıştı. Değil kadroların örgütün bile olmamıştı. Toplumun evi herkesin evi kadroların eviydi. Kadrolar toplumla iç içeydi. Şimdi birden bire kopuş var. Dikkat edelim geriye düşüş budur. Toplumla iç içe olmuyor, komün oluşturup toplum komününe katılmıyor. Bir ev, bir yer olsun ufak basit yaşama tenezzül var. Daralma, pratikten kaçma gibi eleştirmesi gereken şey çoktur. Eleştirebilmek, bu durumu basit görmemek gerekiyor. "Canım bir şey olmaz" dememeliyiz. Bazen de öyle oluyor. "Bu kadar da olur mu, çok abarttık, fazla abartmaya gerek yok" diyenler de var. İdarecilik orayı da etkiliyor. Eleştiri-özeleştiride ölçüleri saptırıyor, keskinliği ortadan kaldırıyor.

Azla yetinme var. Önderlik, “bir sürü işi birden yaparım” diyor-
du. Bizde iki iş birden yapmak mümkün mü? Ama deniyor “iki cep-
hede birden savaşma gücümüz yetmez.” Önderlik tarzından kopuş
var. Zihniyette kopuş tarzda da kopuşa yol açıyor. İdareci bir duruş
yaratıyor. Bizde ölçü memurvari oldu. Bu noktada tarihten ders
çıkarmak önemlidir.

Kemal Pir devrimciliğini anlatmak lazımdı, bilmek gerekiyordu.
Tabi yerinde durmayan, kırk yeri birden gezen, eğitim örgütleme
ve eylemi iç içe yürüten tarz çok çok önemliydi. Öyle bu süreçleri
birbirinden kopartan, eğitimle pratiği birbirinden ayıran, eğitimi
örgütlemeyen, eylem örgütlemeyen, eğitim sürecini eylem süre-
cinden koparan tarz, bürokratik tarzdır. Bu tarz Apocu tarz değıl-
dir. Bizim bu eğitim tarzımız Apocu değıldir. Bunu net söyleyebil-
irim. Önderlik de yaptı Mahsum Korkmaz Akademisi oldu. Mecbur
kaldı da yaptı. Dönem açısından öyle stratejik değıldi. 70’lerin ba-
şından Ankara’da hazırlık yaptı sevk etti. 80’lerin başında Lübnan-
Filistin alanın da hazırlık yaptı sevk etti. Ondan sonra Kürdistan’da
aynı şeyi tekrar yapan yaklaşımları mahkûm etti. Yapılanı bir daha
yapmak tekrar etmek olarak değılendirdi.

90’lı yıllarda akademiden sonra parti merkezi okullunda eğitim
yapıyordu ama eğitimi zorunluluk olarak yapıyordu, doğru bir ça-
lışma demiyordu. Savunmalarda da var, “eğitimde herhalde hata
yaptım. Daha doğru bir sonuç alıcı bir tarzı bulabilmeliydim. Eğitim
sırasında da öyle diyordu. Açılsın o dönemin tartışması, çözümle-
mesi incelensin, kesinlikle görülebilir. Diyordu, “ben hiçbir okula
gidiyor muyum, mesela niye siz böyle eğitim görüyorsunuz ben
değıl. Eğer ölçü bensem niye benim gibi değılsiniz.” Tabi bizimki,
Önderliğin kişisel olarak kendini eğitime ve pratikleşme tarzı değıl-
dir.

Önderlik onu, “yaparken düşünen, düşünürken yapan tarz” ola-
rak tanımladı. Bizdeki yaparken düşünen düşünürken yapan tarz
değıldir. Önce yapmayı bırak, pratikten kop, bir yerde düşün. On-
dan sonra düşündüm sonuç çıktı, düşünmeyi bırakıp bu sefer yap-
cağım diyor. Yapmaya gidene kadar düşündüğü zamanın koşulları
değışiyor. O zaman doğru tarzı bulamazsın. O şekilde pratiğe girdin
mi tarzın doğru olmaz. Çünkü pratik yaptığın zamanın değırlen-
dirmesini yapmıyorsun, ondan öncesinin, farklı bir zamanın değır-
lendirmesini yapmış, kararını ortaya çıkartmışsındır, taktiğini be-
lirlemişsindir. O geçmişti. Onun için başarılı olamıyoruz. Pratikte

ertelemecilik, doğru tarzı tutturamama, taktikte yaratıcı olamama vesaire şeyler hep buradan kaynaklanıyor.

Kemal Pir tarzı böyle değildi. Devrimci akışkanlık militanlık kesinlikle böyle değildi. Devrimci ruh eğitim örgütlemeyi içi içe yapan, 24 saat fırsat bulduğu an eylem yapan, gecesi gündüzü olmayan, her saat çalışandır. “Hele dur sabah olsun filan saatte başlarım akşam oldu bırakırım” demek olmaz. Bürokrasi çok var. Memurculuk dedik. Memurculuk bürokrasidir. İktidarcılık devletçilik diye eleştiriyoruz. Bazı arkadaşlar kavram olarak kullanıyorlar.

İktidarcılık devletçilik nasıl ortaya çıkıyor, nasıl görünüyor? Bence analiz etmek öğretici olur. Aslında bu memurculuğun bürokrasiciliğin kendisi devletçiliktir, iktidarcılıktır. Önü alınmasa oraya götürür. Bürokrasiden, idarecilikten devlet doğar. Önderlik, “devlet idare eder, demokrasi yönetir” dedi. Şimdi buradan platforma çıkarsak herkesten önce hepimiz “ben idareciyim” diyeceğiz. İdareciysen o zaman devletsin. Önderlik çizgisini dışında ne geziyorsun. Ama yok sanki idareci deyince sanki iyidir, makuldür öyle algılıyorruz.

Özeleştirir verirken böyle algılıyorruz. Yumuşatıyoruz, eleştiri ve özeleştirideki kavramların keskinliğini yumuşatıyor, anlamını azaltıyor eskitiyoruz. Anlamından koparıyoruz keskinlik filan kalmıyor. Böyle olmamalıdır. Böyle yaparsak gerçekten sonuç alamayız. Başka nasıl izah edeceğiz durumumuzu. Farklı yaklaşımlar boştur. Hiçbir arkadaş tenezzül etmesin, geçmişe dönüp bakıp şuradan oldu, buradan oldu demeyelim, kendi durumumuza bakalım bunları görelim. Önderlik diyordu geçmişe dönüp bakınca, “vay be şu imkân vardı, böyle davransaydım iyi olacaktı, şöyle yapsaydım iyi olacaktı, öyle yapmadım şöyle yaptım, yanlış yapmışım” verilen özeleştirir biraz böyledir.

Böyle bakalım ama böyle bakmak için de tabi doğruyu bilelim, büyük iş yapılabileceğine inanalım. Demokratik ulusun bu 10 senede inşa edebileceğine inanalım. PKK on senede 12 Eylül faşizmine karşı devrim yaptı. Birkaç G3-G1 tüfeğiyle bu işe öyle başlandı. On senede demokratik ulus nasıl inşa olmaz?

İnşa sonsuzdur. Ama şu an Bakur’da en az devlet kadar KCK’de toplumu yöneten olurdu. Mevcut haliyle örgütlü yönetim yok. Yerel yönetimler var, belediyeler devletin sınırları içinde devletin yasalarının oluşturduğu düzeyde bir yönetim var. Bir de PKK’nin, Önderliğin örgütlü olmayan toplumu yönlendirme durumu söz konusu-

dur. Halbuki bütün bunlar aşılabilirdi. Toplum bütünlüklü bir biçimde örgütlü hale getirilebilirdi. Yüzde yüz demokratik ulus yaşamın bütün alanlarından olmayabilirdi. Hatta birçok alanda demokratik ulus ya da demokratik özerklik temelinde biz Kürdistan'ı kurtarabilirdik.

Bir sürü arkadaş gitti teslim oldu. “Biz de kendimizi ihbar ediyoruz” dediler, ihbarcılık yaptılar. İhbarcılık bir çizgi oldu. Onun yerine kenara çıkıp savaşıllığı seçselerdi, toplumu da çekseydi, gerillada yapamadığımız alan kurtarmayı, kurtarılmış alan yaratmayı, demokratik özerkliği birçok alanda yaratabilirdik. Kim demiş olmazdı, niye olmasın ki, rahatlıkla olabilirdi. Gerilla ona imkân ve güvenlik sağlıyordu. Gerillanın üst alanları böyle bir mevzilenmeye ve direnmeye imkân veriyordu, ama onu seçmek üzereyken düşman saldırıyı seçince saldırı karşısında direnme pasif direnme oldu, ruhsal direnme ideolojik direnme oldu. Hapse girerim direnirim anlayışı gelişti. Hapse direnip teslim olmasın, ama başarı da kazanmasın. Teslim olunmadı. AKP teslim olma hesabını yapıyordu. Hesapları boşa çıktı. Bu konuda bir kusur yok, ama zafer de olmadı, başarı da olmadı.

Yıllar geçti ortada demokratik ulus inşası görevleri olduğu gibi kaldı. On yıl önceki durum neyse şimdi de öyleyiz. Yıllar boşuna geçmiş bir durumdadır. Taş taş üstüne koyabilmiş değiliz. Ömrümüz geçti, bu kadar imkân fırsat geçti, bu kabul edilir durum mudur? “Teslim olmadık yeterlidir bu” diyebilir miyiz, diyemeyiz. Evet o da bir duruş, ama pasif bir duruştur. Orda zafer kazanan bir duruşu yok.

Önderlik, “91-94 arasında niye bu kadar insanın metropole gidişine izin verildi, niye toplu bir tarafa çekilmedi veya Kürdistan'ın diğer parçalarına çekilmedi” diye eleştirdi. Şimdi hepsi heder olmuş durumdadır.

Örneğin Başur'da Kürt sorunu canlı tutuldu, gidip de teslim olmadı. 75'de enfal olunca işte bazıları gidip Saddam yönetimine teslim oldularsa da önemli bir kısmı oraya gidip teslim olmadı. Zor da olsa her şeyini bıraktı Kuzey Kürdistan'a gitti, Batı Kürdistan'a gitti. Mülteci oldu yokluklar içinde yaşadılar, ama kendi toplumsallığını korudular. Düşman zeminine gidip toplumsallığını kaybeden bir durumu yaşamadı. “3-4 milyondan fazla insanı sürgün ettik” denildi. Bunların belgeleri de vardır. Kuzey Kürdistan'ın en yurtsever kitlesiydi, hepsi gitti şimdi nereden bulacaksın, nereye getire-

ceksin, bitmiştir artık. En yurtsever olan kesim Kürdistan'dan kop-tu. Birkaç kişi döner ya da dönmez.

Bütün bunları niye anlatmak istiyorum. Zamanında bulunacak doğru devrimci yöntemler vardı, biz yapamadık. Devrimci halk savaşı sürecine nasıl ki gerilmedi gerilmek istenmedi deniyorsa ondan çok daha fazla imkân 83'te vardı, o zaman durum kesinlikle böyle değildi. Ondan çok daha fazla demokratik ulus inşasına girme var. Neden böyle? Haydi savaş zordu, zorluğa girilmek istenmedi. Çekinme oldu, tehlikeliydi, korkuldu. Peki demokratik ulus inşa-sından niye kaçıyoruz? Demek ki zihniyet ona açık değil. Zihniyet devrimcileşmemiştir.

"Demokratik ulus özgür bireye ve demokratik komüne dayanır" diyor Önderlik. Demek ki bırakın toplumu kadronun zihniyeti öz-gür birey zihniyeti değildir. Demokratik komünal zihniyetle dolmuş bir zihniyet değildir. Kölelik var, bireycilik var. Onun arayışındadır, oradan kopmamış, netleşmemiştir. O konuda içten içe zihniyetinde o yaşıyor. Doğru, yerinde bir zihniyet devrimi yapamamış, o çı-kıyor ortaya. Başka nasıl izah edebiliriz. Kaçıp göçmemiş kimse, hapse girmiş düşmana hiç teslim olmamış. Dense ki, bu işe hiç gir-mek istemiyor, kopmuş kaçmış olsa onun bir anlamı olur. Bu du-rumu insan oraya bağlayabilir. Öyle bir durum da yok. En ağır zor-luğa da katlanmış, işkenceye karşı direnmiş. Bu da var. Buna rağ-men doğru olanı yapmıyor, yapılması gerekeni yapmıyor. Bu du-rumu nasıl izah edeceğiz. Ancak zihniyetle izah edebiliriz.

Zihniyet devrimi olmamış, zihniyet özgürleşmemiş. Zihniyet komünal değildir, bireycidir. Devletçiliğin kapitalist modernitenin o bireyci özelliklerinden tümünden kopmamış arınmamıştır, o halde bunun üzerinde durmalıyız. Koparmalı ve arındırmalıyız. Diğer türlü durumumuzu izah etmek kesinlikle mümkün değildir. Tartı-şalım ama gerçekten de çözüm üretici bir tartışmamız olsun. Soru-nu doğru koyalım ortaya çözüm yöntemlerini tam arayalım. Öyle muğlaklaştırmayalım ve gerçekleri ört bas etmeyelim. Var olanı allayıp pullayıp devam ettirici olmayalım. Gerçekten de kişilik dev-rimi olsun, zihniyet ve vicdan devrimi olsun, değişim gerçekleşsin. Öyle tartışalım ki gerçekleri tam ortaya koyarak oradan bir çıkış yapabilelim. Başarısızlıkları, iş yapmamayı ortadan kaldıralım. İş yapan bir konuma getirsin, bizi militan yapsın. Üçüncü dönemin demokratik ulus inşası döneminin kadrosu yapsın, militanı yapsın.

Her yerde her türlü göreve çare olan kadrosu haline getirsin. Çözüm budur. Böyle yapamayan sonuçlara çözüm diyemeyiz.

Tabi ki çözümden kastettiğimiz böylesi sonuçlardır. Zihniyet yetersizliği değil zihniyette devrimci ve komünal olamama var. İrade olarak örgütlenememe var. Örgüt disiplinine girememe var. Bireyci yaşam biraz da çekici ve etkileyici geliyor. Artık nasıl tanımlanırsa öyledir. Onun için örgütlüyüz, ama gerçekten de kolektif çalışan, sorunlara çözüm olan, çare olan, hamle üstüne hamle yapan bir örgütsel öncülük haline kendimizi getiremiyoruz. Böyle irade olamıyoruz.

Gücümüzü bu nedenle pratiğe seferber edemiyoruz, bunun üzerinde durmak, eleştiri özeleştiriyi bu çerçevede yapmaya çalışmak, geçmiş pratiği buna göre incelemek, irdelemek, derslerini çıkartmak, yeniden partileşmeyi, katılımı bu esas üzerinden gerçekleştirmek en doğrusu en sonuç alıcısı olacaktır. Böyle yapabilir miyiz, yaparız. Hiçbir arkadaş demesin ki böylesi olamaz, böyle yapamayız. Kesinlikle yapılır.

Yeter ki bu esaslara göre davranalım, keskin olalım. Bu konuda kendi ayak bağlarımızı kiralım, kendi gelişimimiz önünde kendi kendimize engel olmayalım. Kendimizi engel olmaktan çıkartalım. Öyle yaparsak böyle bir düzeltme değişim gelişir. Devrimci ruh oluşur. Tabi bu yaşla ilgili bir durum da değildir. Bir ruhtur. Belki gençlik daha yatkın ona ama gerçekten de Apocu çizgi temelinde kendini düzeltmek isteyen herkes, yaşı kaç olursa olsun buna doğru yaklaşırsa devrimci ruh, Apocu ruh edinebilir.

Önderliğe dediler gençlik mesaj istiyor sizden. *“Kim genç, benden daha genci mi var”* dedi. Önderlik ruhu budur. Önderlik çizgisi budur. İzinde yürüdüğünüz, militanı olduğunuzu söylediğiniz Önderlik gerçeği budur. Artık kendi gerçeğimizi de buna göre gözden geçirelim. Öyle olmasak da Apocu militan olamayız, sözde kalır. Apocu militanlık pratikte hayat bulmaz gerçekleşmez. Apocu militan olacaksak ancak bu gerçek temelinde olunabilir. Başka türlü olmaz.

Komün yaşıamı nasıl olacak?

Komünal sistem, topluluk yaşıamıdır, demokratik topluluk yaşıamıdır.

Birinci şart, merkezi olmayacak. Merkezden beklemeyecek. Tabandan inşa olacak, kendi öz gücüne güvenecek.

İkinci şart, kesinlikle paraya dayanmayacak. Oradaki üretim ve yaşıam para eksenli olmayacak. Hiç para olmayacak değil tabi. Para olacak ama para eksenli olmayacak komün yaşıamı. Paylaşım para eksenli olmayacak. Para kapitalizm demektir.

Üçüncü şart, tabi paralı memur sistemine dayanmayacak. Komünü örgütleyen yönetimin çalışma tarzı kesinlikle paralı memur düzeyine dayanmayacak. Komünün yeni bir tür görevlisi olacak. Görevlendirme biçimi memurun karşılığı olarak ortaya çıkan aslında herkesin katılımını ifade eden yeni tür bir kadrosu olacak. Ve bu paralı memur tarzda olmayacak bu kadro. Komünde bütün çalışanlar katılanlar açısından bu geçerli olacak. Demokratik toplum olabilmek ve toplum kalabilmek açısından bu geçerlidir.

Bu sağlık ve eğitim sorunu için de, ibadet sorunu için de, yönetim sorununun çözümü için de geçerli olacak. Maaşlı yönetimler olmayacak. Paralı maaş sistemi değil, ihtiyacın karşılanması esas olacak.

Marksizmin komünal yaşıam tanımı doğrudur. “Herkesin yeteneğine göre ve herkesin ihtiyacına göre.” Böyle olacak. Bu şunu ifade ediyor. Bir sistemli maaş düzeni olmayacak. Dolayısıyla paralı sistem olmayacak. Herkes ihtiyacını karşılayacak, öğretmen de öyle, imam da öyle, bilmem sağlıkçı da öyle, yönetici de öyle. Diğer bütün çalışanlar açısından da komünde bazı temel ilkeler konulmalıdır. Böyle alternatif olmalıyız. Sivil toplum olmamalı. Tabi ki devletin içinden çıkan devlete muhalif olarak çıkan sivil toplum hareketi değildir bu sistem. Komün, sivil toplum kurumları örgütleri değildir. Onlarla arasındaki temel fark esas olarak burada ortaya çıkacak.

Bu anlamda şunu ifade etmek lazım: Mevcut kadroyla demokratik ulus inşa edilmez. Demokratik komün ya da demokratik topluluk yaşıamı, demokratik konfederalizm inşa edilmez. Mevcut devletçi sistem içinden eğitilip çıkmış kadroyla bu yapılamaz o zihniyetle kesinlikle yapılmaz. Ya o kadroyu yeniden eğitip dönüştürmeli ya da sistem kendi yeni kadrosunu eğitmelidir. Akademi bunun için gereklidir. Akademi temel dört ayaktan biri olarak bu nedenle

ortaya konuldu Önderlik tarafından. Çocukların ve gençlerin eğitiminin ötesinde sistemi örgütleyecek, sistemi yaratacak kadroyu eğitmek üzere bu akademiler önerildi. Dolayısıyla akademik çalışmayla başlamayan hiçbir inşa başarılı olamaz.

Kadrosunu eğitmeden olamaz.

Başka yerden kadro isteterek olamaz.

Var olan kadroya dayanarak olamaz.

Maaşlı sistemle olamaz.

Bakin Maxmur'da bozulma oluyor. Paraya dayalı yaşam ve çalışma kapitalizmdir, kapitalizme götürüyor, dağılmaya götürüyor. Paraya dayalı olmamalı. Çalışma ve yaşam ihtiyaçlarının karşılanması, dayanışma ve ortak paylaşım bu temelde olur. Bunun için tabi nereden başlayalım? Yöntem olarak eğitimle başlamak şarttır. Toplumunu eğitmek, kadroyu eğitmek, akademik sistem kurmakla başlamak gerekir. Bu bir kişiyle iki kişiyle olacak iş değildir. Tüm bu insanları inandırmak, bu işleri yapacak insanları eğitmek lazım. Bir köyden başlayacaksak, yapacak ve yürütecek kadar kadro eğitmeliyiz. Önderlik "Halfeti'de 30-40 tane kadro olmalı." dedi. "Halfeti'nin köylerinden bu komün düzenini örgütleyecek ve eğitecek 40 yönetici olsun" demedi. Bütün bu komünal yaşamı ve sistemi örgütleyecek, öncülük edecek kırk kadro olmalı. Şimdi akademilerle böyle komün kadrosu eğitmek, eğitilmiş kadroya dayandırmak şartı var.

Diğer yandan tabi mükemmel öncü olmamak, sondan başlamak lazım. En basitinden başlayıp en karmaşık olana, bütüne doğru gitmek doğru bir tarzdır. Bu da Apocu bir tarzdır. Önderlik bütün çalışmalar açısından örgütlemeyi esas çalışma olarak ortaya koydu. Gerilla örgütlenmesini her şey açısından basitten karmaşığa giden, sıfırdan yükselişe giden bir çalışma tarzı olarak esas aldı.

Roja'da işlerin yürütülmemesi var olan kadroya hazır olana dayandırmaktan kaynaklanmaktadır. Öyle bir karar çıkmış ki, Suriye okullarından diploması olmayana Rojava yönetiminde görev vermiyorlar. Yeni sistemde göreve vermiyorlarmış. "Diplomanı getir" deniliyormuş. Onun için gençlik koşmuş üniversite okuyor. Biz şaşardık kaldık. Harıl harıl çalışıyor gençler. Halep'te taş taş üstünde kalmamış, ama cemaat tam kapasite çalışıyor. Hem de Kürt öğrencilerin hepsi oradadır. Orada da yurtseverlik yapıyorlar. Bir de o övülüyor, bir de onlar örgütlenmişler, bir de alternatif gençlik örgütü gibi övülüyor. Çok yurtseverler diyorlar. Ben dedim

nerdeler, cemaat okulu okuyorlar. Rojava ölüm kalım derdinde, o gitmiş kendisine memurluk kazanmak için okuyor. Onun yurtseverliği mi olur? Bir de devrimci gençlik diye ortaya çıkartılıyor. Bunlar sapmadır.

Bir şeyi yaparken iyi düşünüp yapmak lazım. Öyle hemen kulaktan dolma akla gelen şeyle olmaz. “Bunu böyle yapayım, ne kadar iyidir” dememek gerekir. Ölçü önemlidir. Böyle hemen bir anda kulağa hoş gelen sözleri ve davranışları ölçü olarak görüp bu çerçevede yapalım dememek gerekli.

Şimdi o bakımdan komün yaşamı, komün örgütlülüğü, demokratik komünal toplum ya da topluluk yaşamı diyelim. Topluluklar sistemi diye adlandırılıyor sistem. Komün yerine topluluk mu daha uygun bir kavram olabilir, o da tartışılıyor. Çünkü bunun nasıl neye dayanacağı, neyi ifade ettiği, nasıl örgütleneceğini tabi bilince çıkartmak gerekiyordu. Bir sisteme kavuşturmamız lazım. Bir de tabanda böyle bir çalışma başlatmak gerekli. İşte özgür yurttaş bence bu temelde sanki isabetli bir girişimmiş. Örneğin ben açık söylüyorum, ben o zaman hiç ilgili olmadım, anlamadım. Çünkü benim yoğunlaşmalarımın hepsi mücadeleye dönüktü, serhildan gelişmeli, mücadele savaş gelişmiyorsa, savaşın yerine şiddetli bir kitle mücadelesi konulmalı, gençlik ona göre örgütlenmeli, bir parti gibi özel bir serhildan partisi olmalı diyordum. PRD öyle bir partiydi, durdurulmasa öyle geliyecekti. Kadın hareketi yine bir serhildan partisi gibi örgütlenmeliydi, üç ayağa dayalı etkili bir serhildanla çözüme götürürüz diye düşünüyordum.

Benim değişimden anladığım dönem mücadelesi olarak ön gördüğüm buydu. Bunlar üzerinden yoğunlaştım, bunlar yürümeyince de bunlara karşı geri çekildim. Pratik başka biçimlerde yürüdü. Özgür yurttaş tabi böyle serhildandan kopuk değil, öz savunmadan kopuk değil. Ama sadece serhildanla karşı tarafın iradesini kırıp kendini kurtarma mücadelesi değilmiş. Bir de demokratik toplumu, topluluk yaşamı temelinde, komün yaşamı temelinde inşa etmemiş. İsabetli bir girişimdi. Şimdi gerçekten bir sürü arkadaş konuşuyor, tartışıyordu. Ne yapmak istiyorlar, hiç anlamamıştım. Fakat şimdi şunu insan iyi görüyor isabetli bir girişimmiş.

Söyle bir özelliği de vardı. Bu girişim, devlet siyasetine üst toplum siyasetine girmiyordu. Ondan uzak, doğrudan halkın içinden, tabandan yürütülecek çalışma öyle herhangi ciddi bir örgütlülük de ön görmüyordu. Halkın içinden halkı örgütleme diye tartışıyorlardı

arkadaşlar. Her halde öyle anlaşıyor ki işte Önderlik özgür yurttas bilinci kavramı derken, bunun çalışması işte tabanda böyle bir komün örgütlülüğünü ön görmüş ve buna yönelmek bunu örgütlemeyi ifade etmiş. Fakat içini dolduramadı arkadaşlar. Çaba harcadılar, çok önlerini kapatan da olmadı, birçok arkadaş de katıldı böyle bir faaliyete. Kadrolar da ayrıldı, bir dönem temel taktik haline geldi. Ama ondan sonra bilmem ne olmuş ne olmuş, iktidarlaşmış yetkici olmuş, ne yapmış diye fes edildi. Benim aklımda kalan duyduğum bu çerçevedeydi.

Demek ki kadrosu oluşmadı, çizgi haline gelmedi, çizgi savrulması oldu. Toplum içine girmek yerine biraz böyle etkinlik kurumu, güç haline gelince onu devlet endeksli siyaset içerisinde güce dönüştürmek etkinliğe dönüştürmek istendi. O tabana inmeyen, örgütlenmeyen bir çalışma olarak kalıp fes oldu. Bundan kaynaklandı. Kendi içerisinde sapma yaşadı. Baştan başlattığı doğrultuyu işte bir lokma bir hırka çizgisinde bir kadro öncülüğüyle toplumun derinliklerine girme ve oradan sürüklenme tutumunu gösteremedi. Oradan bir çözülme oldu. Gerçekten etkili bir çıkışmış yazık oldu.

Sonuç alıcı olabilirdi, o zaman Bakur'daki durum şimdiye göre çok daha yoğundu. O süreçler aşıldı. Aynısını tekrarlamak zordur, fırsatlar geçti farklı süreçler gündeme geldi. Geçmişte kalmış tarzı yeni süreçlerde olduğu gibi sürdürmek imkânsız. Benzer şeyler olabilir mi? İnsan o temelde yararlanabilir, ama vay o zaman şöyle yapsaymışız iyiymişiz, o zaman yapmadık haydi şimdi yapalım. Tam öyle diyemeyiz. Yeniden değerlendirme yapmak gerekiyor. Gerçekten şimdi yapılabilir mi, yapılamaz mı? Şimdinin koşulları onları yapmaya uygun mu, değil mi? bir defa bunu değerlendirmek gerekiyor. Bir tecrübe olarak ele almak gerekiyor. Ders çıkarmak her halde en doğrusu olacak. Olduğu gibi tekrarlamaya çalışmak kaldığı yerde devam etmek istemek değil de aslında ders çıkarmak, önemli ciddi bir tecrübe dersi çıkartarak buna göre yeniyi inşa etmeye çalışmak lazım.

Şimdi ek olarak bunları belirtiyim. Biraz daha aydınlatılması anlamında bu konu toplumsal alan tartışmasında tabi birinci konu olarak ele alınacak ve çözümlenecek. Bir defa bütün mevcut beliriklerimizden hepsi toplumsal alan dersinde, çeşitli alanlardaki pratik durumları toplumsal alan örgütlenmelerin mücadelesini değerlendirip analiz ederken neye göre yapacağımızı netleştirmeydi. Demek ki esas pratik alanların çözümlemesi o derslerde kesinlikle

olacak. Diğer çalışmalar yanında esas birinci husus olarak demokratik ulusun temeli olan demokratik topluluk örgütlenmesi karşısındaki duruşu nedir, ne değildir, neler yaşanıyor? Bunun önündeki engeller nelerdir? Bütün parçaların pratiği bu temelde değerlendiriliyor. Bu Bakur'da var. Rojava'da var, Başur'da olmaz. Rojhilat olmaz. Rojhilat başka çalışır, Başur başka çalışır. Avrupa başka çalışır. Farklı yerlerde farklı PKK'ler yoktur. Her yerin pratiği buna göre değerlendirilecek.

PKK çizgisi, paradigması ve ideolojik-politik çizgisi budur. Buna göre olmayan PKK olmaz. Rojhilat'taki arkadaşlar geçen süreçlerde, "biz eski PKK'ye göre olacağız" diyorlardı. Öyle de olmaz. Bunu kabul edin PKK değişti. Eskisi olmak PKK olmak demek değildir. Az olur çok olur ama bütün çalışmalar bu çizgiye göre olacak. Nerede olursa olsun bütün toplumsal çalışmaların bağlı olduğu çizgi budur. Yurtdışı da dahil eski duruma göre yürütülen kitle çalışması yeni dönem PKK'si değildir. Dolayısıyla bir PKK çalışması olmaz. Bunu çok net bilmekte yarar var. Onun için de bir defa çeşitli nedenlerle işe girmek istemeyen anlayışlar mahkûm edilmiştir. Onlar doğru kabul edilir değildir. İşte Rojava, Rojhilat ilişkiler az, kitle örgütlenmesi yok. Orda o zaman eski zaman kitle çalışması yapalım denebilir mi? Hayır. Şimdi de bir kişiyle ilişki kuracaksa bu çizgide kuracaktır. Bu bilinç verilecektir.

PKK'nin geçmiş çalışması da bunun temellerini hazırlama çalışmasıydı. Hazırlık yapıldı zaten önemli bir düzey de kazandı. Demokratik ulus inşası şimdi başlamıyor. Önderlik kendisiyle başlatıyor partileşme onun bir adımıydı. Ulusal dilriş devrimi halk savaşı böyle bir toplum haline gelmenin başlangıcıydı. 25 yıldır Bakur'da Rojava'da çalışılıyor, bu durum geliştiriliyor. Şimdi bunu örgütlü hale getirmek istiyoruz. Toplumsal yaşamın bütün boyutlarında oluşturmak istiyoruz. Yoksa yeni değildir. Eski birikim sağlıyor, eskiden yaratılan birikim hem büyütme hem örgütlü kılmaktır. Demokratik ulus inşasının esası budur. O bakımdan her yer için geçerlidir. Bazı alanlar bundan muaf demek sapmadır. Birçok yerde birçok zaman öyle yapıldı. Hiç öyle bir yaklaşım ve değerlendirme olmamalıdır. Ondan uzak durmalıyız.

Şimdi bu temelde tabi toplumsal alan dersinde tartışılabilir. Fakat bireysel tartışmalar olarak ta arkadaşlar sadece ben böyleyim ben şöyleyim dememeliler. İçinde bulunduğu pratiği analiz etmek şarttır. Bu tür çalışmaların içinde olan arkadaşlar düşünmeli, yo-

ğunlaşmalı, kendi hata ve eksikliklerini de pratik çalışmanın durumuna göre analiz ederek çıkarmalı ve buraya oturtmalılar. Böylece pratiğin derslerini çıkarmalılar. Doğru kişisel eleştiri özeleştiri de budur. Ben şöyle kötü oldum böyle kötü oldum tarzında gelişen ve buna dayanmayan eleştiri özeleştiri günah çıkartmaktır. Böyle demenin bir özeleştirel değeri yoktur. Ne kadar ne söylerse söylesin onu bir özeleştiri olarak ele almamak gereklidir. O nedenle pratiği değerlendirirken veya bireysel durumumuzu değerlendirirken bu pratik üzerinden değerlendirmeliyiz.

Tabi ki bireysel durumumuzun analizi geçmiş pratiğimizin analizi olmalıdır. Örneğin Bakur'u değerlendirirken benzer biçimde geçen 10 yılda birçok girişim vardı. İşte bir taraftan serhildanı geliştirmek istedik, öyle bir anlayış vardı. Bir taraftan da özgür yurtaş geliştirilmek istendi. Bir taraftan da legal üst siyaset geliştirilmek istendi. Parça parça birçok girişim vardı. Hangileri ne kadar isabetliydi ve gerekiydiler, ne kadar değildiler? Biri mi doğru birkaçı mı doğru, daha doğru olan nasıl yapılacaktı, neden pratikleştirilemedi? Biraz ders çıkaralım.

Bir tecrübe yaşadık. Onun dersleri önemlidir. Başka da elimizde bir şey yoktur. Sovyetler Birliğini analiz ederek biz bu sonuca ulaşamayız. Burada bize göre değil, orda devletçi paradigma çok hakimdir. Dolayısıyla oranın incelemesinden ve oradan derslerin çıkarılmasından biz kendi pratiğimizi aydınlatacak dersi çıkaramayız. Ama geçen 10 yılın dersleri böyledir. Hiç olmasa işleri pratikte yürütüp başarmadıysak dersini çıkartıp önümüzdeki süreci hızla başarmanın zemini haline getirelim. Bu iyi bir tutumdur, özeleştiri. Bunun dışında özeleştirel bir tutum da yoktur. Geçmişe özeleştirel yaklaşım bu temelde olmalıdır.

YENİ PARADİGMA VE DEMOKRATİK ULUS

“Demokratik Ulus Özgür Bireye ve Demokratik Komüne Dayanır.”

Bu gerçeklikten hareketle şu net olarak görülüyor:
Akademik çalışmayla başlamayan hiçbir çalışma başarılı olamaz.

**Önderlik, “saç telimden tırnağıma kadar
her şeyi yeniden sorguluyor,
yeniden değiştiriyor, yeniliyor, yapılandırıyorum,
herkes bunu yaşamalı” dedi.**

Bunun için nereden başlayalım?

Yöntem olarak eğitimle başlamak şarttır.

Toplumu eğitmek, kadroyu eğitmek,
akademik sistem kurmakla başlamak gerekir.

Bu bir kişiyle iki kişiyle olacak iş değildir.

Tüm bu insanları inandırmak,
bu işleri yapacak insanları eğitmek lazım.
Bir köyden başlayacaksak,
yapacak ve yürütecek kadar kadro eğitmeliyiz.